

ارزیابی:

- س- بواسیر چیست؟
- س- بواسیر در کدام قسمت موقعیت دارد؟
- س- اسباب بواسیر چیست؟
- س- اعراض و علائم بواسیر چیست؟
- س- در قسمت وقایه بواسیر چه نظر دارید؟
- س- برای مریض بواسیر چه کمک نماییم؟

خلاصه:

بواسیر عبارت از چملکی اضافی انساج معقدی بوده که دو نوع میباشد داخلی و خارجی اسباب آن قبضیت، ولادتهای پیهم، ضعیفی و فشار ناشی از کارهای ثقیل بالای معقد می باشد. اعراض و علائم آن درد، خارش، بر آمده گی های معقدی که حتی سبب بندش کانال معقدی میشود.

پلان درسی (۱۷)

تهیه کننده: خدیجه « بهرام »

موضوع: مردار دانه

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۷ - ۱۶

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- عامل مردار دانه چیست و چطور انتشار می کند؟

۲- اعراض و علایم آن چیست؟

۳- چطور میتوان از مردار دانه جلوگیری کرد و به مریض کمک نمود؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و ارزیابی وضع ظاهری شاملین
۱- محیط کثیف	سوال و جواب	" ۲۰	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای عوامل و ذریعه انتشار ۲- بحث درمورد اعراض و علایم مردار دانه ۳- بحث بالای وقایه و کمک به مریض
۲- آب ها کثیف		" ۲	ارزیابی
۳- طفل مصاب به		" ۱	خلاصه
مردار دانه			
۴- شستن بدن			

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ

جریان درس جدید:

مادران و خواهران گرامی!

خداوند (ج) بخاطر حفظ اعضای داخلی، بدن انسان را توسط استر یا پوست پوشانیده تا از خطرات خارجی جلوگیری شود و در قسمت پاکی و نظافت بدن تاکید نموده است پس بر ما لازم است تا در قسمت نگهداشت بدن و جلد توجه خاص نمائیم تا به امراض مختلف جلدی مصاب نگردیم. در این ساعت در مورد یکی از امراض جلدی بحث می کنیم که شدیداً ساری بوده و وقتی يك قسمت جلد را بگیرد به آسانی به دیگر قسمت های جلد انتشار می کند.

س- نام این مرض چه خواهد بود؟

ج- مرداردانه

س- آیا کسی را دیده اید که مردار دانه کشیده باشد؟

ج- .....

س- شما به طفل که مردار دانه کشیده چی کمک کرده اید؟

ج- .....

س- مرداردانه چه نوع مرض میباشد؟

ج- مرداردانه يك مرض ساری جلدی است.

معلم- مرداردانه از مایکروب پیدا می شود. و زمانی که میکروب آن داخل جریان خون شود

نهایت خطرناک است؟

س- مایکروب مردار دانه زیاده تر در کجا پیدا میشود؟

ج- .....

س- در رسم چه را میبینید؟

ج- محیط را که بسیار کثیف است.

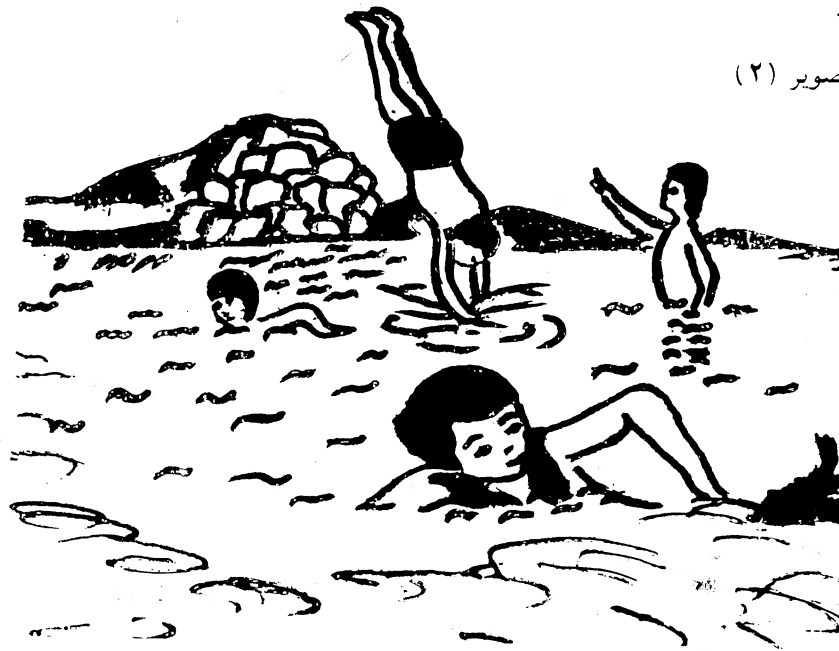
س- اگر اطفال در چنین محیط ساعت تیری نمایند آیا به مردار دانه مبتلا خواهند شد؟

ج- بلی.

س- دیگر میکروبهای مردار دانه در کجا پیدامیشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چه را مشاهده مینمایید؟

ج- جوی ایست که در بین آن دو پسر آب بازی میکند.

س- آیا اطفال که در این قسم آب، آبازی میکنند به مردار دانه گرفتار میشوند؟

ج- بلی، چون مایکروبها همیشه در جاهای چتل زنده گی میکنند و چون آب جویها کثیف میباشد از این

سبب آبازی نمودن و دست زدن به همچو آنها سبب پیدا شدن مردار دانه میگردد.

س- آیا میدانید که مردار دانه دارای کدام اعراض و علایم است؟

ج- .....

نمایش تصویر (۳)

س- در این تصویر چه را میبینید؟

ج- يك طفل را كه به مرداردانه مبتلا است.

س- دانه ها مردار دانه بیشتر در کدام قسمت بدن پیدا میشود؟

ج- دانه های مردار دانه در هر قسمت بدن پیدا شده میتواند اما زیادتر در روی مخصوصاً اطراف دهن، دستها

و پاها پیدا میگردد.

س- دانه های مردار دانه چگونه است؟

ج- دانه های مردار دانه اولاً كوچك بوده و خارش می داشته باشد، بعداً این دانه ها بزرگ شده و سر آن باز شده و چرك آب از آن خارج میشود، سپس روی این دانه ها به ارچق تبدیل شده و رنگه زرد جلا دار بخود می گیرد.

س- آیا غیر از اطفال بزرگسالان هم به مردار دانه مصاب میگردند؟

ج- بلی، ..... .

س- علت پیدا شدن این مرض در بزرگسالان چه میباشد؟

ج- عدم توجه به پاك نگهداشتن محل گزیدگی حشرات، یا بخارات دیگر جلدی (گرمی دانه و تب خال ها) باعث پیدا شدن این مرض در بزرگسالان میشود.

س- مایکروبهای مردار دانه چگونه از يك شخص به شخص دیگر انتقال مینماید؟

ج- اگر شخص سالم به دانه های مریض دست بزند مایکروب های آن به شخص سالم انتقال نموده و به مردار دانه مبتلا میگردد.

س- طرق دیگر انتقال مرض کدام هاست؟

ج- استفاده از لباس، بستر خواب، دستمال روی و دیگر اشیای مریض هم سبب انتقال مایکروبهای مردار دانه به دیگران میگردد.

س- آیا حشرات سبب بوجود آمدن مردار دانه شده میتواند؟

ج- اگر محل گزیده گی حشرات زیاد خاریده شود و پاك نگهداشته نشود بالاخره مایکروب گرفته و ممکن به مردار دانه تبدیل شود.

خواهران گرامی! شما فهمیدید که مردار دانه از مایکروب پیدا شده و به آسانی میتواند به اشخاص سالم انتقال نماید مایکروب های مردانه دانه زیاد تر در جاهای کثیف پیدا میشود در این قسمت درس میخوانیم که راه های جلوگیری از این مرض را شرح دهیم:

س- برای اینکه به مرض مردار دانه مبتلا نشویم باید کدام کارها را انجام دهیم؟

ج- ..... .

- س- در این تصویر چه رامیینید؟
- ج- يك طفل را كه مادرش وی رامیشويد.
- س- هفته چند مرتبه باید بدن شسته شود؟
- ج- حد اقل در يك هفته باید دو مرتبه بدن شسته شود، اما در هوای گرم باید هر روز خود و اطفال خود را بشویم.
- از لباس، بستر خواب، روی پاك و دیگر اشیای مريض استفاده نشود.
- اطفال مريض باید با اطفال سالم ساعت تیری نکرده و از آنها دور نگهداشته شوند.
- اطفال باید در آب های کثیف آبیازی ننمایند.
- اشخاص بزرگ که به مردار دانه مبتلا اند باید اطفال شیرخوار را در آغوش نگرفته و نه بوسند.
- باید محل گزیدگی حشرات به شدت خاریده نشود.
- معلم- خوب خواهران عزیز! طریقه های جلوگیری از مرض مرداردانه برای شما گفته شد اگر خدای ناخواسته کسی به این مرض دچار شود به مريض چه کمک شود؟
- ج- دانه های مريض با آب و صابون زود، زود شسته شود.
- بالای دانه های مريض محلول رقیق جنشن وایلت زده شود.
- برای جلوگیری از تخریش زیاد مريض باید از پوشیدن لباس های نایلون و تترون خود داری نماید.
- در صورت انتشار زیاد دانه هامريض هر چه زودتر به نزد داکتر برده شود.
- در صورت بروز تب از اثر مردار دانه باید هر چه زودتر مريض به مرکز صحتی مراجعه نماید.

ارزیابی:

- س- مرض مردار دانه از چه پیدامیشود؟
- س- مایکروب های مردار دانه زیادتتر در کجا ها پیدامیشود؟
- س- چطور مایکروبهای مردار دانه از شخص مریض به شخص سالم انتقال مینماید؟
- س- بخارات مردار دانه بیشتر در کدام قسمتهای بدن پیدا میشود؟
- س- برای جلوگیری از این مرض کدام کارها را انجام دهیم؟
- س- اگر کسی به مرض مردار دانه مبتلا شود چه کمک باید کرد؟

خلاصه:

خواهران عزیز! درس امروز درمورد مرض مردار دانه بود گفته شد که مردار دانه از مایکروب پیدا شده و مایکروب های آن در محیط کثیف موجود بوده و به آسانی از شخص مریض به شخص سالم انتقال میکند همچنان در مورد راه های جلوگیری و کمک به مریض نیز بحث شد.

مردار دانه (پیام های صحی)

- حمام دادن اطفال روزانه با آب و صابون، و خشك کردن جسم آنها بعد از حمام در وقایهء مردار دانه مهم است.
- اطفال تانرا از طفل منتن در وقت خوابیدن و ساعت تیری دور نگهدارید.
- برای جلوگیری از مردار دانه، پاك بودن محیط خانه ضرورست.
- اکثر امراض ساری از محیط ناپاك، زمین و خاکی که اطفال بالای آن بازی میکنند پیدامیشود.
- باید مریض را قبل از سرایت دادن مرض اش به دیگران، تداوی کرد.
- همیشه رخت خواب و لباس مریض را با آب و صابون شسته، اطو کرده و خوب آفتاب بدهید.
- ناخن های همه اطفال مخصوصاً طفل مریض را همیشه کوتاه نگهدارید.
- طفل را از خاریدن ناحیه منتن باز دارید.

پلان درسی (۱۸)

تهیه کننده: محجوبه

موضوع: جرب

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۳ - ۱۴

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- جرب چگونه مرض بوده و اعراض و علائم آن کدام ها اند؟

۲- چگونه جرب از يك شخص به شخص دیگر انتقال میکند؟

۳- چگونه میتوان از جرب جلوگیری کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی از حالت ظاهری شاملین
۱- حشره جرب			
۲- نواحی مصاب شده جرب	سوال و جواب نمایش	" ۲۰	جریان درسی جدید
۳- روی پاک مشترک			۱- بحث بالای جرب چگونه مرض بوده و چگونه انتشار میکند.
۴- گرفتن ناخن ها			۲- بحث درمورد اعراض و علائم جرب.
۵- استفاده از لیف مشترک			۳- بحث بالای وقایه جرب.
۶- شستن لباس ها		" ۲	ارزیابی
۷- اتو کردن لباسها		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ

جریان درس جدید:

خواهران و مادران گرامی!

درقرانکریم آمده است که: «خداوند متعال مهربان است و دوست دارد مهربانی را، پاك است و دوست دارد پاکی را».

س- ما و شما که بنده های خداوند (ج) هستیم خود و اطراف خود را چگونه نگهداری کنیم؟

ج- ما باید خود و خانه های خود را و اطراف خود را پاك نگهداری کنیم.

س- اگر ما خود و محیط خود را پاك نگاه نکنیم باعث چی میشود؟

ج- باعث پیدا شدن مریضی های گوناگون میشود.

در این ساعت میخواهم باشما درباره یکی از امراض حرف بزنم که نام این مرض (جرب) است.

س- کسی را دیده باشید که به جرب مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- برای شخص مصاب چی کمک های کرده اید؟

ج- .....

س- جرب چگونه يك مرض است؟

ج- جرب يك مرض ساری جلدی می باشد.

س- به نظر شما جرب از چی پیدا میشود؟

ج- .....

جریان درسی جدید:

از حضرت جابر^(رض) روایت است که حضرت محمد (ص) فرموده اند که نماز گنج جنت است و نظافت گنج نماز
نظافت نصف ایمان است به خاطر که ایمان خویش را تکمیل ساخته و از جانب دیگر متوجه صحت و
سلامت خویش باشیم باید در هر حالت نظافت و پاکی را مراعات کنیم درس امروز ما نیز راجع به نظافت
و پاکی (حفظ الصحه) است.

بعد از گفتن عنوان درسی جدید را با طرح سوالات ذیل آغاز کنید:

س- اکثر امراض از چی پیدا میشود؟

ج- از حفظ الصحه ناقص

س- مثلاً کدام امراض بیشتر از عدم مراعات حفظ الصحه بوجود میآید؟

ج- امراض معدی معائی مانند اسهالات و کرم ها، التهاب جگر، محرقه، زردی، مردار دانه و غیره.

س- آیا میدانید که این امراض چگونه انتقال میکند.

ج- اگر خود را پاک نگاه نکنیم همراهی شخصی مریض یکجا بخوابیم و یا غذا بخوریم زود مریض میشویم.

معلم: بسیار خوب قسم که شما گفتید بیشتر از امراض از اثر حفظ الصحه ناقص بوجود میآید و از يك

شخص به شخص دیگر توسط تماس مستقیم (سرفه، عطسه، قطرات آب دهن و تماس جلدی) انتقال

میکند و هم توسط تماسی غیر مستقیم (استفاده مشترك از ظروف لباس بستر خواب و از گرفتن غذا با

دست ها آلوده) انتقال میکند.

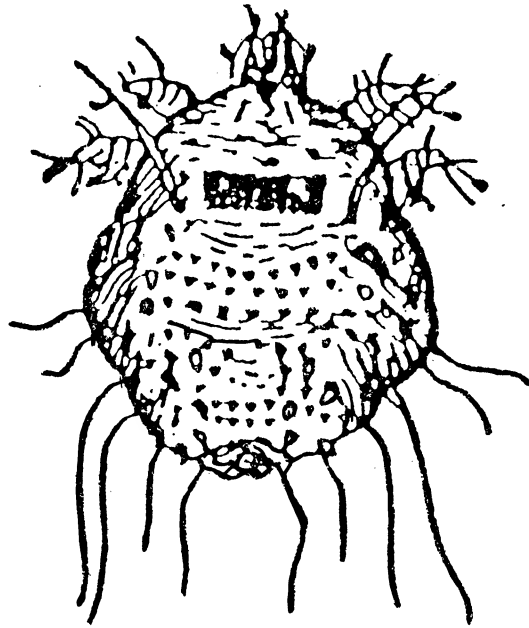
س- پس به خاطر اینکه به امراض مختلف دچار نشویم چه کنیم؟

ج- باید حفظ الحصه را در نظر بگیریم

س- حفظ الصحه شامل کدام چیز هاست؟

ج- .....

نمایش تصویر (تصویر حشره جرب)

س- در این تصویر چی را میبینید؟

ج- در این تصویر حشره جرب را میبینیم.

س- آیا شما این چنین حشره را دیده اید؟

ج- نخیر، زیرا نهایت کوچک بوده و به چشم دیده نمی شود بلکه ذریعه مایکروسکوب دیده می توانیم.

س- این حشره در کجا زنده گی می کند؟

ج- این حشره در لباسها و بستر خواب کثیف زندگی در محیط کثیف و در خاک پیدا می شود.

س- چگونه داخل جلد میگردد؟

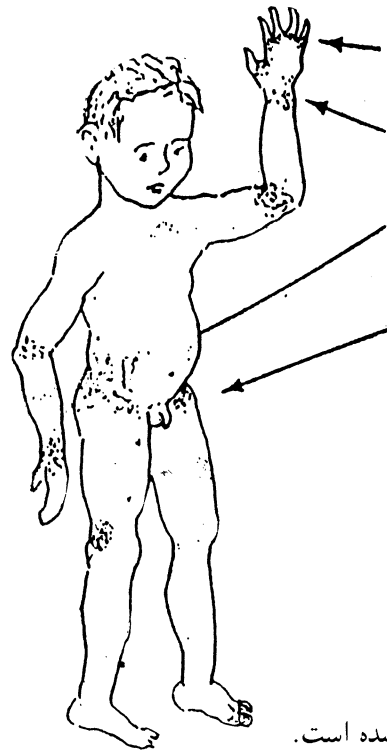
ج- از طریق لباس و بستر خواب کثیف داخل پوست میگردد و پوست را بشکل تونل سوراخ و پیشروی میکنند.

س- چگونه میتوان فهمید که يك نفر به جرب مبتلا است؟

ج- .....

نمایش تصویر (شخص مبتلا به جرب و نواحی مصاب شده)

س- در این تصویر چی رامی بینید؟

ج- يك پسری را می بینیم که مبتلا به جرب شده است.

س- در کدام قسمت های این پسر بخارهای جرب دیده میشود؟

ج- در بند دستش قات انگشتانش، آرنج ها، فدكشك (کشاله های ران)، عینك زانو، بند پا و انگشتان پایش بخارات جرب دیده میشود.

معلم- پس در مجموع در آن قسمت هایکه قات میشود بخارات جرب وجود دارد.

س- اگر اطفال به جرب گرفتار شوند بخارات آن در کدام قسمت ها دیده میشود؟

ج- در طفل خورد بخارات این مرض در کف پا و کف دست دیده میشود و در اطفال بزرگتر زیادتیر در کشاله های ران دیده میشود.

س- بخارات جرب چه قسم است؟

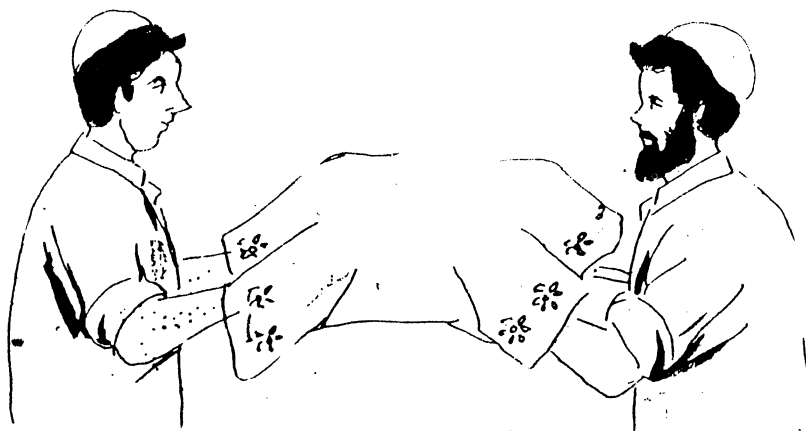
ج- بخارات جرب بشکل تبارزات خشك و سرخ رنگ است

س- پس در صورتیکه شکل تبارزات جلدی است از سائر بخارات چی فرق دارد؟

ج- این بخارات بسیار زیاد خارش دارد مخصوصاً از طرف شب خارش آن زیاد است و در اثر خارش روی آن خراشدگی ها بوجود می آید که شکل خط خط معلوم می شود.

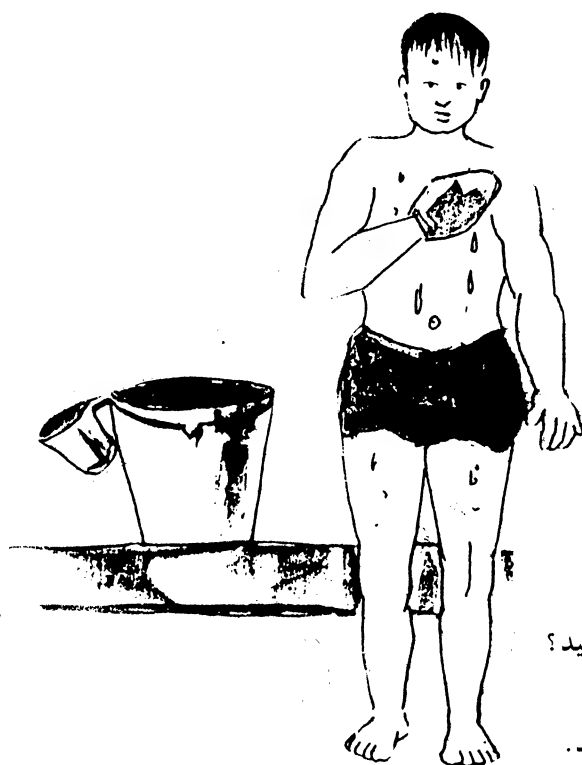
- س- بخارات جرب که زیاد خارش دارد اگر بخاریم از يك قسمت به قسمت دیگر انتقال میکند؟
- ج- بلی، خارش به مرض جرب شدت بخشیده و هم ساحه را تخریش و امکان انتشار آن را زیاد می سازد.
- س- پس مکروب این مرض با چی انتقال میکند؟
- ج- با دستان و ناخن ها انتقال میکند.
- وقتیکه از لباس و بستر خواب شخص که جرب شده است دیگران استفاده کند آنها به جرب مبتلا میشوند.

نمایش تصویر (استفاده مشترك از يك روى پاك)

- س- در این تصویر چی را می بینید؟
- ج- دو نفر را که از يك روى پاك استفاده میکند.
- س- کدام يك از این دو جرب دارد؟
- ج- شخص که در دستهایش بخارات جرب دیده میشود.
- س- پس بااستفاده از همین روى پاك جرب به نفر دیگر انتقال میکند؟
- ج- بلی، زیرا شدیداً ساری است و از طریق استفاده از روى پاك مشترك بخوبی انتقال کرده می تواند.
- س- دیگر از کدام طریق انتقال می کند؟
- ج-.....

نمایش تصویر (استفاده مشترک اعضای فامیل از یک لیف)

س- در یاین تصویر چی را می بینید؟

ج- شخصی را که خود را می شوید.

س- آیا استفاده مشترک از یک لیف مریضی به دیگران انتقال می کند؟

ج- بلی، چون مرض ساری است از طریق استفاده از لیف و وسایل حمام نیز انتقال می کند.

پس استفاده از لباس، بستر خواب و هر چیز که به جان مریض تماس داشته باشد باعث انتقال مرض

جرب می شود و اگر به روی زخم های مریض دست زده شود و باز دستها با آب و صابون شسته شود

نیز سرایت میکند.

پس بهتر است بدانیم که چی کنیم تا به جرب گرفتار نشویم.

س- بخاطر اینکه به اینمرض گرفتارنشویم چی باید بکنیم؟

ج- باید پاکی و صفایی را مراعات کنیم.

نمایش تصویر (شخصی که ناخن های خود را می گیرد)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- شخص را که ناخن های خود را می گیرد.

س- گرفتن ناخن ها به خاطر اینکه به مرض دچارنشویم خوب است؟

ج- بلی، زیرا میکروب جرب زیر ناخن نیز جای گرفته می تواند.

س- در صورتیکه با ناخن های رسیده ناحیه مصاب خاریده شود چی واقع خواهد شد؟

ج- میکروب جرب زیر ناخن ها جای گرفته و میتواند در اثر خاریدن بر نقاط دیگر نیز سرایت کند.

س- بهتر است ناخن زود، زود کوتاه گردد و زخم های جرب خاریده نشود.

نمایش تصویر (تصویر طفلیکه مادرش او را حمام میدهد)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- طفلی را که مادرش او را حمام میدهد.

س- گرفتن حمام برای اینکه به مرض گرفتارنشویم چی فایده دارد؟

ج- بدن ما را پاک کرده و مکروب های آن را از بین میبرد.

س- شما هم بخاطر اینکه به مریضی های چون جرب گرفتارنشوید به شکل منظم حمام میگیرید؟

ج- بلی

نمایش تصویر (تصویر شستن لباس ها)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- مادری را که لباس ها را میشوید.

س- شستن لباس ها به طور منظم چی فایده دارد؟

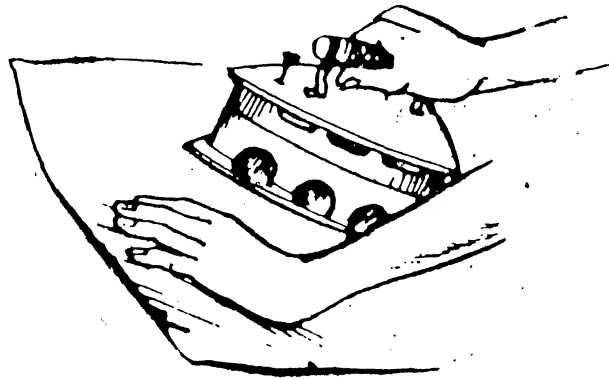
ج- از انتشار مرض و هم مرض جرب جلوگیری می کند.

س- وقتی که لباس ها کاملاً پاک شد بعداً چی میکنید؟

ج- آنرا هموار کرده آفتاب میدهیم.

س- بعد از خشك شدن رخت ها را چی می کنید؟

ج- .....

- س- اتو کردن لباس ها باعث از بین رفتن میکروب جرب می گردد؟
- ج- بلی، زیرا در اثر حرارت و فشار عامل جرب از بین می رود.
- س- شما هم بخاطر کشتن میکروب های لباس ها و کالاهای تان را اتو میکنید؟
- ج- .....
- اطفال مصاب به جرب از اطفال سالم دور نگهداشته شود.
- تکه های اطفال شیر خوار زود زود تبدیل و پاک شود.
- انجام این کار اطفال را از مبتلا شدن به مرض جرب نگهدارد.
- س- در پهلوی پاک نگهداشتن جلد برای جلوگیری از مرض جرب کدام نکات دیگر مهم است؟
- ج- پاکی و نظافت خانه و چهار اطراف مهم است.
- س- اگر يك نفر به مرض جرب گرفتار شود او را به کجا باید برد؟
- ج- به شفاخانه یا کلینیک برده شود و پس از استعمال هر روز لباس مریض تبدیل گردد.
- س- در قسمت لباس مریض چی نظر دارید؟
- ج- از لباس های شخص مریض استفاده نشود و لباسهای مصاب جدا از لباس های دیگران در جای مخصوص گذاشته شود. و جدا از دیگران شسته شود.
- معلم- بلی باید لباس های شخص مریض مبتلا به جرب جدا از دیگران شسته شود و جوشانده شود تا کاملاً میکروب هایش از بین برود و بعد از خشك شدن از روی چپه اتو شود چرا که روی چپه به جلد تماس میکند.

ارزیابی:

- س- جرب چی قسم مرض است؟
- س- جرب از چی پیدامیشود؟
- س- از چی بدانیم که يك نفر مبتلا به جرب شده است؟
- س- جرب از کدام راه ها از يك شخص به شخص دیگر انتقال میکند؟
- س- چی کنیم تا به جرب مبتلا نشویم؟

خلاصه:

- درس را با گفتن نکات ذیل خلاصه میکنیم.
- حمام گرفتن به صورت منظم با آب و صابون حتمی است.
- لباس ها و رخت های خواب را زود... زود بشوید تا حشرهء جرب در آن جا نگیرد و لباس ها را حتماً آفتاب داده و در صورت امکان اتو کنید.
- ناخن های تان را همیشه کوتاه کنید مخصوصاً ناخن های اطفال را زود، زود کوتاه کند.
- خانه و اطراف خانه های تان را و هم لوازمی که از آن کارگرفته می شود حتماً پاك نگاه شود.
- دستان باید بعد از تماس دادن به زخم های جرب حتماً با آب و صابون شسته شود.
- اطفال مصاب از اطفال سالم دور نگهداشته شود.
- و در صورتیکه يك نفر مبتلا به جرب باشد همه باید به مرکز صحي مراجعه کنند چرا که این مرض خیلی شدید ساری است بناً تمام افراد فامیل همزمان باید تداوی شوند.

جرب (پیامهای صحی)

مریضان مبتلا به جرب باید نکات ذیل را مدنظر داشته باشند:

- ۱- حمام گرفتن بصورت عادی با آب و صابون.
- ۲- شستن مکرر لباسها و رخت خواب جهت کشتن حشرهء جرب و آفتاب دادن آنها.
- ۳- پاك و کوتاه نگهداشتن ناخن ها.
- ۴- شستن هر چه زودتر دستها بعد از تماس و لمس نواحی مصاب بدن.
- ۵- اطفال مبتلا باید خشك و پاك نگهداشته شده و تکه های آنها مرتباً تبدیل گردد.
- ۶- پاك نگهداشتن محیط خانه و اشیای که مورد استفاده قرار میگیرند.
- اکثر امراض جلدی از خاك و كثافات پیدا میشود.
- اگر محیط پاك نباشد تداوی جرب مشکل و ناممکن است.
- ۷- بجهت جلوگیری از انتشار بیشتر مرض باید هر چه زودتر تداوی صورت گیرد.
- تمام اعضای فامیل باید همزمان تداوی شوند.

پلان درسی (۱۹)

تهیه کننده: خدیجه «بهرام»

موضوع: سالدانه

تاریخ تهیه پلان: ۹۷ - ۸ - ۱۵

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- عامل و ذریعه انتشار سالدانه چیست؟

۲- دارای کدام اعراض و علائم میباشد؟

۳- چگونه خود را از سالدانه وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی از حالت ظاهری شاملین
۱- پشه سالدانه	سوال و جواب	۲۰ "	جریان درس جدید ۱- بحث بالای عوامل و ذریعه انتشار سالدانه. ۲- بحث در مورد اعراض و علائم. ۳- بحث بالای وقایه سالدانه.
۲- شخص راکه پشه میگزد		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه

س- در رسم چه را میبینید؟

ج- طفل را که در حالت حمام دادن است.

س- شستن بدن چه فایده دارد؟

ج- انسان را از امراض جلدی در امان نگه میدارد. در جلد انسان سوراخ های کوچک (مسامات) موجود است

در اثر چرك و كثافات بند میشود و مانع عرق میشود که اگر از عرق جلوگیری گردد خطر حیاتی دارد.

س- اگر هوا گرم باشد در هفته چند بار و اگر هوا سرد باشد چند بار باید بدن شسته شود؟

ج- در هوای گرم همه روزه یا يك روز بعد اما در هوای سرد هفته دوبار یا يك بار باید بدن شسته شود.

س- بعد از حمام گرفتن باید لباس ها هم تبدیل شود و با همان لباس دوباره پوشیده شود؟

ج- هر بار که حمام گرفته میشود باید لباس های پاك پوشیده شود.

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع ظاهری زنان

جریان درس جدید:

خواهران عزیز! همه شما میدانید که اگر هر مرض را به موقع مناسب تداوی نکنیم مرض حالت خطرناک را بخود میگیرد. بسیاری اوقات اتفاق افتیده که کوچکترین غفلت در قسمت تداوی يك مرض سبب پیشیمانی يك عمر برای مامیگردد. یکی از همین جمله امراض، مرض سالدانه است که امروز در باره آن با شما صحبت مینمائیم.

س- آیا در بین شما کسی به سالدانه مبتلا شده است؟

ج- .....

س- به شخص مصاب چی کمک کرده اید؟

ج- .....

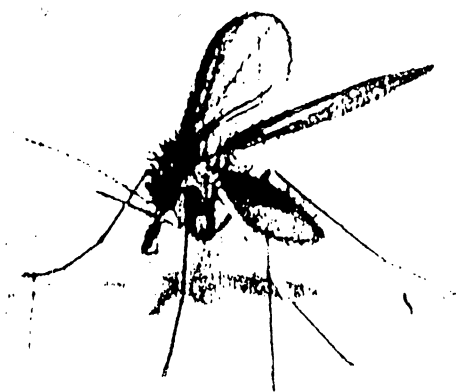
س- مرض سالدانه از چه پیدامیشود؟

ج- از يك نوع میکروب پیدامیگردد.

س- این میکروب توسط چه داخل بدن انسان میشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱).

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- پشه را می بینیم.

س- آیا تمام پشه ها ناقل میکروب سالدانه است؟

ج- نخیر، مایکروب سالدانه توسط يك نوع پشه خاکی داخل بدن انسان می شود.

س- پشه سالدانه زیادتیر در کجا زنده گی می نماید؟

ج- در جاهای کثیف مخصوصاً خاکهای چتل و مناطق که دارای هوای خشك است پشه سالدانه زنده گی و تخم گذاری می نماید.

س- آیا مرض سالدانه واکسین دارد؟

ج- نخیر.

س- زمانیکه پشه انسان را میگززد انسان چه علایم از خود نشان میدهد؟

ج- پشه سالدانه زیادتیر در هنگام شب روی، دست ها و پاها را میگززد که بعداً در ناحیه گزیده شده يك پاپول (برجستگی سرخ رنگ در روی جلد) تشکیل میشود.

س- آیا این بخار در ابتدا درد و خارش دارد؟

ج- نخیر، در شروع بخار کدام درد و تخریش ندارد.

س- بخار چه وقت به دانه تبدیل میشود؟

ج- بخار در بین هفته سوم و ماه چارم به زخم تبدیل شده که این جرحه توأم باخارش میباشد که بعد از مدتی روی آن را ارچق گرفته که پس از افتیدن ارچق به جای آن يك داغ نضواری رنگ باقی میماند.

س- بزرگی داغ یا لکه که بوجود میاید به چه اندازه خواهد بود؟

نمایش تصویر (۲)

ج- اندازه لکه بروی جلد مربوط به تعداد مایکروبها می باشد اگر مقدار زیاد مایکروب توسط پشه داخل بدن شده باشد ساحه زخم بزرگ بوده و به همان تناسب داغ تشکیل شده هم بزرگ میباشد و اگر مقدار مایکروبها کم باشد ساحه زخم کوچک بوده و داغ آن کوچک میباشد.

س- غفلت در تداوی چه مشکل را بار میآورد؟

ج- در صورتیکه تداوی را از ابتدا شروع نکنیم و یا نامکمل بگذاریم، ساحه انتشار زخم بیشتر شده مخصوصاً اگر بخار بالای بینی باشد میتواند باعث سؤ شکل این قسمت گردد.

خواهران گرامی! شما فهمیدید که مرض سالدانه يك مرض مایکروبی بوده توسط پشه خاکی داخل خون انسان شده و در ناحیه گزیده شده داغ یا لکه رابجا میگذارد. حالا میخواهیم راجع به وقایه این مرض صحبت نمائیم.

س- برای جلوگیری از این مرض چه باید کرد؟

ج- باید نظافت شخصی و محیطی را مدنظر گرفته خانه ها دواپاشی و زود زود خانه تکانی صورت گیرد، بستر و فرش ها آفتاب داده شود.

س- مایکروبهای سالدانه در کجا زندگی میکند؟

ج- اصلاً در خاک موجود میباشد که بعداً توسط پشه از خاک گرفته شده و داخل بدن انسان میشود.

س- پس برای از بین بردن مایکروبها اولاً چه را باید از بین برد؟

ج- اولاً پشه خاکی را از بین ببریم.

س- آسان ترین راه برای از بین بردن پشه سالدانه چه میباشد؟

ج- چون این پشه در مقابل دواى حشره کش حساس است و به زودی از بین میرود پس استعمال دوا های حشره کش موثر است.

معلم: مریضان سالدانه باید به موقع تداوی گردد زیرا باعث کاهش واقعات مرض شده می تواند زیرا هر قدر تعداد مریض زیاد باشد، انتشار مایکروب در محیط بیشتر صورت گرفته و سبب افزایش در تعداد مریضان میشود.

س- بر علاوه از بین بردن پشه سالدانه دیگر کدام راه های جلوگیری وجود دارد یا خیر؟

ج- برای وقایه سالدانه باید کلکین ها و دروازه های اتاق را جالی گرفته شود.

- هنگام خواب مخصوصاً از طرف شب از روکش استفاده شود.

- اطفال را از ساعت تیری کردن در محیط خاک آلود و کثیف منع نمائیم.

- به زخم های سالدانه خود سرانه دوا گذاشته نشود.

ارزیابی:

- س- مرض سالدانه از چه پیدامیشود؟
- س- مایکروب سالدانه در کجا زندگی میکند؟
- س- توسط چه مایکروب سالدانه داخل خون انسان میگردد؟
- س- علایم سالدانه کدام است؟
- س- اگر سالدانه به موقع تداوی نشود چه خطرات را در قبال خواهد داشت؟
- س- برای وقایه مرض سالدانه چه کارها را باید انجام دهیم؟

خلاصه:

خواهران گرامی! درس امروز ما در مورد مرض سالدانه بود این مرض از مایکروب پیدا شده که توسط يك نوع پشه خاکی داخل بدن انسان می گردد. در ابتداء درمحل گزیدگی يك بخار سرخ رنگ بوجودآمده که تقریباً بعد از يك ماه (در صورت عدم تداوی) به زخم مبدل میگردد و بالاخره پس از افتیدن ارچق به داغ مبدل می شود. بهترین راه های جلوگیری گرفتن جالی در دروازه ها، کلکین ها و تداوی عاجل مریضان از بین بردن پشه توسط دوا های حشره کش و خانه تکانی و آفتاب دادن بستر و فرش ها می باشد.

پلان درسی (۲۰)

تهیه کننده: صالحه (توفیق)

موضوع: کرم ها حلقوی

تاریخ تهیه پلان: ۹۶ - ۶ - ۱۲

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- کرم های حلقوی چه بوده و دارای کدام اعراض میباشد.

۲- کرم های حلقوی چگونه انتشار کرده و راهای جلوگیری از مبتلا شدن به آن کدام ها اند؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- لکه ها در سر، روی و پشت ۲- شستن لباسها ۳- حمام دادن ۴- شستن دستها با آب و صابون	سوال و جواب نمایش	۲ " ۲۰ " ۲ " ۱ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی از حالت صحنی شاملین جریان درسی جدید ۱- بحث در مورد کرم حلقوی و اعراض آن. ۲- بحث در مورد ذریعه انتشار. ۳- بحث بالای وقایه کرم حلقوی ارزیابی خلاصه

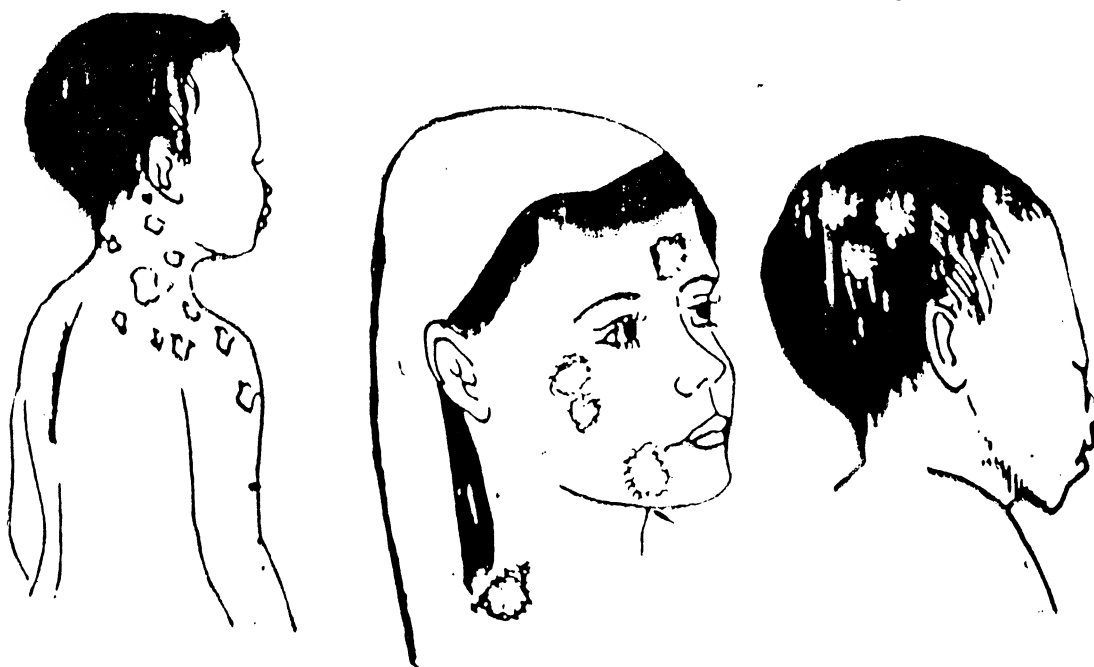
مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ ها نظارت از وضع ظاهری زنان.

جریان درس جدید:

خواهران و مادران گرامی! همه میدانیم که صحت بزرگترین نعمت خداوند (ج) بوده که برایما عطا فرموده پس بخاطر نگهداشت آن باید همیشه از کثافات دوری نمایم تا به امراض گرفتار نشویم.

نشان دادن تصویر (داغ در سر، روی، پشت و گردن)

س- در این تصویر چی را میبینید؟

ج- يك پسر را می بینیم که در سر و روی، پشت و گردن او داغ است.

س آیا شما کسی را دیده اید که به همچو مریضی مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- به مریض مصاب چه کمک کرده اید؟

ج- .....

س- چی فکر میکنید این اشخاص به کدام نوع مرض مبتلا شده اند؟ و نام مرض چیست؟

ج- این مرض يك مرض جلدی بوده و بنام کرم حلقوی یاد میشود.

س- چي فكر ميكنيد اين لكه ها از چي پيداميشود؟

ج- از يك رقم مكروب كه در جاي هاي چتل و محيط كثيف و خاك موجود است پيدا مي شود.

س- مكروب آن بنام چي ياد ميشود؟

ج- مكروب آن بنام كرم حلقوي ياد ميشود.

معلم: بلي، درست است ميكروب آن بنام كرم حلقوي ياد ميشود كه داغ و لكه آن مثل حلقه گرد بوده و دور آن لبه دار و قسمت مابين آن خشك و پوستك، پوستك است و اگر در سر باشد موي همان قسمت

بشكل گرد رقم مي ريزد و بخارهاي آن بيرنگه مي باشد.

س- زيادتر چي كساني به آن دچار ميشوند؟

ج- كسانيكه زود، زود خود را نميشويند و اطفالي كه در جاهاي چتل با خاك و چتلي بازی ميكنند.

س- چي فكر ميكنيد آيا اين لكه ها درد دارد؟

ج- نخير، درد نداشته بلكه ممكن خارش داشته باشد.

س- زيادتر کدام قسمتهای بدن را منتن ميسازد؟

ج- هر قسمت پوست را منتن ساخته ميتواند اما زيادتر در قسمت هاي سر، پشت گردن و روي وجود ميداشته باشد.

س- اين مريضی زياد تر از کدام راه ها از شخص منتن به شخص سالم انتقال ميابد؟

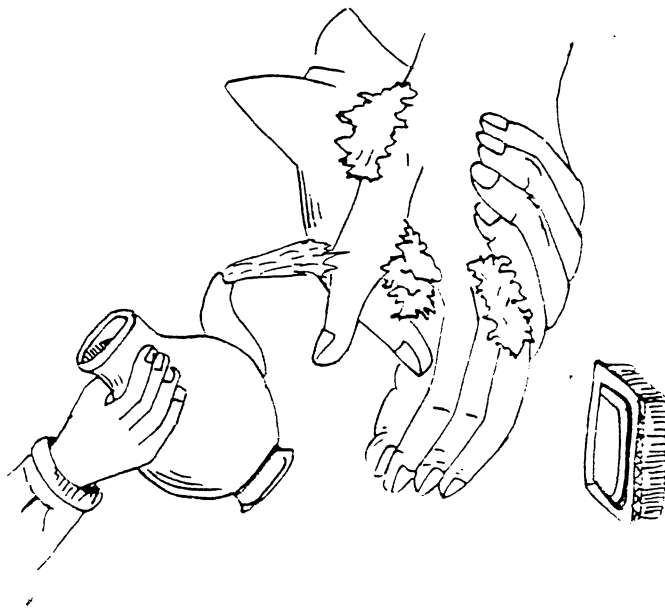
ج- از طريق استفاده مشترك از بستر و لباس هاي مريض.. دست زدن در جاي زخم و لكه ها، بازی در محيط چتل و جاهايكه مكروب ها و حشرات زياد است، انتقال مي كند.

معلم- بسيار خوب، شما فهميديد كه كرم هاي حلقوي از اثر عدم مراعات حفظ الصحه، چركي و كثيفي بالاي جلد به شكل حلقه پيداميشود كه اين بخارات خارش داشته داراي لبه ضخيم تر و بيرنگ تر مي باشد در هر قسمت جلد مخصوصاً در روي، گردن، پشت و سر ميتواند جاي بگيرد كه در سر سبب ريزش موي ميشود و اگر يك نفر اين مريضی را داشته باشد در اثر استفاده مشترك از بستر و هم در صورت دست زدن به ناحيه منتن، شخص سالم نيز به اين مرض مبتلا ميشود.

س- حالا بگوئيد كه چطور ميتوان از مبتلا شدن به آن جلوگيري كرد؟

ج- اطفال كه اين مرض را دارند بايد از ديگران جدا بخوابند.

نشان دادن تصویر (شستن دست ها با آب و صابون)

س- در این رسم چی رامی بینید؟

ج- شستن دست هارا با آب و صابون.

س- اگر به جای زخم دستبزنید باید با چی بشوئید؟

ج- با آب و صابون باید دست ها شسته شود.

نشان دادن تصویر (شستن لباس ها)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- زن را که لباس می شوید.

س- آیا شما لباس ها و بستر خود را زود، زود میشوئید و آفتاب می دهید؟

ج- بلی.

معلم- بسیار خوب می کنید و با این کار خود را از مرض کرم حلقوی هم در امان مینمائید.

نشان دادن تصویر (شستن طفل و حکام دادن)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- تصویر مادر را که طفل را می شود.

س- آیا شما زود، زود خود و اطفال خود را می شوئید؟

ج- بلی.

معلم- بسیار خوب، شستن بدن با آب و صابون و پاک نگهداشتن پوست انسان را از مبتلا شدن به کرم های

حلقوی نجات می دهد.

ارزیابی:

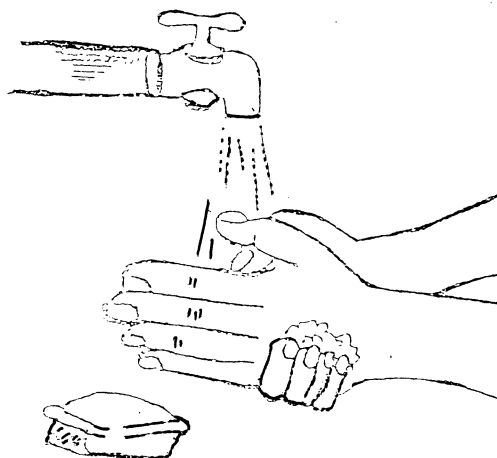
- س- کرم های حلقوی از چی پیدا میشود؟
- س- زیادتیر در کدام قسمت های وجود پیدا میشود؟
- س- لکه های آن به چی شکل است؟
- س- چطور از شخص منتن به شخص سالم انتقال میکند؟
- س- چطور میتوان از مبتلا شدن به آن جلوگیری کرد؟

خلاصه:

شما در درس صبحی این ساعت خواندید که کرم حلقوی از اثر عدم مراعات حفظ الصحه و چرکی و کثیفی پیدا شده مثل حلقه گرد روی پوست ظاهر شده میتواند پیدایش آن در سر باعث ریزش موی و خارش میگردد و اگر با کسی که این مریضی را دارد در يك بستر خوابیده یا لباس او پوشیده شود شخص دیگر را نیز مصاب میگیرد. اگر کسی رود، زود خود را نشوید به این مریضی مبتلا میشود و باید این چند گپ را همیشه مراعات کنید تا به کرم حلقوی مبتلا نشوید.

پیام های صبحی:

- شستن با قاعده بدن با آب و صابون بهترین راه جلوگیری از مبتلا شدن به کرم حلقوی میباشد.
- بعد از تماس به زخم و لکه های مریض فوراً دست ها با آب و صابون شسته شود.
- لباس های شخص منتن جدا شسته و آفتاب داده شود.
- خانه پاک نگهداشته شود.
- کسی را که مبتلا شده زودتر به داکتر برده تا دیگران را نگیرد.
- اطفال را نگذارید به محیط کثیف و خاک و چتلی ساعت تیری کنند.
- خوب مادران و خواهران محترم! درس صبحی خلاص شد خدا کند خوش تان آمده و در زندگی خود از آن استفاده نمائید و چیزهای را که یاد گرفته اید به دیگران نیز بگویند چرا که رهنمایی کسانی که نمی فهمند بسیار ثواب دارد.

س- در تصویر چه را می بینید؟

ج- .....

س- چه وقت باید دست ها شسته شود؟

ج- هر وقت که دست ها چتل شود باید شسته شود و زیادتر وهم است که دست ها قبل از نان خوردن، بعد از رفع حاجت و قبل از تهیه غذا و بعد از برخاستن از خواب باید دست ها به آب و صابون شسته شود.

نمایش تصویر

پلان درسی (۲۱)

تهیه کننده: محبویه

موضوع: معافیت یا مصونیت

تاریخ تهیه پلان: ۱ - ۲ - ۹۵

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را ارائه نمایند:

۱- واکسین چی است چرا باید واکسین کنیم؟

۲- کدام امراض تا کدام سن باید واکسین شوند؟

۳- در کدام حالت باید واکسین کنیم؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- تصویر طفل ساله	سوال و جواب غایش	۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۲- طفل ضعیف		۱۹ "	جریان درس جدید
۳- واکسین در بازو			۱- بحث بالای واکسین چیست چرا واکسین کنیم؟
۴- واکسین سرین			۲- بحث در مورد این که تا کدام سن باید واکسین کرد؟
۵- واکسین قطره			۳- بحث بالای این که در کدام حالت باید واکسین کنیم؟
۶- ککارت واکسین		۲ "	ارزیابی
۷- واکسین TT خانم ها		۱ "	خلاصه

مقدمه:

بعد از سلام دادن و احوالپرسی گروپ را تنظیم نموده شروع به درس جدید میکنیم.

جریان درس جدید:

پرسیدن تجارب گذشته سامعین، شاملین با سوالات ذیل:

س- آیا شما گاهی خود و یا اطفال تان را واکسین کرده اید در کدام سنین؟ آیا شما در زمان حاملگی واکسین کرده اید؟

ج- ..... .

خواهران عزیز و مادران گرامی!

در این روز میخواهم با شما درباره واکسین صحبت کنم آیا مهم است در این مورد چیزهای بدانید؟

ج- بلی، ..... .

س- به نظر شما واکسین چی است؟

ج- واکسین دواي مخصوص است که پیش از مریضی باید تطبیق شود.

س- کدام مریضی ها از خود واکسین دارد؟

ج- سرخکان، فلج، سل، سیاسرفه، دیفتري و تیتانوس.

س- به استثنای این شش مرض دیگر کدام امراض واکسین دارند؟

ج- محرقه کولرا و زردی زمانیکه در يك منطقه زیاد می گردد باید واکسین شود.

س- واکسین برای طفل چی فایده دارد؟

ج- واکسین هر مرض طفل را از همان مرض دورمیسازد.

س- بعد از اینکه طفل تان را واکسین کرده اید جای آنها زخم شده است؟

ج- بلی، ..... .

س- آیا بعد از واکسین طفل تان تب کرده است؟

ج- بلی.

بخاطر داشته باشید که زخم جای واکسین و تب برای طفل هیچ نقص و ضرر ندارد بلکه خوب هم است و

نباید خود سرانه دوا گذاشت و یا چرب کرد.

س- آیا اینطور شده است که طفل تان را واکسین کرده باشید و به یکی از همین مرض ها گرفتار شده باشد؟

ج- .....

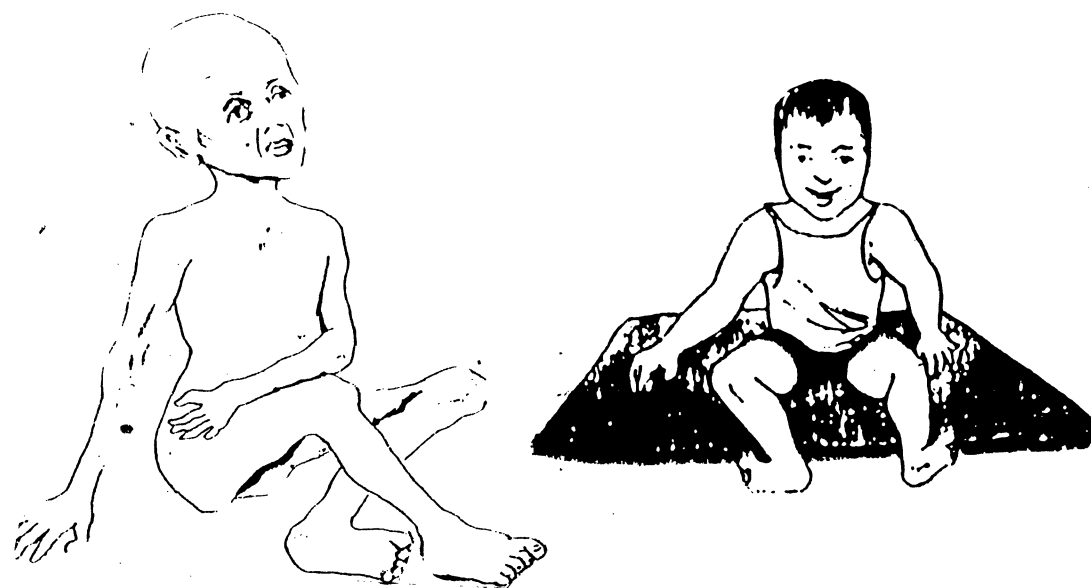
س- در صورت مبتل شدن آیا آنها بعد از اینکه مریض شده اند زود تر خوب شده اند یا نه؟

ج- طفل که واکسین شده است در صورت مبتلا شدن زودتر خوب شده است.

س- آیا اطفال واکسین شده از اطفال غیر واکسین شده فرق دارند؟

ج- بلی، .....

تصاویر اطفال سالم واکسین شده و واکسین نشده را به شاملین نشان میدهیم.

س- در این تصاویر چی رامی بینید؟

ج- يك طفل سالم را و يك طفل مریض را می بینیم.

س- آیا آنها با هم فرق دارند؟

ج- بلی.

س- اطفال واکسین شده و واکسین نشده از هم چی فرق دارند؟

ج- اطفال که واکسین میشوند صحتمند هستند و نظر به اطفال که واکسین نمی شوند.

س- طفل را در کجا واکسین میکنید؟

ج- در شفاخانه و یا در کلینیک واکسین می کنیم.

س- پس واکسین مفت و رایگان است و یا با پول خریده میشود؟

ج- واکسین رایگان است.

س- اطفال را از کدام سن بخاطر واکسين کردن بايد به کلينيك يا شفاخانه ببريم؟

ج- از وقتی که تولد شد بايد به شفاخانه يابه مرکز صحتى برده شوند.

س- به نظر شما واکسين ها الى کدام سن بايد تکميل شوند؟

ج- تمام واکسين ها بايد الى دو سالگى تکميل شوند و بعضى واکسين ها مثل واکسين فلج تا پنج سالگى هم ميشود البته در صورتیکه يك طفل قبلاً واکسين هم شده باشد و مرض تمام شود. اطفال پنج ساله و يا بيشتر از آن بار دوم حتماً بايد واکسين شود.

س- در صورتیکه طفل تان مريض باشد مثلاً تب داشته باشد و ياريزش کرده باشد او را واکسين کردن ميبريد؟

ج- نخير، اطفالى که مريض باشند آنها را واکسين کردن نميبريم چرا که براى شان واکسين نقص ميکند. وقتیکه خوب و صحت ياب شدند آنها را به شفاخانه و يا کلينيك ميبريم.

س- واکسين اطفال در کدام قسمت هاى بدن شان ميشود؟

ج- بازو، سرين و چکاندن در دهن به شکل قطره.

نمايش تصوير (۳)

س- در اين تصوير چى را مى بينيد؟

ج- يك طفلک را داکتر در بازویش واکسين ميکند.

س- اطفال شما هم در بازو هايشان واکسين شده اند؟

ج- بلى.

س- کدام واکسین در دست راست تطبیق میشود؟

ج- واکسین BCG

- کدام واکسین در دست چپ تطبیق میشود.

ج- واکسین سرخکان

نمایش تصویر (۴)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- طفلی را که واکسین میشود.

س- طفلک در کجایش واکسین میشود؟

ج- در سرین اش واکسین میشود.

س- کدام واکسین در سرین تطبیق میشود؟

ج- واکسین D.P.T

س- شما اطفال تانرا که بخاطر واکسین کردن آورده اید در سرین شان واکسین شده اند؟

ج- .....

س- در این تصویر دیده وبگوئید که چی میکنند؟

ج- طفل را داکتر واکسین میکند.

س۔ این چگونه واکسین است؟

ج- این واکسین مثل قطره چکان است که به دهن میشود.

س- پس مجموعاً واکسین ها در کدام قسمت های بدن میشوند؟

ج- در دهن به شکل قطره چکان، در سرین و در بازو میشوند.

نمایش تصویر ۶ کارت واکسین

[illegible]

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- يك ورق رامی بینیم.

س- این کارت از چی است؟

ج- این کارت واکسین هاست.

س- آیا داشتن این کارت حتمی است؟

ج- بلی.

پس همیشه کارت واکسینرا با خود نگهداری کنید که گم نشود.

س- و اگر از نزد شما کارت گم شده چه میکنید؟

ج- به مرکز صحتی مراجعه می کنیم و در راجستر آن نام و نام پدر طفل درج است و کارت نو بگیریم.

س- آیا تمام واکسینهای که در کارت نوشته شده است باید تکمیل شود؟

ج- بلی.

معلم- اگر تمام واکسین ها تکمیل نشود واکسین های قبلی آن هم بی فایده میشود.

س- بخاطر اینکه به وقت معین به خاطر واکسین به شفاخانه و یا کلینیک بیایید ازکی معلومات میگیرد؟

ج- از شخصی که واکسین میکند و یا از معلم صحت میتوانیم معلومات بگیریم.

س- مادران زیادتتر چه وقت باید واکسین شوند؟

ج- در زمان حمل باید واکسین شوند.

نمایش تصویر:

س- در این تصویر کی ها رامی بینید؟

ج- يك زن حامله و يك داکتر رامی بینیم.

س- زن حامله بخاطر کدام مرض خود را باید واکسین کند؟

ج- بخاطر مرض تیتانوس باید واکسین کند.

س- واکسین کردن در وقت حاملگی چی فایده دارد؟

ج- برای صحت مادر فایده دارد.

معلم- بلی برای صحت مادر و طفل فایده دارد و در وقت ولادت و بریدن ناف طفل کمک میکند که مادر و طفل به مرض تیتانوس مبتلا نشود.

س- آیا این واکسین یکبار تکمیل میشود و یابه چندین بار دفعات؟

ج- این واکسین به دفعات مختلف میشود و هرباری که زنان حامله برای واکسین کردن خواسته میشوند باید بیایند چرا که اگر مکمل واکسین ها را نگیرید واکسین های گرفته گی هم بی فایده شگده و امکان مبتلا شدن به تیتانوس پیدا میشود.

س- پس بخاطر سلامتی خود و فرزندان تان چی باید بکنید؟

ج- واکسین های خود و اطفال خود را تکمیل کنیم.

ارزیابی:

س- واکسین چی است؟

س- کدام امراض قابل واکسین است؟

س- واکسین ها برای اطفال چی فواید دارد؟

س- واکسین ها از کدام سن الی کدام سن باید تکمیل شود؟

س- در کدام قسمت ها واکسین صورت میگیرد؟

س- در کدام حالت باید واکسین نکنیم؟

س- زنان بخاطر اینکه در زمان ولادت به تیتانوس مبتلا نشوند چی باید بکنند؟

س- داشتن کارت واکسین چگونه کمک تان میکند؟

خلاصه:

درس را بادادن پیام های ذیل خلاصه می کنم.

- واکسین ها جسم را درمقابل امراض خطرناك محافظه میکند اطفالی که واکسین نمی شوند زودتر مریض میشوند.

- تمام واکسین ها از تولد الی دو سالگی باید تکمیل گردد.

- اطفال تان را در وقت معین آن به واکسین کردن ببرید.

- کارت واکسین بسیارمهم است آنرا با خود نگهداری کنید.

- در وقت واکسین کردن کارت را با خود داشته باشید.

- زنان بخاطر محافظت خود و طفل خود ازتیتانوس درزمان حاملگی باید واکسین شوند.

- در زمانی که طفل تان مریض است اوراواکسین نکنید.

- بعضی امراض مانند فلج در صورتی که عام میشود اگر اطفال قبلاً هم واکسین شده باشند باید برای بار دوم اطفال پنج ساله و یا بیشتر از آن واکسین فلج شوند.

معافیت یا مصئونیت (پیام های صحی)

۱- واکسین ها جسم را در مقابل اکثر امراض خطرناك محافظه میکنند. يك طفلی که واکسین نشده باشد زیادتیر تمایل مبتلا شدن به سوء تغذیه، معیوبیت و حتی مرگ را دارد.

۲- تمام واکسین ها باید قبل از يك سالگی تکمیل شوند.

۳- با تطبیق واکسین ها اطفال نو تولد شده و مریض از مرگ محفوظ میشوند.

۴- طفل تان را به اوقات معین آن برای واکسین کردن ببرید.

۵- داشتن کارت واکسین یشن مهم است، باید آنرا در جای محفوظ بگذارید و در وقت واکسین کردن کارترا با خود داشته باشید.

۶- هر زن برای محافظت خود و طفلش از مبتلا شدن به تیتانوس باید واکسین T.T شود.

پلان درسی (۲۲)

تهیه کننده: صالحه «توفیق»

موضوع: توبرکلوز

تاریخ تهیه پلان: ۸ - ۹ - ۹۵

مقاصد:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را ارائه نمایند:

- ۱- توبر کلوز چیست و چگونه انتشار میکند؟
- ۲- توبر کلوز دارای کدام اعراض و علائم است؟
- ۳- طریق وقایه از مبتلا شدن به توبر کلوز کدام هاست؟
- ۴- بر مریض کدام کمک و تداوی باید صورت گیرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:	سوال و جواب	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- زن در حال سرفه	نمایش	" ۲	جریان درسی جدید
۲- تصویر زن در حال تف کردن	سوال و جواب	" ۲	۱- بحث بالای توبر کلوز و ذریعه انتشار آن.
۳- تصویر ظروف غذای مشترک	نمایش	" ۲	۲- بحث بالای اعراض و علائم توبر کلوز
۴- تصویر خون در بلغم	سوال و جواب	" ۲	۳- بحث بالای وقایه مرض.
۵- تصویر واکسین کردن طفل	نمایش	" ۲	۴- بحث بالای کمک به مریض توبر کلوز
۶- زن مصاب که دهنش را با دستمال بسته.	سوال و جواب	" ۳	ارزیابی، خلاصه و تاکید بالای پیام های عمده

س- شما در تصویر چه را میبینید؟

ج- .....

س- آیا شستن و آفتاب دادن لباس ها میتواند از امراض جلدی جلوگیری کند؟

ج- بلی، زیرا در اثر شستن و آفتاب دادن میکروب های لباس ها از بین میرود و انسان مبتلا به امراض جلدی نمیشود.

س- به نظر شما آفتاب دادن بستر خواب ضروری است؟

ج- بلی، زیرا اکثر میکروب ها در آفتاب دادن از بین میرود.

معلم: میدانید که دندان سالم نعمت خداوند است و حفاظت دندان ها زیاد ضرور میباشد زیرا در اثر اندک بی توجهی خراب میشود.

س- پس برای این که از خراب شدن دندان جلوگیری کرده چه باید کرد؟

نمایش تصویر:

س- شما در تصویر چی را می بینید؟

ج- .....

س- شما و اطفال شما چند مرتبه دندان های تانرا برس می کنید؟

ج- حداقل روز دو مرتبه صبح قبل از نان خوردن و شب قبل از رفتن به بستر خواب.

س- اگر برس و کریم موجود نبود با چی دندان های خود را پاک می کنید؟

ج- بامسواک دندان های خود را مسواک میکنم.

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ و ایجاد فضا موزون.

جریان درس جدید:

با پرسیدن چند سوال ذیل معلوم کنید که شاملین درس راجع به تویر کلوز چی میدانند.

س- آیا کسی رادیده اید که به تویرکلوز (سل) مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- به شخص که تویر کلوز دارد چی کمک ها را نموده اید؟

ج- .....

س- آیا دیده و یا شنیده باشید که کسی در اثر تویرکلوز مرده باشد؟

ج- .....

خواهران و مادران بسیار عزیز!

شما تا اندازه درباره مرض چیزهای میدانید حالا بعضی چیزهای دیگر را راجع به این مرض می شنوید که از

شما تقاضا دارم خوب متوجه باشید و فکرتانرا جمع بگیرید:

س- تویرکلوز چی رقم يك مرض است؟

ج- تویرکلوز يك مرض ساری، خطرناك و کشنده است که زیادتیرشش ها رامصاب ساخته و سبب خرابی

ششها میشود که در نتیجه شش ها بکلی از کار می افتد.

س- چی فکرمی کنید که عامل تویرکلوز چیست؟

ج- عامل تویر کلوز میکروب است و ازجمله میکروبهای بسیار سر سخت می باشد. و این مرض پشت پیر،

جوان و طفل نمیگردد و امکان دارد همه را مبتلا سازد.

س- چطور شخص سالم را تویرکلوز میگیرد؟

ج- وقتی شخص سالم بامریض در تماس باشد او را تویرکلوز می گیرد.

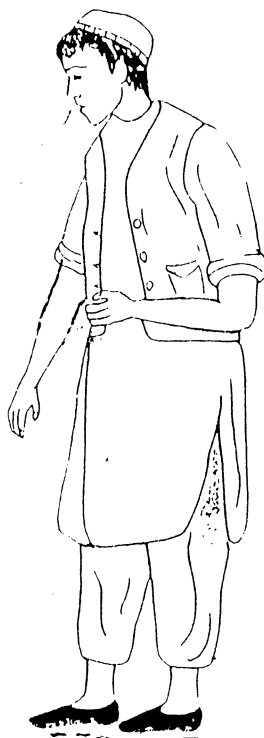
س- در رسم چی را می بینید؟

ج- زن را که سرفه می کند.

س- از کداه طریق شخص سالم را توپر کلوز می گیرد؟

ج- از همین طریق سرفه، گپ زدن و عطسه.

نشان دادن تصویر (تف کردن)

س- در رسم چی را می بینید؟

کسی را که تف میکند.

س- اگر همین شخص توبرکلوز داشته باشد چگونه دیگران را میگیرد؟

ج- وقتی تف میکند میکروب آن در هنگام گرد و خاک از راه بینی و دهن به شش شخص سالم رفته او را توبرکلوز میگیرد.

معلم: خوب خواهان محترم باید بیاد داشته باشید که خوردن شیرهای ناجوشانده نیز سبب توبرکلوز میشود. و توبرکلوز مرض خطرناک و ساری بوده از طریق عطسه، سرفه، گپ زدن و تف کردن شخص مریض مکروب آن در وجود شخص سالم سرایت میکند و هم از خوردن شیرهای ناجوشانده شخص به توبرکلوز مبتلا میشود.

س- حالا بگوئید از روی کدام نشانی ها میدانید که یکنفر به توبرکلوز مبتلا است؟

ج- سرفه دوامدار زیادتراز چهار هفته، باختن وزن، احساس ضعف، داشتن تب از طرف روز و عرق در شب.

س- وقتی کسی توبرکلوز باشد و پیشرفته شود کدام مشکلات دیگر به نظر میرسد؟

ج- سرفه های صدا دار، سرفه با خون و بلغم.

نشان دادن تصویر

س- در سم چی را می بینید؟

ج- مرد را در حال تف کردن بلغم که در بلغم آن خون دیده میشود.

س- این مرد به کدام مریضی مبتلا است؟

ج- به توبرکلوز پیشرفته مبتلا است.

س- از چه دانستید که این مرد مبتلا به توبرکلوز است؟

ج- زیرا در بلغم وی خون بنظر میرسد.

س- اگر طفلی سرفه هم نداشته باشد و هیچ وزن نگیرد کدام احتمال موجود است؟

ج- احتمال توبرکلوز موجود است.

معلم- درست است بعضی اطفال با وجود اینکه سرفه ندارند اما بی اشتها، عدم میل به بازی و هم هیچ وزن نمیگیرند و لاغراند ممکن توبر کلوز باشد که باید در فکرتداوی آن باشیم.

بسیارخوب خواهران و مادران گرامی! شما درباره نشانی های توبرکلوز گفتید شخص که توبرکلوز دارد سرفه دوامدار زیادتیر از چهار هفته، تب از طرف روز و عرق از طرف شب، درد سینه، و سرفه های صدا دار میداشته باشد علاوتاً مریض میل به کارنداشته ضعف و بی حال می باشد و در صورتیکه مریضی پیشرفته شود در بلغم مریض خون موجود میباشد. اطفال با وجود اینکه سرفه نداشته بی اشتها بوده وزن نمیگیرند احتمال داشتن توبرکلوز میباشد.

س- حال بگوئید چی کنیم تا به توبرکلوز هم خود ما و هم اطفال مامبتلا نشوند؟

ج- واکسین تطبیق شود (B.C.G).

- جلوگیری از تماس با مریض.

- جلوگیری از خوردن پس مانده مریض.

- عدم استفاده از ظروف و بستر مریض.

نشان دادن تصویر

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- طفلی را که واکسین میکند.

س- آیا شما اطفال تانرا واکسین تویر کلوز کرده اید؟ اگر بلی چی وقت واکسین کرده اید؟

ج- .....

معلم- واکسین تویر کلوز باید فوراً پس از تولد تطبیق گردد تمام اطفال باید قبل از رفتن به مکتب واکسین

شده باشند.

س- اگر يك نفر در فامیل تویر کلوز داشته باشد دیگران باید واکسین شود یا خیر؟

ج- همه افراد خانواده بعد از معاینه باید واکسین شود زیرا ممکن است معاینه تویر کلوز مثبت باشد.

نشان دادن تصویر

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- زن راکه دهن خود را بسته است.

س- این کار چی خوبی دارد؟

ج- مکروب مرض آن در وقت عطسه، سرفه و گپ زدن انتشار نمیکند و به دیگران سرایت نمی کند.

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- يك زن و يك مرد راکه در بشقاب و ظرف مشترك غذا میخورند.

س- به نظر شما این کار خوب است که مریض تویرکلوز با شخص سالم یکجا غذا بخورد؟

ج- نخیر، باید ظروف مریض جدا باشد و مریض دور از اشخاص سالم باشد.

س- اگر شیر خوب جوش داده نشود چی نقص دارد؟

ج- تویرکلوز معده از خوردن شیر ناجوشانده پیدا میشود که باید شیر خوب جوش داده شود و بعداً صرف گردد.

معلم- شما راه های جلوگیری را خوب میدانید پس حالا در باره کمک و تدای مریض چند سوالی از شما دارم:

س- کسیکه تویرکلوز دارد باید کدام کمک برایش شود؟

ج- غذای خوب و مایعات زیاد بگیرد و زود تر به داکتر برده شود. تدای دوام دار کند یعنی زیادتراًز يك و نیم سال مطابق به هدایت داکتر دوی خود را مکمل مصرف کند و استراحت داشته باشد.

معلم- بخاطر جلوگیری از انتشار مرض باید دستمال ها و بلغم مریض سوختانده و یا دفن گردد و هم حفظ

الصحه مریض جداً مراعات شده بستر مریض زود، زود آفتاب داده شده و مریض را باید در نزدیک

جای که هواکش داشته باشد استراحت داد.

ارزیابی:

- س- تویركلوز چگونه يك مرض است؟
- س- تویركلوز چگونه انتشار میکند؟
- س- تویركلوز دارای کدام اعراض و علائم است؟
- س- چگونه میتوان از مبتلا شدن به تویركلوز خود و اطفال خود رانگاه کرد؟
- س- کسیکه تویركلوز دارد برای صحت یاب شدن زود تر کدام کارها را باید انجام دهد؟

خلاصه:

شما فهمیدید که تویركلوز مرض بسیار خطرناك و ساری بوده توسط عطسه، سرفه، گپ زدن و تف کردن مكروب آن انتشارمیکند و کسیکه تویركلوز دارد سرفه های دوامدار زیادهتر از چهارهفته داشته، تب و عرق شبانه، درد سینه عدم تمایل به كار داشته ضعیف و لاغر شده میروند در حالت پیشرفته که شش ها را نیز خراب میسازد خون در بلغم داشته سرفه های صدا دار پیدا میکند. بهترین وقایه به آن تطبیق واکسین (BCG) به اطفال و تمام کسانیست که فردی از فامیل شان تویركلوز دارد.

مریض در هنگام سرفه، عطسه و گپ زدن باید دهانش را با دستمال بسته، بلغم و دستمال های مریض سوختانده و دفن گردد. از تماس با مریض دوری صورت گیرد و به مریض غذا و مایعات و استراحت داد شود، مریض دواى خود را به شكل منظم و مكمل مصرف كند تا بكلى مكروب از بین برود.

پیام های عمده درس:

- بهترین وقایه تطبیق واکسین (B.C.G) است.
- تمام اطفال باید بعد از تولد هر چه زودتر واکسین شوند.
- شخص مبتلا باید از اشخاص سالم دور نگهداشته شود و ظروف جداگانه داشته باشد.
- از تف کردن در هر جا خود داری شود.
- بلغم شخص مصاب در بین تف دانی یا يك قوطی دفع و بعداً سوختانده یا دفن گردد.
- شخص مریض باید به مدت طولانی تداوى و دوا را مكمل مصرف كند و بااحساس اندك بهبودى دوا را قطع ننماید.
- به مریض استراحت و غذای خوب داده شود.

پلان درسی (۲۳)

تهیه کننده: خدیجه «بهرام»

موضوع: میکروب های مقاوم توبرکلوز

تاریخ تهیه پلان: ۹۷ - ۷ - ۲۵

مقاصد:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه ئی میتوانند تا ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان نمایند:

۱- دلایل مقاوم شدن میکروب های توبر کلوز

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- گل مینه و زرمینه دخترش در حالت صحتمندی.	سوال و جواب نمایش	۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
۲- گل مینه در حالت که به توبرکلوز مبتلا شده.		۱۹ "	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای دلایل مقاوم شدن میکروب های توبرکلوز
۳- هشت خریطه دواى توبرکلوز			
۴- گل مینه بعد از خوردن سه خریطه دوا.			
۵- صحتمند شدن گل مینه.		۲ "	
۶- قطع دوا توبرکلوز			
۷- مبتلا شدن زرمینه به مرض توبرکلوز		۱ "	ارزیابی
۸- هشت خریطه دوا برای مرض توبرکلوز			خلاصه

مقدمه:

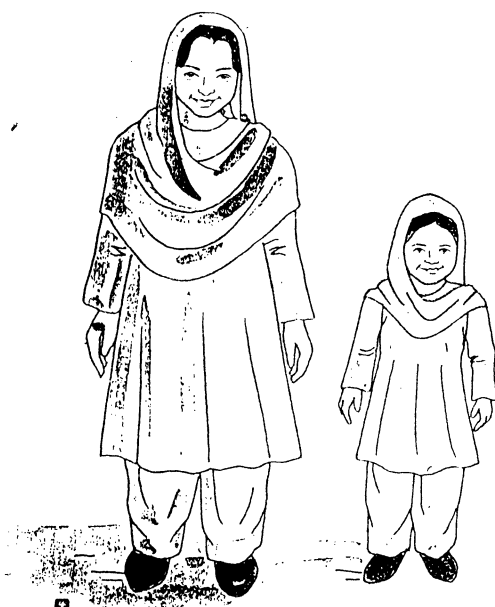
سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه

جریان درس جدید:

خواهران گرامی! همه ما و شما میدانیم که صحت يك نعمت با ارزشیست که خداوند (ج) به بنده گان خود عطاء نموده است، اما وقتی مریض میشویم برای به دست آوردن دوباره این نعمت باید فوراً نزد داکتر مراجعه نموده و در خوردن دوا غفلت نکنیم، زیرا مریضی ما دوباره شده و همچنان پول بیشتر برای تداوی ما مصرف میگردد.

خواهران عزیز حال توجه شما را به درس امروزی جلب مینمایم.

نمایش تصویر (۱)

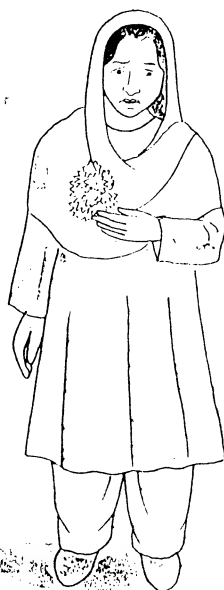
س- در این تصویر چه را میبینید؟

ج- يك زن و يك دخترك را می بینیم.

س- بلی، گل مینه و دخترش است که خوشحال به نظر میرسند.

س- آیا گفته میتوانید که چرا آنها خوشحال به نظر میرسند؟

ج- چون گل مینه و دخترش از صحت کامل برخوردار هستند. هردو آنها خوشحال و يك ديگر را دوست دارند.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- يك زن را می بینیم.

معلم- بلی، این همان گل مینه است که در تصویر قبلی خوش و صحتمند معلوم میشد.

س- در این تصویر گل مینه چه قسم حالت دارد؟

ج- گل مینه بسیار خفه معلوم میشود.

س- چرا وی خفه معلوم میشود؟

ج- بخاطریکه مریض است.

س- چرا گل مینه مریض شده است؟

ج- .....

س- چه فکر میکنید گل مینه به کدام مرض مبتلا گردیده است؟

ج- گل مینه به مرض توبر کلوز مبتلا است.

س- آیا حالت گل مینه نسبت به سابق فرق نموده است؟

ج- بلی، وی حالا نسبت به سابق لاغر و ضعیف معلوم میشود.

س- چرا گل مینه لاغر شده است؟

ج- چون کسانی که به مرض سل مبتلا میباشند، کم اشتها شده، غذا کمتر میخورند از این سبب لاغر و ضعیف میگردند.

بلی، مسواک کردن دندان ها سنت رسول خدا می باشد و بسیار ثواب دارد.

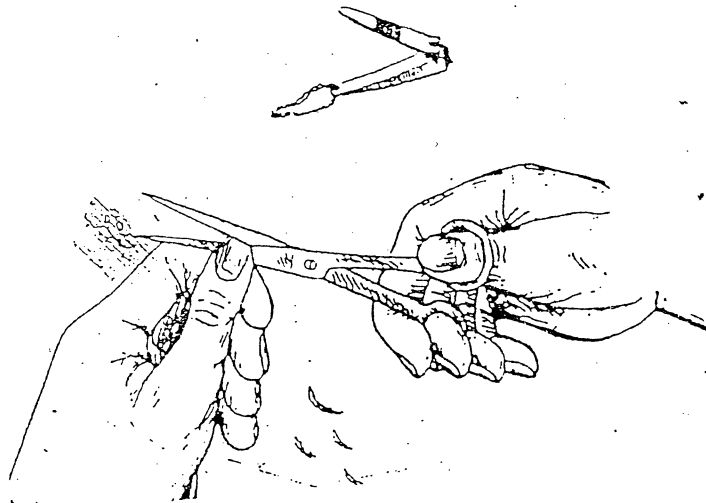
س- اگر برس باشد کریم نباشد چگونه میتوان دندان ها را پاک کرد؟

ج- با استفاده از نمک میتوان دندان ها را پاک کرد به شرط که بیرده ها را تخریش نکنید.

معلم- خوب خواهان عزیز شما و اطفال تان را توصیه کنید که همیشه دندان خود را برس کند تا دندان های

شان را کرم نخورد.

نمایش تصویر:

س- شما در تصویر چی را می بینید؟

ج- شخصی که ناخن های خود را قطع میکند.

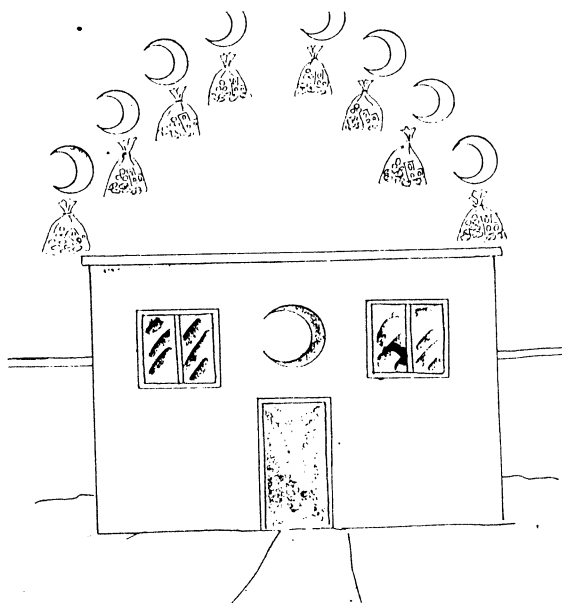
س- آیا قطع کردن ناخن ها ثواب دارد؟

ج- بلی زیرا گرفتن ناخن ها سنت است.

س- اگر ناخن های خود را قطع نکنیم چه مشکلی رخ خواهد داد؟

ج- میکروب ها زیر ناخن های ما جای گرفته و وقتی دست خود را به دهن بزنیم و یا چیزی بخوریم سبب

مریضی شده میتواند.

س- در این تصویر چه را میبینید؟

ج- هشت خریطه دوا را میبینیم.

س- این هشت خریطه دوا برای کدام مرض است؟

ج- برای مرض مزمن تویرکلوز.

س- هشت خریطه دوا را مریض برای چه مدت باید استفاده نماید؟

ج- هر خریطه برای يك ماه میباشد. پس هشت خریطه برای هشت ماه است.

نمایش تصویر (۴)

• س- در رسم چه را میبینید؟

ج- در این تصویر گل مینه را میبینیم که صحت اش نسبتاً خوب به نظر میرسد.

س- چرا صحت اش دوباره خوب شده است؟

ج- چون دواى توبرکلوز را استفاده نموده است.

س- گل مینه چند خریطه دوا را خورده است؟

ج- سه خریطه دوا را برای سه ماه گرفته است.

نمایش تصویر (۵)

س- در این تصویر چه دیده میشود؟

ج- بازهم گل مینه است که صحت اش خوب شده وی فکر میکند که همه مایکروبها از بین رفته اند بناً دوا

خوردن را قطع نموده است.

س- آیا قطع نمودن دوا بدون مشوره داکتر کار درست است؟

ج- نخیر.

س- چرا قطع نمودن دوا بدون مشوره داکتر کار خوب نیست؟

ج- زمانیکه مایکروبها با خوردن دوا ضعیف میشود، با قطع خود سرانه دوا، مایکروبها دوباره قوی شده

میتواند یعنی زمانیکه دوا ناقام بماند.

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- در این تصویر گل مینه بازهم مریض به نظر میرسد.

س- چراوی دوباره مریض گردیده است؟

ج- چون خلاف هدایت داکتر دوا خوردن را قطع نموده است.

س- شخص که به توبرکلوز مبتلا است در کدام حالت باید دوا قطع گردد؟

ج- اشخاص که بعد از گرفتن دوا حساسیت نشان میدهند مثلاً پیدا شدن پت، پندیده گی خارش و امثال

اینها، باید خوردن دوا فوراً قطع گردیده و مریض دوباره به داکتر مراجعه کند.

نمایش تصویر (۷)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- گل مینه و دخترش زرمینه را می بینیم.

س- آیا زرمینه هم به تویرکلوز مبتلا گردیده است؟

ج- بلی.

س- چرا زرمینه به تویرکلوز مبتلا شده است؟

ج- چون هر دوی شان در يك خانه زندگی میکنند و با همدیگر تماس نزدیک و دوامدار داشته یعنی با هم صحبت میکنند، با هم یکجا غذا میخورند و در يك اتاق میخوابند.

س- وقتی بامریض تماس نزدیک و دوامدار داشته باشیم چه خطر دارد؟

ج- شمامیدانید که اگر با مریض تویرکلوز یکجا زندگی شود میکروبها از طریق تنفس قطرات آب دهن (در هنگام عطسه، سرفه و صحبت نمودن) به شخص سالم انتقال مینماید.

س- آیا گل مینه در اثر تداوی دوباره صحت یاب خواهد شد؟

ج- نخیر، زیرا میکروبهای مرض گل مینه درمقابل دواى سل مقاوم شده و این میکروبهای مقاوم به دخترش زرمینه هم انتقال نموده از این سبب وی قابل علاج نمیشد. چون دواهای هشت ماهه را مکمل نخورده است.

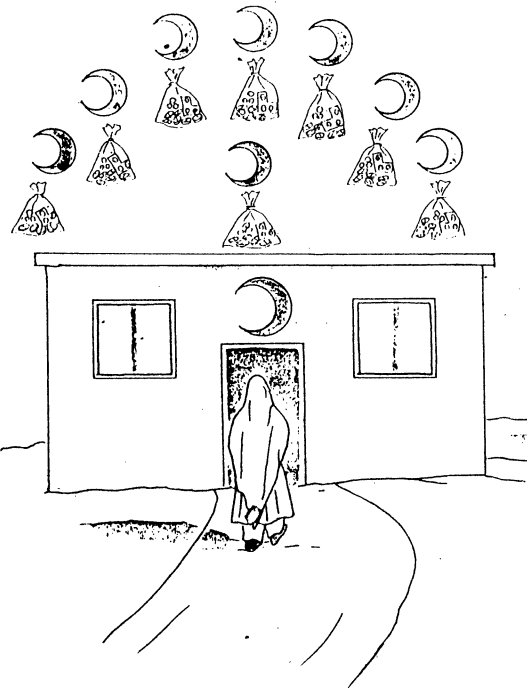
س- آیا مریضی زرمینه قابل تداوی است؟

ج- نخیر، زیرا میکروبهای مقاوم تویرکلوز از طریق مادر به دخترش سرایت نموده ازاین روقابل علاج نیست.

س- چه فکر میکنید عاقبت این دو مادر و دختر چه خواهد شد؟

ج- ..... مرگ.

نمایش تصویر (۸)

- س- در رسم چی را میبینید؟
- ج- هشت خریطه دوا دیده میشود.
- س- این خریطه های دوا برای چه است؟
- ج- برای تداوی مکمل مرض سل.
- س- پس باید دوا چگونه خورده شود؟
- ج- بطور منظم و مکمل تا اینکه دوباره میکروبها به جسم حمله ور نشوند.
- معلم- بلی، باید یا آور شد که مایکروب سل دشمن بزرگ صحت ما بوده اما با خوردن مکمل دوا یعنی برای هشت ماه این دشمن کاملاً از بین میرود.
- خواهران عزیز! این بود درس امروز ما امید که از آن استفاده نمایید. یعنی وظیفه مسلمانی خود را ادا کنید.
- اگر کسی به مرض توبرکلوز گرفتار باشد به وی توصیه نمائید که دواي خود را به شکل مکمل مطابق هدایت داکتر استفاده نماید.

ارزیابی:

- س- گل مینه به کدام مرض مبتلا شده بود؟
- س- وقتی گل مینه به مرض توبرکلوز گرفتار شد چگونه معلوم میشود؟
- س- آیا گل مینه برای تداوی نزد داکتر رفت؟
- س- برای چه مدت وی دوا خورد؟
- س- چرا گل مینه دوباره مریض شد؟
- س- چرا زرمینه دختر گل مینه هم به توبرکلوز مبتلا گردید؟
- س- آیا گل مینه و دخترش قابل علاج هستند؟

خلاصه:

درس امروز ما در مورد مایکروبهای مقاوم توبرکلوز بود. شما فهمیدید که گل مینه در اثر قطع نمودن دوا توبرکلوز دوباره مریض گردید. زیرا مایکروبهای توبرکلوز مقاوم شده و در نتیجه دخترش زرمینه هم به همان مرض دچار گردید. برای نجات یافتن از شر مرض توبرکلوز باید دوا بطور کامل یعنی هشت ماه بخوریم.

پلان درسی (۲۴)

تهیه کننده: داکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: تیتانوس

تاریخ تهیه پلان: ۱ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقهء بتوانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- اسباب تیتانوس چیست؟

۲- اعراض و علایم تیتانوس چیست؟

۳- چگونه خود راوقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۰ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- طفل که پایش را سگ کنده	سوال و جواب نمایش	۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم صنف مشاهده وضع صحی گروپ
۲- پای زخمی ۳- طفل با ناف پندیده ۴- دست زخمی و گاو ۵- گوش و سوزن ۶- طفل ناف و قیچی ۷- مرد به شکل قوی ۸- واکسین طفل ۹- واکسین مادر حامله ۱۰- بالای زخم خاك میندازد.		۲۲ "	جریان درسی جدید ۱- بحث در مورد اسباب مرض تیتانوس ۲- بحث در مورد اعراض و علایم مرض ۳- بحث در مورد وقایه تیتانوس
		۳ "	ارزیابی
		۲ "	خلاصه و تاکید بالای پیام های صحی

مقدمه:

سلام و احوالپرسی و تنظیم گروه.

جریان درس جدید:

خواهران عزیز امروز می‌خواهیم باشما درباره يك مرضی بسیار خطرناك و كشنده كه اكثرأ در اثر ناپاکی و بی توجهی به زخم ها بوجود می‌آید و سبب مرگ میشود گپ بزنیم.

س- آيا شما میدانید كه کدام مرضی است؟

ج- تیتانوس.

معلم- بسیار خوب مرض كه امروز ما و شما می‌خواهیم در مورد آن گپ بزنیم تیتانوس است.

س- آیا شما کسی را دیده اید كه به تیتانوس مبتلا شده باشد؟

ج- ..... .

س- شما به شخصی كه تیتانوس داشته کدام كمك ها را اجرا نموده اید؟

ج- ..... .

س- خوب خواهران عزیز شما چه فكر میکنید، این مرض از چی پیدا میشود؟

ج- از میکروب.

س- میکروب این مرض زیادتیر در كجاها میباشد؟

ج- زیادتیر درخاك و مواد فضله حیوانات پیدا میشود.

س- از کدام طریق این میکروب داخل بدن انسان میگردد؟

ج- از طریق زخم های كه سر آن باز باشد.

نمایش تصویر:

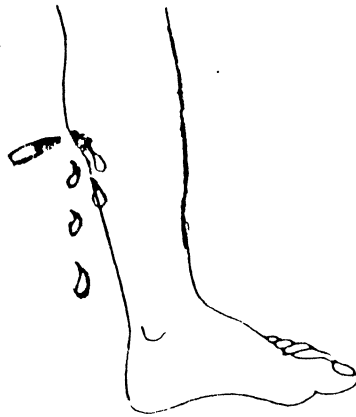
س- در این رسم چه رامیبینید؟

ج- شخصی را که پایش را سگ دندان گرفته است.

س- آیا از طریق این زخم میکروب تیتانوس داخل وجود شده میتواند؟

ج- بلی زیرا سر زخم باز است.

نمایش تصویر:

س- در این رسم چه را میبینید؟

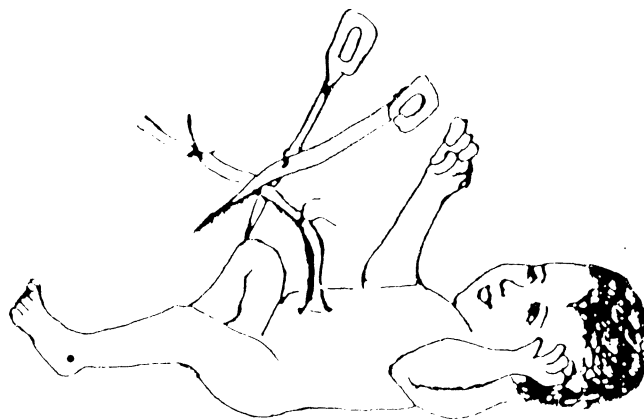
ج- تصویر يك پای را که مرمی خورده است

س- اگر جای مرمی خورده گی مراقبت نشود آیا باعث تیتانوس شده میتواند؟

ج- بلی، زیرا زخم مرمی خورده گی هم باز است.

س- طرق دیگر داخل شدن میکروب تیتانوس در بدن کدام ها خواهد بود؟

ج- .....

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- طفل خورد را که نافش را قطع میکنند.

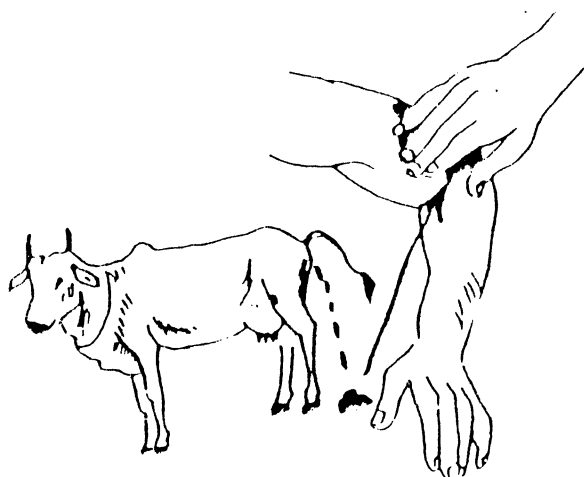
س- چگونه امکان دارد این طفل مبتلا به تیتانوس شود؟

ج- اگر بند ناف طفل دراز تر قطع گردد. اگر پل ریش یا قیچی ناپاک باشد و توسط آن ناف طفل قطع گردد سبب تیتانوس میشود.

س- آیا لازم است بالای ناف بریده شده خاک مدفوع حیوانات، سرخی یا بعضی چیزهای دیگر انداخته شود؟

ج- .....

نمایش تصویر:

س- در این رسم چه را میبینید؟

ج- زخمی را که روی آنرا مدفوع گاو میگذارند.

س- اگر بالای زخم سرباز خاک و یا مدفوع حیوانات انداخته شود در این صورت کدام مشکل را بار خواهد آورد؟

ج- امکان مبتلا شدن به تیتانوس بوجود میآید.

نمایش تصویر:

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- گوش را که سوراخ میکند.

س- به نظر شما آیا از طریق سوراخ کردن گوش، بینی و خال کوبی با سوزن های غیر معقم و ناپاک نیز شخص به تیتانوس مبتلا خواهد شد؟

ج- بلی، زیرا امکان دارد در سوزن های نامعقم میکروب تیتانوس موجود باشد.

معنه - تا این جا در مورد عامل تیتانوس و طرق داخل شدن میکروب آن بحث های مختصر صورت گرفت و باید علاوه کرد که زمان که میکروب در بدن طفل و یا بزرگ داخل شود شخص مصاب از خود بعضی اعراض و علایم را نشان میدهد.

س- آیا میدانید که چند روز بعد از داخل شدن میکروب در بدن طفل نشانی ها نمایان میگردد؟

ج- در اطفال نو تولد نشانی ها بعد از ۳ الی ۱۰ روز نمایان میگردد بعد از معلوم شدن نشانی يك هفته بعد طفل میمیرد.

نمایش تصویر:

س- شما در تصویر چی را میبینید؟

ج- شخصی که بوت میپوشد.

س- آیا پوشیدن بوت فایده دارد؟

ج- بلی اکثر میکروب ها از پا داخل بدن ما میشود همچنان اکثر میکروب از طریق پاهای ما داخل خانه ما شده باعث امراض گوناگون میشود.

س- زیاد تر کدام امراض از طریق پا ها داخل بدن ما میشود؟

ج- اکثر کرم های چنگک دار.

مادران عزیز این بود درس ما در مورد پاکی و نظافت که شما خواندید که اگر انسان خود را پاک نگاه نکند به اکثر امراض مبتلا میگردد.

ارزیابی:

س- بسیاری امراض از چه پیدا میشود؟

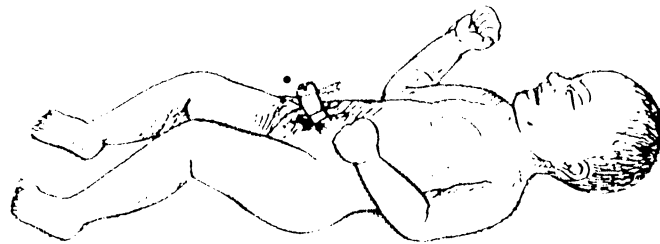
س- چطور امراض از يك نفر به نفر دیگر انتقال میکند؟

س- به خاطر که از امراض جلوگیری کرده باشیم باید کدام نکات را در نظر بگیریم؟

س- علایم و اعراض آن چطور است؟

ج- .....

نمایش تصویر :

س- شما در رسم چی را میبینید؟

ج- طفل را که بند ناف او با شی ناپاک بریده شده و به تیتانوس مبتلا شده است.

س- اگر بند ناف درازتر قطع گردد سبب تیتانوس میشود؟

ج- بلی، چون امکان میکروبی شدن آن زیاد است.

س- پس کدام مشکلات را خواهد داشت؟

ج- طفل همیشه گریه میکند و شیر خورده نمیتواند زیراعضلات دهن و الاشه کشی کرده و شیخ می ماند.

- روی تنه و بازوهای طفل سنت شده کش میماند و پشت شکل قوسی را به خود میگردد.

- اگر بند ناف زخم باشد اطراف زخم ناپاک و آلوده با میکروب سرخ متورم و کش کرده معلوم میشود.

س- علایم مرض بعد از چند روز در بزرگان به مشاهده میرسد؟

ج- در بزرگان بعد از ۵ - ۱۰ روز ظاهر میگردد.

س- بعد از ۵ - ۱۰ روز کدام علایم در شخصی مبتلا دیده میشود؟

ج- .....

س- شما در تصویر چه را میبینید؟

ج- مرد که شکل قوسی را به خود گرفته.

س- آیا در این حالت مریض چیزی خورد و یا نوشیده میتواند؟

ج- نخیر، زیرا عضلات روی و گردن کش شده و مریض غذا و آب را خورده و نوشیده نمیتواند.

- دست و پا شخ مانند و پشت شکل قوسی را به خود میگردد در این حالت مریضی از روشنی بدش میآید

سر و صدا او را اذیت میکند وقتی در تاریکی و تنهای نگهداشته شود احساس آرامش میکند چنانچه

معمول دست که تکه سیاه برویش می اندازند اکثریت به این عقیده است که جن و یا پری بالایش نشسته

است.

س- اگر این مریض پیشرفته شود به مریضی کدام حالت رخ خواهد داد؟

ج- مریض تب داشته و بی هوش میشود و سر انجام میمیرد.

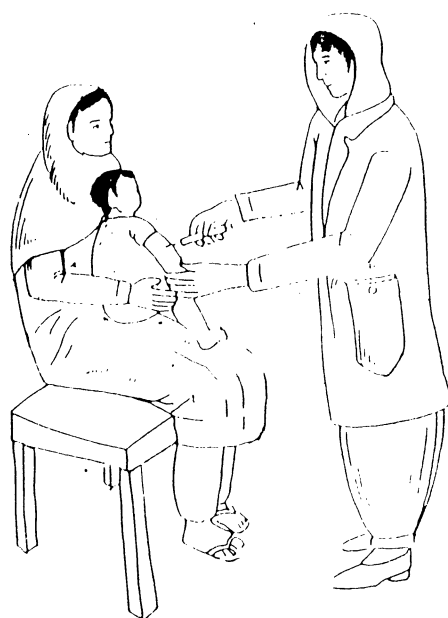
معلم- خوب خواهران عزیز تا حال بحث شد که میکروب تیتانوس از طریق زخم های سرباز داخل وجود انسان

شده و بعد از ۲ الی ۱۰ روز در اطفال و ۵ الی ۱۰ روز در بزرگان علایم اش نمایان میشود و مرض

نهایت خطرناک و کشنده است پس حالا بگویند چه کنیم تا به این مرض مبتلا نشویم:

ج- .....

س- در این رسم چه را میبینید؟

ج- طفل را که داکتر واکسین میکند.

س- طفل در کدام سن باید واکسین شود و چند دوره دارد؟

ج- اطفال باید سه دوره واکسین شود ۴۵ روز بعد از BCG و بعد يك ماه به تعقیب آن و يك ماه به تعقیب
ماه بیشتر.

س- دیگر کی ها باید واکسین شود.

نمایش تصویر:

س- در این رسم چی رامیبینید؟

ج- زن حامله را که داکتر او را واکسین میکند.

س- زنان هم باید واکسین کنند؟ اگر کنند چه وقت واکسین کنند؟

ج- زنان باید ۵ دوره واکسین شوند در ماه اول حمل در ماه دوم حمل در ماه نهم حمل بعد از ولادت و دوره آخر آن يك سال بعد.

س- آیا دختران جوان باید واکسین تیتانوس شوند؟

ج- بلی، دختران جوان هم باید واکسین شوند دو دوره دارد اول در ماه اول و دوم يك ماه بعد.

س- غیر واکسین دیگر چه راه وقایه برای تیتانوس وجود دارد؟

ج- زخم ها باید همیشه پاک و با آب صابون شسته شود.

س- اگر زخم ها عمیق باشد چه کنیم؟

ج- باید فوراً به داکتر مراجعه کرده و تداوی نمایم.

س- دیگر کدام نکته برای وقایه از امراضی به ضد تیتانوس ضروری است؟

ج- باید حفظ الصحه خود و اطراف خود را مراعات نمایم.

س- اطفال نوزاد را چگونه نگهداری نمایم؟

ج- در وقت قطع بند ناف نظافت و پاکی پل ریشی و قیچی را در نظر میگیریم بعد ناف را خشك و پاک نگهداری میکنیم.

س- آیا در وقت ولادت امکان گرفتن تیتانوس موجود است؟

ج- اگر مادر در محیط کثیف ولادت نموده از تکه ها و لباس های کثیف و الوده بامیکروب استفاده کند به تیتانوس مبتلا میشود.

س- اگر بالای زخم خاك یا سوخته تکه یا کدام چیزی ناپاکی دیگر ا بیندازیم تیتانوس میثویم؟

ج- .....

س- در رسم چی میبینید؟

ج- بالای زخم خاك ميندازند؟

معلم- ميكروب تيتانوس در خاك و مواد فضله حيوانات و اشيای ناپاك موجود است با انداختن اين نوع اشيای بالای زخم باعث تيتانوس می شود.

اين بود موضوع مرض تيتانوس كه روی آن بحث شد. اگر کدام سوال نباشد پس چند سوال از شما دارم.

ارزیابی

س- تيتانوس چه گونه مرض است؟

س- از کدام طريقه ها ميكروب تيتانوس داخل بدن ميشود؟

س- عامل تيتانوس چیست؟

س- چه اعراض و علايم در اطفال دارد؟

س- اعراض و علايم آن در بزرگان بيان داريد؟

س- راجع به واكسين تيتانوس معلومات بدهيد؟

س- چند طريقه از وقايع مرضی تيتانوس را بيان كنيد؟

خلاصه:

موضوع درس امروز راجع به مرض تیتانوس بود که يك مرض نهایت خطرناك و كشنده است و عامل آن ميكروب از طريق زخم های سرباز داخل بدن انسان میشود و ميكروب اینمرض درخاك و فضله حیوانات میباشد . راجع به اعراض و علايم هم معلومات حاصل نمودید که در اطفال و بزرگسالان بعد از چند روز نمایان میشود و راه های وقایه و جلوگیری از مبتلا شدن به مرض را هم خواندید امید است درس این ساعت برای شما مفید واقع شده باشد.

تاکید بالای پیام های صحی

- ۱- واکسین نمودن یگانه راه اطمینانی وقایه تیتانوس است.
- ۲- با تطبیق واکسین تیتانوس (D.P.T) برای اطفال نوتولد شده میتوان آنها در مقابل مرض تیتانوس وقایه کرد.
- ۳- زن حامله باید برای محافظت خود و طفلش از ابتلا به تیتانوس واکسین T.T. کند.
- ۴- طفل نباید در وقت تولد بالای خاك و یا پارچه های كثیف تولد گردد.
- ۵- وسایلی که برای قطع کردن بندناف استعمال میشود باید تعقیم گردد.
- ۶- بندناف طفل باید خشك و پاك نگهداشت شود.
- ۷- هیچگاهی بالای زخم ها خاك، تکه سوخته و یا مواد فضله حیوانات را نگذارید.
- ۸- زخم را باید با آب و صابون بشوئید.
- ۹- از تکه های پاك و یا بنداز برای بسته کردن زخم ها استفاده كنید.
- ۱۰- سوراخ کردن گوش با اشیای غیر معقم كار نادرست است.
- ۱۱- در صورت ظهور اولین علامت تیتانوس باید به داکتر مراجعه شود.

پلان درسی (۲۵)

تهیه کننده: معصومه

موضوع: سیاه سرفه

تاریخ تهیه پلان: ۱ - ۱۲ - ۹۵

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را ارائه نمایند.

۱- عامل و طریقه انتشار مرض سیاه سرفه چیست؟

۲- اعراض آن چگونه است؟

۳- چگونه میتوان اطفال را وقایه و کمک کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر دو طفل مقابل هم	سوال و جواب فمایش	" ۲۰	جریان درسی جدید
۲- تصویر طفل مبتلا به مرض.			۱- بحث بالای عامل و ذریعه انتشار مرض
۳- تصویر دو طفل خوابیده			۲- بحث در مورد اعراض سیاه سرفه
۴- طفل در حال واکسین			۳- بحث در مورد وقایه و کمک به مریض
۵- پسری که دهن خود را با دستمال پوشانده است.		" ۲	ارزیابی،
		" ۱	خلاصه و تاکید بالای پیام های صحی

مقدمه:

سلام دادن، احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ مورد نظر.

جریان درس جدید:

اطفال مانند گل نازك و زیبا است. اطفال پروانه های بهشت اند بخاطریکه این گل های شاداب پژمرده نگردند نگذارید آنها به امراض خطرناك دوران طفولیت مبتلا گردند.
خواهران گرامی! درس امروز ما راجع به مرض سیاه سرگه است. که از جمله شش مرض خطرناك دوران کودکی می باشد.

س- آیا گاهی شما دیده اید که طفلی مبتلا به سیاه سرفه شده باشد؟

ج- .....

س- شما به طفل مبتلا کدام کمک ها کرده اید؟

ج- .....

س- مرض سیاه سرفه از چه پیدا میشود؟

ج- از مایکروب پیدا میشود.

س- آیا این مرض میتواند اطفال سالم رامصاب بسازد؟

ج- بلی، زیرا سیاه سرفه يك مرض كاملاًساری است.

س- چطور میتواند از يك طفل به طفل دیگر سرایت کند؟

ج- وقتیکه طفل مریض باطفل سالم بازی کند.

نمایش تصویر

س- در روی رسم چه را میبینید؟

ج- دو طفلیکه مقابل هم ایستاده و حرف میزنند.

س- آیا این مرض از طریق حرف زدن انتقال میکند؟

ج- بلی، زیرا میکروب این مرض از دهن مریض به هوا رفته و از طریق تنفس داخل بدن شخص سالم میگردد.

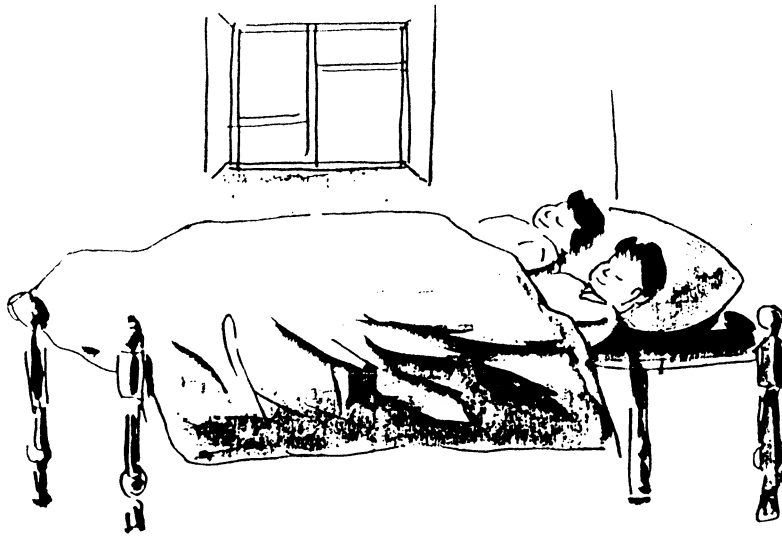
س- دیگر از کدام طریق این مرض به دیگران سرایت میکند؟

ج- وقتیکه طفل مریض سرفه کند.

س- بر علاوه حرف زدن با مریض و سرفه کردن از کدام راه دیگر مبتلا به سیاه سرفه میشوند؟

ج- از طریق سرفه، عطسه، و نزدیکی با مریض میتواند که اینمرض به دیگران سرایت کند.

نمایش تصویر

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- دو پسرکه پهلوی هم خوابیده اند.

س- آیا میتواند مرض با استفاده مشترك از بستر خواب مریض انتقال کند؟

ج- بلی، استفاده مشترك از بستر مریض نیز باعث انتقال مرض می شود.

س- بیشتر کدام اطفال به این مرض دچار میشوند؟

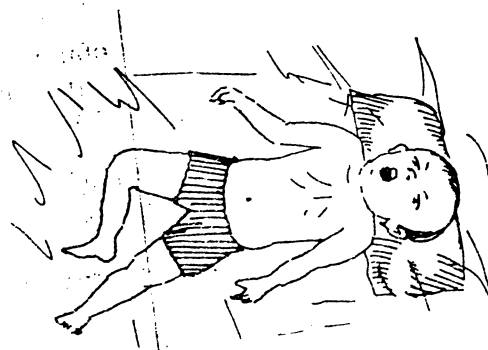
ج- اطفال که ضعیف بوده و واکسین نشده و از شیر مادر استفاده نه نموده اند.

مادران محترم! حال که دانستید سیاه سرفه از چه پیدا میشود و کدام اطفال را بیشتر مصاب میسازد.

س- آیا گفته میتوانید که طفل مبتلا به سیاه سرفه کدام اعراض دارد؟

ج- سرفه های زیاد میکند. و رنگش کبود می شود.

نمایش تصویر

س- در رسم کدام حالت را میبینید؟

ج- دختریکه مبتلا سیاه سرفه شده و سرفه میکند.

معلم- سیاه سرفه درابتدا مثل ریزش بوده با تب خفیف، سرفه و ترشحات بینی و بعد از دو هفته طفل شروع

به سرفه های متواتر میکند که سرفه های آن بسیار شدید بوده حتی مجال تنفس را به مریض نمیدهد.

س- آیا سرفه های سیاه سرفه از سرفه های عادی فرق دارد؟

ج- بلی، بسیار صدا دارد و بعد از سرفه صدای اوپ شنیده میشود.

س- آیا گاهی طفلی را دیده اید که مبتلا به سیاه سرفه بوده و استفراغ کند؟

ج- بلی، بعد از سرفه های دوامدار طفل مریض بعد از صدای اوپ بعضاً استفراغ نیز می کند.

خلاصه:

مادران عزیز درس امروز ما در مورد حفظ الصحه شخصی بود همیشه باید متوجه حفظ الصحه خود باشیم تا خود، و اطفال ما به امراض مختلف مبتلا نشوند.

تاکید بالای پیام های صحی

- باید همیشه دست های خود را قبل از خوردن غذا و بعد از رفع حاجت و هر بار ملوث شدن شسته شود.
- بدن باید هفته دو یا سه مرتبه با آب و صابون شسته و لباس ها تبدیل گردد.
- لباس ها باید با آب و صابون شسته و آفتاب داده شود.
- دندان ها حد اقل روز دو مرتبه شسته شود.
- ناخن ها بعد از هر بار رسیدن باید کوتاه گردد.
- همیشه اطفال را به پوشیدن بوت تشویق نمائید.
- گرفتن ناخن ها هفته یکبار.

س- آیا طفل مصاب اشتها به گرفتن غذا دارد؟

ج- طفل مبتلا به سیاه سرفه اشتها به خوردن غذا ندارد.

س- آیا طفل مبتلا به این مرض زود خوب میشود؟

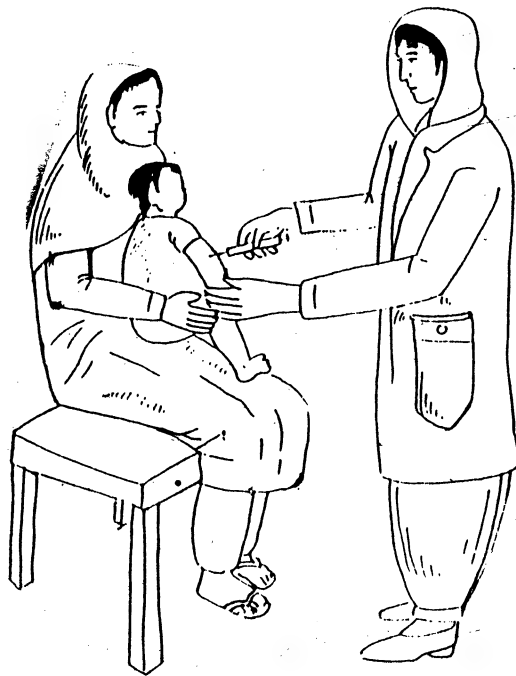
ج- نخیر زیرا مرض بسیار خطرناک است و حتی مدت سه ماه نیز طول میکشد.

مادران عزیز! حال دانیستید که سیاه سرفه چگونه يك مرض میباشد و چه چیز سبب بوجود آمدن سیاه سرفه میشود.

س- پس کدام کارها را انجام دهید تا اطفال تان مبتلا به سیاه سرفه نگردند؟

ج- اطفال خویش را واکسین میکنیم.

نمایش تصویر

س- در رسم چه را میبینید؟

ج- داکتریکه طفل را واکسین میکند.

معلم: بسیار خوب همه اطفال را در اوقات معینه آن واکسین کنید که اکثراً باید بعد از سن ۳ ماهگی اطفالی واکسین گردد اما اگر مرض در منطقه زیاد شیوع داشته باشد باید زودتر از سن معینه واکسین سیاه سرفه گردد. زیرا مجرای تنفسی اطفال خیلی نازک بوده زود بندش پیدا می کنند و باعث مرگ شان می گردد.

- س- بر علاوه تطبیق واکسین دیگر چه کارهای را انجام دهید تا اطفال تان مبتلا به مرض نگردد؟
- ج- اطفال سالم از اطفال مصاب دور نگهداشته شود.
- از بستر، لباس و اشیای طفل مریض اطفال سالم استفاده ننمایند.
- از غذای پس مانده مریض طفل سالم تغذیه نگردد.

غایش تصویر:

- س- در رسم چه را میبینید؟
- ج- پسر یکه دهن خود را با دستمال پوشانیده است.
- س- چرا باید طفلی که سیاه سرفه دارد دهنش را بندد؟
- ج- زیرا اکثراً میکروب سیاه سرفه در قطرات آب دهن طفل مریض موجود است.
- س- پس برای جلوگیری از مبتلا شدن به آن دیگر کدام نکات را باید متوجه باشید؟
- ج- دور نگهداشتن طفل مریض از اطفال سالم.
- مریض در وقت سرفه و عطسه دهن خود را پوشیده نگهدارد.
- س- اگر طفل به این مرض خطرناک دچار شود چه کمک های باید برایش انجام داد؟
- ج- دادن غذاهای نرم، قوی و مایعات.
- س- بر علاوه غذا دیگر چه کمک های به مریض صورت گیرد؟
- ج- طفل جهت تداوی باید به شفاخانه انتقال داده شود.
- به طفل بعد از هر بار استفراغ غذا و مایعات بیشتر داده شود.

- مر - شما میدانید که در اثر استفراغ آب بدن طفل نیز ضایع میگردد پس کدام هدایات را خواهید داد؟
- ج - مقدار وافر آب جوش داده چای و یا هر مایع را که پاک باشد به طفل داده شود.
- س - اگر راه تنفسی طفل بند باشد برایش چه کمک میکنید؟
- ج - آب را جوش داده در بین آن ویکس انداخته میگذاریم تا خوب بخارات آن را تنفس کند که اینکار در بهبودی سیاه سرفه کمک میکند.
- مادران محترم! این بود درس امروز راجع به سیاه سرفه امید که یاد گرفته و در آینده چیز های راکه یاد گرفته اید عملی نموده و آنچه را یاد گرفتید به دیگران نیز بیاموزانید.

ارزیابی:

- س - مرض سیاه سرفه از چه پیدامیشود؟
- س - چطور از يك طفل به طفل دیگر انتقال میکند؟
- س - بیشتر کدام اطفال مبتلا به این مرض میشوند؟
- س - طفل مبتلا به سیاه سرفه چه نشانی ها دارد؟
- اطفال را چطور از این مرض خطرناك باید نجات داد؟
- س - چه کمک ها را برای طفل مریض باید انجام داد؟

خلاصه دادن پیامهای صحی

- بهترین راه جلوگیری سیاه سرفه تطبیق واکسین است.
- طفل مریض باید از سرفه مستقیم به روی دیگر اطفال خود داری کند.
- ذر هر جا باید تف نشده بلغم طفل مریض دفن گردد.
- طفل مبتلا باید در اطاق و یا بستر جداگانه خابانده شود.
- به طفل باید مقدارزیاد آب جوش و مایعات داده شود.
- به طفل دادن شیر مادر را ادامه دهید.
- طفل مبتلا به سیاه سرفه بعد از استفراغ تغذیه شود.
- طفل مبتلا باید بخارات آب جوش را تنفس کند.
- جهت تداوی باید به نزدیکترین مرکز صحی انتقال داده شود.

پلان درسی (۲۶)

تهیه کننده: رویا «نظام»

موضوع: فلج اطفال

تاریخ تهیه پلان: ۹۷ - ۵ - ۱۳

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند:

۱- فلج چگونه انتشار میکند؟

۲- چه علائم دارد؟

۳- چگونه میتوانیم از فلج وقایه نمایم؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:	سوال و جواب	۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع صحی گروپ
۱- انتشار مرض با آب.	نمایش	۱۹ "	جریان درسی جدید
۲- انتشار مرض با غذا.			۱- بحث بالای ذریعه انتشار فلج.
۳- طفل فلج.			۲- بحث در مورد اعراض و علائم فلج.
۴- طفل در عین واکسین.			۳- بحث بالای وقایه فلج.
۵- استفاده از بیت الخلا.		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، و تنظیم گروه.

جریان درس جدید:

پرسیدن تجارب شاملین گروه.

س- آیا طفلی را دیده اید که فلج شده باشد؟

ج- .....

س- چی تداوی بخصوص در قسمت این مرض شما رایج است؟

ج- .....

خواهران عزیز! امروز میخواهم که همراه شما چند کلمه درباره مرض فلج اطفال صحبت کنیم خدا کند که

متوجه باشید.

نمایش تصویر

س- تصویر انتشار مواد غایطه در آب رانشان داده میپرسیم در تصویر چه را می بینید؟

ج- در تصویر آب کثیف را می بینیم.

س- چه فکر می کنید آیا این آب قابل استفاده است؟

ج- نخیر، زیرا کثیف بوده و یک پسر در نزدیک آب رفع حاجت کرده، یک زن کالا میشود، گاوها دربین آب

استاده و دو پسر آب بازی می کند.

س- آیا نوشیدن این آب درست است؟

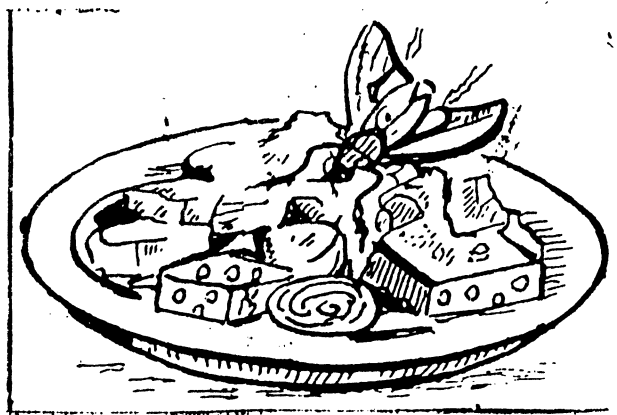
ج- خیر، نوشیدن این آب سبب مریضی ما میگردد.

معلم: نوشیدن آب ناپاک سبب فلج اطفال میگردد پس وقتی که مردم در نزدیک آب رفع حاجت می نماید آب

کثیف میشود و میکروب های که در این آب کثیف وجود دارد در وقت نوشیدن آب داخل بدن اطفال

شده و سبب فلج شان میگردد.

نمایش تصویر

س- در تصویر چی را می بینید؟

ج- يك ظرف غذا را می بینیم که بالایش مگس ها نشسته است.

س- آیا میکروب فلج توسط مگس به غذا انتشار میکند؟

ج- بلی، وقتی مگس بالای مواد غایطه مریض نشست و بعداً بالای غذا بنشیند غذا را ملوث میسازد و از

این طریق فلج انتشار میکند.

س- يك طفل که فلج گردیده چگونه معلوم میشود؟

ج- طفل ضعیف و ناتوان معلوم میشود و حرکت کرده نمیتواند.

تصویر طفل را که فلج شده است به شاملین نشان داده می‌پرسیم:

س- در تصویر چه رامی بینید؟

ج- يك طفل را که فلج شده است.

س- پاهای طفل چه شکل را دارد؟

ج- يك پای مريض که فلج شده از پای دیگرش باریکتر و کوچکتر معلوم میشود.

س- آیا تنها پاهای اطفال فلج میشود؟

ج- نخیر، امکان دارد که پای یا دست اطفال فلج گردد ممکن يك دست یا هر دو دست، يك پا یا هر دو پا

طفل فلج شود.

خواهران و مادران گرامی! یقین دارم که هیچکدام تان نمیخواهید اطفال تان فلج شود پس بخاطریکه اطفال

تان فلج نشود باید چه کارهای را بکنید؟

ج- اطفال خود را از میکروب ها دور نگهداشته و واکسین میکنیم.

تصویر طفل را حین واکسین نشان داده و می‌پرسیم.

س- در تصویر چه رامی‌بینید؟

ج- يك طفل را در حال واکسین کردن می‌بینیم.

س- آیا مرض فلج واکسین دارد؟

ج- بلی، واکسین دارد و در حالت که طفل جور باشد و کدام اعراض از خود نشان داده باشد باید واکسین شود.

س- اگر طفل به مقابل فلج واکسین شود بازهم فلج میشود؟

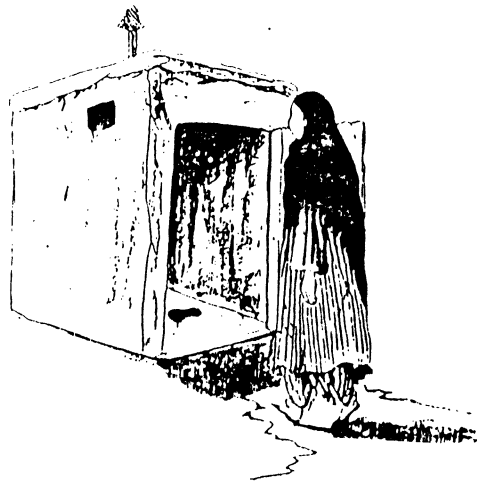
ج- نخیر.

معلم: پس اطفال تا نرا حتماً واکسین کنید. تمام اطفال خوردتر از پنجسال باید واکسین شوند.

س- آیا پاکی و نظافت در جلوگیری از فلج کمک میکند؟

ج- بلی، هر انسان مسلمان باید خود و خانه خود را پاک نگهدارد تا مریض نشود.

تصویر استفاده از بیت الحلاء را نشان داده می‌پرسیم.

- س- در تصویر چی رامی بینید؟
- ج- يك زن را می بینیم که میخواهد از بیت الحلاء استفاده کند.
- س- آیا خوب است از بیت الحلاء استفاده کنیم.
- ج- بلی، چون اگر از بیت الحلاء استفاده نکنیم و مواد غایطه در محیط پراکنده باشد مگس ها زیاده‌تر بالای آن نشو و نمو کرده و هم گرد و خاک به آسانی آنرا بالای آب و غذاها انتقال می دهد و باعث هر نوع مریضی حتی فلج شده می تواند.
- س- اگر بیت الحلاء نداشته باشیم باید چه کنیم؟
- ج- در جای دور از محل بود و باش مردم رفع حاجت کرده آنرا دفن نمائیم.
- س- بر علاوه مواد غایطه دیگر در کجاها مگس زیاد است؟
- ج- اگر کثافات زیاد است باید کثافات در جای معین و یا دور از محل بود و باش انداخته شود.
- س- کثافات را باید چه کنیم؟
- ج- کثافات را باید دفن کنیم.
- س- آیا لازم است طفل مریض را از طفل سالم دور بسازیم؟
- ج- بلی، چون مکروب مرض توسط عطسه و سرفه از طفل مریض به طفل سالم انتقال میکند.
- س- چگونه آب را باید بنوشیم؟
- ج- آب پاک و اگر متیقین نیستیم که آب پاک است آب را برای ۱۵ دقیقه جوش بدهیم.

ارزیابی:

- س- عامل فلج چیست؟
- س- فلج چگونه انتشار میکند؟
- س- فلج چه علایم دارد؟
- س- چگونه میتوان اطفال خویش را از مصاب شدن به فلج وقایه کرد؟

خلاصه:

- بهترین ذریعه وقایه فلج تطبیق واکسین پولیو به اطفال است.
- اطفال نوزادا الی پنجسال تان را واکسین کنید.
- اطفال را از آبیازی در آب های کثیف منع کنید.
- اطفال مریض را از اطفال صحتمند دور بسازید.
- آب و غذا پاک بنوشید.
- همسته از بیت الخلاء استفاده کنید.

پلان درسی (۳)

تهیه کننده: لطیفه فرید

موضوع: حفظ الصحه محیطی

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۲۱

مقاصد درس:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه قادر به بیان موضوعات ذیل گردند:

۱- حفظ الصحه محیطی چیست؟

۲- چرا باید حفظ الصحه محیطی مراعات گردد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصویر دو خانه، یکی پاک و دیگر نا پاک	سوال جواب نمایش تصویر	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ بررسی از حالت ظاهری شاملین گروپ
تصویر سوختاندن کثافات		" ۲	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای حفظ الصحه محیطی
تصویر گرفتن جالی			۲- مراعات حفظ الصحه محیطی و ارتباط به حالت صحی
تصویر مردیکه دوا پاشی میکند.		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

پلان درسی (۲۷)

تهیه کننده: معصومه

موضوع: دیفتری

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۹ - ۱۸

مقاصد

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ بتوانند ۹۵٪ معلومات ذیل را ارائه نمایند.

- ۱- عامل و ذریعه انتشار دیفتری چیست؟
- ۲- اعراض و علایم آن چطور است؟
- ۳- چطور میتوان اطفال را وقایه و کمک کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر دو پسر مقابل هم.	سوال و جواب نمایش	" ۲۰	جریان درس جدید ۱- بحث بالای عامل و ذریعه انتشار دیفتری. ۲- بحث درمورد اعراض و علایم مرض ۳- بحث بالای وقایه و کمک به مریض.
۲- تصویر طفل مبتلا به دیفتری.		" ۲	ارزیابی
۳- تصویر واکسین طفل.		" ۱	خلاصه و تاکید بالای پیام های صحی

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروه.

جریان درس جدید:

- س- آیا گاهی طفل را دیده اید که مبتلا به دیفتری باشد؟
- س- چه کمک های لازمه را به مریض انجام داده اید؟
- بعد از اخذ تجارب شاملین سوالات ذیل را از سامعین میپرسیم.
- س- به نظر شما مرض دیفتری از چی پیدا میشود؟
- ج- از مایکروب پیدا میشود.
- س- این مایکروب ها بیشتر کدام قسمت بدن را مصاب میسازد؟
- ج- گلو را مصاب میسازد.
- س- آیا دیفتری يك مرض ساری می باشد؟
- ج- دیفتری يك مرض ساری و خطر ناك بوده كه زیادتیر میکروب این مرض راه گلو و بینی منتن می سازد.
- س- چطور این مرض از يك طفل به طفل دیگر سرایت میکند؟
- ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- دو طفل که با هم صحبت میکنند.

معلم: بسیار خوب بر علاوه گپ زدن توسط سرفه، عطسه بازی کردن، تف کردن نیز از يك طفل به طفل دیگر انتقال میکند.

مادران محترم! حال دانستید که مرض دیفتری از چه پیدا شده و چطور از يك طفل به طفل دیگر سرایت میکند.

س- حال بگویید که طفل مبتلا چه نشانه ها دارد؟

ج- طفل تب داشته و گلویش درد میکند.

، غایش تصویر (۲)

س- این طفل چطور معلوم میشود؟

ج- .....

معلم: دیفتری در ابتدا مانند زکام همراه باتب، سردردی شروع میشود که بعداً تب مریض بلند رفته گلویش سرخ و دردناک میشود.

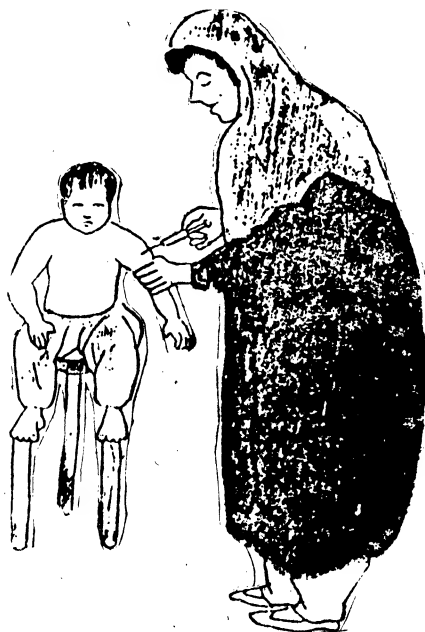
س- اگر داخل دهنش را ببینید چطور معلوم میشود؟

ج- در روی گلویش چرك خواهد بود.

بسیار خوب یعنی روی تانسلهها را چرك پوشانیده و هم تنفس مریض بوی بد میدهد و از اثر تورم شدید مجرا گلو بند شده باعث مرگ مریض میگردد. °

مادران عزیز! حال که دانستید دیفتری مرض بسیار خطر ناك است چه باید کنید تا اطفال مبتلا به آن نگردد؟
ج- باید اطفال خویش را در زمان معین آن واکسین کنیم.

نمایش تصویر (۳)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- زنیکه طفل خود را واکسین میکند.

س- در کدام اوقات باید واکسین دیفتری برای شان تطبیق شود؟

ج- واکسین دیفتری در سه دوره یعنی در سه ماهگی، چهار ماهگی و شش ماهگی باید برای اطفال تطبیق شود.

س- دیگر چطور میتوانید که اطفال را بر علاوه واکسین از مبتلا شدن به دیفتری نجات دهید؟

ج- اطفال سالم را از اطفال مریض دور نگهداریم.

س- آیا از ظروف که برای طفل مریض استفاده میشود برای دیگران نیز استفاده شود؟

ج- نخیر باید همه اشیا مورد استفاده مریض از دیگران جدا باشد.

س- چه کمک برای مریض مبتلا به دیفتری انجام داده میتوانید؟

ج- مریض را فوراً به شفاخانه و یا نزد داکترانتقال میدهیم زیرا مرض دیفتری بسیار خطر ناك بوده و اگر زود جلو آن گرفته نشود مریض را از بین میبرد.

معلم: مادران و خواهران عزیز! این بود درس ما در مورد مرض دیفتري که روی آن بحث شد. حال در رابطه با موضوع صحبت شده چند سوال از شما دارم و خواهشمندم آنچه را یاد گرفته اید به دیگران یعنی همسایه ها و اقارب تان انتقال دهید.

ارزیابی:

- س- مرض دیفتري از چه پیدا میشود؟
- س- چطور از يك طفل به طفل دیگر انتقال میکند؟
- س- مريض مبتلا به مرض دیفتري چه نشانه ها دارد؟
- س- چطور باید جلو این مرض را بگیریم؟
- س- به طفل مريض چه کمک های را انجام داده میتوانیم؟

خلاصه:

دیفتري يك مرض بسیار خطرناك است که از میکروب پیدا میشود. بیشتر این مایکروبهال مجرا بینی و گلو را مورد حمله قرار میدهد. این مرض میتواند توسط عطسه، سرفه، قطرات آب دهن و انداختن تف یا بلغم از طفل مريض به طفل سالم سرایت کند. طفل مبتلا به آن درابتدا تب خفیف، سردردی، و گلو دردی داشته و فوراً درجه حرارت بدن آن بلند رفته راه گلو سرخ، دردناك و پندیده معلوم میشود و روی گلو را چرك خاکستري رنگ میپوشاند. تنفس مريض بوی بد میدهد اگر زود تداوی نشود راه گلو بند شده و طفل را از بین میبرد. برای اینکه اطفال مبتلا به این مرض نگردند باید واکسین گردند. طفل مريض از اطفال سالم دور نگهداشته شود و از اشیاء مريض استفاده نگردد چون دیفتري مرض خطرناك است اگر بالای طفل مشکوک هستید فوراً طفل را به شفاخانه انتقال دهید.

دیفتری (پیام های صحی)

- دیفتری توسط زرق واکسین D.P.T و فایه شده میتواند.
- مهم است تا همه اطفال را به اوقات معینه آنها، واکسین نمایید.
- شخص مبتلا به دیفتری را باید از دیگران، مخصوصاً اطفال دور نگهداشت.
- شخص مبتلا به دیفتری در هنگام سرفه و یاعطسه باید دهن خود را بپوشاند.
- اطفالیکه حالت تغذیوی شان خوب نباشد زودتر به این مرض مبتلا میگردند.
- باید غذای خوب بخوریم تا جسم ما قوی بوده و قدرت مقاومت را درمقابل با امراض داشته باشیم.
- وقتی اشتباه دیفتری را در مورد کسی نمودید باید او را فوراً به شفاخانه انتقال دهید.

پلان درسی (۲۸)

تهیه کنند: نادیه « بهبودی »

موضوع: سرخکان

تاریخ تهیه پلان: ۲۰ - ۲ - ۹۶

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند.

۱- عامل و ذریعه انتشار سرخکان چیست؟

۲- دارای کدام اعراض و علایم میباشد؟

۳- چگونه خود را وقایه و به مریض چه کمک نمود؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر میکروبها.	سوال و جواب	" ۲۰	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای عامل و ذریعه انتشار سرخکان. ۲- بحث درمورد اعراض و علایم مرض ۳- بحث بالای وقایه و کمک به مریض.
۲- طفل مبتلا به سرخکان.	نمایش	" ۲	ارزیابی،
۳- دو طفل خوابیده.		" ۱	خلاصه و تاکید بالای پیام های صحی
۴- طفل تب دار.			
۵- طفل چشم سرخ.			
۶- واکسین طفل.			
۷- طفل در حال استراحت			

مقدمه صنفی:

احوالپرسی، تنظیم گروپ، نظارت ازوضع ظاهری اشتراك كننده گان.

مقدمه درسی:

خواهران و مادران عزیز! امروز میخواهم درمورد يك مرض كه زيادتر اطفال خورد به آن مبتلا میشوند با شما صحبت كنم. شما می فهمید كه بعضی امراض وجود دارد كه زيادتر اطفال به آن مصاب میشود كه این امراض واكسين هم دارند. آیا شما میفهمید كه کدام امراض واكسين دارند؟

ج- سیاه سرفه، دیفتري، سرخكان .....

معلم: بلی، حال میخواهم كه درباره مرض سرخكان همایتان گپ بزنم.

س- آیا كسی را دیده اید كه سرخكان كشیده باشد؟

ج- .....

س- شما به طفل كه سرخكان داشته کدام كمك ها را کرده اید؟

ج- .....

جریان درس جدید:

س- به نظر شما مرض سرخكان از چه پیدامیشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- میکروب ها را.

معلم: بلی، بسیارخوب چیزی را که شما به رسم میبینید مکروبها بوده که اینها موجودات بسیارکوچک بوده به چشم دیده نمی شوند، انواع مختلف دارند و امراض مختلف را بار میاورند که یکی از آنها مرض سرخکان است.

س- به نظر شما این مرض زیادتیر اطفال را مصاب میسازد یا بزرگسالان را؟

ج- زیادتیر اطفال به آن مبتلامی گردد.

س- کدام اطفال زیادتیر مصاب میسازد؟

ج- اطفال که ضعیف هستند.

س- کدام اطفال ضعیف تر هستند؟

ج- اطفال که واکسین نشده و حالت تغذیوی شان درست نیست.

س- آیا این مرض از يك طفل به طفل دیگر سرایت میکند؟

ج- بلی، این مرض به آسانی از يك طفل به طفل دیگر سرایت می کند.

س- به چه شکل سرایت میکند؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲) (دو طفل مقابل هم)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- .....

س- آیا مرض سرخکان به این شکل از يك نفر به نفر دیگر سرایت میکند؟

ج- بلی، به خاطر يک قطرات آب دهن مريض دراثناى حرف زدن به طفل سالم سرایت میکند.

س- دیگر چگونه سرایت میکند؟

ج- اگر از غذای پس مانده مريض خورده و از اشیای مريض استفاده گردد.

نمایش تصویر (۳)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- دو طفلی که پهلوی هم در يك بستر خوابیده است.

س- آیا به این شکل سرایت میکند؟

ج- بلی، زیرا تماس مستقیم صورت می گیرد لذا قابل سرایت است.

معلم: حال که شما این موضوع را فهمیدید میخواهم درمورد اعراض و علائم مرض سرخکان گپ بزنم.

س- کسی که به مرض سرخکان مبتلا میباشد چه علائم داشته و درابتدا به چی شکل شروع می شود؟

ج- .....

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه، بررسی از حالت ظاهری شاملین گروه.

جریان درس جدید:

خواهران و مادران گرامی ما و شما شکر مسلمان هستیم و به آیات قرآنکریم و احادیث نبوی ایمان داریم و همین ترتیب باید به آنها عمل نیز کنیم. پس در قرآنکریم آمده است که هر آنکه دور بریزد کثافات را از راه مسلمانان او خیر خواه است کسیکه خیر خواه باشد قابل پذیرش است در بهشت.

س- چی فکر میکنید اگر کثافات در هر جا پراکنده باشد باعث کدام مشکلات خواهد شد؟

ج- بر علاوه اینکه در جاهای کثیف فرشته نمی آید خود کثافات باعث امراض گوناگون می گردد.

س- آیا اگر کثافات در نزدیک خانه انبار شود باعث تعفن نمیگردد؟

ج- بر علاوه که باعث تعفن می گردد باعث ازدیاد مگس ها، پشه ها و غیره حشرات می شود که همه به صحت ضرر دارد.

س- بنظر شما کثافات باید در کجا جایجا شود تا پراکنده نشده و باعث آلودگی محیط نگردد؟

ج- .....

نمایش تصویر:

س- در این رسم چی رامی بینید؟

ج- سوختاندن کثافات را.

معلم- مرض سرخکان با يك ريزش عادی شروع شده در ابتدا چشم و بينی طفل آب ميزند بعداً تب پيدا ميكند و بعد از سه روز بخارهای سرخ و كوچك به تمام بدن طفل پديدار ميشود.

س- در رسم چي را می بينيد؟

ج- طفل را كه سرخکان كشيده است.

س- اول در کدام قسمت ها ميبرايد؟

ج- ابتدا اين بخارها در عقب گوش ها، پيشانی و داخل دهن پديدار ميشود بعداً به تمام بدن ميبرايد.

س- آیا کسی را دیده اید که از اثر این مرض جانش را از دست داده باشد؟

ج- .....

معلم- سرخکان يك مرض فوق العاده خطرناك بوده و اطفال را زود از بین برده می تواند.

س- از اینکه فهمیدید که سرخکان يك مرض خطرناك برای اطفال است پس کدام راه ها را پیشنهاد می کنید تا اطفال به آن مبتلا نشوند؟

ج- تطبیق واکسین

معلم- بلی، بسیار خوب واکسین میکنیم.

نمایش تصویر

س- در رسم چه را میبینید؟

ج- طفل را که واکسین میشود.

س- واکسین چی فایده دارد؟

ج- طفل به مرض گرفتار نمی شود و اگر مریض شود به زودی جور میشود.

س- دیگر چه باید کنیم تا اطفال به این مرض گرفتار نشود؟

ج- با کسی که به مرض سرخکان مبتلا است اطفال خود را نگذاریم.

س- ایا از غذای پس مانده مریض به اطفال سالم بدهیم؟

ج- نخیر، زیرا با میکروب سرخکان ملوث میباشد.

معلم- شما شرح دادید که سرخکان يك مرض خطرناك بوده و طرق سرایت آنرا نیز همراه با علایم آن واضح ساختید.

س- پس اگر خدای ناخواسته کدام طفل سرخکان شود چی باید کرد؟

ج- مایعات گرم برای طفل داده و طفل را به داکتر برده شود.

- طفل را نسبتاً گرم نگاه کنید.

- تمام ظروفش باید علیحده باشد.

- به اطاق تاریك باید استراحت کند.

س- چرا به اطاق تاریك بخوابد.

ج- به خاطریکه بخارها به چشم نیز میبراید و روشن چشم طفل را اذیت میکند.

س- آیا ضرور است طفل که علایم سرخکان آن آشکارا است و یا مریض است واکسین شود.

ج- نخیر، زیرا مرض را شدت داده باعث مرگ طفل شده می تواند.

ارزیابی:

س- سرخکان از چه پیدا میشود؟

س- کدام اطفال زیادتیر به آن مصاب میشوند؟

س- آیا این مرض ساری است و چگونه سرایت میکند؟

س- چه اعراض و علایم دارد؟

س- چه کنیم تا به این مرض مبتلانشویم؟

س- به مریض چه کمک میکنید؟

خلاصه:

مرض سرخکان يك مرض مكروبی بوده زیادتیر اطفال را كه واکسین نشده و ضعیف هستند به آن مبتلا میشوند. مریضی فوق العاده ساری بوده در اثر تماس نزد يك از يك شخص به شخص دیگر سرایت میکند. پس بخاطر یکه اطفال شما به سرخکان مبتلا نشود اطفال تانرا واکسین سرخکان کنید و از طفلیکه سرخکان دارد دور نگهدارید برای مریض مایعات گرم بدهید و به داکتر ببرید.

سرخکان (پیام های صحی)

- بهترین طرز وقایهء مرض سرخکان تطبیق واکسین سرخکان است.
- تمام اطفال بین ۹ ماهگی و ۵ سال عمر باید واکسین سرخکان را اخذ نمایند.
- طفل بزرگتر از یکسال اگر به سرخکان مصاب نشده باشد باید برایش واکسین سرخکان تطبیق گردد.
- باید از سرفهء مستقیم و تنفس طفل مریض بروی دیگران جلوگیری کند.
- اطفال تان را از بازی کردن با طفل مصاب به سرخکان باز دارید.
- طفل مبتلا باید در بستر جداگانه از سایر اطفال بخوابد.
- همیشه به اطفال تان غذای خوب و قوی بدهید تا جسم شان توانائی مقابله با امراض را داشته باشد.
- برای نگهداری طفل مصاب به سرخکان و مراعات کردن تدابیر لازمه درین مورد به هدایات کارکن صحی عمل کنید.

پلان درسی (۲۹)

تهیه کننده: محجوبه

موضوع: ریزش

تاریخ تهیه پلان: ۹۵ - ۹ - ۲

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نمی توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند:

۱- ریزش چگونه مریضی بوده و عامل آن چیست؟

۲- ریزش چه اعراض و علایم داشته چگونه انتشارمیکند و در قسمت وقایه و کمک به مریض کدام کارها حتمی است؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر سرفه کردن			
۲- تصویر ذریعه انتشار.	سوال و جواب	" ۲۰	جریان درسی جدید
۳- استشق بخارات آب گرم.	نمایش		۱- بحث بالای عامل و ذریعه انتشار ریزش. ۲- بحث درمورد اعراض و علایم ریزش. ۳- بحث بالای وقایه ریزش.
		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی و تنظیم و ترتیب گروه.

جریان درس جدید:

خواهران و مادران محترم! قسمی که به شما نیز معلوم است ریزش يك مرضی معمولی بوده و در هر فصل سال امکان شیوع آن میسر است و بخاطر شناخت بهتر آن در این ساعت روی آن با هم به بحث و مذاکره می پردازیم.

س- آیا گاهی شما و یا کسی از فامیل شما ریزش کرده است؟

ج- .....

س- به شخص که به ریزش مبتلا شده است چی داده اید تا دوباره خوب شده است؟

ج- .....

مادران گرامی و خواهران عزیز! «ریزش مادر مرض هاست» در درس امروزی خود میخواهیم تا در این مورد معلومات پیدا کنید:

س- به نظر شما ریزش چیست و از چی پیدا می شود؟

ج- ریزش مریضی است که از میکروب پیدا میشود.

س- میکروب ریزش زیادتیر در کجا می باشد؟

ج- این میکروب در هوا و خاک موجود است.

س- آیا وقتی که يك نفر به این مرض گرفتار شد مریضی اش دیگران را هم میگیرد؟

ج- بلی، زیرا ریزش يك مرض شدیداً ساری بوده و بزودی به دیگران انتقال می کند.

س- به نظر شما چی قسم این مرض از يك شخص به شخص دیگر سرایت میکند؟

ج- در اثر تماس با شخص مریض، شخص دیگر را می گیرد.

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- زنی را که ریزش دارد و عطسه می زند.

س- آیا کسانی که ریزش کرده باشند و عطسه نزد میکروب مریضی آنها در هوا پراکنده میشود یا خیر؟

ج- بلی، کسی که ریزش کرده سه عطسه بزند میکروب مریضی اش از راه دهن و بینی خارج شده و به هوا

پراکنده میشود.

س- کسانی که از این هوا تنفس میکنند آنها هم به مرض مبتلا میشوند؟

ج- بلی، با تنفس چنین هوا آلوده بامیکروب اشخاص دیگر نیز مصاب شده می تواند.

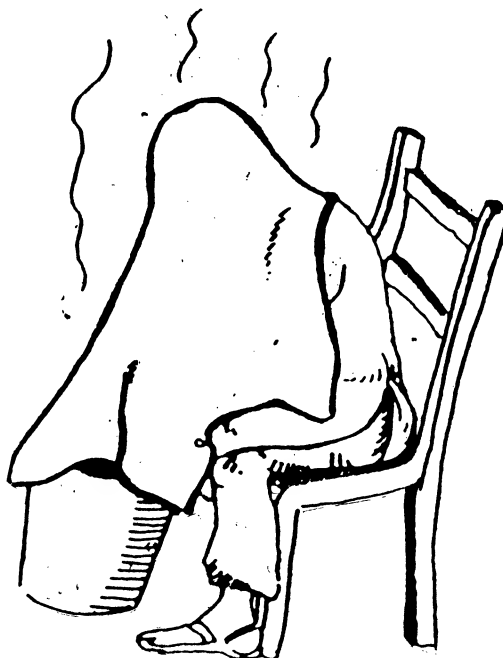
س- غیر از عطسه دیگر کدام راه انتقال وجود دارد؟

ج- .....

- س- در این تصویر کیها رامی بینید؟
- ج- دو نفری را که باهم صحبت کرده یکی آن ریزش دارد.
- س- در وقت گپ زدن از دهن مریض چی خارج میشود؟
- ج- میکروب ها خارج میشود.
- س- آیا در صورتیکه با مریض شخص سالم یکجا باشد میکروب مرض به شخص سالم انتقال میکند؟
- ج- بلی، سرایت می کند.
- س- در قسمت اینکه اگر از ظروف مریض کار بگیریم چی میگوئید؟ آیا مرض به دیگران انتقال میکند؟
- ج- در صورتیکه از ظروف مریض ما استفاده کنیم ما هم به مریضی شخص مریض گرفتار میشویم.
- س- آیا گفته میتوانید که چرا بااستفاده ازظروف شخص مریض ما هم به مرض مبتلا میشویم؟
- ج- چرا که ظروف شخص مریض دروقتی که او نان میخورد و آب مینوشد بامکروبهای مریضی اش کثیف میشود وقتی که ما از آن استفاده کنیم به همان مرض مبتلا میشویم.
- س- ریزش درکدام وقت سال زیاد است؟
- ج- در هر وقت سال مخصوصاً وقتیکه هوا سرد باشد.
- معلم- ریزش تنها از سردی پیدانمیشود بلکه درهوای گرم نیزمیکروب ریزش موجود است.
- س- کیها زیادتیر ریزش می کنند؟
- ج- کسانیکه غذای خوب نمیخورند و ضعیف هستند مخصوصاً اطفال خورد و و اشخاص سالمند زیادتیر ریزش میکنند.

- س- شما که همه تان این مرض را دیده اید گفته میتوانید که این مرض چی نشانی ها دارد؟
- ج- بعضاً جاری شدن آب از بینی و چشم و بعضی اوقات بینی کاملاً بند میباشد.
- تخریش در گلو احساس سردردی و گنسیست و احساس کسالت در تمام بدن و تب خفیف موجود می باشد.
- س- اگر اطفال خورد ریزش کنند دیگر چی تکلیف میداشته باشند؟
- ج- بعضی اطفال در هنگام ریزش اسهال هم پیدا می کنند.
- س- وقتی که این نشانی ها در مریض دیده شد چی فهمیده میشود؟
- ج- فهمیده میشود که مریض مبتلا به ریزش است.
- س- مریضی که ریزش کرده باشد چی کمک برایش میکنید؟
- ج- برای مریض آش، شوربا برنج و دیگر غذاهای نرم و مایعات داده شود.
- مریض باید استراحت کافی نماید تا صحت یاب شود.
- س- آیا در ریزش گرفتن دوا حتمی است؟
- ج- در ریزش گرفتن دوا ضروری نیست به خاطریکه ریزش عادی به دوا ضرورت ندارد و پس از مدت سه روز بهبود می یابد.
- نمایش تصویر (۳)

- س- در این تصویر چی حالتی رامی بینید؟
- ج- در این تصویر شخص رامی بینیم بالای چوکی نشسته و يك دستما را به روی خود انداخته است و بخارات آب گرم را استنشاق می کند.

س- انجام دادن این کار چی فایده دارد؟

ج- استنشاق بخارات گرم ریزش را بهبود می بخشد.

معلم- بهتر است این کار در صورتیکه ریزش شخص پیشرفته باشد و مرحله اختلالی را به خود گرفته باشد

نیز مفید است زیرا مخاط را نرم ساخته و مریض بشکل درست تنفس کرده می تواند.

س- در صورتیکه ریزش کهنه شود و مدت آن زیاد شود کدام اختلالات رخ می دهد؟

ج- مریض سینه و بغل، گوش درد و تب پیدا می کند.

س- وقتی مشکلات بالا رخ دهد چی باید کرد.

ج- باید به داکتر مراجعه شود.

س- چی کنیم تا به ریزش مبتلا نشویم؟

ج- غذای خوب بخوریم تا ریزش نکنیم و یا به دیگر مریضی ها گرفتار نشویم.

- ظروف شخص مریض را جدا از دیگران نگهداری کنیم تا دیگران هم به این مرض مبتلا نشود.

- اطفال را از کسانی که مریض هستند دورنگاه کنیم.

- از ظروف غذا و بستر شخص مصاب استفاده نشود.

- مریض در دفت سرفه، عطسه و گپ زدن از دستمال کار بگیرد و دهن خود را بپوشاند.

س- آیا با انجام دادن این کارها به مرض مبتلا میشویم؟

ج- خیر.

معلم- پس بهتر است تا خود را قبلا از مرض دور نگاه کنیم تا مریض نشویم.

ارزیابی:

س- ریزش از چی پیدا میشود؟

س- کدام نشانی ها را در مریض که ریزش کرده باشد دیده میتوانیم؟

س- به شخص مبتلا به ریزش چی کمک ها را باید انجام بدهیم؟

س- چگونه میتوانیم خود را از ریزش نگاه کرده جلو مرض را بگیریم؟

س- آیا سوختاندن کثافات از ازدیاد مگس ها پشه و امراض جلوگیری می کند؟

ج- نه تنها از بروز و ازدیاد امراض جلوگیری می کند بلکه باعث صفا بودن و پاک نگهداشتن محیط نیز می گردد.

س- بر علاوه سوختاندن دیگر کدام طریقه است که باید کثافات از بین برود؟

ج- کثافات باید دور از محل زیست سوختانده شده و یا در زیر خاک دفن گردد.

معلم: قسمیکه در رسم می بینید کثافات در یک جای دور از محیط بود و باش دفن و یا سوختانده می شود.

نمایش تصویر:

س- بین این دو تصویر چی فرق است؟

ج- یکی پاک است و دیگرش نا پاک زیرا آبهای ایستاده هر طرف دیده می شود و حیوانات و انسانها یکجا زندگی می کنند و چارطرف کثیف است.

س- شما کدام را ترجیح میدهید؟

ج- محیط پاک را.

برای اینکه خانه و محیط پاک باشد چی باید کرد؟ دو ، دو نفر مشوره کرده بعداً نظر بدهید.

پلان درسی (۱)

تهیه کننده: صالحه (توفیق)

موضوع: تیوری میکروها

تاریخ تهیه پلان: ۹۵ - ۲ - ۱

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نی بتوانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان نمایند:

۱- میکروب ها چیست و در کجا زندگی میکنند؟

۲- چطور میتوان درداخل شدن میکروب در عضویت جلوگیری کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۳ دقیقه	مقدمه: سلام و احوالپرسی - تنظیم گروپ بررسی وضع صحی گروپ
- پنبه	سوال جواب	۱۶ دقیقه	جریان درسی جدید
- دیتول	نمایش		۱- بحث بالای میکروب و جای زندگی آن
- تصاویر			
- تصویر میکروب	سوال جواب	۲ دقیقه	۲- بحث در مورد جلوگیری از میکروب
- میکروسکوب			
- محیط کثیف	کار عملی		
- محیط پاک		۱ دقیقه	ارزیابی:
- ناخن گرفتن			
- حمام گرفتن			
- بیت الخلا		۳ دقیقه	خلاصه - دادن پیام های صحی

خلاصه

درس را با دادن پیام های ذیل خلاصه میکنیم.

- برای شخص مبتلا به ریزش غذا خوب داده و مایعات زیاد بنوشانید.
- اگر به ریزش مبتلا شدید در وقت عطسه دهن تان را با تکهء پاك بپوشانید.
- خود را خسته نگاه نکرده به اندازه معین استراحت کنید.
- اطفال تان را از اشخاص مبتلا به مرض دور نگهدارید.
- در صورتیکه علامه های مثل گوش دردی، گلو دردی، سینه و بغل و تب بلند در مریض دیده میشد او را حتماً به شفاخانه ببرید.
- در صورتیکه سرفه های مریض دوامدار باشد و سرفه آنها همراه با خون و درد سینه باشد به داکتر مراجعه کنید.

ریزش (پیام های صحی)

- اگر يك طفل نسبت به حالت نارمل تنفس سریع داشته باشد، به خطر مواجه میباشد.
- مهم است که طفل به زودترین فرصت به مرکز صحی برده شود.
- يك طفل مبتلا به سرفه و ریزش باید در خوردن غذای خوب و نوشیدن مقدار کافی مایعات كمك شود.
- اطفالی که از شیر مادر تغذیه میشوند، معافیت بیشتر داشته و کمتر به سینه و بغل مبتلا میشوند.
- کسانی که سرفه دوامدار، درد سینه یا سرفه همراه با خون داشته باشند باید جهت معاینه توبرکلوز به کلینیک مراجعه کنند.
- اشخاص مبتلا باید دهن خود را در هنگام سرفه و عطسه بپوشانند.

پلان درسی (۳۰)

تهیه کنند: داکترشکیلا «احمدی»

موضوع: گلو دردی

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۱۴

مقاصد درسی

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- عامل گلو دردی و ذریعه انتشار آن چیست؟

۲- گلو دردی چی اعراض و علایم دارد؟

۳- چطور خود را باید وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- شخصی که آب میخورد و شخصی دیگر منتظر گیلان اوست. ۲- دو نفر زنان گپ زدن. ۳- تصویر گلو پندیده. ۴- گلو بالا کردن ۵- مریض دراثنای غرغره.	سوال و جواب نمایش	۲۰ ۲۰ ۱	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ جریان درسی جدید ۱- بحث بالای عامل و ذریعه انتشار گلو دردی. ۲- بحث درمورد اعراض و علایم آن. ۳- بحث بالای وقایه گلو دردی. ارزیابی خلاصه

مقدمه:

سلام احوالپرسی، تنظیم گروپ بررسی حالت صحتی گروپ

جریان درس جدید:

در آیت قرآن کریم آمده است که آتش تب را با آب خاموش سازید. یعنی آفات که دارای تب شدید است تربند نماید تا از شدت تب کاسته شود به ارتباط این موضوع درس امروز ما از جمله امراض گوش و گلو است که دارای تب و نوزد میباشد. و موضوع درس امروزی ما گلو دردی است.

س- آیا کسی را دیده باشید که به گلو دردی مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- به شخص مبتلا به گلو دردی چه کمک کرده اند؟

ج- .....

س- عامل مرض گلو دردی چیست؟

ج- عامل مرض گلو دردی میکروب ها میباشد.

س- این میکروبها از کدام طریق داخل جسم انسان میشود؟

ج- این میکروب ها از طریق خوردن آب کثیف، غذاهای کثیف شربنی ها سر باز که آلوده با میکروب داخل وجود انسان میشود.

س- زیاده تر کدام ساحه را متاثر میسازد؟

ج- گلو و تانسل ها را متاثر میسازد؟

س- آیا این مرض ساری است؟

ج- .....

فاش تصویر

س- شما در تصویر چی را میبینید؟

ج- یک شخصی آب مینوشد شخصی دیگر دست دراز کرده منتظر گلاس اوست.

س- آیا از این طریق مرض سرایت میکند؟

ج- بلی، خوردن آب پس مانده مریض، استفاده از گلاس و ظروف مشترک مریض مرض سرایت میکند.

س- دیگر از کدام طریق سرایت خواهد کرد؟

ج- .....

نمایش تصویر

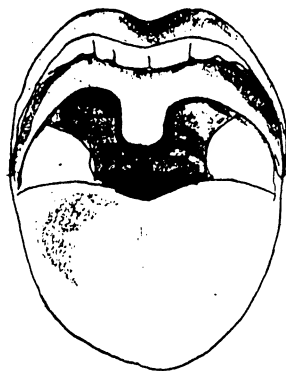
س- شما در رسم چی را میبینید؟

ج- دو نفر با هم گپ میزنند.

س- آیا از این طریق مرض سرایت میکند؟

ج- بلی، از طریق گپ زدن عطسه، سرفه نمودن نیز سرایت میکند.

معلم- علاوه بر خوردن غذای باقی مانده استفاده از قاشق و ظروف مریض نیز مرض سرایت میکند.

س- شما در این تصویر چی را میبینید؟

ج- يك گلو را كه تانسِل آن پندیده؟

س- مريض مبتلا به گلودردی چی اعراض و علايم دارد؟

ج- احساس درد در گلو، تخریش گلو، درد در وقت بلع کردن غذا و حتی مایعات، تب لوزه کمردردی، پا

دردی، بعضاً دلبدی، استفراغ و سر درد.

س- آیا غدوات گلو بزرگ میشود؟

ج- بلی، بر علاوه غدوات بزرگ متورم میشود چرك در بالای آن دیده میشود تنفس مريض بد بو میباشد

همچنان بر علاوه غدوات گلو غدوات گردن هم درد ناك و متورم میشود.

س- اگر گلو درد پيشرفت كند ديگر کدام اعضا را مصاب میکند؟

ج- بعضی اوقات گلو درد پيشرفت نموده تكاليف گوش را بار میآورد.

نمایش تصویر

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- شخصی را که در گلو يك طفل دست گذاشته و گلویش را بلند میکند یا بالا میکند.

س- آیا شما گاهی این کار را دیده اید یا کرده اید؟

ج- .....

معلم- * قسمی که شما آگاهی دارید وقتی کسی گلو درد باشد گلو او را بالا میکند اگر در این کار حفظ الصحة مراعات گردد کار خوب است اما باید بالای غدوات سخت فشار وارد نشود خوبی کار در این است با دستمال پاك یعنی ورقه چرك روی تانسل ها پاك شده از جان دردی وتب مریضی کاسته یا کم میشود.

س- شخصی که به گلو دردی مصاب است کدام کمک ها صورت گیرد؟

ج- .....

نمایش تصویر

س- شما در این رسم چی را میبینید؟

ج- مریضی را در حال غرغره کردن.

س- مریض باید از محلول آب با هایدروجن پراکساید روزانه چند مراتبه غرغره کند؟

ج- روزانه ۲ - ۳ بار غرغره کند و این عمل باید قبل از غذا باشد چرا که بعد از خوردن غذا سبب دلبدی میگردد.

س- اگر هایدروجن پراکساید نباشد همراهی چی غرغره شود؟

ج- از آب و نمک و کمی پولی استفاده شود برای مریض توصیه شود تامایعات زیاد بنوشد همچنان استراحت بستر برای مریض بهتر است.

س- اگر گلو دردی تداوی نشود چی خطر دارد؟

ج- اگر گلو دردی تداوی نشود سبب تب روماتیزم میشود.

معلم- کسانی که همیشه گلو دردی داشته تانسل های آن زود زود التهابی می گردد باید غرض عملیات تانسل به مرکز صحنی مراجعه کند تا از خطرات ناشی از گلو دردی استفاده مکرر از دواهای قوی در امان ماند.

س- به شخص مبتلا به گلو دردی چه نوع وقایه صورت گیرد؟

ج- از خوردن شربنی ها و چسپناک، آب کشیف و غذاها ملوث جلوگیری شود؟

- قبل از خوردن غذا دستان با آب و صابون شسته شود.

- از خوردنی های سر باز زوی بازار استفاده نگردد.

- از اشیای مریض استفاده نگردد.

- با مریض تماس مستقیم صورت نگیرد.

- مریض در وقت عطسه، سرفه، گپ زدن دهن خود را با دستمال بندد.

- مریض از خوردن غذا های مخرش بپرهیزد.

- ناحیه گلو مریض تر بند شود و به مریض مایعات زیاد تر داده شود.

ارزیابی:

- عامل گلو درد چیست؟
- چگونه انتشار میکند.
- اعراض و علایم آن چیست؟
- چگونه خود را در برابر این مرض وقایه کرد؟
- به شخص مبتلا به گلو درد چه نوع کمک گردد؟

خلاصه:

خواهران محترم! درباره گلو درد معلومات حاصل نمودید که از جمله امراض ساری بوده تب لرزه شدید دارد و از جمله سه مرض تب لرزه شدید دارد یکی مرض گرده دیگر ملاریا و یکی آن گلو درد است که نظریه اعراض آن باید تشخیص شود و به مریض کمک و تداوی گردد.

پلان درسی (۳۱)

تهیه کننده: محبویه «مودودی»

موضوع: سینه بغل

تاریخ تهیه پلان: ۹۵ - ۶ - ۲

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه ئی بتوانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند:

- ۱- عامل سینه بغل چیست؟
- ۲- چطور سینه بغل انتشار میکند؟
- ۳- دارای کدام اعراض و علایم است؟
- ۴- چطور وقایه و به مریض چی کمک مینمایند؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- دادن غذا و مایعات به مریض ۲- استراحت	سوال و جواب نمایشی	" ۲۰	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای عامل سینه بغل و ذریعه انتشار آن. ۲- بحث درمورد اعراض و علایم سینه بغل. ۳- بحث بالای وقایه و کمک به مریض
		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب گروپ.

جریان درس جدید:

خواهران گرامی! برای همه ما و شما واضح است که وقایه بهتر و ارزانتر از تداوی است و بخاطر اینکه به امراض مبتلا نشویم باید خود را وقایه کنیم. البته وقایه کردن از امراض موسمی کاریست موثر، مثلاً بعضی امراضی هستند که در هوای گرم پیدا میشوند و در هوای گرم باید از آن امراض خود را وقایه کنیم همچنان بعضی امراض در هوای سرد پیدا میشوند و در موسم سرما باید از این گونه امراض خود را وقایه کنیم. امروز درسی داریم در مورد سینه و بغل که از حمله امراض ایست در موسم سرما زیادتر دیده میشوند.

پرسیدن تجارب اشتراك كننده گان درس در رابطه به سینه و بغل:

س- آیا گاهی اطفال شما سینه و بغل شده اند؟

ج- .....

س- سینه و بغل چگونه يك مرض است؟

ج- سینه و بغل يك مرض خطرناك است.

س- این مریض از چی پیدامیشود؟

ج- این مرض از مکرروب پیدا میشود.

س- کدام اشخاص زیادتر به این مرض مبتلا میشوند؟

ج- اطفال و بزرگسالان هر دو میتوانند به این مرض مبتلا شوند اما شدت مرض در اطفال زیادتر

دیده میشود.

س- به نظر شما سینه و بغل يك مرض ساری است یاخیر؟

ج- بلی، سینه و بغل يك مرض ساری است.

س- این مرض چه قسم سرایت میکند؟

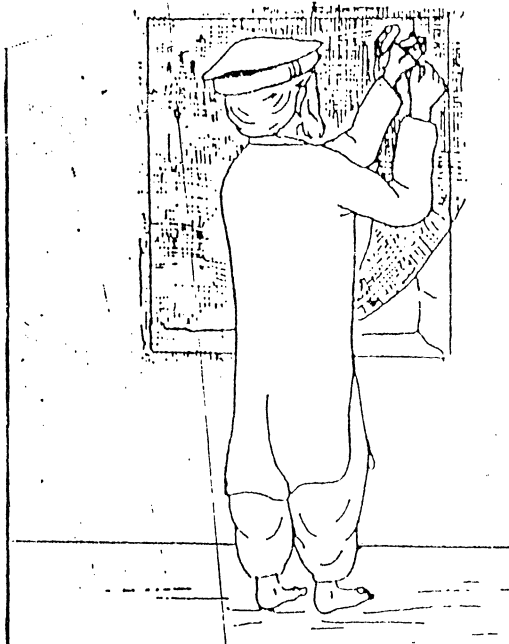
ج- قسمی که گفتیم مکرروب سینه و بغل در هوا موجود است پس تنفس هوای آلوده باعث انتقال مرض به

دیگران میشود و مخصوصاً زمانی که مرض شیوع زیاد داشته باشد.

س- آیا این مرض از طریق سرفه و عطسه شخص مریض به دیگران انتقال میکند؟

ج- بلی، این مرض از طریق سرفه و عطسه شخص مریض به دیگران انتقال میکند مخصوصاً اگر شخص

مریض و افراد سالم در يك اطاق باشند.

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- مردیکه دروازه و کلکینها را جالی میگیرد.

س- چرا باید کلکینها و دروازه ها جالی گرفته شود؟

ج- بخاطریکه از داخل شدن مگسها و پشه ها را در داخل خانه جلوگیری می کند.

س- زیاد تر مگس ها و پشه ها در کجا می باشند؟

ج- در جاهای کثیف و محیط چتل.

س- به نظر شما وقتی پشه و مگس در خانه ها داخل شود چی مشکل رخ خواهد داد؟

ج- باعث امراض مختلف شده می تواند مخصوصاً پشه ملاریا که باعث مرض ملاریا میگردد.

بلی، دروازه ها و کلکین ها باید جالی گرفته شود زیرا مگس ها و پشه ها ناقلین امراض هستند.

نمایش تصویر:

س- نظر به کدام علائم شخص مبتلا به سینه و بغل از دیگر مریضان فرق میشود؟
ج- نظر به تب شدید، سرفه دوامدار و درد سینه شخص تنفس صدا دار میدانیم که شخص مبتلا به سینه و بغل شده است.

س- دیگر چه علائم را در مریض سینه و بغل دیده میتوانید؟
ج- نفس شخص مریض تنگ میشود و در وقت سرفه کردن صدا میدهد.
معلم- بلی، تمام علائم را که شما ذکر نمودید در شخص مبتلا به سینه و بغل میتوانیم مشاهد نمائیم مثل تب شدید، سرفه دوامدار، درد در سینه، ازدیاد دفعات، نفس صدا دار.

س- پس با دیدن این علائم به مریض چه کمک باید برسانیم؟
ج- اگر مریض طفل خورد باشد باید دادن شیر مادر را برایش قطع نکنیم.

س- اگر طفل شیر مادر را مکیده نتوانست چی باید بکنیم؟
ج- در آن صورت مادر باید شیر خود را همراه قاشق به طفل بدهد.
س- علاوه بر شیر مادر در قسمت دادن دیگر مایعات چی نظر دارید؟
ج- بلی، دادن مایعات خانگی نیز به طفل مفید است.

نمایش تصویر

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- طفلی را که مادرش برایش غذا میدهد.

س- آیا دادن غذا به طفل مبتلا به سینه بغل خوب است؟

ج- بلی.

س- کدام غذاها را باید به طفل مبتلا به سینه و بغل بدهیم؟

ج- غذاهای نرم را میتوانیم به طفل مبتلا به سینه و بغل بدهیم.

س- آیا میتوانیم به طفل مایعات بدهیم؟

ج- بلی.

س- کدام مایعات را میتوانیم به طفل بدهیم؟

ج- مایعات گرم مثل شوربا، شیر گرم، آب گرم، چای گرم و آب میوه که نسبتاً گرم باشد.

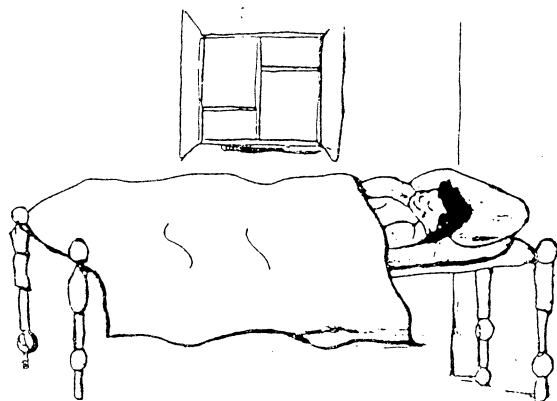
معلم- بعلی، علاوه بر مایعات و غذای نرم به طفل مبتلا به سینه و بغل بخارات آب گرم و نمک بسیار مفید

است و در صورتی که هوای اطاق معتدل نگاه شود مریض زود تر صحت یاب میگردد.

س- بخاطر صحت یابی کامل طفل دیگر چه کمک به او انجام داده میتوانیم؟

ج- باید دواهای مریض را طبق هدایت داکتر برایش بدهیم.

نمایش تصویر

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- طفلی را که در حال استراحت است.

س- آیا استراحت کردن میتواند کمک خوب به مریضان سینه و بغل باشد؟

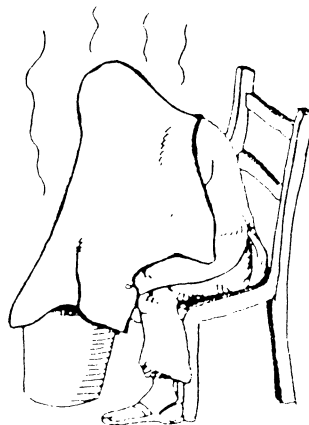
ج- بلی.

س- بخاطریکه طفل یا شخص مبتلا بدرستی تنفس نماید و مجرای تنفسی اش از مخاط سخت باز گردد کدام هدایت لازم است؟

ج- .....

نمایش تصویر

س- بخارات آب گرم چه فایده دارد؟

ج- بخارات آب گرم همراه با ویکس بسیار موثر است.

س- حال که شما فهمیدید چه کمک ها به طفل سینه و بغل باید برسیانیم پس میخواهم بگوئید که چی کنیم

تا به سینه و بغل مبتلا نشویم؟

ج- اطفال سالم را از نزد مریض دور نگهداریم، نگذاریم که اطفال در هوای سرد بیرون بروند و با گرد و خاک

زیاد به تماس باشند. در صورتیکه اطفال در هوای سرد به بیرون میروند باید لباس مناسب بپوشند.

معلم- خوب خواهان گرمی! شما در قسمت سینه و بغل معلومات کافی بدست آوردید حال اگر سوالی نداشته

باشید از شما چند سوال دارم.

ارزیابی:

س- سینه و بغل چگونه يك مرض است؟

س- عامل سینه و بغل چی است؟

س- سینه و بغل چگونه انتشار می کند؟

س- این مرض دارای چه اعراض و علایماست؟

س- به شخص مبتلا به سینه و بغل چه كمك کرده میتوانیم؟

س- چه كنیم تا ما و اطفال ما به سینه و بغل مبتلا نشویم؟

خلاصه:

سینه و بغل يك مرض خطرناك است كه از مكروب پیدا میشود و مكروب این مرض از طریق هوای آلوده و تماس با شخص مبتلا به دیگران انتقال میکند اینمرض نظر به تب بلند سرفه دوامدار، درد سینه و تنفس صدا دار شناخته میشود. اگر شخص چنین علایم را از خود نشان داد باید برایش مایعات گرم بدهیم همچنان دادن غذای خوب و نرم و گرفتن بخارات آب گرم و نمك را بایش ادامه دهیم و بخاطر اینکه به این مرض مبتلا نشویم باید خود و اطفال خود را از تماس با شخص مریض نگاه كنیم و همچنان نگذاریم كه اطفال ما در هوای سرد و گرد و خاك زیاد تر به تماس باشند علاوهً پوشیدن لباس های مناسب را در موسم سرما نباید فراموش كرد.

كار خانگی:

چون این مرض يك مرض خطرناك است پس شما باید به تمام اشخاصيكه با آنها در تماس هستید در مورد این مرض بحث كنید و برایشان در قسمت وقایه و كمك به مریض مبتلا به سینه بغل معلومات بدهید.

پلان درسی (۳۲)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: تکالیف گرده ها

تاریخ تهیه پلان: ۱۴ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین درس در ختم درس ۲۵ دقیقه ئی ۸۵٪ موضوعات ذکر شده را واضحاً بیان کنند:

۱- گرده در کجا موقعیت دارد و وظایف آن چیست؟

۲- کدام عوامل تکالیف و پرابلم ها کلیه ها را بمیان می آورد؟

۳- اعراض و علایم عمومی تکالیف کلیه چیست؟

۴- چه طور از مصاب شدن به تکالیف کلیه وقایه کرد؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و بررسی وضع صحنی گروه	" ۱		تصاویر:
جریان درسی جدید	" ۲	سوال و جواب	
۱- بحث بالایی عامل تکالیف گرده	" ۲	نمایش	
۲- بحث درمورد اعراض و علایم تکالیف گرده			
۳- بحث بالایی وقایه و کمک به مریض از مصاب شدن به تکالیف گرده			
ارزیابی	" ۱		
خلاصه	" ۱		

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، نظری به وضع ظاهری اعضای گروپ.

جریان درس جدید:

سامعین محترم! مانند دروس گذشته بازم در مورد يك عضو بسیار ظریف وجود ما که بسیار مهم بوده و وظایف خاص را در وجود ما اجرا می کند صحبت خواهیم داشت باید گفت که یکی از وظایف این عضو بدن ما جذب آب اضافی و مواد اضافی (نمکیات) از خون و دفع آن به خارج از وجود می باشد پس گفته می توانید موضوع درس امروز ما چیست؟

ج- گرده ها.

معلم بسیار خوب درس امروز ما درمورد تکالیف گرده می باشد (تاکید بالای عنوان درس)

س- کی گفته می تواند گرده ها در کجا قرار و چند دانه می باشد؟

ج- گرده ها دو بوده و در دو پهلوی (خالگاه بغل) جسم ما قرار دارد.

* نشان دادن موقعیت گرده ها توسط معلم به سامعین.

س- آیا گفته می توانید وظیفه گرده ها چیست؟

ج- جذب آب اضافی، مواد اضافی (زهری) از جریان خون و دفع آن بشکل ادار از بدن.

س- مادران گرامی! آیا میدانید این اعضای مهم چرا پرابلم ها را دو چارمی شود یعنی عوامل تکالیف گرده ها چیست؟

ج- میکروب ها (باکتری).

س- میکروب ها از کدام طریق به گرده ها داخل می شوند؟

ج- میکروب ها در اثر مراعات نکردن حفظ الصحة از طریق آلات تناسلی، مثانه به گرده داخل شده و تکالیف گرده را بار می آورد.

س- غیر از میکروب ها دیگر کدام عوامل سبب تکالیف گرده می شود؟ ج- مرض شکر هم تاثیرات منفی بالای گرده وارد می کند.

س- چه طور مرض شکر باعث تکالیف گرده می شود؟

ج- زیرا مقدار شکر در خون زیاد شده و گرده نمی تواند که تمام شکر را از خون جذب کند زیرا بعد از مدت زمان گرده ها خسته شده و ازکار می افتد.

س- آیا خوردن نمك زیاد در غذا بطورمسلسل سبب تكلیف گرده می شود؟

ج- بلی، زیرا بازهم گرده مجبور می شود همیشه مقدار نمك را از خون تجزیه كند این كار سبب خسته شدن گرده شده و تكلیف گرده را بار می آورد.

س- مادران عزیز يك مشکل دیگر كه در گرده ها رخ میدهد عبارت از سنگ کلیه است آیا میدانید علت آن چیست؟

ج- گر چه عامل اصلی تشكيل سنگ کلیه ها معلوم نیست مگر تشخیص شده كه كمبود آب بدن (دیهایدریشن) یعنی نخوردن آب کافی، خوردن نمك زیاد و كلسیم سبب تشكيل سنگ در کلیه می گردد.

س- غیر از کلیه دیگر در كجا سنگ تشكيل می شود؟

ج- غیر از کلیه در مثانه هم سنگ تشكيل می شود.

س- آیا سنگ های کلیه غیر از گرده در مثانه و جالبین (تیوب ها) جای می گیرد؟

ج- بلی، بعضاً این سنگ به تیوب ها (جالبین) كه ادرار را به مثانه انتقال میدهد بند می شود و یا به مثانه انتقال شده در آنجا تكالیف را بار می آورد.

س- کسی گفته می تواند خوردن کدام نوع غذا ها به گرده ها تكلیف می رساند؟

ج- پالك، بادنجان رومی و غیره.

س- اگر گرده ها از كار بیافتند چه خطرات را بار خواهد آورد؟

ج- بدون گرده انسان زنده مانده نمی تواند زیرا مواد سمی و فمکیات اضافی در خون باقی مانده و به تمام بدن پخش شده كه سبب مرگ انسان می گردد.

س- آیا انسان با يك گرده زنده مانده می تواند؟

ج- بلی، مگر گرده كار تمام بدن را انجام میدهد ممكن به مرور زمان خسته شده و از كار میافتد.

س- پس اگر يك انسان از رحم مادر دارای يك گرده می باشد قابل تشویش نیست. مادران گرامی! حالا دانستید كه تكالیف گرده چرا بوجود می آید پس اعراض و علائم التهاب گرده چیست؟

ج- تب، درد گرده و در پهلوی.

س- حساسیت در مقابل جس کردن گرده.

- دلبدی و استفراغ.

س- اگر سنگ در کلیه موجود اشد کدام اعراض را از خود ظاهر میکند؟

ج- درد آنی از يك جانب شروع شده و به طرف پای منتشر می شود.

- درد آنقدر زیاد می باشد که مریض استراحت نمی تواند.

- درد متناوب می باشد.

- دلبدی و استفراغ.

- ادرار رنگ تیره و سرخ، درد شدید در زمان رفع ادرار

س- مادران گرامی! دانستید که گرده ها چقدر مهم بوده پس برای نگهداشت آن چه کنیم؟

ج- پرهیز از خوردن غذای نمکی مسلسل.

- نوشیدن آب کافی همیشه مخصوصاً در موسوم تابستان.

- نوشیدن مایعات زیاد مخصوصاً آب تربوز.

- همیشه نظافت را مراعات نمائیم. مخصوصاً در زمان عادت ماهوار باید از تکه های پاك استفاده نمود.

ارزیابی:

س- وظیفه گرده ها چیست؟

س- چرا گرده زیاد مهم است؟

س- کدام عوامل سبب تکالیف گرده ها می شود؟

س- چه کنیم تا به تکالیف گرده مصاب نشویم؟

س- اعراض و علائم سنگ گرده چیست؟

س- اعراض و علائم سنگ مثانه چیست؟

خلاصه:

خواهران گرامی برای اینکه گرده های سالم داشته باشیم همیشه باید نظافت را مراعات نموده و از غذای های نمکی زیاد و کلسیم زیاد استفاده نکنیم کوشش کنیم روزانه به مقدار کافی آب بنوشیم تا بتوانیم گرده های سالم داشته باشیم.

پلان درسی (۳۳)

تهیه کننده: نادیه «بهبودی»

موضوع: سوزاك

تاریخ تهیه پلان: ۹۶ - ۹ - ۴

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- سوزاك و عوامل آن چیست؟

۲- چگونه انتشار میکند و دارای کدام اعراض و علائم است.

۳- چطور خود را از سوزاك وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر میکروب ها			
۲- تصویر مایکروسکوب	سوال و جواب		جریان درسی جدید
۳- تصویر مرد و زن مقابل هم.	نمایش	۲۰ "	۱- بحث بالای سوزاك و عوامل آن.
۴- زن که بیت الخلا میرود			۲- بحث درمورد ذریعه انتشار و اعراض آن.
۵- تصویر زن حامله			۳- بحث بالای وقایه سوزاك.
		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه

مقدمه:

احوالپرسی، تنظیم اشتراك كننده گان و نظارت ازوضع ظاهري زنان.

جریان درسی:

خواهران و مادران نهایت محترم شما را چند لحظه به خاطر گیهای که بسیار به مفاد شما است زحمت

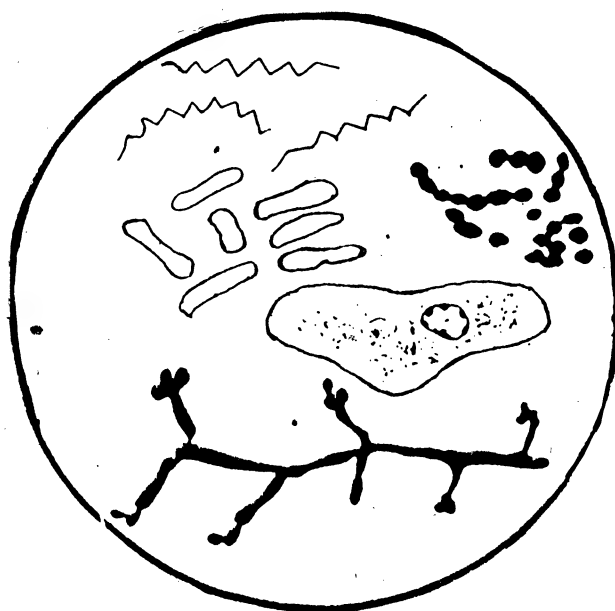
میدهیم، امروز درباره یکی از مریضی های خطرناك با شما صحبت میکنیم.

س- شما در باره مرض سوزاك چیزی شنیده اید میدانید چه گونه مرض است؟

ج- .....

بعد از اخذ تجارب اشتراك كننده گان

نمایش تصویر (۱)

س- به این رسم چی را میبینید؟

ج- .....

معلم- چیز را که در رسم میبینید عبارت از مکرוב ها بوده این ها به چشم دیده نمیشوند يك رقم این مکروب

ها مرض سوزاك را به وجود میآورد.

س- گفتیم به چشم دیده نمی شوند پس توسط چی میتوانیم ببینیم؟

ج- ماشین.

س- در این تصویر چی رامیبینید؟

ج- مردیکه دوا پاشی می کند.

س- چطور خانه دوا پاشی شود؟

ج- با دواى مخصوصیکه باعث از بین بردن حشرات می شود.

س- آیا تنها خانه ها دوا پاشی میگردد؟

ج- نخیر، کوچه ها، خندق ها، درختان و هر جای که محل حشرات و در مجموع تمام محیط زیست باید دوا پاشی گردد.

س- سال چند مرتبه باید خانه ها دوا پاشی گردد؟

ج- هر سال ۱ - ۲ مرتبه در صورتیکه حشرات دوباره پیدا شد دوباره دوا پاشی گردد.

س- کیها باید دوا پاشی کنند؟

ج- دوا پاشان یا اشخاص که در مجادله ملاریا کار می کنند و هم خود مردهای خانه نیز می تواند دوا را از جاهای مخصوص خریده مطابق هدایت فروشنده دوا پاشی نماید.

معلم: علاوه بر وقت دوا پاشی باید کلکینها و دروازه ها برای ۲۴ - ۴۸ ساعت مسدود گردد و مواد غذایی نیز باید از محل دوا پاشی شده دور گذاشته شود و دهن بینی اشخاص دوا پاش باید در وقت دوا پاشی بسته باشد.

س- آیا ضرور است که خانه ها زود، زود پاك و به اصطلاح خانه تکانی صورت گیرد؟

ج- بلی، زیرا خانه تکانی باعث از بین رفتن حشرات شده و هم خانه خوب منظم و پاك معلوم می شود، و شب هنگام خواب راحت میداشته باشیم.

س- آفتاب دادن بستر و فرش های خانه چی فایده دارد؟

ج- آفتاب دادن بستر فرش های خانه میکروب ها را از بین می برد.

معلم: گفته شده است «در خانه» که آفتاب می رود داکتر نمی رود» پس خانه های که آفتاب ندارد باید همیشه اشیاء و وسایل آن در معرض آفتاب قرار داده شود، تا از میکروب ها پاك گردند.

معلم- بلی بسیار خوب به این رسم ماشین را میبینید.

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- ماشین میکروبها را.

معلم- بلی میکروبها توسط این ماشین دیده میشود.

س- مادر جان شما يك باو دیگر بگوئید مرض سوزاك از چی پیدامیشود؟

ج- از میکروبها.

معلم- بسیار خوب مرض سوزاك از میکروب ها پیدامیشود.

س- به نظر شما میکروب سوزاك در كجا موجود است؟

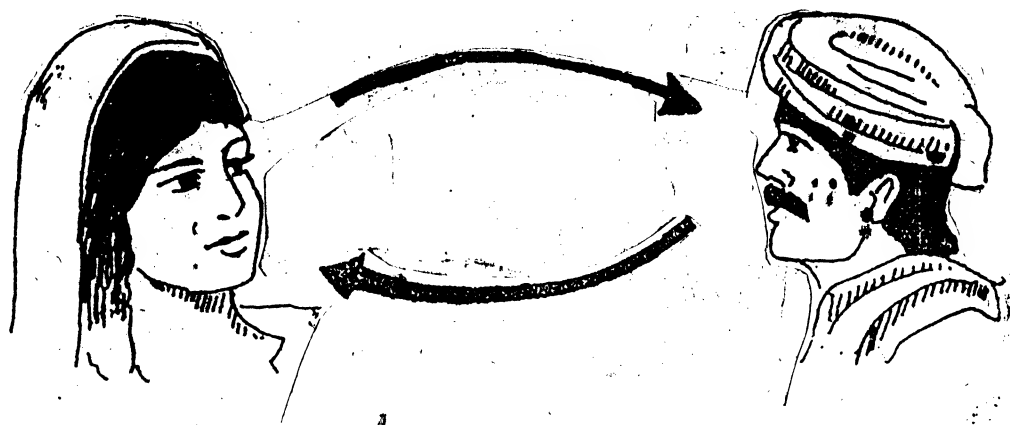
ج- در ادرار کسی که سوزاك است.

معلم- بسیار خوب، میکروبهای سوزاك در ادرار کسی که سوزاك است در ترشحات جنسی مرد و زن در آلت

تناسلی مرد و زن مصاب و همچنان در جاهای ناپاك و فمناك مانند تشناب و حمام موجود میباشد.

س- به نظر شما مرض سوزاك ساری است؟

ج- بلی.

س- در رسم چی رامیبینید؟

ج- مرد وزن که مقابل هم ایستاده اند.

معلم- بلی، این دو جوان تازه عروسی کرده اند و قسمی که میدانید رابطه زنا شوهری بین شان بر قرار است.

س- آیا اگر یکی از اینها سوزاك باشد به دیگرش نیز سرایت میکند؟

ج- بلی، اگر یکی از اینها مرض سوزاك داشته باشد به دیگرش نیز سرایت میکند یعنی از مرد مصاب به زن

سالم و از زن منتن به مرد سالم از طریق مقاربت جنسی انتقال می کند.

س- این مرض دیگر از کدام راه ها انتقال میکند؟

ج- .....

غایش اشیای حقیقی مثل: زیر تنبانی (نیکر) تنبان، و تکه های (حیض و نفاس).

س- اگر از تنبان، نیکر و تکه های مریضی (حیض و نفاس) شخص مصاب استفاده شود باعث سوزاك شده

میتوانند؟

ج- بلی، زیرا اشیای مذکور با میکروب سوزاك آلوده است.

س- شما این کار را کرده اید؟

ج- .....

معلم- بلی، اگر این چنین کار انجام شود باعث سوزاك می شود.

س- چه فکرمیکنید دیگر از کدام طریق مکروب سوزاك شخص سالم رامیگیرد؟

ج- قبلاً گفتیم که در جاهای تاریک و فمناک این مکروب ها موجود میباشد. اگر يك نفر سوزاك باشد و خود را بشوید نفر سالم بدون اینکه جای او را بشوید و بنشیند سوزاك می شود (مثلاً در حمام ها و تشناب های مشترك)

معلم- حالا که فهمیدید که مرض سوزاك از مقاربت جنسی، از طریق حمام ها و استفاده از البسه مریض انتقال میکند.

س- کسی که سوزاك باشد کدام اعراض را میداشته باشد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۴)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- زنی را که به بیت الخلاء میرود.

س- آیا کسی که سوزاك داشته باشد زود تشناب میرود؟

ج- بلی.

معلم- بسیار خوب کسی که سوزاك بود زود تشناب میرود هر لحظه احساس میکند که ادرار دارد لیکن ادرارش کم بوده و با درد و سوزش همراه میباشد.

هر زن بطور نارمل دارای يك مقدار ترشحات مهبلی میباشد که مقدار آن بسیار کم است و بوی نداشته و رنگه آن شفاف است ولی این ترشحات در صورت داشتن سوزاك فرق میکند.

س- ترشحات شخص که سوزاك دارد چی گونه است؟

ج- چركين و بوى دار ميباشد.

معلم- بلى، ترشحات آن چركين بوى دار و رنگ آن زرد بوده و مقدار آن از حد معمول زيادتر است.

س- به نظر شما اگر سوزاك تداوى نشود چي مشكل را بار خواهد آورد؟

ج- ميكروب آن داخل جريان خون شده باعث خرابى گرده ها، قلب، استخوانها و اعصاب، رحم و تخمدان ها

شده درد در قسمت پايين ناف و حوصله موجود بوده و مريض تب و لرزه پيداميكند و سوزاك سبب عقيم

شدن زنها نيز ميگردد كه اگر بازهم تداوى نشود سبب مرگ مريض شده ميتواند.

س- سوزاك براى زنان حامله چي خطر دارد.

ج- .....

نمايش تصوير (۵)

س- در رسم چي را مي بينيد؟

ج- زن حامله.

س- سوزاك در زنان حامله چه تاثير دارد؟

ج- اگر در ماه هاى اول زن حامله سوزاك شود طفل را سقط ميكنند و اگر در ماه هاى اخير سوزاك شود زخم

در قرنيه هاى چشم طفل پيدا شده سبب كورى وى ميگردد.

س- حالا شما فهمیدید که سوزاك مرض خطرناك است پس چطور خود را از این مرض نگاه کنیم؟

ج- محل تناسلی باید با آب و صابون شسته و با تکه پاك یا كاغذ خشك شود.

- از كلك و چیزهای مكروبی استفاده نشود.

- از لباس و بستر، تنبان و زیرتنبانی و تکه های مریضی دیگران استفاده نشود.

- مرد و زنیکه سوزاك دارند باید از مقاربت جنسی جلوگیری نموده و یا از پوش استفاده کنند.

- همزمان هر دو پیش داکتر بروند و تداوی کنند.

- تنبان و تکه های مریض با آب و صابون خوب شسته به طناب پاك هموار و آفتاب داده شود و یا از طرف چپه اتو شود.

- در هنگام تولد اگر طفل در خانه تولد میشود باید دو قطره آب لیمو در چشمش انداخته شود در غیر آن

اگر درشفاخانه باشد دواي مخصوص جلوگیری از التهاب منظمه چشم كودك، (دو قطره نایتريت نقره) چکانده میشود.

ارزیابی درس جدید:

س- سوزاك از چه پیدا میشود؟

س- چه طور انتشار میکند؟

س- سوزاك کدام خطرات را به زنان غیر حامله میرساند؟

س- کدام خطرات را برای زن حامله دارد؟

س- چه گونه از مرض سوزاك جلوگیری کنیم؟

خلاصه:

سوزاك يك مرض مكروبی بوده که از طریق مقاربت های جنسی از مرد منتن به زن سالم و از زن منتن به مرد سالم انتقال کرده همچنان از طریق استفاده از زیر پوشی، تنبان شخص منتن نیز سرایت میکند کسی که سوزاك بوده زود، زود تشناب میرود، ادرارش کمتر بوده همراه با سوزش و درد میباشد. سوزاك اگر تداوی نشود سبب خراب شدن رحم، تخمدان ها و گرده ها، قلب و اعصاب گردیده بالاخره سبب مرگ مریض میگردد. سوزاك در زن های غیر حامله سبب عقیم شدن و در زن های حامله در سه ماه اول سبب سقط جنین شده و در سه ماه اخیر سبب التهاب منظمه چشم گردیده و سبب کوری میشود. در وقت تولد باید چشم های طفل دو قطره آب لیمو انداخته شود.

پلان درسی (۳۴)

تهیه کننده: رویا نظام

موضوع: سفلیس

تاریخ تهیه پلان: ۱۳ - ۵ - ۹۷

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- عوامل و ذریعه انتشار سفلیس چیست؟

۲- اعراض و علایم آن چگونه است؟

۳- چطور خود را از سفلیس وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
	سوال و جواب		جریان درسی جدید
۱- تصویر زن حامله	نمایشی	" ۲۰	۱- بحث بالای عامل و ذریعه انتشار سفلیس. ۲- بحث درمورد اعراض و علایم آن. ۳- بحث بالای وقایه مرض سفلیس.
		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی و تنظیم گروه

جریان درس جدید:

خواهران عزیز امروز میخواهم راجع به یکی از مریضی های که عموماً مردم از گفتن آن شرم دارند گپ بزنیم البته چون همه ما زن هستیم پس امیدوارم تا در جریان درس همراهی من همکاری کنید اگر معلومات دارید بدون اینکه احساس شرم کنید بگوئید.

موضوع درس امروز ما سفلیس است که در بین مردم بنام آشك که يك بیماری مقاربتی است مشهور است.
س- آیا شما نام سفلیس یا (آتشك) را شنیده اید؟

ج- .....

س- چی چیز سبب اینمرض میشود؟

ج- يك نوع مكروب مخصوص سبب این بیماری میگردد.

س- مكروب این مرض در كجا پیدا میشود؟

ج- مكروب این بیماری درمناطق گرم پیدا میشود.

س- چطور مكروب این مرض انتشار میکند؟

ج- مكروب این مرض از زن مریض به شوهر و از مرد به خاتمش در اثنای مقاربت جنسی انتقال میکند.

س- شخص که به این مرض مبتلا است دارای چی نشانی ها میباشد؟

ج- در قسمت های که پوستنازکتر است مانند آله تناسلی، لبها، زبان و تانسلهها زخم به اندازه يك مروارید پیدا شده و به تدریج سوراخ میشود.

س- آیا این علایم بعد از گرفتن مكروب مرض به زودی ظاهر میشود؟

ج- علایم این مرض از ۱۰ ال ۹ روز بعد از داخل شدن ميكروب در بدن ظاهر میگردد.

س- آیا بخارات که دراین نواحی به وجود میآید همیشه موجود میباشد؟

ج- نخیر، بعضاً به وجود میآید و بعد از ۶ الی ۱۰ هفته خود به خود از بین میرود.

س- چه علایم دیگری در این مرض دیده میشود؟

ج- گلو دردی، صدا گرفتگی، درد استخوانها و مفاصل و ریزش موهای سر.

س- در صورتیکه سفلیس تداوی نگردد باعث کدام خطرات میشود؟

ج- باعث خرابی خون، قلب و مغز انسان میگردد.

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- يك زن حامله را میبینیم.

س- اگر يك زن حامله سفلیس باشد بالای جنین چه تأثیر وارد می کند؟

ج- قبل از ۴ ماهگی باعث از بین رفتن جنین میشود و اگر طفل هم زنده بماند طفل مبتلا به سفلیس خواهد بود.

س- پس در این صورت طفل کدام اعراض را خواهد داشت؟

ج- ممکن باعث بروز ضایعات در قرینه چشم، کوری، کوری، ناموزون شدن دندان ها و طفل مشکلات مغزی و استخوان پیدا میکند.

س- آیا سفلیس تداوی دارد؟

ج- بلی، هر کس که احساس کند به سفلیس مبتلا است باید نزد داکتر مراجعه کند تا خونس معاینه شده و تداوی صورت گیرد و از خطر نجات یابد.

س- برای جلوگیری از مبتلا شدن به سفلیس چی باید کرد؟

ج- ازمقاربت با شخص منتن جلوگیری شود. اگر مرد مبتلا به سفلیس است باید زن نیز همراه با وی یکجا معاینه و تداوی شود، از لباس، بستر و تکه های مورد استفاده شخص منتن جلوگیری گردد.

- از انتقال خون آلوده با سفلیس به شخص سالم در هنگام ضرورت جلوگیری شود.

- در هنگام مقاربت باید از کاندوم (پوش) استفاده شود.

ارزیابی:

- س- سفلیس از چی پیدا میشود؟
- س- مکروب آن در کدام ناطق زیاد است؟
- س- ذریعه انتقال مکروب آن چگونه است؟
- س- شخص مبتلا دارای کدام اعراض میباشد؟
- س- آیا علایم مرض بهزودی معلوم میشود
- س- آیا بخارات دایماً در ناحیه که موجود است باقی می ماند؟
- س- سفلیس باعث کدام خطرات میشود؟
- س- سفلیس در زنان حامله چی تأثیر ناگوار دارد؟
- س- شخص که احساس میکند به سفلیس مبتلا است چی باید بکند؟
- س- برای جلوگیری از مبتلا شدن به سفلیس کدام راه ها وجود دارد؟

خلاصه:

سفلیس يك مرض وحشتناك مقاربتی است كه از مكروب بوجود می آید كه مكروب آن در جا های نازك پوست مثل آله تناسلی، لبها، زبان، تانسل ها و انگشتان جای میگیرد، سفلیس دارای اعراض مثل گلودردی، صدا گرفتگی، درد استخوان و مفاصل باعث ریزش موی میشود و در صورتیکه سفلیس تداوی نشود باعث خرابی خون، قلب و دماغ میگردد و سفلیس در زنان حامله باعث سقط جنین و هم اگر طفل زنده بماند به التهاب قرنیه، کوری، کری، بدشکل شدن دندان های دایمی و هم باعث مشکلات مغزی و استخوان کودک میگردد كه شخص مبتلا باید به داکتر مراجعه نماید.

برای وقایه ازمقاربت با شخص منتن، از انتقال خون آلوده و از سرنج ناپاك استفاده نگیرد.

پلان درسی (۳۵)

تهیه کننده: صالحه توفیق

موضوع: زردی

تاریخ تهیه پلان: ۹۵ - ۵ - ۲

مقاصد

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه ئی بتوانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان نمایند.

۱- زردی چگونه مرض است از چی پیدا میشود؟

۲- ذریعه انتشار و اعراض علایم آن چیست؟

۳- راه های جلوگیری و کمک به مریض چه هاست؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- آب کثیف.	سوال و جواب نمایش	" ۳	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۲- رفع حاجت نزدیک آب.			جریان درس جدید
۳- مریض بی اشتها.	سوال و جواب نمایش	" ۱۹	۱- بحث بالای زردی
۴- استفراغ کردن مریض.			۲- بحث درمورد ذریعه انتشار اعراض و علایم آن.
۵- استفاده از بیت الخلا.			۳- بحث درمورد کمک به مریض
۶- شستن دست ها.			ارزیابی
۷- نل، کوزه و آب جوش	سوال و جواب نمایش	" ۲	
داده		" ۱	خلاصه

ارزیابی:

- س- چرا باید حفظ الصحه محیط مراعات گردد؟
- س- خانه ها باید سال چند مرتبه دوا پاشی گردد و چرا؟
- س- در هنگام دوا پاشی خانه ها کدام نکات اساسی باید در نظر گرفته شود؟
- س- چرا کلکین ها جالی گرفته شود؟
- س- کثافات باید در کجا جا بجا گردد؟
- س- بهترین طریقه از بین بردن کثافات کدام است.

خلاصه:

هر انسان باید نظافت خانه و محیط را که در آن زندگی می کند مراعات نماید.

خانه ها باید سال يك الی دو مرتبه دوا پاشی گردد. خانه های دوا پاشی شده برای مدت ۲۴ - ۴۸ ساعت مسدود باشد تا حشرات بکلی از بین بروند. دروازه ها و کنکین ها باید جالی گرفته شود و کثافات باید دور از محل زیست دفن گردد. خانه تکانی و آفتاب دادن فرش ها و نوشك و بستر ها را نباید فراموش کرد.

مقدمه:

بعد از سلام دادن و احوالپرسی شاملین منظم گردد.

س- آیا شما گاهی به زردی مبتلا شده اید و یا کسی را دیده اید که به زردی مبتلا شده باشد؟

ج- .....

با طرح سوالات فوق از تجربه گذشته شاملین معلومات دریافت نموده درس را آغاز میکنیم.

جریان درس جدید:

خواهران و مادران گرانقدر! از گفتار پیامبر اسلام است که فرموده: «از سه کار دوری کنید (رفع حاجت در

منابع آب، در سرك ها و راه ها، در سایه بان ها)» پس ما و شما که شکر مسلمان هستیم باید از این کار ها

دوری کنیم.

س- به نظر شما چرا باید از این کارها دوری کنیم؟

ج- بخاطریکه باعث انتشار انواع میکروب ها شده می تواند.

س- پس زردی چه قسم يك مرض است؟

ج- يك مرض میکروبی است.

س- میکروب زردی چه قسم زیاد میشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- يك قريه را كه از آن يك جوی گذشته است هر كس از دریا به مقاصد مختلف استفاده میکند.

س- آیا آب این دریا پاك است؟

ج- نخیر.

س- به تصویر خوب ببینید و بگوئید كه چرا؟

ج- چون در آب گاوها بازی میکنند و زن كالا میشود.

س- شخصی كه از این آب می نوشد آیا مریض میشود؟

ج- بلی، حتی به زردی نیز مبتلا شده میتواند.

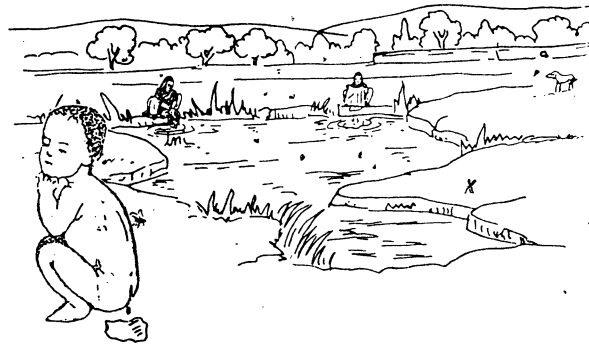
س- مادری كه از این دریا آب میبرد نوشیدن این آب بالای آنها چه تأثیر میکند؟

ج- تمام افراد فامیل شان مریض و هم به زردی مبتلا خواهد شد.

س- اگر شخص كه زردی داشته باشد در نزدك دریا رفع حاجت كند چی میشود؟

ج- شخصی كه زردی داشته باشد و در نزدك دریا رفع حاجت كند دریا ها را كثیف می سازد.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- طفلی را كه نزدك دریا رفع حاجت می كند.

س- رفع حاجت در نزديك دریا ها كارخوب است؟

ج- خير، زیرا رفع حاجت در نزديکی منابع آب باعث انتشار امراض می شود و آب ها را كثیف می كند.

س- در صورتیکه شخص مبتلا به زردی باشد و در نزديك آب دریا ها رفع حاجت كند چه واقعه رخ میدهد؟

ج- در این صورت آب با مكروب زردی آلوده میگردد.

س- در صورتیکه دیگران از آن استفاده كنند باعث چی میشود؟

ج- باعث میشود كه دیگران هم به آن مرض گرفتار شوند.

س- آیا استفاده از ظروف غذای مريض و خوردن غذا های پس مانده او مرض را از يك نفر به نفر دیگر

انتقال میدهد؟

ج- بلی، زیرا شخص مريض میباشد و دستها و دهن مريض با مكروب همان مرض آلوده می باشد.

معلم- بخاطر داشته باشید كه مكروب زردی در مواد غایطه مريض، ادرار مريض، غذا های آلوده

مريض، آب های ناپاك وجود دارد كه اگر این مكروب ها به دهن شخص داخل شود باعث

مريضی شخص میگردد.

س- به نظر شما کی ها به زردی مبتلا میشوند؟

ج- هم طفلان و هم كلان سالان و كسانیكه بدفعات زیادتر به ملاریا مبتلا می شوند.

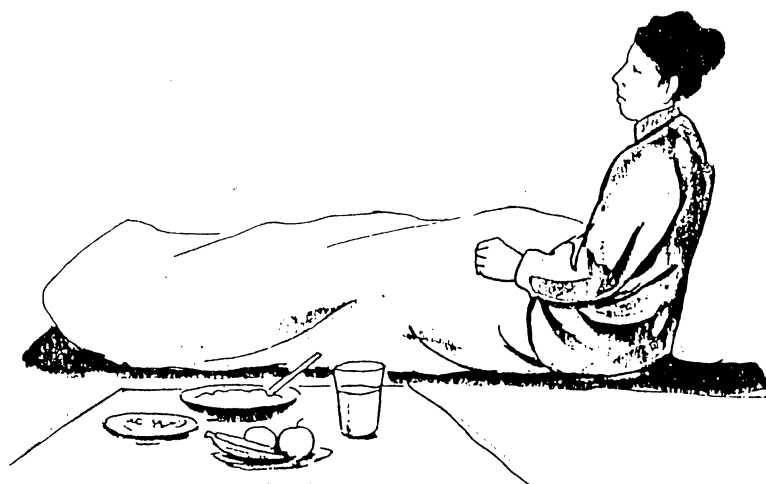
س- از چی میتوان فهمید كه يك نفر به زردی گرفتار شده است؟

ج- جلد مريض و چشمان مريض زرد میشود.

س- اشتها در وقت مريضی چی قسم میباشد؟

ج- اشتها مريض بسیار كم است.

فایش تصویر (۳)

س- در این تصویر چی رامی بینید؟

ج- شخص که غذا نمیخورد با وجودیکه غذا برایش گذاشته شده است.

س- غذا نخوردن مریض چی رانشان میدهد؟

نشان میدهد که مریض اشتها ندارد.

س- آیا بوی غذا بالای مریض خوش می خورد؟

ج- نخیر.

نمایش تصویر (۴)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- شخصی راکه استفراغ می کند.

س- در صورتیکه بوی غذا بالای مریض خوش نخورد مریض چی می کند؟

ج- مریض استفراغ می کند.

س- آیا مریض تب میداشته باشد؟

ج- ممکن تب داشته باشد ولی بسیار ضعیف می باشد.

س- کسانیکه زردی دارند زیادتیر از درد کدام قسمت شکایت دارند؟

کسانیکه زردی دارند زیادتیر از درد قسمت بالای راست بطن (شکم) شکایت دارند و بسیار کسل می باشند.

س- چرا؟

ج- بخاطر اینکه زردی بالای جگر تأثیر دارد و جگر در قسمت بالای راست بطن قرار دارد.

س- آیا به ادرار مریض متوجه شده اید که چي رنگ میداشته باشد؟

ج- ادرار شخص مریض زرد تیره و یا حتی نضواری میباشد.

س- آیا اطفال این علامه ها را از خود نشان میدهند؟

ج- بعضی اوقات اطفال نشانی های مرض را از خود نشان نمیدهند اما زردی دارند.

س- در صورتیکه اطفال نشانی از مرض نداشته باشند مرض را به دیگران انتقال داده میتوانند؟

ج- بلی.

معلم- پس نشانی های مرض اینها هستند: زردی جلد و چشم، بی اشتهايي، استفراغ، درد در قسمت بالایی

طرف راست بطن (شکم) و ادرار زرد تیره یا نضواری رنگ، ضعف و بی حالی.

س- تمام نشانی ها را در مرض فهمیدید آیا بهتر است که به این مرض گرفتار نشویم و یا نگذاریم

که مریض شویم؟

ج- بهتر است که نگذاریم مریض شویم.

س- بخاطر اینکه مریض نشوید چي می کنید؟

ج- در نزدیکی آب رفع حاجت صورت نگیرد.

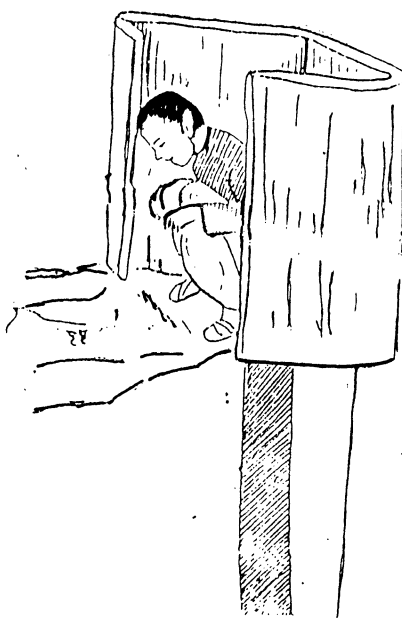
س- بخاطر رفع حاجت از چي استفاده شود.

ج- بهتر است از بیت الخلا استفاده شود.

معلم- برای شما لازم است تا حتی برای مردهایتان و پسران تان بفهمانید که در نزدیکی آب و روی سرك و

گوشه و کنار دیوار ها رفع حاجت نکنند.

نمایش تصویر (۵)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- پسری را که از بیت الخلا استفاده می کند.

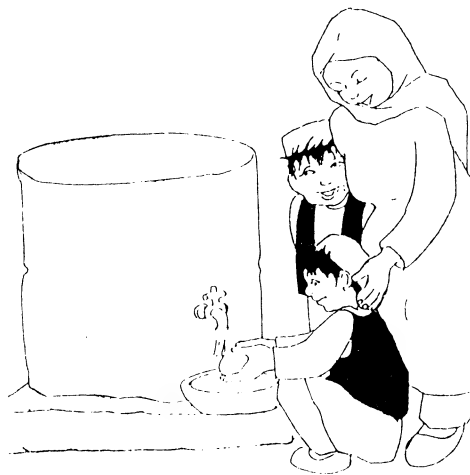
س- آیا با استفاده کردن از بیت الخلا میتوانید از مرض خود را دور نگهدارید؟

ج- بلی، بخاطر اینکه میکروب زردی در مواد غایطه و ادرار شخص مریض موجود است.

س- بعد از استفاده کردن از بیت الخلا به دیگران چی هدایت می دهید؟

ج- باید دستها پس از رفع حاجت با آب و صابون شسته شود.

نمایش تصویر (۶)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- شستن دستها را می بینیم.

س- کدام وقت باید دستان تان را بشوید؟

ج- قبل از خوردن غذا، بعد از رفع حاجت، قبل از تهیه غذا، بعد از تماس بامریض مثلاً دست دادن، بعد از

پاک کردن طفل و هر وقتی که دست ها کثیف شود باید شسته شود.

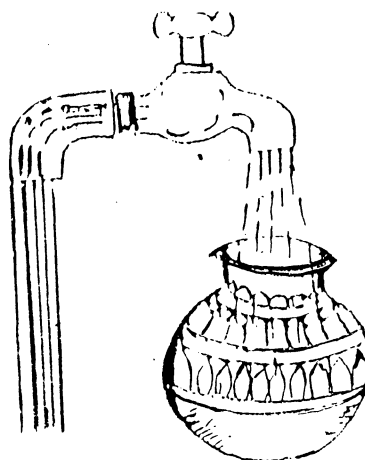
معلم- به اطفال تان پیام بدهید که قبل از صرف غذا و بعد از رفع حاجت حتماً دستهای خود را با آب و

صابون بشویند.

س- آب غرض مصرف از کدام منابع باید گرفته شود؟

ج- از نل و یا چاه های بمبهء باید گرفته شود.

نمایش تصویر (۷)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- کوزه یی را که از نل پر میشود.

س- آیا این اب پاك است؟

ج- بلی، زیرا آب نل مصئون تر از دیگر آب هاست.

نمایش تصویر (۸)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- مادری را که آب را بالای آتش گذاشته تا جوش بخورد.

- س- جوش دادن آب چی فایده دارد؟
- ج- میکروب های آب را میکشد.
- س- بعد از جوشاندن آب چطور نگهداری شود؟
- ج- آب را می توان در کوزه و یا ظرف سربسته نگهداشت تا از آلوده شدن توسط گرد و خاک جلوگیری شود.
- س- غذای باقی مانده چطور باید نگهداری شود؟
- ج- در يك ظرف سر پوش دار که میکروب ها و مگس ها بالای آن نتوانند اخل شود.
- س- آیا لازم است به مریض زردی خود سرانه دوا داده شود؟
- ج- .....
- معلم- برای مریض هیچگونه دوا خود سرانه ندهید صرف استراحت کند و از غذاهای چرب و سرخ کرده پرهیز گردد و مریض را حتماً نزد داکتر برده تا معاینه شده و برایش دوی لازم داده شود.

ارزیابی:

- س- زردی از چی پیدا میشود؟
- س- زردی چطور از يك نفر به نفر دیگر انتقال میکند؟
- س- از روی کدام نشانی ها میتوانیم بفهمیم که يك نفر به زردی گرفتار شده است؟
- س- چی کنیم تا به زردی مبتلا نشویم؟
- س- اگر کسی به زردی گرفتار شده باشد چی کنیم؟

خلاصه:

- درس را با گفتن پیام های صحی ذیل خاتمه میدهم.
- در نزدیکی آب رفع حاجت نکنید.
  - دست های تان را قبل از خوردن غذا و بعد از رفع حاجت با آب و صابون بشوید.
  - اگر آب تان پاك نباشد، آب را خوب بجوشانید تا پاك شود.
  - از ظروف شخص مریض دیگران استفاده نکنند.
  - از خوردن غذا های چرب و روغنی پرهیز کنید.
  - به مریض غذاهای خوب و قوی بدهید.
  - به مریض مایعات زیاد تر بنوشانید.
  - کسی که مریض است حتماً باید از تشناب های سر پوشیده استفاده کند در غیر آن مواد غایطه مریض را دفن کنید و یا بسوزانید.

پلان درسی (۳۶)

تهیه کننده: داکترشکیلا «احمدی»

موضوع: التهاب جگر

تاریخ تهیه پلان: ۲۳ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نمی بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند؟

۱- عامل التهاب جگر چیست و چگونه مرض انتشار میکند؟

۲- اعراض و علایم التهاب جگر چیست؟

۳- راه های جلوگیری این مرض کدام هاست؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۰ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:			مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر شخصی که نزدیک مخزن آب رفع حاجت میکند	سوال و جواب	۲ "	جریان درس جدید
۲- تصویرسرنج و تطبیق خون	نمایش	۲۴ "	۱- بحث بالایی عامل و ذریعه انتشار التهاب جگر
			۲- بحث درمورد اعراض و علایم آن.
			۳- بحث بالایی وقایه مرض
۳- دو نفر که مشترکاً غذا میخورند.		۲ "	ارزیابی
		۲ "	خلاصه

مقدمه:

سلام احوالپرسی تنظیم گروه بررسی حالت ظاهری گروه

جریان درس جدید:

خواهران محترم! شما میدانید که میکروب ها زنده جان های بسیار كوچك بوده ولی میتواند مشکلات بزرگتر را بار آورده مخصوصاً زمانی که داخل وجود گردد در هر قسمت وجود که برای نمو و تکثیر شان مساعد باشد میتواند جای بگیرد که يك عضوی مخصوصی ما که جگر میباشد جا گرفته مرض مؤلده آنرا بنام التهاب جگر (التهاب ویروس جگر) می نامند.

س- آیا کسی را دیده اید که به تکلیف جگر مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- به شخص مصاب کدام كمك ها را کرده اید؟

ج- .....

بحث در مورد عامل و ذریعه انتشار مرض

س- التهاب جگر چگونه مریضی است؟

ج- يك مرض غیر معمولی بوده ولی شدیداً ساری میباشد.

س- عامل اصلی التهاب جگر چیست؟

ج- میکروب ها (ویروس) میباشد که در جگر جای گرفته باعث التهاب جگر میشود و در نتیجه وظیفه نارمل جگر را مختل میسازد.

س- آیا موقعیت جگر را میتوانید نشان دهید؟

ج- قسمی که میبینید جگر در طرف راست در بین صدر و بطن قرار دارد که يك قسمت آن تحت قبرغه و باقی پایین تر موقعیت دارد.

س- کسی گفته میتواند که جگر چی وظیفه دارد؟

ج- وظیفه جگر تصفیه خون است و جگر تمام زهریات وجود را جمع و جهت طرح از بدن آماده میسازد که در نتیجه خون صاف و پاك شده و عاری از خطر میگردد.

پلان درسی (۴)

تهیه کننده: حمیرا «سایل»

موضوع: آب های پاك

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۲۱

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

- آب های پاك کدام آبها است؟ و به چه منظور استفاده میگردد؟

- چرا آب پاك بنوشیم؟ کدام آبها آب پاك است؟

- نوشیدن آب پاك در کدام فصل زیاد است؟

- چگونه میتوان از آلوده شدن آب جلوگیری کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ بررسی از حالت ظاهری گروپ
- تصویر چاه کثیف	سوال جواب نمایش تصویر	" ۲۰	جریان درسی جدید - بحث بروی آبهای پاك
- تصویر نل و زنیکه از آب بصورت درست نگهداری میکند.		" ۲ " ۱	- بحث در مورد در کدام فصل آب زود بنوشیم ارزیابی خلاصه

معلم- بر علاوه اینکه خون را صاف میسازد مواد مفیده (کلسیم، ویتامین B12، آهن و هم گلوکوز را به شکل گلایکوجن) در خود ذخیره میکند در وقت که جسم انسان به آن ضرورت داشته باشد به جریان خون میدهد پس واضح شد که جگر نیز يك عضو بسیار مهم است و باید احتیاط شود که میکروب ها به آن صدمه نرساند.

س- آیا شرح داده میتوانید که میکروب این مرض چگونه انتقال میکند؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- شخصی را که در نزدیک آب رفع حاجت میکند؟

س- چگونه از این طریق میکروب ها انتقال میکنند.

ج- چون میکروب این مرض درمواد غایطه و ادرار شخص منتن موجود است باعث آلوده گی آب شده و وقتی از چنین آب استفاده گردد باعث انتقال میکروب میشود.

و علاوه بر آن توسط گرد و خاک و حشرات نیز میکروب از مواد غایطه و ادرار شخصی که در جای نامناسب رفع حاجت کرده باشد بروی غذاهای سرباز انتقال داده میشود و هم از طریق دستهای چتل داخل بدن شده میتواند.

س- آیا آب بازی در آب های کثیف و آلوده بامواد غایطه نیز باعث انتقال این مرض می شود؟

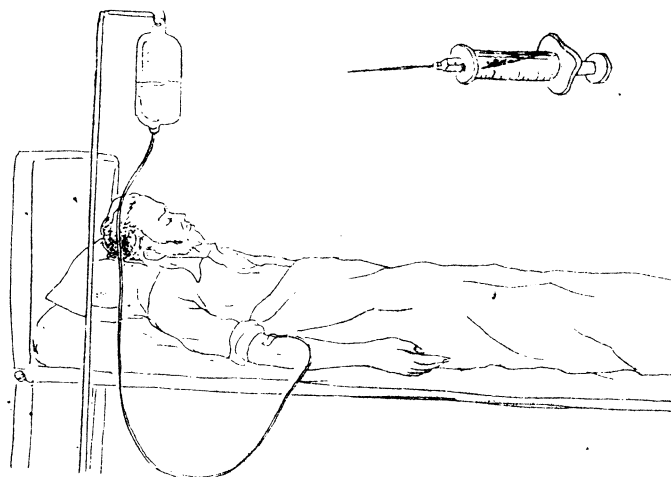
ج- بلی، اطفال که در آب های کثیف و آلوده آب بازی میکنند هیچ امکان ندارد که آب کثیف داخل دهن شان نشود و میکروب ها داخل معده آن گردیده که بر علاوه مبتلا شدن به امراض دیگر امکان مبتلا شدن به التهاب ویروس جگر نیز موجود است.

معلم- یکی از راه های انتقال مرض استفاده از آب و غذای ملوث با مواد غایطه شخص مریض میباشد.
س- طریقه دیگر کدام خواهد بود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- شخصی را که به مریض خون میدهد

س- آیا از این طرق میکروب از شخص مریض به شخص سالم انتقال مینماید؟

ج- بلی، در صورت که خون شخص مریض به شخص سالم انتقال گردد.

س- در رسم فوق يك دانه سرنج نیز است آیا سرنج ها نیز باعث انتقال مرض میگردد؟

ج- بلی، در صورتکه سرنج ها نامعقم باشد امکان انتقال میکروب اینمرض نیز موجود است.

معلم- پس به صورت عموم اینمرض از دو طریق انتقال میکند و آن عبارت از:

۱- توسط آلوده شدن آب و غذا با مواد غایطه و ادرار شخص مصاب.

۲- توسط انتقال خون بدون آزمایش و سوزن های غیر معقم.

س- اگر در يك فامیل يك شخص مصاب به التهاب جگر باشد چگونه میتواند به دیگر اعضای فامیل میکروب را انتقال دهد؟

ج- .....

س- در رسم چی رامیبینید؟

ج- دو نفر راکه مشترکاً غذا میخورد.

س- اگر یکی از این ها التهاب جگر داشته باشد آیا به دیگرش سرایت میکند؟

ج- چون شخص مصاب ممکن است دستهایش نیز با میکروب آغشته باشد لهذا امکان انتقال آن موجود است.

بحث در مورد اعراض و علایم مرض:

س- از روی کدام عوامل میتوان درک کرد که شخص مصاب به التهاب جگر است؟

ج- .....

نمایش تصویر (۴)

س- شما در این رسم چی را میبینید؟

ج- شخص را که غذا رو بروی آن گذاشته و اشتها ندارد.

س- آیا در این مریضی شخص اشتها دارد؟

ج- اشتها خوب ندارد و در حالات پیشرفته حتی بوی غذاخوشش نمی آید حتی اگر معتاد به سگرت هم باشد بوی سگرت هم خوشش نمی آید.

س- غیر از بی اشتهای دیگر کدام علائم موجود است؟

ج- مریض ناراحتی عمومی، درد، تب، دلبدی، استفراغ و یرقان عمومی (زردی) داشته بعضاً در تمام قسمت های جلد مخصوصاً چشم ها و صورت زردی هویدا میگردد حساسیت در جس در قسمت علوی راست خود داشته و جگر سخت تر بزرگتر و قابل جسی نمودن میباشد همچنان با پیشرفت این مرض مواد غایبه شخص بیرنگ میشود (زیرا صفراً با ادرار خارج میگردد) و رنگ ادرار تیره میباشد.

س- در شکل شدید و پیشرفته آن چی مشکل رونما میگردد؟

ج- انساج جگر می میمرد و جگر از کار می افتد (نکروز و عدم کفایه کبدی بوجود میآید) در این حالت در پهلوی بی اشتهای، زود خسته شدن و سوهاضمه نیز میداشته باشد و جگر بزرگتر میشود.

بحث در مورد كمك با مريض:

س- به مريض كه مبتلا به التهاب جگر است كدام كمك ها بايد صورت گيرد؟

ج- مريض بايد استراحت نموده و غذای راكه می خورد بايد شحم كمتر داشته باشد.

- به مريض بايد مایعات زياد تر و غذاهای كه كار بوهایدريت آن زيادتر باشد داده شود مانند آب میوه شرين، آب جوشانده شرين، اب نيشكر، تربوز و غيره.

بحث در مورد راه های جلوگیری:

س- برای جلوگیری از مبتلا شدن به این مرض چی باید کرد؟

ج- بيت الخلا ها بايد اعمار و استفاده شود.

- قبل از تهیه غذا بعد از رفع حاجت و قبل از خوردن غذا بايد دست ها با آب و صابون شسته شود.

- تركاری و میوه جات به آب پاك شسته و بعداً صرف گردد.

- آب آشامیدنی بايد جوش داده شود.

- مواد غایبه مريض با سوختانده و عمقاً دفن گردد.

- بعد از تماس با مريض دست ها با آب و صابون خوب شسته شود.

- از سوزن یا سرنج های مستعمل استفاده نگردد.

- از بستر و ظروف مريض و غذا های پس مانده مريض استفاده نگردد.

ارزیابی:

- س عامل التهاب جگر چیست؟
- س التهاب جگر چگونه انتشار میکند؟
- س اعراض و علائم التهاب جگر کدام است؟
- س چگونه میتوان خود را درمقابل اینمرض وقایه کرد؟

خلاصه:

خواهران گرامی مرض التهاب جگر يك مرضی ساری بوده عامل آن میکروب ها میباشد اینمرض ازطریق آب و غذای آلوده انتقال میکند و يك شكل آن از طریق سوزن های آلوده بیچکاری و از طریق تطبیق خون شخص مصاب نیز اینمرض سرایت میکند و همچنان باید همیشه حفظ الصحه مراعت گردد تا از این مرض خطرناك در امان باشیم.

پلان درسی (۳۷)

تهیه کنند: معصومه

موضوع: کله چرك

تاریخ تهیه پلان: ۹۵ - ۹ - ۲

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نی بتوانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان نمایند:

۱- عامل کله چرك چیست و چطور انتشار میکند؟

۲- اعراض و علایم کله چرك چیست؟

۳- چطور باید از کله چرك وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- تصویر طفل مصاب.		۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۲- دو طفل باهم حرف میزند.	سوال و جواب نمایش	۱۹ "	جریان درس جدید ۱- بحث بالای عامل و ذریعه انتشار کله چرك. ۲- بحث درمورد اعراض و علایم کله چرك. ۳- بحث بالای وقایه کله چرك.
۳- دختریکه دستمال نزد دهن خود گرفته		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی و تنظیم گروپ مورد نظر.

جریان درس جدید:

س- درس امروز راجع به کله چرك است آیا گاهی اطفال شما مبتلا به این مرض شده است؟

ج- .....

س- چطور آنها را كمك نموده اید؟

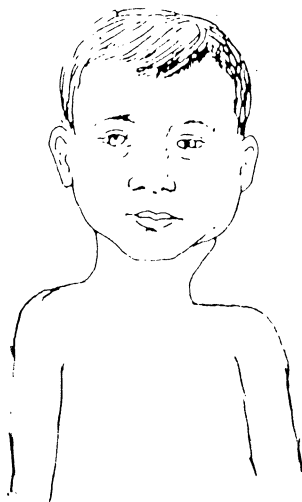
ج- .....

بعد از اخذ تجارب گذشته شاملین جریان درس رابا طرح سوالات ذیل آغاز می کنیم.

س- مرض کله چرك از چه پیدا شده و کدام قسمت رامنتن می سازد؟

ج- ازمكروب پیدا شده و غدواتی را كه تحت گوشها قرار دارد منتن میسازد.

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- پسریكه مبتلا به کله چرك شده است.

س- چطور فهمیدید كه کله چرك است؟

ج- بخاطریكه زیر گوشش پندیده است.

معلم- بسیار خوب حال دیدید که بیشتر کدام قسمت هارا مصاب میسازد.

س- آیا این مرض از يك طفل به طفل دیگر سرایت می کند؟

ج- بلی، از يك طفل به طفل دیگر انتقال میکند.

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- دو طفل را که باهم حرف میزنند و یکی آن کله چرك دارد.

س- غیر از حرف زدن دیگر چطور انتقال می کند؟

ج- این مرض میتواند از طریق سرفه، عطسه، تف کردن و قطرات آب دهن از يك نفر به نفر دیگر انتقال کند.

س- در قسمت غذایی باقی مانده مریض و استفاده از وسایل مریض چی نظر دارید؟

ج- میکروب این مریض از طریق خوردن غذای پس مانده و ظروف شخص مریض و هم استفاده از بستر و لباس مریض نیز سرایت می کند.

مادران محترم! شما راجع به اینکه مرض کله چرك از چه پیدا شده و چطور از يك طفل به طفل دیگر انتقال میکند دانستید حال از شما میپرسم که طفل مبتلابه کله چرك چه نشانی ها دارد؟

ج- اول تب نموده بعداً درد در قسمت فك ها احساس نموده و در باز کردن دهن و خوردن چیزی مشکلات میداشته باشد.

س- بعد از تب آیا گلویش می پندد؟

ج- بلی، پندیدگی در تحت يك یا هردو گوش پیدا شده و روز به روز بزرگتر میشود.

معلم- بسیار خوب در صورتیکه تداوی نشود خطرناک بوده ممکن باعث تب شدید، سردردی، استفراغ، تشنج «کش ماندن عضلات» گردن و پشت، کسالت و نداشتن اشتها گردد.

خواهران و مادران عزیز! چون کله چرك يك مرض بسیار ساری است و فهمیدید که از چه پیدا شده و طفل مبتلا چی نشانی ها دارد حال گفته میتوانید که کدام نکات را متوجه بوده تا اطفال تان مبتلا به این مرض نگردد؟

س- پس کدام راه جهت جلوگیری مرض اتخاذ می کنید؟

ج- اطفال سالم را نمیگذاریم با طفل مریض بازی کند و برای طفل مریض میفهمانیم که در وقت سرفه و عطسه دهن خود را ببندد.

فمایش تصویر (۳)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- دختری را که کله چرك داشته و در هنگام سرفه کردن دستمال استعمال می کند.

س- آیا گرفتن دستمال در هنگام سرفه و عطسه و گپ زدن کار خوب است؟

ج- گرفتن دستمال در وقت سرفه و عطسه کار خوب است زیرا مرض از شخص مریض به دیگران سرایت نمیکند.

س- آیا انداختن لعاب دهن در هر جا کار خوب است؟

ج- نخیر، باید لعاب دهن در هر جای انداخته نشود زیرا با گرد و خاک دوباره به هوا پراکنده میشود و باعث

انتشار هر نوع میکروب و حتی کله چرك نیز می شود.

س- اطفال مريض را چطور تغذیه میکنید؟

ج- به طفل شیر خور شیر مادر قطع نشده و به سایر اطفال مبتلا غیر از غذاهای مخرش و سخت هیچ نوع پرهیز ندارد غذاهای نرم و مقوی داده شود و همچنان دادن مایعات گرم و صحتی نیز برای مريض مفید است.

س- بخاطر تسکین درد کدام پیشنهاد را دارید؟

ج- کامپرس گرم بسیار مفید است و طوریکه در فرهنگ ما و شما رائج است جا که يك شى داغ یا ملاقه داغ که به اصطلاح میراثی است در ناحیه تماس داده می شود که اینخود دادن گرمی و حرارت به ناحیه کله چرك بوده و تأثیر خوب دارد.

معلم- مادران عزیز! این بود درس امروزی درمورد کله چرك که از چی پیدا می شود و چطور از يك نفر به نفر دیگر انتقال میکند، مريض مبتلا به این مرض چه نشانه ها دارد و چطور میتوانیم اطفال را از مبتلا شدن به این مرض وقایه کنیم. حال در رابطه به درس از شما چند سوال میکنم.

ارزیابی:

س- مرض کله چرك از چه پیدا میشود؟

س- مکروب این مرض کجا را مصاب میسازد؟

س- چطور از يك طفل به اطفال دیگر انتقال میکند؟

س- از کدام نشانه ها میدانید که طفل مبتلا به کله چرك شده است؟

س- بخاطر اینکه اطفال به اینمرض دچار نشوند باید چه کارها را انجام دهید؟

س- به طفل مريض چه نوع غذاها میدهید تا زودتر صحت یاب گردد؟

مقدمه:

سلام، احوالپرسی و تنظیم گروپ

جریان درس:

آب پاک صحتی دارای اهمیت زیاد است انسان روزانه بطور متوسط در حدود ۷ - ۸ کیلاس آب آشامیدنی البته به درجه حرارت عادی ضرورت دارد البته این رقم در بعضی مواقع بیشتر میگردد مثلاً در حالاتیکه موسم گرما است ضرورت آب بدن بیشتر از این میشود و یا در موقع بروز بعضی امراض مثل تب و اسهال ضرورت انسان به آب پاک زیادتر میگردد که اگر بوجود آب پاک نرسد وجود ضعیف شده و در موقع پیشرفته منجر به مرگ میگردد البته در صورت کمبود آب بدن وجود حلق و زبان خشک میگردد همانقدر که نوشیدن آب مهم است. پاک بودن آن مهمتر است زیرا آب در بعضی حالت دارای میکروب است که بیستم دیده نمیشود و سبب امراض چون محرقة، اسهال و غیره میگردد.

س- شما آبرا از کجا میگیرید؟

ج- .....

س- به نظر شما انسان برای بقای زندگی به چی قسم آب ضرورت دارد؟

ج- به آب پاک.

س- آب پاک دارای کدام خواص است؟

ج- آب پاک بدون رنگ و بو بوده و بعضی اوقات باوجود نداشتن رنگ دارای میکروب میباشد.

س- چرا از آب پاک استفاده کنیم؟

ج- بخاطریکه اگر آب کثیف باشد ما رامریض میکند.

س- به نظر شما در کدام موسم بدن بیشتر به آب ضرورت دارد؟

ج در موسم گرما.

س- آیا تنها آب نوشیدنی باید پاک باشد؟

ج- نخیر، باید آب به هر مقصدیکه استعمال میگردد پاک باشد.

س- اگر با آب کثیف سر و جان خود را بشوئیم چی می شود؟

ج- به تکالیف جلدی گرفتار میشویم.

س- از نگاه اسلام اگر با آب کثیف وضو گرفته شود یاظروف شسته شود چی حکم دارد؟

ج- اسلام که کاملترین ادیان است در قسمت آب زیاد تأکید میکند حتی اگر وضو با آب ناپاک گرفته شود باید نماز ازسر خوانده شود.

خلاصه:

درس امروزی ما راجع به مرض کله چرك بود که این مرض از مکروب پیدا شده بیشتر تحت گوش رامصاب میسازد و طفل در هنگام باز کردن دهن و خوردن غذا مشکلات میداشته باشد. چون بسیار ساری است میتواند از طریق سرفه، عطسه، قطرات آب دهن از يك طفل به طفل دیگر منتقل گردد. اعراض آن با تب شروع شده سردردی، پندیدگی گلو و بی اشتهایی میباشد. در حالات پیشرفته هر دو طرف گلو را مصاب ساخته و برای اینکه اطفال مبتلا به این مرض نگردند باید طفل مریض را از اطفال سالم دور نگهداشته در هنگام سرفه و عطسه دهن را بپوشانند، از ظروف مریض برای اشخاص سالم استفاده نگردد. در صورت امکان طفل مریض را در اتاق جداگانه بگذارید و برای طفل مریض غذای نرم و خوب پخته شده و مقادیر وافر آب و دیگر مایعات صحتی و جوشانده داده شود. دهن مریض را پاك نگهداشته و گذاشتن تکه آغشته به آب گرم بالای جای پندیدگی باعث کاهش درد میگردد.

کله چرك (پیام های صحتی)

- هیچ گونه واکسینی برای وقایهء کله چرك وجود ندارد.
- اشخاص مبتلا به کله چرك باید دهن خود را در هنگام عطسه و سرفه بپوشانند.
- ظروف و اشیای مریض مبتلا به کله چرك باید از اشخاص سالم جدا باشد.
- شخص مبتلا به کله چرك باید در اتاق جداگانه خوابانده شود تا مکروبها از طریق تنفس به دیگران انتقال نکند.
- به اطفال مبتلا غذای صحتی نرم و مقدار کافی آب جوشانیده بدهید.
- دهن طفل مریض را پاك نگهدارید.
- گذاشتن تکهء آغشته با آب گرم در جای پندیدگی، باعث کاهش درد میگردد.

پلان درسی (۳۸)

تهیه کننده: صالحه «توفیق»

موضوع: ملاریا

تاریخ تهیه پلان: ۹۶ - ۷ - ۱۵

مقاصد درسی

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- عامل ملاریا چیست و چطور انتشار میکند؟

۲- اعراض و علایم آن چگونه است؟

۳- چطور میتوان خود را وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:			مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ
۱- پشه	سوال و جواب	" ۲	و بررسی وضع صحی گروپ
۲- شخصی که پشه او رامیگزد	نمایش		جریان درس جدید
۳- شخص که تب دارد			۱- بحث درمورد عامل و ذریعه انتشار ملاریا.
۴- شخص که لرزه دارد		" ۲۰	۲- بحث بالای اعراض و علایم
۵- شخص که خنك خورده.			۳- بحث درمورد وقایه ملاریا
۶- شخص خواب آلود.			
۷- گرفتن جالی در کلکین			
۸- دوا پاشی منازل.			
۹- استفاده از بیت الخلاء		" ۲	ارزیابی
۱۰- پوشاندن آب ایستاده.			
۱۱- سوختاندن کثافات.		" ۱	خلاصه

مقدمه:

بعد از سلام و احوالپرسی شاملین را منظم ساخته بعداً به خاطر آگاهی از تجارب گذشته شاملین سوالات ذیل را طرح می کنیم.

س- به نظر شما ملاریا چگونه يك مرض است؟

ج- .....

س- آیا گاهی به ملاریا مبتلا شده اید؟

ج- .....

س- ملاریا زیادتیر در کدام وقت سال و در کدام جاها دیده می شود؟

ج- .....

س- به شخص مبتلا به ملاریا چی کمک کرده اید؟

ج- .....

جریان درس جدید:

خواهران عزیز و مادران گرامی! در این روز میخوایم با شما درباره ملاریا حرف بزنم آیا پیدا کردن معلومات را درباره این مرض مهم میدانید؟

ج- بلی.

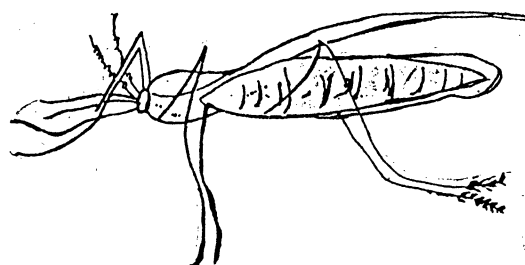
س- به نظر شما ملاریا چگونه يك مرض است؟

ج- يك مرض بسیار مهم و تاحدی خطرناك هم است.

س- ملاریا از چی پیدا می شود؟

ج- .....

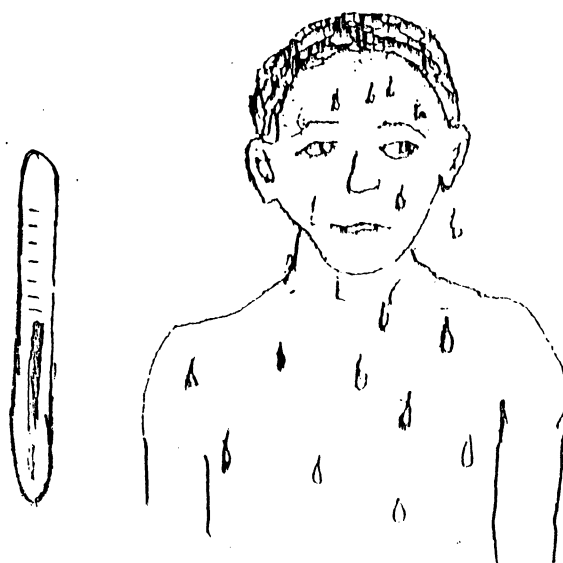
نمایش تصویر (۱)

- س- در این تصویر چی را می بینید؟
- ج- در این تصویر يك پشه را می بینیم
- س- پشه ها باعث کدام نوع مرض می شود؟
- ج- پشه ها زیاده تر باعث مرض ملاریا می شود.
- س- پس پشه ها در کدام جاها وجود میداشته باشد؟
- ج- در جایهای کثیف میکروبی و تاریك در آبهای ایستاده خندق ها وجود میداشته باشد.
- نمایش تصویر (۲)

- س- در این تصویر چی را می بینید؟
- ج- شخصی را که پشه میگرد.
- س- وقتیکه پشه انسان را می گزد چی را داخل بدن میکند؟
- ج- میکروب را داخل بدن انسان میکند و باعث ملاریا نیز شده میتواند.
- معلم- قسمیکه گفتید ملاریا يك مریضی خطرناك است که توسط پشه انتقال می کند یعنی خود پشه میکروب مرض و خون شخص مریض را به خون شخص سالم انتقال می دهد و باعث ملاریا می شود.
- س- از چی بدانیم که يك نفر را ملاریا گرفته است یعنی ملاریا چی نشانی ها از خود دارد؟
- ج- کسیکه ملاریا شده باشد تب و لرزه میداشته باشد.
- س- برعلاوه تب و لرزه دیگر چی علایم دارد.
- ج- .....

س- در این تصویری را میبینید؟

ج- يك طفل را كه تب و لرزه دارد.

س- این طفل مبتلا به کدام مرض است؟

ج- این طفل مبتلا به ملاریا است.

س- از روی چي واضح شد كه طفل مبتلا به ملاریا است؟

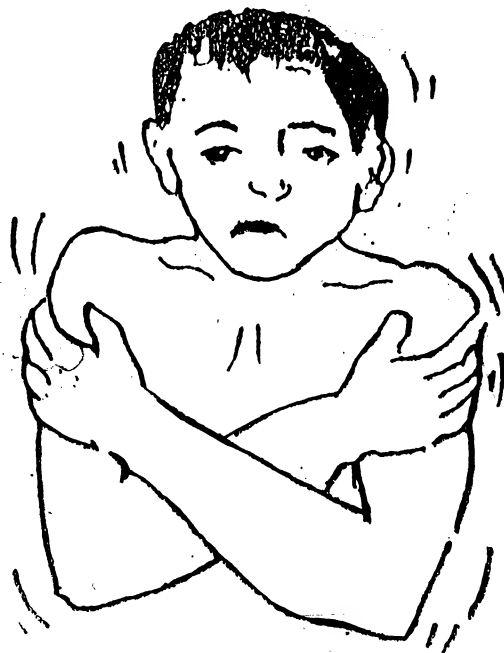
ج- چون طفل پس از تب عرق ریزی دارد.

س- در ملاریا زیادتر عرق ریزی در کدام وقت رخ میدهد؟

ج- پس از تب و لرزه رخ میدهد.

س- آیا مریض همیشه عرق میکند و تب میداشته باشد؟

ج- نه خیر، تب ملاریا يك تب وقفوی است و مریض تب دومدار و عرق ریزی متداوم ندارد.

س- در این تصویر کی را می بینید؟

ج- طفل را که خنک خورده و لرزه دارد.

س- چی فکر میکنید آیا این حالت نشان میدهد که شخص مبتلا به مالاریا است؟

ج- بلی، زیرا در مالاریا قبل از تب مریض لرزه میداشته باشد.

س- در این تصویر کی را می بینید؟

ج- شخصی را که خواب است و خنك خورده است.

س- چرا مريض خنك خورده است؟

ج- بخاطر يکه در ملاریا مريض قبل از تب احساس سردی شدید می کند.

س- در هنگام يکه مريض تب میداشته باشد جلدش چه رنگ را بخود می گیرد؟

ج- در هنگام تب ملاریا رنگ جلد مريض و لب ها زیاد سرخ میشود.

س- مريض در کدام قسمت های بدن خود درد احساس میکند؟

ج- در تمام بدن خود و خصوصاً در سر، کمر، پاهاى مريض درد میداشته باشد.

س- آیا اسهال و استفراغ از جمله علامه ملاریا به حساب میآید؟

ج- بلى، زیرا مريض شدیداً سردردی داشته و از اثر سردردی استفراغ نیز میداشته باشد و در اطفال ممکن اسهالات هم پیدا شود.

س- این مرض زیادتیر برای کيها خطرناك است؟

ج- برای خانمان حامله و اطفال نسبت به دیگران خطر زیاد دارد.

معلم- از اینکه ملاریا يك مرض خطرناك بوده و بالای جگر تأثیرات ناگوار دارد خصوصاً برای زنان حامله نهایت خطرناك است.

پن- چگونه میتوان خود و اطفال را از مبتلا شدن به ملاریا نگهداری کرد؟

ج- اولتر از همه باید از پشه ملاریا خود را نگاه کنیم.

س- چطور میتوانید از آمدن پشه ها به خانه هایتان جلوگیری کنید؟

ج- کلکین های اطاق های خود را جالی میگیریم.

نمایش تصویر (۶)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- شخصیکه کلکین را جالی میگیرد.

س- با انجام دادن این کار میتوانید از آمدن پشه ها جلوگیری کنید؟

ج- .....

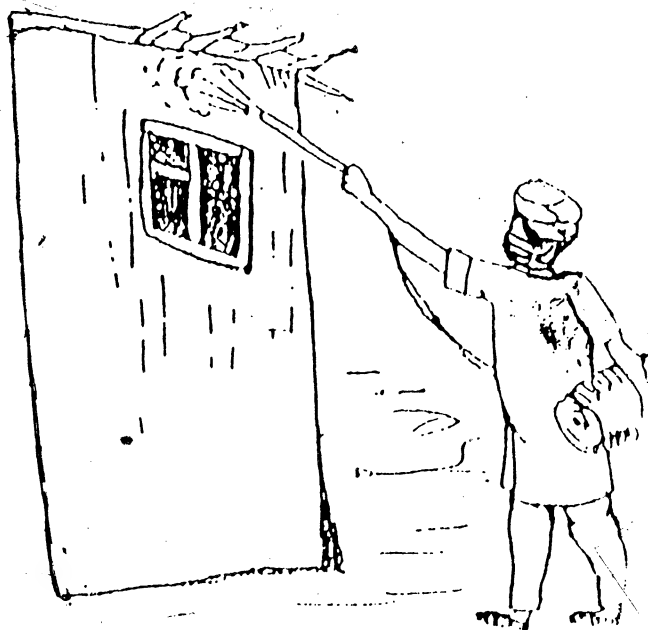
س- در صورتیکه در بیرون از خانه استراحت کنید چطور خود را از گزیدن پشه نگاه میکنید؟

ج- از روی کش و پشه خانه استفاده می کنیم.

س- آیا تا حال اینکار را کرده اید؟

ج- .....

فمایش تصویر (۷)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- شخصی که خانه را دواپاشی میکند.

س- اگر خانه دواپاشی شود چی فایده دارد؟

ج- پشه، مگس و هر حشره که باشد از بین میرود.

س- شما هم به خاطر اینکه در خانه هایتان حشرات نباشد خانه های تان را دوا پاشی میکنید؟

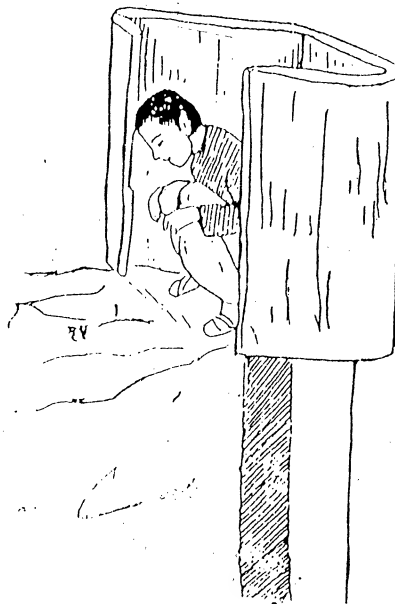
ج- .....

معلم- خانه و اطراف حویلی و تشناب ها باید سال يك دفعه دوا پاشی گردد.

س- قسمیکه شما قبلاً گفتید پشه ها و تمام حشرات در جاهای کثیف میباشند پس بخاطر اینکه کثافت کم باشد در کجا رفع حاجت صورت گیرد؟

ج- از بیت الخلاء استفاده شود.

نمایش تصویر (۸)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- پسری را که برای رفع حاجت از بیت الخلاء استفاده میکند.

س- استفاده از بیت الخلاء چی فایده دارد؟

ج- از انتشار مواد غایطه و کثافات به هر طرف جلوگیری شده و در نتیجه پشه ها نیز کم می شود.

س- سوراخ بیت الخلاء باید با چی پوشانیده شود؟

ج- با يك سر پوش پوشانیده شود.

س- شما هم این کار را انجام میدهید؟

ج- بلی، .....

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- پسری را که روی آب های ایستاده را میپوشاند.

س- پوشاندن آب های ایستاده چی فایده دارد؟

ج- از زیاد شدن پشه ها جلوگیری میکند.

س- آب های ایستاده را چگونه میتوانیم از بین ببریم و یا بی خطر بسازیم؟

ج- میتوانیم بالایش خاک بریزیم و هم چنان میتوانیم بالایش تیل بریزیم.

س- پس شما آب های ایستاده را از بین برده و یا خندق های نزدیک منازل خویش را پر می کنید؟

ج- .....

س- اگر آب در خندق بسیار کم هم باشد آن را از بین میبرید؟ چرا؟

ج- بلی، بخاطریکه در آب کم هم پشه میباشد.

س- اگر در نزدیکی خانه هایتان کثافات جمع باشد چی میکنید؟

ج- .....

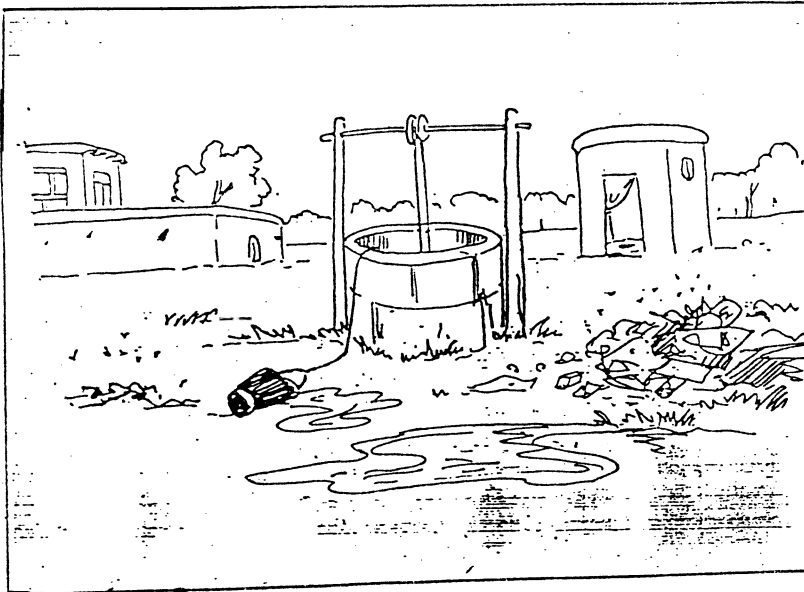
س- بسیار خوب چی فکر میکنید کدام آبها پاک هستند؟

ج- آب بمبه، نل، چاهای عمیق و نیمه عمیق که سر آن بسته باشد.

س- آیا آب چاه همیشه پاک میباشد؟

ج- نخیر چاه باید از تشناب دور واقع شده باشد.

نمایش تصویر:

س- پس در این رسم چی می بینید؟

ج- يك چاه را که به اطراف آن کثافات است و دوله چاه هم بیرون است.

س- به نظر شما آب اطراف چاه به کجا می افتد؟

ج- دوباره داخل چاه شده با آب چاه یکجا میگردد.

س- پس چاهیرا ما پاک میگوئیم که اطراف آن سمت باشد دوله در بین چاه بوده و از تشناب دور باشد. در

قسمت آب نل چی نظر دارید؟

ج- آب نل آب پاک است.

س- در قسمت نگهداری آب چی نظر دارید؟

ج- آب وقتی از نل گرفته میشود پاک میباشد باید در ظرف پاک نگهداری شده سر آن پوشیده باشد.

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- یک مرد را می بینیم که کثافات را می سوزانند.

س- این کار چی فایده دارد؟

ج- فایده این کار در این است که از پشه ها جلوگیری میشود.

س- شما هم به خاطر اینکه پشه ها از بین بروند کثافات را جمع کرده و میسوزانید؟

ج- بلی.

س- در صورتیکه يك نفر تب و لرزه داشته باشد او را به کجا میبرید؟

ج- به شفاخانه میبریم.

س- بخاطر پائین آمدن تب شخص تر بند آب سرد (نه فوق العاده سرد مفید است؟

ج- بلی.

س- آیا شما گاهی این کار را انجام داده اید؟

ج- .....

پس متوجه باشید که تر بند کردن تب مریض را کم میسازد و برایش فایده دارد.

س- اگر طفل مریض باشد مادر برایش شیر بدهد؟

ج- .....

ارزیابی:

- س- ملاریا چگونه يك مرضی است؟
- س- از کدام طریق انتقال می کند؟
- س- میکروب آن در وجود کدام حشرات وجود دارد؟
- س- شخصیکه مبتلا به ملاریا است و دارای کدام اعراض و علایم است؟
- س- چرا در مرض ملاریا مریض احساس تب، لرزه می کنند؟
- س- چگونه میتوانیم از این مرض خود را وقایه کنیم؟

خلاصه:

مادران گرامی! درس امروز ما در مورد مرض ملاریا بود ملاریا يك مرضی نسبتاً خطر ناك است كه از میکروب به وجود آمده و از طریق پشه ملاریا انتقال می كند. در این مرض تب وقفوی است، مریض احساس تب و لرزه می كند و در واقعات پیشرفته مریض احساس سردردی و دلبدی می كند. به خاطر اینکه از این مرض خود و فامیل خود را نگاه كنیم باید خندق ها و كشافات را باخاك پر كنیم، دوا پاشی كنیم، كلكین ها را جالی بگیریم.

پیامهای صحی:

- خندق ها و آبهای ایستاده پر شده و دوا پاشی گردد.
- كشافات در زیر خاك دفن گردد.
- در موسم گرمی از طرف شب در هنگام خواب كردن از روی كش یا پشه خانه استفاده گردد.
- كلكین ها و دروازه ها جالی گرفته شود.
- جاهای نشو و نماي پشه از قبیل خندقها و كشافات را باید از بین برد.
- چقری های موجوده در روی زمین را پر نماید.
- چاه ها، مخازن آب و بیت الخلا ها را پوشیده نگهدارید.
- سال يك یا دو مرتبه با دواي ضد حشره خانه های تانرا دواپاشی كنید.
- در صورت امكان همه كلكین ها باید جالی گرفته شود، تخت خواب یا چپركت اطفال را با جالی یا تكهء پاك بپوشانید.
- در بین پشه خانه خوابیده یا جسم تان را در وقت خواب با روی كش بپوشانید.
- با ظاهر شدن اولین علامت ملاریا، به كلینیک صحی مراجعه نمایید.
- جهت جلوگیری از دیهایدریشن، مقادیر زیاد آب بنوشید.
- دادن شیر مادر و مواد غذایی را به طفل كه ملاریا دارد ادامه دهید.
- درجه حرارت مریض ملاریا باترند سرد پایین بیاورید.
- در صورتیکه تب مریض از يك روز بیشتر ادامه پیدا كند به داکتر مراجعه كنید.

پلان درسی (۳۹)

تهیه کننده: صالحه (توفیق)

موضوع: محرقه

تاریخ تهیه پلان: ۷ - ۸ - ۹۶

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند.

۱- عامل محرقه چی بوده و چطور انتشار میکند؟

۲- محرقه دارای کدام اعراض و علائم میباشد.

۳- راه های جلوگیری و کمک به مریض محرقه کدام ها اند؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:			مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر آب کثیف.	سوال و جواب	" ۲	جریان درسی جدید
۲- غذای های آلوده.			۱- بحث بالای عامل مرض و ذریعه انتشار آن
۳- شخصی در حال رفع حاجت.	غمایش	" ۲۰	۲- بحث در مورد اعراض و علائم محرقه
۴- استفاده مشترك از يك غذا.			۳- بحث بالای وقایه و کمک به مریض
۵- دو طفل در بستر مشترك.			
۶- شخص بی اشتها.			
۷- شخص سر درد.			
۸- خون در مواد غایطه.			
۹- دفن کردن مواد غایطه.		" ۲	ارزیابی
۱۰- شستن دست ها		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام، احوالپرسی، تنظیم گروپ

خواهران و مادران محترم! همه ما میدانیم که خداوند (ج) اشخاص پاك را دوست دارد لهذا میفرماید که: «پاك بخورید، پاك بنوشید و به پاکی زنده گی کنید تا از جمله بنده گان نيك كار و نزديك با خدا باشید». واضح است که اگر همیشه آب پاك بنوشیم، غذای پاك بخوریم، خود و محیط خود را پاك نگهداریم کمتر به امراض مبتلا میشویم و بهتر میتوانیم عبادت خداوند را بجا آریم که حالا به ارتباط آن درباره یکنوع مریضی بنام محرقه با هم صحبت های داریم.

س- آیا کسی را دیده اید که به مرض محرقه مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- اگر بلی، شخص مذکور چی اعراض داشته و شما برایش چی کمکی را انجام داده اید؟

ج- .....

جریان درس جدید:

س- چی فکر میکنید که محرقه از چی پیدا میشود؟

ج- از میکروب.

س- میکروب آن در چی چیزها موجود است؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- آب های کثیف را میبینیم.

س- آیا نوشیدن همین قسم آب ها خوب است؟

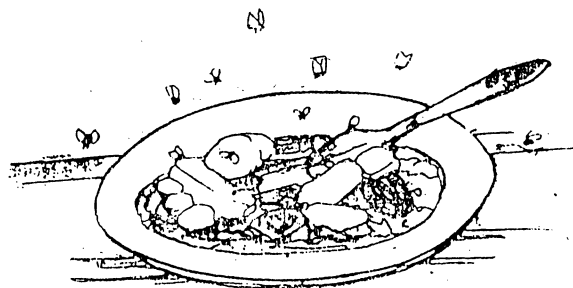
ج- نخیر، نوشیدن چنین آبها انسان را مرض میسازد.

معلم- بلی، بر علاوه دیگرمریض ها انسان را به مریضی محرقه هم دچار ساخته میتواند. چرا که در چنین آب ها میکروب محرقه موجود است.

س- غیر از آب های کثیف میکروب محرقه در چی چیزهای دیگر نیز موجود است؟

ج- .....

‘نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- غذای را که سر آن پت نبوده و مگس ها روی آن نشسته.

س- ایا همین قسم غذا ها قابل خوردن است؟

ج- نخیر.

معلم- بخاطریکه بر علاوه دیگر مریضی ها سبب مریضی محرقه هم شده میتوانند.

س- غیر از آب های کثیف و غذا های کثیف میکروب محرقه در چی چیزهای دیگر موجود میباشد؟

ج- .....

س- اگر این شخص مرض محرقه داشته باشد آیا در مواد غایطه آن میکروب محرقه موجود است؟

ج-.....

معلم- میکروب محرقه بر علاوه اینکه در مواد غایطه شخص مریض بسیار زیاد موجود بوده در ادرار آن نیز

به مقدار زیاد موجود است و هم يك اندازه میکروب در لعاب دهن و عرق مریض هم موجود میباشد.

خوب خواهان محترم! شما یاد گرفتید که میکروب محرقه در این پنج چیز موجود است:

۱- در آب های کثیف و آلوده

۲- در غذا های آلوده.

۳- در مواد غایطه شخص مریض.

۴- در ادرار شخص مریض

۵- به مقدار کمی هم در لعاب دهن و عرق موجود است که اگر شخص مریض در جاهای نامناسب رفع

حاجت دفع ادرار کند میکروب آن توسط گرد و خاك و مگس ها به روی غذا ها انتقال میکند.

س- آیا محرقه چطور از شخص مریض به شخص سالم انتقال می کند.

ج-.....

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- مم نفر را که از يك غذای مشترك استفاده میکند.

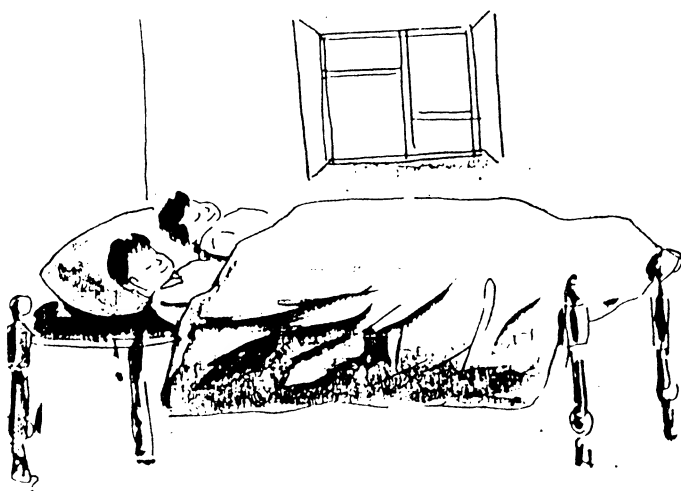
س- اگر یکی از این دو نفر محرقه داشته باشد آیا از این طریق انتقال میکند؟

ج- بلی، زیرا گفته شد که میکروب محرقه در لعاب دهن مریض هم موجود است.

س- دیگر از کدام طریق انتقال میکند.

ج- .....

نمایش تصویر (۵)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- دو طفل را که پهلوی هم خوابیده اند.

س- اگر یکی از دو طفل مریض محرقه باشد آیا دیگرش را به محرقه مبتلا میشود؟

ج- بلی، چرا که در عرق مریض نیز میکروب محرقه موجود است.

معلم- زنان با تجربه قدیمی میگفتند «محرقة بوی دارد شخص جور از بوی آن مریض میشود.» این گفته

درست است چرا که در عرق مریض هم میکروب محرقه است و عرق بوی می داشته باشد.

س- غیر از این چیزها دیگر از کدام طریق انتشار میکند؟

ج- از طریق مگس ها و گرد و خاک.

معلم- بلی، گرد و خاک و مگس ها میکروب را بالای غذاها و دست های ما انتقال میدهد.

مادران و خواهران عزیز! شما فهمیدید که میکروب محرقه چگونه شخص سالم را میگرد؟

س- آیا میدانید که مریض محرقه چی اعراض میداشته باشد؟

ج- .....

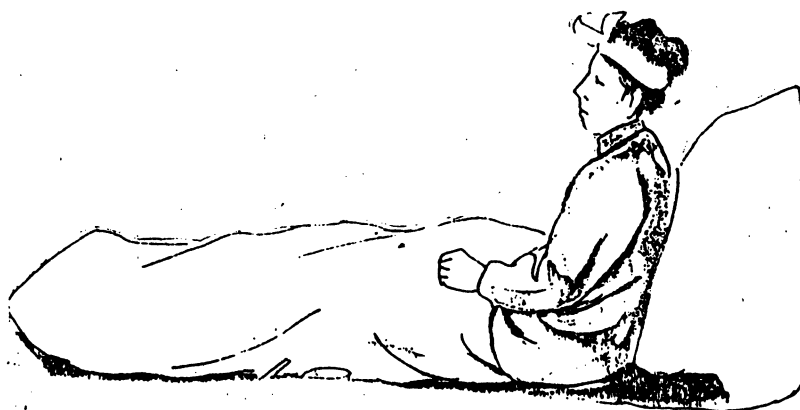
نمایش تصویر (۶)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- شخص را که بی اشتها است.

معلم- بلی، شخص مریض بی اشتها میباشد.

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- شخص را که سرش بسته است.

معلم- در محرقه بر علاوه سردردی و کسالت شخص مریض تب وقفوی و تدریجی دارد.

س- آیا شخص مبتلا به محرقه اسهال دارد؟ اگر بلی در مواد غایطه آن چی موجود است؟

ج- .....

نمایش تصویر (۸)

س- در رسم چی را می بینید؟

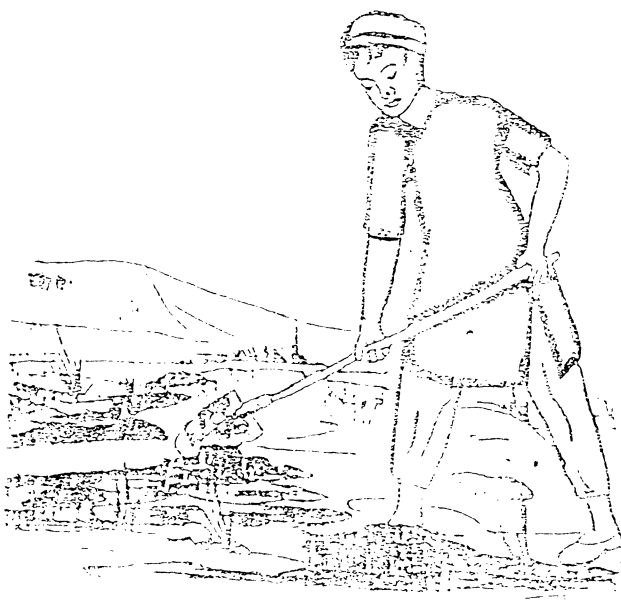
ج- شخص را که در مواد غایطه آن خون موجود است.

معلم- پس یکی از علایم دیگر آن اسهال همراه با خون است.

س- برای جلوگیری از مبتلا شدن به محرقه چی باید کرد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۹)

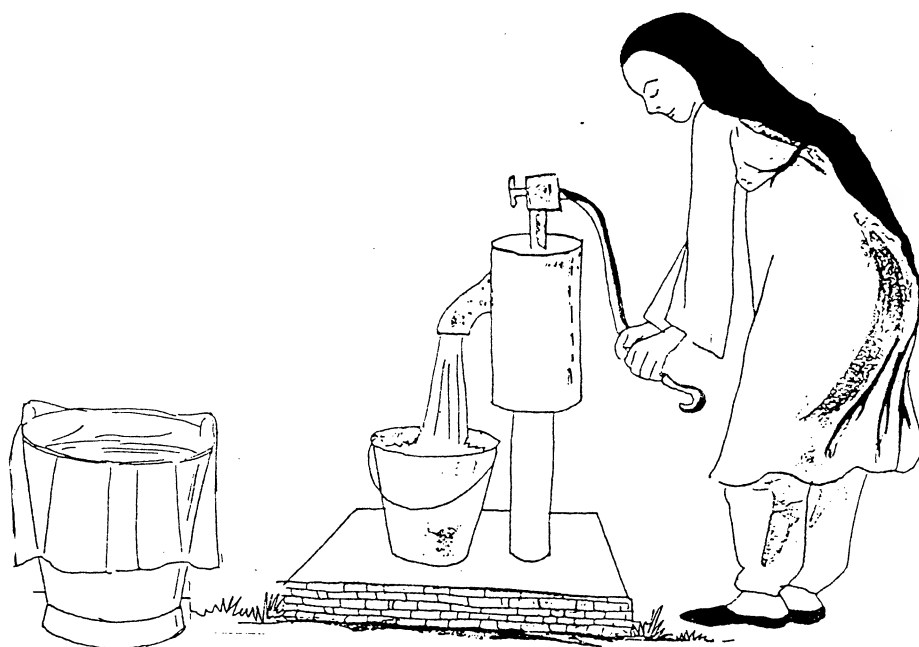
س- در رسم چی را می بینید؟

ج- شخص در حالت دفن کردن مواد غایطه است.

معلم- بهترین راه های جلوگیری از زیاد شدن میکروب محرقه دفن کردن مواد غایطه مریض می باشد.

نمایش تصویر (۱۰)

س- پس در این رسم چی رامی بینید؟

ج- زنی که از نل آب میگیرد و در جای پاك میگذارد و سرش را می پوشاند.

س- به نظر شما اگر آب دیر مانده شود بازهم پاك است؟

ج- نخیر، آبرا باید زود زود تبدیل نموده ظرفی را که در آن آبرا ذخیره میکنیم وقتاً فوقتاً با پودر و آب بشوئیم.

چاتی هائرا که برای ذخیره آب بدسترس داریم باید زود زود شسته و سر آنرا بپوشانیم و نگذاریم اطفال از آن آب بگرید.

س- در قسمت آب های چشمه چی نظر دارید؟

ج- آب چشمه پاك است مگر به شرط آنکه سر آن پت بوده و در اطراف آن حیوانات گشت واگذار نکند.

س- آیا آب باران پاك است؟

ج- بلی، اگر پس از وقفه های باریدن آب آن در ظرف پاك گرفته شود پاك است.

س- پس بهترین و مصئون ترین آبها کدام آب است؟

ج- آب جوشانده که در ظرف محفوظ برای مدت کوتاه نگهداری شود آب پاك است.

معلم- و حال بخاطر تأکید بالای درس و برای اینکه آب آلوده نگردد کدام موضوعات باید مدنظر گرفته شود. و چطور از آلوده شدن آب جلوگیری کنیم.

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- شستن دست ها را می بینیم.

س- آیا شستن دست ها از مبتلا شدن به محرقه جلوگیری میکند؟

ج- اگر بلی، پس کدام اوقات باید دستها شسته شود؟

معلم- بعد از رفع حاجت، قبل از تهیه و خوردن غذا دست ها باید با آب و صابون شسته شود.

س- غیر از دقن کردن مواد غایطه و شستن دستها کدام راه های وقایه وجود دارد؟

ج- از خوردن غذاهای که روی آن مگس ها نشسته و سر آن پت نباشد جلوگیری شود.

- از خوردن غذاهای مشترک با مریض خوداری شود.

- از ظروف و بستر مشترك مریض استفاده نشود.

ارزیابی :

س- محرقه از چی پیدا میشود؟

س- میکروب محرقه در چی چیزها موجود است؟

س- محرقه چطور از شخص مریض به شخص سالم انتقال میکند؟

س- کدام کمک با مریض محرقه باید انجام گیرد؟

س- چطور میتوانیم خود را از مبتلا شدن به محرقه نگاه کنیم؟

خلاصه:

گفتیم که محرقه يك مرض میکروبی و خطرناك بوده که میکروب آن در آبهای آلوده در غذای آلوده، در مواد غایطه و ادرار شخص مریض به مقادیر زیاد موجود است همچنان در عرق و لعاب دهن مریض هم میکروب محرقه موجود است.

کسی که محرقه دارد بی اشتها بوده و تب وقفوی و تدریجی دارد و خون درمواد غایطه آن موجود میباشد. مریض گنکیست و سردردی داشته و در حالت پیشرفته در اثر تب بلند هذیان میگوید و موی سرش میریزد که باید هر چه زودتر مریض را به مرکز صحنی انتقال بدهیم.

برای جلوگیری از انتشار مرض مواد غایطه شخص مریض باید دفن گردد و دستها قبل از خوردن و تهیه غذا و بعد از رفع حاجت با آب و صابون شسته شود.

این بود گفتگوهای ما و شما درباره محرقه که وظیفه مسلمانی ماست تا چیزهای را که یاد گرفتیم به کسانی که نمی دانند یاد بدهیم و شما حتما گپ های امروزی را به دوستان و همسایه های خود برسانید.

پلان درسی (۴۰)

تهیه کننده: حمیرا «جلالی» سایل

موضوع: ایدز

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۶ - ۱۲

مقاصد درسی:

۱- عامل ایدز چیست و چگونه انتشار میکند؟

۲- دارای کدام اعراض و علائم است؟

۳- برای وقایه ایدز چه باید کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
فلپ چارت تکه تی	سوال و جواب نمایش	" ۱	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و بررسی وضع صحی گروه
		" ۲۰	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای عامل، ذریعه و انتشار ایدز. ۲- بحث در مورد اعراض و علائم ایدز ۳- بحث بالای وقایه ایدز
		" ۲	ارزیابی
		" ۲	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروه.

جریان درس جدید:

مادران عزیز! دین مقدس اسلام که کاملترین ادیان است حکم میکند که بجز از شوهران خود با هیچکس روابط جنسی برقرار نسازید. و این بخاطر اینست تا از فساد اجتماع جلوگیری و از امراض و حشتناك جنسی مخصوصاً ایدز در امان باشید. اگر به این حکم عمیقاً فکر کنیم و مطابق آن عمل نمائیم از بسیاری بدبختی ها و امراض در امان می باشیم. که مثال عمده آن ایدز است. ایدز يك مرض بدون علاج و قابل وقایه بوده که در این لحظه در مورد آن با شما به مباحثه می پردازیم.

س- آیا در مورد ایدز چیزی شنیده اید؟

ج- .....

س- چی فکر میکنید این مرض از چی پیدا میشود؟

ج- عامل اصلی آن میکروب و ویروس ها است.

س- این میکروب در چی چیزها موجود است؟

ج- در خون شخص مبتلا به ایدز.

- در افرازات مهبل زن مبتلا به ایدز.

- در افرازات آله تناسلی مرد مبتلا به ایدز.

س- وقتی این میکروب لعنتی داخل وجود انسان شد بالای وجود چی تاثیر دارد؟

ج- وجود را ناتوان ساخته و وجود قدرت مقاومت خود را در مقابل هر نوع میکروب ها از دست میدهد.

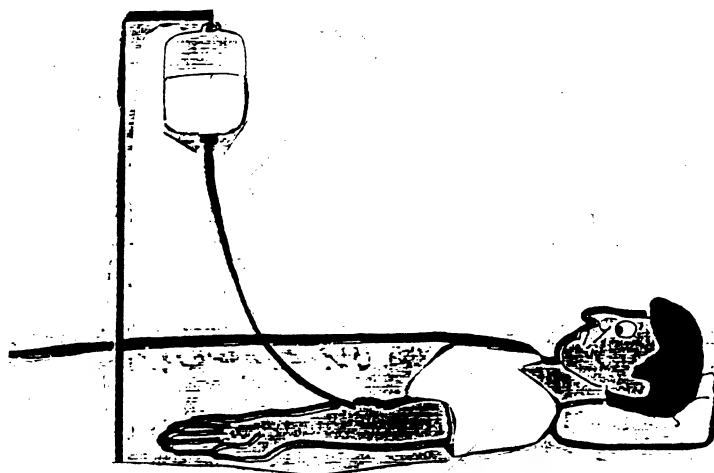
یعنی سیستم دفاعی وجود را فلج و بیکاره می سازد، اگر عمیقاً فکر کنیم سیستم دفاعی وجود مانند

سلاح و عسکر در مقابل میکروب ها مجادله نموده در صورت از بین رفتن آن وجود درمقابل خوردترین

میکروب مجادله کرده نمی تواند که سبب مرگ می گردد.

س- میکروب (ویروس) ایدز چگونه انتقال و انتشار میکند؟

ج- .....

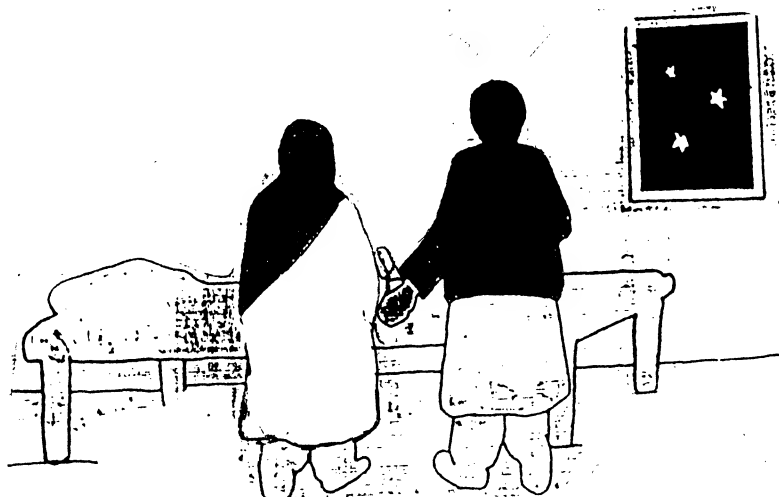
س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- شخصیکه برایش خون انتقال میدهند.

س- اگر خون با میکروب ایدز آلوده بوده و به شخص سالم انتقال داده شود سبب مبتلا شدن وی به ایدز می گردد؟

ج- بلی، پس یکی از راه های مبتلا شدن به ایدز انتقال خون ملوث با ویروس ایدز (یعنی خون تست نشده) می باشد.

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- يك زن و يك مرد را.

س- اگر یکی از آنها مبتلا به ایدز باشد چگونه به دیگرش میکروب انتقال خواهند کرد؟

ج- از طریق مقاربت.

معلم- بلی درست است از طریق مقاربت از زن منتن به مرد سالم و از مرد منتن به زن سالم انتقال میکند.

و همچنان بدبختانه مقاربت های غیر مشروع مرد با مرد نیز در بعضی جوامع رائج است که میتواند

میکروب ها را از مرد منتن به مرد سالم انتقال دهد.

س- کسی گفته میتواند که اگر يك زن حامله مبتلا به ایدز باشد چی خطرات برای مادر و طفل دارد؟

ج- بر علاوه اینکه میکروب ایدز از طریق بند ناف از پلاستتا به طفل انتقال میکند خود حمل میتواند مرض

ایدز را در زن حامله مبتلا به ایدز شدت بدهد.

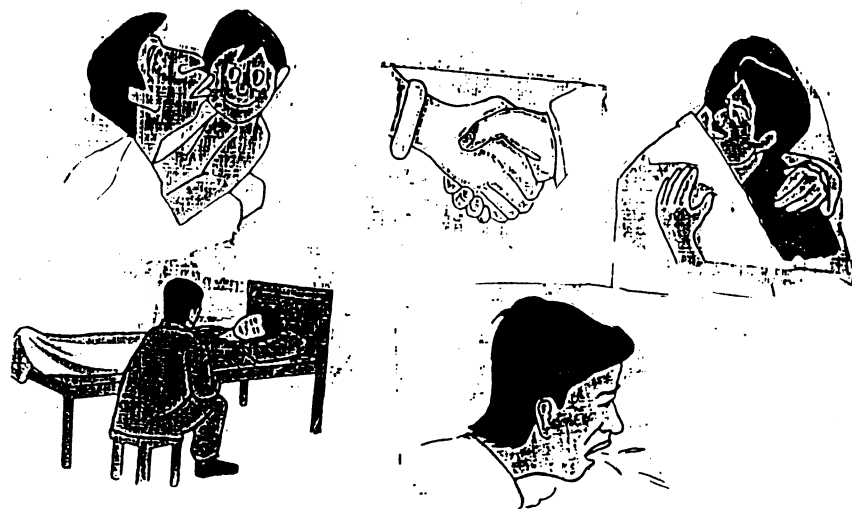
معلم- خواهران گرامی این بود راه های انتقال مرض ایدز و در مقابل طریقه های هم وجود دارد که از آن

انتقال نمیکند.

س- چی فکر میکنید از کدام طریقه ها انتقال نمیکند؟

ج- .....

نمایش تصویر (۳)

س- در این رسم چی رامی بینید؟

ج- تشناب جان شوئی، حوض آبازی، بوسیدن در آغوش کشیدن، همراهی مریض شستن و سرفه کردن یکجا نان خوردن.

س- چی فکر میکنید آیا از این طریقه ها ایدز قابل انتقال است؟

ج- نخیر قابل انتقال نیست.

س- به نظر شما دیگر از کدام طریقه ها قابل انتقال نیست؟

ج- از طریق گزیدن حشرات و حیوانات.

س- بسیار خوب پس مرض ایدز چی علایم دارد؟

ج- مرض ایدز چون سیستم معافیتی را فلج می نماید بناً مقاومت وجود را از بین برده وجود هیچگونه مقاومت در برابر امراض نمیداشته باشد.

س- به نظر شما دیگر چی علائم شامل مرض ایدز است؟

ج- مریض از اسهال همیشگی رنج میبرد، روز بروز وزن خود را از دست میدهد. مریض از تب دائمی شکایت داشته و به اثر سرفه های زیاد عقدات لمفاوی ضخامت میکند و همچنان پختگی دهن هم یکی از علائم این مرض است.

س- به نظر شما آیا اطفال هم به مرض ایدز مبتلا می گردند؟

ج- بلی، طفلی که از مادر منتن بدنیا میآید دارای و یروس ایدز میباشد.

س- آیا طفل مصاب به ایدز زنده می ماند؟

ج- نخیر.

س- چی فکر میکنید آیا علائم مرض ایدز در کودکان و بزرگان يك سان است؟

ج- بلی، عین علائمی که در بزرگان دیده می شود در کودکان هم مشاهده میشود.

س- آیا مرض ایدز تداوی دارد؟

ج- مرض ایدز تداوی ندارد مگر دواهایی که برای این مرض تطبیق می شود از تب، خارش و سرفه های مریض بصورت مؤقت جلوگیری میکند کاملاً تداوی نمیگردد.

س- بسیار خوب اکنون که درمورد ایدز معلومات کافی بدست آوردید پس چه کنیم تا به این مرض گرفتار نشویم.

- در وقت ضرورت خون تست شده باید گرفته شود
- در صورتیکه زن یا شوهر دارای ویروس ایدز باشد از کاندوم مطمئن استفاده گردد.
- همیشه از سرنج های معقم استفاده گردد.

ارزیابی:

- عامل مرض ایدز چیست؟
- مرض ایدز چگونه از یکنفر به نفر دیگر انتقال میکند؟
- مرض ایدز چه علائم دارد؟
- آیا مرض ایدز قابل تداوی است؟
- برای وقایه از مرض ایدز چه باید کرد؟

خلاصه:

درس امروز ما و شما در رابطه به مرض ایدز بود که از میکروب بوجود میآید و تمام سیستم معافیتی وجود را از بین برده وجود در برابر میکروبیهای دیگر بی مقاومت میگردد، این مرض قابل انتقال است از طریق مقاربت و انتقال خون و سرنج های غیر معقم و از مادر حامله به طفل وی. علائم این مرض تب، اسهال متداوم، سرفه، دهن پختگی و باختن وزن میباشد. برای جلوگیری از این مرض باید حفظ الصحة شخصی را مراعات کنیم.

پلان درسی (۴۱)

تهیه کننده: خدیجه «بهرام»

موضوع: مرض سگ دیوانه

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۴

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- عامل مرض و اعراض و علایم مرض سگ دیوانه چیست؟

۲- کمک به مریض و وقایه این مرض چطور است؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:	سوال و جواب	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر سگ.	نمایش	" ۲۰	جریان درس جدید ۱- بحث بالای عامل مرض سگ دیوانه. ۲- بحث در مورد امراض و علایم مرض. ۳- بحث بالای علایم کمک به مریض مصاب. ۴- بحث در مورد وقایه مرض سگ دیوانه
		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه، تکرار مختصر درس گذشته.

جریان درس جدید:

خواهران عزیز! خداوند (ج) حیوانات را برای استفاده انسانها خلق نموده است چنانچه از بعضی حیوانات به مقصد استفاده از شیر، گوشت و پوست آن نگهداری شده، عدهء هم در زراعت و حمل و نقل استفاده میشوند. اما يك تعداد حیوانات هم وجود دارد که به انسان ضرر رسانیده چنانچه از نگاه دین مقدس اسلام نگهداری همیچو حیوانات بدون ضرورت جایز نمیباشد.

س- آيا گفته ميتوانيد که اين ها کدام حيوانات است؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- .....

معلم- سگ گر چه حیوان وفادار و پاسبان خوب میباشد اما بعضی اوقات میتواند برای ما ضرر برساند.

س- سگ چه وقت برای انسان ضرر میرساند؟

ج- .....

معلم- خواهران عزیز! امروز ما راجع به مرض سگ دیوانه با شما صحبت مینمائیم.

س- آیا کسی از شما سگ دیوانه را دیده است؟

ج- .....

س- شما کسی را که سگ دیوانه گزیده باشد دیده اید؟

ج- .....

س- اگر دیده اید چه کمک به وی نموده اید؟

ج- .....

س- از روی کدام نشانی های میدانیم که سگ دیوانه شده است؟

ج- علایم مرض در سگ عبارت اند از: تند مزاجی، بیقراری، کف نمودن دهن، مشکل در خوردن و نوشیدن.

بر آمدن زبان و جاری شدن آب دهن باید گفت که در بعضی حالات سگ حالت حمله را داشته و شخص

را چك میزند اما بعضی اوقات حالت آرام داشته اما علایم دیگر در وی به مشاهده میرسد.

س- آیا بعد از ظاهر شدن این علایم سگ باز هم زنده میماند یا نه؟

ج- زمانیکه این علایم در سگ ظاهر گردید، بعد از مدت ۵ الی ۷ روز از بین میرود.

س- آیا کسی گفته میتواند که مرض سگ دیوانه از چه پیدا می شود؟

ج- مرض سگ دیوانه از میکروب (ویروس) پیدا شده و میکروب آن از طریق لعاب دهن در اثنای چك زدن

و یا موجودیت يك زخم داخل جریان خون میگردد.

س- هنگامیکه میکروب داخل جریان خون گردید زیادتر کدام قسمت های بدن را مورد حمله قرار میدهد؟

ج- میکروب سگ دیوانه از طریق خون داخل مغز شده و به غدوات لعابیه دهن هم میرسد و در لعاب دهن

شخص که او را سگ دیوانه چك زده است نیز میکروب میشود.

س- به نظر شما چند روز بعد از چك زدن نشانی مرض ظاهر میشود؟

ج- اگر زخم در سر و یا روی موقعیت داشته باشد اعراض زودتر ظاهر میگردد اما در صورتیکه در ناحیه

پاها باشد علایم مرض دیرتر آشکار می شود. بصورت عموم اعراض بعد از ۱۲ الی ۹۰ روز میتواند

معلوم گردد که دارای سه مرحله است.

س- مریض در مرحله اول کدام اعراض را از خود نشان میدهد؟

ج- مرحله اول که مدت سه روز را در بر میگیرد دارای اعراض چون خارش شدید زخم و درد در رگ های

عصبی نزدیک زخم، سردردی، بی اشتها، دیدن خواب های ترسناک، ترس بدون سبب، غمگینی و گوشه

گیری میباشد. اگر در این مرحله به مریض کمک عاجل نشود به مرحله دوم میرسد.

ارزیابی:

- س- چرا از آب پاك استفاده كنيم؟
- س- به نظر شما اگر آب پاك در ظرف زياد ماند چي ميشود؟
- س- كدام آبها پاك است؟
- س- آب كدام چاه هارا پاك ميگوئيم؟

خلاصه:

درس امروز ما و شما در رابطه به آبهاي پاك بود كه دانستيم كه آب بميه، چاه سر پوش دار و نل آب پاك است در حفظ و نگهداري آب بايد محتاط باشيم تا آبراي زياد در ظرف نمائيم و همچنان چاتي هاي ذخيره آبراي زود زود بشوئيم.

كار خانگي:

درس امروز را به تمام همسايه هاي تان قصه كنيد.

آب هاي پاك (پيام هاي عمده صحي)

- آب از منبع پاك گرفته شود.
- توسط ظروف پاك انتقال داده شود.
- توسط ظروف سر بسته انتقال داده شود.
- در ظروف سر بسته نگهداري شود.
- محل ذخيره آب و يا جاي كه آب حفاظت ميگردد بايد پاك باشد.
- قلموت و يا ظرفي كه از آن آب گرفته ميشود بايد پاك باشد.
- شخصي كه مسؤل تهيه آب است دستانش پاك باشد.
- تا حد ممكن از پاكترين منابع آب استفاده كنيد.
- منابع آب بايد محفوظ باشد.
- در نزديك منابع آب رفع حاجت صورت نگيرد.
- حيوانات را نگذاريد تا نزديك منابع آب رفع حاجت نمايند.
- كثافات را نزديك منابع آب و هم در داخل آب نيندازيد.
- دست هاي تانرا و يا چيز ديگر را به آب داخل نكنيد.
- سطل را مانند كلاه به سر تان نگذاريد.

س- هر گاه مريض به مرحله دوم برسد چه نشانی میداشته باشد.

ج- ترس از نوشیدن و دیدن آب، مشکلات در بلعیدن غذا، بر آمدن حذقه چشم، نفس تنگی، چك زدن اطرافیان و پرتاب نمودن اشیا چار طرف و از بین رفتن قوه دیدن و شنیدن این علایم از ۲ الی ۳ روز دوام نموده و در بعضاً تا ۶ روز هم ادامه می یابد و بالاخره مريض از بین میرود.

س- هرگاه مريض در مرحله اول از بین نرود، آخرین اعراض راكه از خود نشان میدهد چه میباشد؟

ج- در صورتیکه مريض در مرحله دوم از بین نرود، مرحله سوم یا مرحله خطرناك تر ظاهر میشود. كه اعراض این مرحله شامل عرق زیاد، بلند رفتن درجه حرارت (۴۰ - ۴۲) درجه سانتی گرید، سریع شدن ضربان قلب و مشکل در عملیه تنفس كه در نتیجه آن مريض میمیرد.

س- وقتی کسی را سگ دیوانه میگززد چه كمك به مريض باید رسانیده شود؟

ج- زمانیكه يك شخص را سگ دیوانه چك میزند باید كمك های ذیل را بصورت فوری انجام دهیم:

- شستن محل گزیده شده با آب و صابون.

- زخم. (زخم باید بسته نشود).

- مريض فوراً به شفاخانه انتقال داده شود.

- پیچکاری بصورت منظم و دوام دار تطبیق گردد.

س- به نظر شما کدام چیزها در جلوگیری مرض موثر واقع می شود؟

ج- جهت وقایه مرض سگ دیوانه باید نکات ذیل مدنظر گرفته شود.

- کُشتن سگ های دیوانه.

- قید نمودن سگ های مشکوك در قفس برای چند هفته.

- واکسین نمودن سگ، و پیشك های كه در منازل نگهداری میشوند.

- دور نگهداشتن اطفال از حیوان كه مريض و غیر عادی به نظر میرسد.

ارزیابی:

- س- سگ دیوانه دارای کدام علائم و نشانی ها میباشد؟
- س- عامل مرض سگ دیوانه چی میباشد و چگونه به انسانها انتقال مینماید؟
- س- علائم مرض سگ دیوانه در انسانها در چند مرحله ظاهر میگردد؟
- س- مرحله اول دارای کدام نشانی هاست؟
- س- در مرحله دوم مریض چه اعراض را از خود نشان میدهد؟
- س- در صورتیکه مریض در مرحله دوم از بین نرود، در مرحله سوم مریض چه علائم میداشته باشد
- س- شخصی را که سگ دیوانه گزیده چه کمک ها باید با وی صورت گیرد؟
- س- جهت جلوگیری این مرض کدام نکات باید مراعات شود؟

خلاصه:

مرض سگ دیوانه يك مرض ساری است که عامل آن يك نوع ویروس بوده و از طریق زخم داخل جریان خون انسان میگردد. ظهور علائم آن در انسان نظر به تعداد میکروب و محل زخم فرق می کند اگر زخم در روی و نزدیک سر باشد علائم زودتر آشکار می شود در صورتیکه در پا و یا دیگر قسمت ها باشد اعراض آن دیرتر ظاهر میگردد. شخصی را که سگ دیوانه میگزرد باید زخم اش باز نگهداشته شود. و جهت جلوگیری این مرض باید سگ های دیوانه از بین برده شود. خانواده های که سگ و پشك را نگهداری می کنند باید آنها را واکسین نماید. والدین برای اطفال توصیه نمایند تا در محلات که سگ ها زیاده تر بود و باش و یا گشت و گذار می کنند ساعت تیری ننمایند و هم چنان هیچگاه سگ ها را با سنگ و چوب لت و کوب ننمایند.

پلان درسی (۴۲)

تهیه کننده: صالحه «توفیق»

موضوع: آب چیچک

تاریخ تهیه پلان: ۹۶ - ۹ - ۱۲

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند:

- ۱- عامل و انتشار آب چیچک چگونه است؟
- ۲- آب چیچک دارای کدام اعراض و علائم است؟
- ۳- وقایه و کمک به کسیکه آب چیچک دارد کدام هاست؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ	۲ "		تصاویر:
جریان درس جدید			
۱- بحث بالایی عامل و ذریعه انتشار آن.	۲۰ "	سوال و جواب نمایش	۱- بچه مبتلا به آب چیچک.
۲- بحث در مورد اعراض و علائم آب چیچک.			۲- طفل دستمال به دهن.
۳- بحث بالایی وقایه آن.			۳- طفل دست های در خریطه بسته شده.
ارزیابی	۲ "		۴- نشستن طفل.
خلاصه	۱ "		۵- خوردن غذا مریض

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ و نظارت ازوضع ظاهری زنان.

جریان درس جدید:

چندین سال پیش يك مریضی بنام چیچك اطفال را میگرفت و بالای کسانیکه واکسین نشده بودند زیاد بشدت حمله میکرد و زیادتیر سبب مرگ شان میشد.

اما حالا مرض چیچك از بین رفته و بعضی کسان آب چیچك راكه يك مرض بسیارخطرناك نیست گمان میکنند كه چیچك است.

حالا درباره آب چیچك ما و شما گپ های می زنیم.

س- کسی را دیده اید كه آب چیچك كشیده باشد؟

ج- .....

س- شما به کسی كه آب چیچك كشیده بود چی كمك های کرده اید؟

ج- .....

معلم- خواهرا ن و مادران عزیز! شما تا اندازه درباره آب چیچك معلومات دارید و حالا می خواهم درباره آن زیادتیر چیزهای را یاد بیگیرید.

س- چی فكر میکنید این مریضی از شخص مریض به اشخاص سالم انتقال میکند؟

ج- توسط عطسه، سرفه و تف کردن مریض میکروب در هوا انتشار میکند.

س- اگر طفلی مبتلا به آب چیچك باشد آیا دیگر اطفال را مریض ساخته میتواند؟

ج- بلی، وقتی طفل سالم با طفل مریض در يك بستر مشترك بخوابند، با هم بازی کنند و یا پس مانده د آنرا

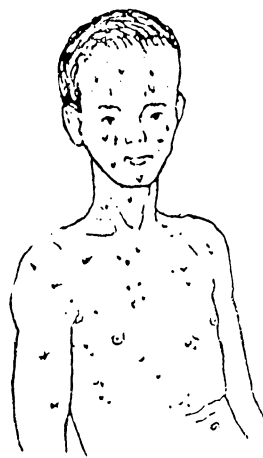
بخورد به آب چیچك مبتلا میشود.

س- کسی كه آب چیچك داشته باشد کدام نشانی ها را دارد؟

ج- اولاً بخارها از تنه شروع میشود بعد به دست ها و پا و روی ظاهر میگردد. بخارها سرخرنگ همراه با

خارش بوده كه همین بخارها به آبله تبدیل شده آبله ها را ارجق میگیرد. در مریض تب خفیف همراه با

سردردی و كمی اشتها موجود می باشد.

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- طفل را که آب چیچک گرفته است.

س- بخارات آن در کجا و چگونه است؟

ج- بخارات آن در هر قسمت وجود بوده، سرخ رنگ و بشکل آبله میباشد.

س- بعد از آبله بخارها چی میشود؟

ج- بخارها ترکیده ارجق میگیرد.

معلم- خواهران و مادران محترم! شما فهمیدید که آب چیچک يك مرض ساری بوده توسط عطسه، سرفه و تف کردن میکروب آن انتشار میکند.

حال میخوام راه های جلوگیری را یاد بگیرید.

طفل مبتلا به آب چیچک از اطفال سالم دور نگهداری شود.

س- آیا آب چیچک واکسین دارد؟

ج- نخیر، هیچ معافیتی برای جلوگیری از مبتلا شدن برای اطفال وجود ندارد.

س- چی کسانی به آب چیچک مبتلا می شود؟

ج- زیادتر اطفال اما گاه گاهی جوانان نیز مبتلا می گردد.

س- اگر کسی یکبار آب چیچک شود بار دیگر امکان دارد به آن مبتلا شود؟

ج- نخیر، فقط يك بار شخص مصاب می شود و بس.

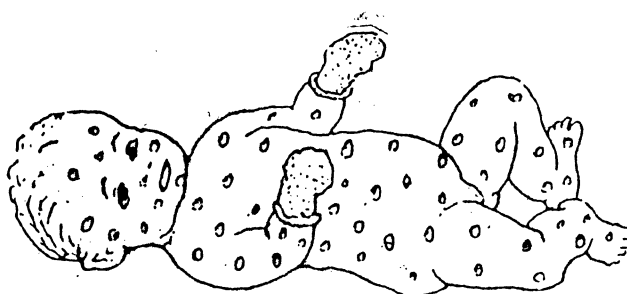
س- در رسم چی را می بینید؟

ج- يك طفل را كه دستمال بدهن گرفته است.

س- اگر طفلی به آب چيچك مبتلا باشد باید کدام كمك ها شود؟

ج- ناخن های او گرفته شود تا بخارها میکروبی نشود.

نمایش تصویر (۳)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- طفلی را میبینیم که دست هایش در خریطه است.

س- آیا این کار از خاریدن جلوگیری میکند؟

ج- بلی.

س- خاریدن چی خطر دارد؟

ج- در اثر خاریدن بخارها به زخم ها تبدیل شده، زخم ها میکروبی شده در نتیجه داغ آن باقی می ماند.

نمایش تصویر (۴)

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- طفلی را که در حال حمام دادن است

س- آیا حمام دادن در اثنای آب چیچک خوب است؟

ج- بلی، چرا که بخارها زامیکروب نمیگیرد و هم از خارش جلوگیری می کند؟

نمایش تصویر (۵)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- يك بچه مريض را كه او مبتلا به آب چيچك است غذا ميخورد.

س- آیا دادن غذا به مريض فايده دارد؟

ج- بلی، غذا به مريض قوت داده زود خوب ميشود.

معلم- همه گپ ها كه گفتيد درست است و بايد به طفل مريض آب پاك و مايعات زيادتر داده شود.

ارزيابي:

س- آب چيچك از چی پيدا ميشود؟

س- چطور ميكروب آن از طفل مريض به طفل سالم انتقال ميكند؟

س- از روی کدام علايم فهميده ميشود كه طفل به آب چيچك مبتلا شده است؟

س- چطور ميتوانيم اطفال را از مبتلا شدن به آب چيچك نگهداري كنيم؟

س- طفلی كه آب چيچك دارد کدام كمك ها برايش صورت گيرد؟

خلاصه:

آب چيچك مرض ساري بوده از طريق عطسه، سرفه تف كردن و بازی كردن طفل مريض با اطفال سالم ميكروب آن سرايت ميكند. طفليكه آب چيچك دارد تب خفيف همراه با سردردی داشته بخارات اولاً از تنه شروع و به ديگر قسمت های بدن ظاهر شده و به شكل آبله و ارچق ديده ميشود و بايد اطفال سالم از اطفال مبتلا دور نگهداشته شود.

پيام های صحي

- طفل مبتلا به آب چيچك با اطفال سالم بازی نكند.

- بستر آن بايد عليحده باشد.

- در وقت عطسه، سرفه و گپ زدن دهن خود را ببندد.

- ناخن های آن قطع و کوتاه شود.

- برای جلوگیری از ميكروبی شدن بخارها همه روزه با آب و صابون شسته شود.

- به طفل مبتلا بايد مقادير وافر غذای خوب و مايعات داده شود.

موضوعات را كه امروز بالای آن گپ زده شد به همسايه ها و دوستان تان هم ياد بدهيد تا اطفال شان را كمك نمايند.

پلان درسی (۴۳)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: شکر

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۹ - ۲۴

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۸۰٪ موضوعات ذیل زیر بیان نمایند:

۱- شکر چگونه مرضی بوده دلایل بوجود آمدن آن چیست؟

۲- اعراض و علایم شکر چیست و چه خطرات دارد؟

۳- طرق کنترل مرض شکر چگونه است؟

۴- برای وقایه از شکر چه باید کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۰ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و بررسی وضع حالت ظاهری گروه
۱- زن چاق.	سوال و جواب		جریان درسی جدید
۲- زن با اولادهای زیاد.	نمایش	۲۵ "	۱- بحث بالایی شکر و دلایل بوجود آمدن آن.
۳- تصویر زن عصبانی.			۲- بحث در مورد اعراض و علایم و خطرات شکر.
۴- شخصی که آب مینوشد.			۳- بحث بالایی طریقه های کنترل مرض
۵- شخصی که تشناب میرود.			۴- بحث در مورد وقایه مرض شکر.
۶- شخصی پر خور.		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی با شاملین درس، تنظیم نمودن گروه.

جریان درس جدید:

خواهران محترم! شما می دانید که اکثریت امراض از میکروب پیدا می شود ولی بعضی امراض هم وجود دارد که عامل آن میکروب نبوده بلکه در اثر تخریب یکی از اعضای داخلی بدن بوجود می آید که در نتیجه يك یا چندین عضو بدن وظیفه اش را بشکل نارمل اجرا نتوانسته و مرض خاص را سبب می شود و باید گفت که اعضای داخلی بدن در اثر بی احتیاطی خود شخص تخریب می شود که بعداً واضح خواهد گردید پس مرض را که امروز بالای آن بحث خواهیم داشت مرض شکر می باشد. (تاکید بالای عنوان درس)

س- آیا کسی را دیده اید که به مرض شکر مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- آیا میدانید در منطقه و یا در بین مردم این مرض را به چه نام یاد می کنند؟

ج- .....

س- شما به مریض شکر چه کمک کرده اید؟

ج- .....

معلم- خوب خواهران گرامی قبل از اینکه در مورد خود مرض شکر صحبت نمائیم خوبتر است درباره غذاها بحث نموده تا به موضوع شکر نزدیکتر شویم.

س- ما و شما وقتی غذا می گیریم به نظر شما به چه تبدیل می شود؟

ج- مقدار بیکار، آن از جسم خارج شده و مقدار اصلی آن به اجزا بسیار خورد تبدیل شده که بنام گلوکوز یا شکر در خون در جریان می شود.

س- شکر که در خون در جریان می باشد به ما چه کمک می کند؟

ج- سبب تولید انرژی شده شخص را سر حال نگه نموده و جسم را تقویت می بخشد.

معلم- خوبست پس همیشه در جریان خون يك اندازه معین شکر موجود است که سر حال هستیم و اگر دیده باشید کسی که بی حال باشد برایش کمی بوره را در آب انداخته و بدهیم پس سر حال می آید این

بخطریست که سطح شکر وی در خون نارمل می شود.

پلان درسی (۵)

تهیه کنند: داکترشکیلا «احمدی»

موضوع: آب ناپاک

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۴ - ۲۵

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقهء بتوانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان نمایند.

۱- کدام آب ها آب ناپاک است؟

۲- کدام امراض را آب ناپاک بوجود میآورد؟

۳- چطور آب ناپاک را پاک بسازیم؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:	سوال جواب نمایش	" ۱	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع صحی گروپ
- تصویر چاه کثیف	سوال و جواب نمایش	" ۱۸	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای کدام آب، آب ناپاک است. ۲- بحث درمورد امراض مولد آب. ۳- بحث بالای چطور میتوان آب را پاک ساخت
- تصویر باران. - سه گیلان نمک. رنگ مواد بودار.	کار عملی	" ۲ " ۲	ارزیابی خلاصه

س- اگر شکر خون زیاد شود چه تعامل صورت می گیرد؟

ج- مقدار اضافی شکر در وجود ذخیره می شود و يك مقدار آن بخاطر کار کردن و فعالیت ما به مصرف میرسد و سبب انرژی می گردد.

س- آیا میدانید مقدار اضافی شکر در کجا و به چه شکل ذخیره می گردد؟

ج- مقدار اضافی شکر در جگر ذخیره شده و بقیه آن به شکل حبرات شحمی در شکم، ران ها و سوجی ها ذخیره میشود.

س- قبلاً گفتیم که مقدار اضافی شکر در وجود ذخیره می شود پس همین کار توسط کجا صورت می گیرد؟

ج- این کار توسط بعضی از اعضا بدن (پانقراس) صورت می گیرد در صورتکه سالم باشد.

معلم- بسیار خوب پس اگر یکی از اعضای که وظیفه تقسیم شکر اضافی را داشته و آنرا در وجود ذخیره می کند خراب شود پس شکر اضافی در خون باقی می ماند و سطح شکر خون بلند رفته و مرض شکر بوجود می آید.

س- پس مرض شکر چگونه مرض است؟

ج- يك مرض مزمن بوده و سطح شکر خون شان از حالت نارمل بلند می باشد.

س- آیا میدانید چرا این اعضای بدن خراب شده و از کار می افتد؟

ج- بعضاً این اعضا قدرتی (ذاتی) نقص داشته و هم عوامل دیگر آن گرفتن شکر بسیار زیاد در غذای روزمره و چربی بیش از حد می باشد.

س- چرا خوردن زیاد روغن در غذا و شکر بسیار زیاد سبب خرابی عضو (پانقراس) بدن شده و مرض شکر بوجود می آید؟

ج- زیرا همه روزه بالای عضو بدن ماه این وظیفه را دارد فشارآمده و بالاخره از کار می افتد.

نمایش تصویر (۱)

س- در این تصویر چه رامی بینید؟

ج- يك زن بسيار زياد چاق را.

س- آیا چاقی زياد سبب مرض شکر می شود؟

ج- بلی.

س- چرا شاخص چاق چانس مبتلا به مرض شکر را زياد تر دارند؟

ج- زیرا آنها غذای اضافی مصرف می کنند و این حالت سبب می شود تا بالای اعضای ظریف بدن فشار

آمده و نمیتواند شکر اضافی خون را در وجود تقسیم کند پس شکر اضافی همیشه درخون باقی می ماند

و شخص مبتلا به مرض شکر می گردد.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- يك زن را با اولادهای زياد؟

س- آیا ولادت های پی در پی سبب مرض شکرشده می تواند؟

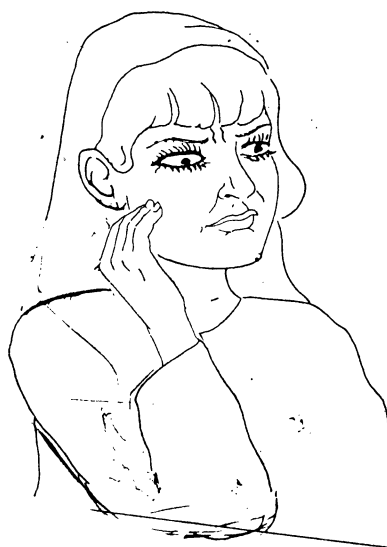
ج- بلی، زنانیکه ولادت های پی در پی دارند زيادتر به مرض شکر مصاب می شود زیرا فعالیت های

بدن شان زياد می باشد و بالای اعضای بدن شان فشار زياد وارد می گردد مخصوصاً زنانیکه

در حمل اول معاینه لابراتواری شان شکر مثبت است در حمل بعدی چانس زيادتر به مبتلا شدن به

مرض شکر را دارند.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- يك زن عصبانی و خفه كه دست زیر الاشه نشسته است.

س- آیا تشویش زیاد هم باعث مرض شکر می شود؟

ج- بلی، و همچنان کسانی كه تكلیف گرده دارند و هم کسانی كه دواي مدرر را زیاد استعمال می كند به مرض شكر دچار خواهد شد.

س- آیا مرض شکر ساری است؟

ج- نخیر.

س- آیا میدانید واقعات این مرض زیادتیر در کدام سنین رخ می دهد؟

ج- واقعات آن زیادتیر در سنین ۴۰ - ۶۰ سالگی دیده شده و اطفال هم می تواند مصاب شود مخصوصاً اطفال كه گرده های سالم ندارد یا تكلیف گرده دارند.

س- حالا دانستید كه مرض شكر چرا بوجود می آید، آیا گفته می توانید كه شخص مصاب كدام اعراض و علايم را از خود نشان می دهد؟

ج- .....

س- در این تصویر چه رami بینید؟

ج- .....

س- شخص که از اندازه زیاد آب بنوشد و بازهم احساس تشنگی نماید احتمال کدام مرض است؟

ج- احتمال مرض شکر.

س- چرا این حالت رخ میدهد؟

ج- زیرا درمرض شکر گرده های شخص درست فعالیت نکرده و آب وجود باشکر ازطریق ادرار دفع میگردد.

نمایش تصویر (۵)

س- در این تصویر چه رami بینید؟

ج- .....

س- اگر شخص زود، زود تشناب برود و مقدار ادراروی زیاد باشد به کدام مرض مصاب است.

ج- به مرض شکر.

نمایش تصویر (۶)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- .....

س- اگر يك شخص روز چندین مرتبه غذا بگیرد و بازهم احساس گرسنگی نماید امکان کدام مرض است؟

ج- مرض شکر.

س- چرا مريض شکر نظر به افراد سالم زود زود گرسنه می شود؟

ج- بخاطر يکه انرژی را مستقیماً از غذا می گیرد در جسم چیز ذخیره ندارد.

معلم- خویست پس در مريضان شکر این سه عرض بسیار مهم دیده می شود. خوراك زیاد بازهم گرسنگی،

زیاد تشناب رفتن، نوشیدن آب زیاد بازهم تشنگی بر علاوه مريض وزن خود را به طور قابل ملاحظه

از دست داده و اگر زخم بر دارد زخم وی زود جور نمی شود.

س- آیا میدانید علت باختن وزن مريض چیست؟

ج- زیرا مريض هر قدر غذا را که می گیرد در بدنش ذخیره نشده و با ادرار وی دفع می گردد پس در صورت

گرسنگی بدنش حجات وجودش را تجزیه نموده و به مصرف می رساند.

س- آیا میدانید علت التیام نیافتن زخم در بدن مریض شکر چیست؟

ج- زیرا مقاومت بدن بسیار پائین بوده و زخم زود التیام نمی یابد.

س- اگر جسم مریض مثلاً پا یا دست اش به آتش نزدیک گردد عکس العمل نشان نمیدهد علت آن چیست؟

ج- زیرا در حالات وخیم مرض اعصاب حسی را در بعضی از نواحی وجود از بین برده و مریض با نزدیک شدن به آتش از خود عکس العمل نشان نمیدهد حتی بعضاً حسیت را در مثانه از دست داده ارداراش را کنترل کرده نمی تواند.

س- اگر فرد مصاب به مرض شکر تکلیف اش را بداند و بازهم چربی زیاد و شکر (کاربوهیدریت) را شامل رژیم غذایی اش نماید چه خطرات را مواجه خواهد شد؟

ج- به تکلیف قلبی و بند شدن شرائین مصاب شده و هم گرده هایش به مرور زمان قدرت تصفیه شکر را از خون از دست خواهد داد.

س- پس در صورت بندشدن شرائین يك فرد زنده مانده می تواند؟

ج- نخیر، این حالت سبب شده که خون به دماغ و قلب نرسد و مرگ را بار خواهد آورد.

س- يك فرد چه طور بداند که مصاب به شکر است؟

ج- بامعاینه ادرار، معاینه سطح شکر در خون.

معلم- مادران گرامی! این اعراض را دانستید یکی از اعراض دیگر درزن حامله تولد طفل بسیار قوی از حالت نارمل می باشد که بعضاً بنام طفل يك توله ئی یاد می شود و طفل زنده هم نمی ماند.

س- مادران گرامی! زمانی که مریضان شکر به داکتر مراجعه می نمایند داکتر برایشان يك نوع دوا (پیچکاری) را هدایت می کند و برایشان تدریس می کند که دوا را وقتی بگیرند که سطح شکر در خون شان بلند می باشد پس اگر مریض این دوا را زیاده تر از مقدار هدایت داکتر بگیرد و یا زمانی که سطح شکر در خون شان پائین است بگیرد باعث مرگ وی خواهد شد پس کسی گفته می تواند چه طور بدانند که سطح شکر در خون وی پائین گردیده و دوا را نگیرد؟

ج- زمانی که لرزه، گرسنگی، عرق نمودن و خواب آلودگی پیدا کند در این حالت دوا (پیچکاری) را نگیرد زیرا سطح شکر خون وی بکلی کم است.

س- پس در این حالت با مریض چه کمک نمائیم تا سطح شکر در خون وی نارمل شود؟

ج- برایش غذای شیرین بدهیم و هم اگر مریض حالت شاک قرار داشت سیروم وریدی را برایش زرق گردد.

- س- اگر این حالت بعد از گرفتن دوا رخ بدهد چه کمک نمائیم تا وضع مریض دوباره نارمل شود.
- ج- باز هم برایش غذای شیرین داد و یا سیروم از طریق ورید این حالت نشان دهنده اینست که سطح شکر در خون مریض نارمل بوده و مریض سهواً دوا را گرفته یا دوا را از مقدار توصیه شده زیادتر اخذ نموده است.
- معلم- مادران گرامی! باید گفت که وقتی مریض دوا را می گیرد احساس بی حالی می کند پس بعد از آن باید به مریض غذا و یا میوه مثلاً (سیب) بدهید.
- س- خوب خواهان عزیز! حال دانستید که مرض شکر چه گونه مرض است عوامل بوجود آمدن آن چه است کدام خطرات را بار می آورد و شخص در کدام حالات میدانند که سطح شکر در خون وی کم شده پس چه طور می توانیم از پیدا شدن مرض تا حد امکان جلوگیری نمائیم؟
- ج- جلوگیری از رفتن وزن زیاد.
- جلوگیری از عصبانیت.
- جلوگیری از ولاددت های پی در پی.
- داشتن رژیم غذایی عاری از چربی و شیرینی زیاد.
- جلوگیری از پر خوری.
- در صورت داشتن تکلیف کرده فوراً تداوی آن.
- س- آیا گفته میتوانید این مرض تداوی دارد؟
- ج- نخیر، تداوی ندارد مگر کنترل شده می تواند.
- س- برای جلوگیری از وخیم شدن حالت مریض چه باید کرد؟
- ج- توجه جدی به رژیم غذایی مریض (غذا مریض باید عاری از کاربوهایدریت و چربی باشد).
- تهیه نمودن رژیم غذایی که از حبوبات ترکیب شده باشد.
- ارائه نمودن معلومات کافی برای مریض درمورد مرض اش تاخودش از وخیم شدن مرض جلوگیری نماید.
- آموختن زرق کردن سرنج به مریض جهت زرق دوا مخصوص که داکتر برایش هدایت نموده در حالات ضرورت.
- دادن غذای کمتر به وقفه های بیشتر به مریض.
- نگهداشت وزن در حالت نارمل و اگر می تواند زیاد پیاده روی کند.

- شکر خون باید زود زود چك شود و فامیل با مریض همکار باشند و دلسوزانه وی را تشویق ند تا در خوردن غذای ترکیب شده از کاربوهایدریت و چربی خود داری نماید.

- کوشش شود مریض جراحات یا زخم بر ندارد.

س- پس مریض کدام غذا ها را بخورد؟

ج تمام پروتین ها، سبزیجات، چای، مایعات و حتی اگر می تواند در صبح هم سالاد بخورد.

ارزیابی:

س- مرض شکر چه گونه مرض است؟

س- عوامل پیدایش مرض شکر چیست؟

س- اعراض و علایم مرض شکر چیست؟

س- آیا مرض شکر تداوی دارد یا خیر؟

س- برای جلوگیری از مبتلا شدن به این مرض چه باید کرد؟

خلاصه:

خواهران گرامی! دانستیم که مرض شکر يك مرض مزمن بوده که عوامل آن بعضاً نقص قدرتی (ذاتی) بوده و هم بعضاً این مرض ارثی می باشد و هم بعضی عوامل مانند چاقی، عصبانیت، حمل بیش از حد، تکالیف گرده و همیشه استفاده از رژیم غذایی مملو از روغن و شکر زیاد چانس ابتلا شدن به این مرض را زیاد میسازد این مرض در هر سن و سال واقع شده می تواند اما واقعات آن زیادتر در سنین ۴۰ - ۶۰ سالگی دیده می شود اعراض وعلایم آن تشنگی بیش ازحد، گرسنگی زیاد و رفتن به تشناب چندین بار و هم ضعیف شدن زیاد می باشد.

خطرات این مرض بالای اعضای بدن در مجموع تاثیر نموده مخصوصاً بالای قلب و دماغ وگرده ها تاثیرات منفی وارد می کند و طریقه های وقایه و کنترل مرض هم برایتان واضح گردید.

خواهران گرامی! امید است موضوعات آموخته شده را به فامیل تان و بقیه خویشاوندان تان برسانید.

پلان درسی (۴۴)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: فشار خون بلند

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۹ - ۲۴

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درس ۲۵ - ۳۵ دقیقه می توانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- عامل فشار بلند خون چیست؟

۲- اعراض و علائم فشار بلند چیست و چه خطرات را بار خواهد آورد؟

۳- برای وقایه از فشار بلند کدام نکات را در پیش گرفت؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۳	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر زن چاق و عصبانی	سوال و جواب	" ۲	جریان درس جدید
۲- تصویر شخص که خون بینی است	نمایش	" ۲۵	۱- بحث بالای عامل و ذریعه انتشار آن. ۲- بحث در مورد اعراض و علائم فشار خون ۳- بحث بالای وقایه آن.
		" ۳	ارزیابی
		" ۲	خلاصه

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی با شاملین ارزیابی از سطح دانش زنان.

جریان درس جدید:

خواهران گرامی! همه ما میدانیم که همه موجودات جهت زنده گی و زنده ماندن به غذا ضرورت دارند پس وجود ما هم برای زنده ماندن و انجام فعالیت هایش به غذا ضرورت داشته که به غذای گرفته شده به خون تبدیل شده و به قسمت های مختلف بدن میرسد پس در حقیقت غذای همه وجود ما خون می باشد اگر ما به موتر نظر اندازیم موتر بدون تیل کار کرده نمی تواند، پس قلب و دماغ و بقیه قسمت های بدن ما هم بدون خون کار کرده نمی تواند پس گفته می توانید خون از قلب چه طور به قسمت های مختلف بدن مامیرسد؟

ج- توسط فشار.

س- آیا این فشار کم و زیاد می گردد؟

ج- بلی، اگر کم باشد فشار خون پائین می شود و اگر زیاد باشد فشار خون بلند می گردد.

معلم- بسیار خوب پس درس امروز ما هم در مورد فرط فشار خون (فشار بلند خون) می باشد.

س- آیا گفته می توانید عوامل فشار بلند خون چیست؟

ج- داشتن رژیم غذایی ترکیب شده با شحمیات و نمک زیاد.

س- آیا خوردن نمک و شحمیات به زودترین فرصت تاثیرات را ظاهر می کند؟

ج- نخیر مگر پس از مدت زمان طولانی تاثیرات آن ظاهر می گردد اکثراً در زمان کهولت سبب بلند رفتن فشار خون می گردد.

س- بر علاوه استفاده، شحمیات و نمک زیاد در رژیم غذایی، دیگر کدام فکتورها اسباب فشارخون بلند شده می تواند؟

ج- ازدیاد وزن، عصبانیت و تشوشات روحی

مقدمه:

سلام و احوالپرسی

جریان درس:

خداوند در قرآن عظیم الشان می فرماید که (و فرو آوردیم از ابرهای فشارنده آب ریزان، تا براریم بواسطه آن دانه و گیاه) «آیت ۱۳ - ۱۴ سوره النباء»

یعنی نازل ساختم در آسمان ها آب را پس زنده میگردد از آن غله جات و نباتات.
پس معلوم شد که آب يك نعمت بزرگ خداوند است که برای زنده جان ها اعطاء فرموده است این رانیز میدانیم که آب از ضروریات حیات مامیباشد و انسان بدون آب نمی تواند زیاد تر از چند روز زنده بماند زیرا تقریباً ۲/۳ حصه وجود ما را آب تشکیل میدهد.

س- به نظر شما چطور آب سبب ناجوری میشود؟

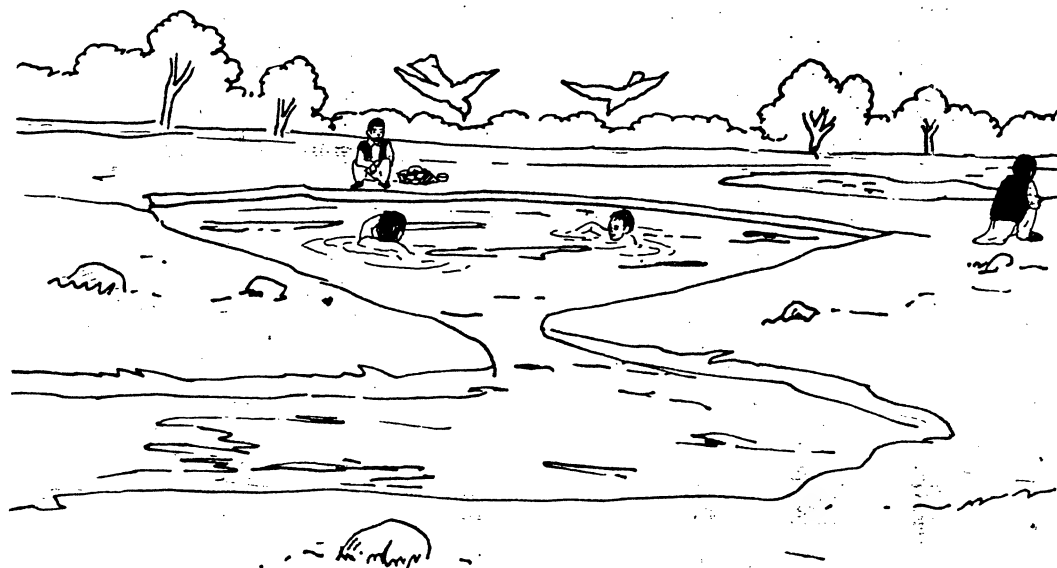
ج- آب های ناپاک سبب مریضی میشود.

خوب درس امروز ما بالای آب ناپاک است.

س- به نظر شما تمام آب ها پاک است؟

ج- نخیر.

نمایش تصویر:

س- شما در تصویر چه را میبینید؟

ج- .....

مقدمه:

سلام و احوال پرسى و تنظيم گروه

جریان درس جدید:

خواهران و مادران عزیز! در حدیث شریف آمده است که:

«هر که دور بریزد کثافت را از راه مسلمین، او خیر خواه است و هر آن کسی که خیر خواه باشد قابل پذیرش است در بهشت»

از شاملین پرسیده شود:

س- چی چیزها باعث ابتلای مردم به تب، اسهال و ملاریا میگردد؟

ج- میکروب ها.

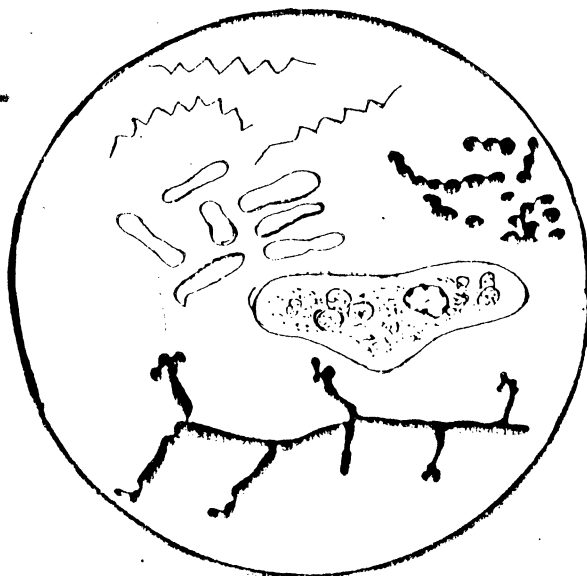
بلی، درست، میکروب ها سبب بیماری های فوق میشود.

حالا که میدانید میکروب ها سبب بیماری ها میشود پس:

س- گفته میتوانید میکروب های چی هستند؟

ج- میکروب ها زنده جان های بسیار خورد و ریزه اند که به چشم دیده نمیشوند.

نمایش تصویر

س- در سم چی را می بینید؟

ج- میکروب ها را.

بلی، درست میکروب ها بسیار خورد و ریزه هستند و به چشم دیده نمیشوند. و قسمیکه در رسم می بینید

میکروب ها اشکال مختلف دارد و سبب بیماری های خاص میشود.

معلم- اگر شخص اینقدر چاق شود به فشار خون مبتلا خواهد شد.

س- چرا عصبانیت و تشوشات روحی سبب بلند رفتن فشار خون می گردد؟

ج- زیادتیر عصبانیت بالای مغز فشار آورده و فعالیت آنرا سریع می سازد و در نتیجه فشار داخلی مغز فشار

قلبی نیز بلند می رود.

س- آیا کسی گفته می تواند واقعات فشارخون بلند زیادتیر در کدام سنین واقع می شود؟

ج- در سنین بلند دیده شده و در اطفال هم بعضاً دیده می شود.

معلم- خواهران گرامی! دانسته شد که فشار خون بلند در سنین بلند دیده می شود و عوامل آنرا نیز دانستیم

پس برای اینکه این نوع مریضان بشناسیم باید اعراض و علایم آنرا بدانیم.

س- کسی که به این تکلیف دچار باشد کدام علایم را از خود نشان میدهد؟

ج- سردردی تمام روز زیادتیر از طرف صبح، سرکنگسی و آمدن خون از بینی در حالات وخیم.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- شخص را که خون بینی می باشد.

س- آمدن خون از بینی یکی از علایم چیست؟

ج- آمدن خون از بینی بعضاً از اثر فشار بلند است.

خواهران گرامی! آیا کسی از شما می داند که خطرات فشار بلند خون چیست و کدام اعضا را متضرر میسازد؟

ج- فشار بلند خون خطرات زیاد داشته وبه دماغ، کلیه ها و قلب ضرر می رساند.

س- فرط فشار خون چه طور به دماغ ضرر می رساند؟

ج- در قدم اول تکلیف فشار بلند خون تکالیف دماغی را بارمی آورد زیرا شعریه های دماغ خیلی ضعیف، نازک وباریک بوده و درقدم دوم چون فشارخون بسیار زیادبوده وسبب پاره شدن رگهای کوچک دماغ گردیده وخون ریزی داخلی را در دماغ سبب فلج بعضی اعضای بدن شده و یا باعث شاک و مرگ می گردد.

س- فشار بلند خون چطور بالای قلب تاثیر می کند؟

ج- با بلند رفتن فشار خون قلب مجبور شده تا خون را به شدت زیاد پمپ نماید پس وظیفه متواتر قلب باشدت زیاد سبب می شود تا قلب بزودی خسته شده و تکالیف شدید قلبی را بمیان می آورد.

س- گرده ها چه طور در اثر فشار بلند خون متضرر می گردد؟

ج- چون خون به شدت زیاد داخل شریان ها در حرکت می باشد گرده ها وقت کافی نداشته تا به آهستگی مواد اضافی خون را تصفیه کند پس بالای گرده ها فشار آمده گرده ها به مرور زمان خسته شده و وظیفه نارملش را از دست میدهد.

س- آیامیدانید ضرر فشار بلند خون به گرده ها چیست؟

ج- گرده ها تخریب شده و ادرار در خون باقی می ماند که مشکل جدی می باشد.

معلم- شاملین گرامی! دانستیم که فرط فشار خون به قلب، گرده ها و دماغ ضرر رسانیده و يك واقعه جدید و خطر ناك است پس برای وقایه از تکلیف مذکور چه باید کرد؟

ج- جلوگیری از صرف زیاد نمك و شحمیات (شحمیات حیوانی) در رژیم غذایی روزمره خود داری از عصبانیت.

- چك کردن فشار خون اقلأ سال دو بار.

- استفاده از سبزیجات و میوه جات در رژیم غذایی.

- استفاده از قرینات آزاد مخصوصاً پیاده رویی.

س- چگونه به مریض می توان كمك نمود؟

ج- نگرفتن دوا فشار بدون چك کردن فشارخون.

- مراجعه به داکتر در صورت داشتن خونریزی بینی مسلسل و احساس داشتن علایم فشار بلند غرض هدایت بهتر در قسمت استعمال دوا های تجویز شده.

- استفاده از مایعات.

- مریض که فشارش بی اندازه بلند می رود باید حرکت داده نشود، بلکه آرام نگهداشته شود.

معلم- خواهان گرامی! تا اینجا در مورد فشار خون بلند معلومات حاصل نمودید اگر کدام سوال موجود نباشد من چند سوال عمومی در مورد خواهم کرد.

ارزیابی:

- س- فشار بلند خون در کدام سنین واقع می شود؟
- س- چرا خوردن نمک زیاد و شحمیات در رژیم غذایی کاردرست نیست؟
- س- فشار بلند خون بالای کدام اعضا بدن تاثیرات منفی دارد؟
- س- اعراض و علائم فشار بلند خون چیست؟
- س- آیا گرفتن دوا فشار بشکل خود سرانه خطر دارد واضح کنید؟

خلاصه:

خواهران گرامی! درس امروز ما در مورد فرط فشار خون بوده دانستیم که خوردن زیاد نمک شحمیات (شحمیات حیوانی) بار بار عصبانی شدن و تشوشات روحی عامل فشار بلند خون می گردد فشار بلند خون بالای قلب، دماغ و گرده، ها تاثیرات منفی وارد نموده و سبب تکلیف قلبی، دماغ و گرده می گردد، پس برای وقایه از فشار بلند خون باید از خوردن چربی زیاد و نمک زیاد جلوگیری کنیم کوشش نمائیم همیشه خود را خوش نگاه کرده و از سبزیجات و مایعات زیاد استفاده نمائیم.

پلان درسی (۴۵)

تهیه کننده: خدیجه «بهرام»

موضوع: فشار پائین خون

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۹ - ۶

مقاصد درسی

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نی ۹۰٪ موضوعات ذیل را بیان نمایند:

۱- کدام عوامل سبب فشار پائین خون میگردد؟

۲- علایم فشار پائین خون چیست؟

۳- به کسانی که فشار خون شان پائین است چه کمک باید کرد؟

۴- جهت وقایه فشار خون پائین کدام نکات باید مراعات گردد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:	سوال و جواب	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر زن که ضعف و بیحال است.			جریان درس جدید
۲- تصویر زن دو نفر	سوال و جواب	" ۲۰	۱- بحث درمورد عوامل فشار پائین خون. ۲- بحث بالای اعراض و علایم مرض. ۳- بحث بالای کمک به مریض ۴- بحث بالای وقایه مرض
	مناقشه گروپی		
	سوال و جواب	" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع ظاهری زنان

جریان درس جدید:

خواهران عزیز و گرامی! همه شما راجع به امراض ساری معلومات دارید و میدانید که امراض ساری از میکروب پیدا شده و به بسیار آسانی از يك شخص به شخص دیگر سرایت می نماید. اما عدهء از امراض هم وجود دارد که ساری نیستند یعنی عامل آنها میکروب نبوده و از يك فرد به فرد دیگر انتقال نمی نماید که بنام امراض غیرساری یاد میگردند. درس امروز ما هم راجع به يك مرض غیر ساری است که عبارت از فشار پائین خون میباشد.

س- آیا کدام وقت فشار خون شما پائین گردیده است؟

ج- .....

س- به کسانی که فشار پائین خون دارند چه نوع کمک نموده اید؟

ج- .....

س- به نظر شما عوامل که باعث پائین آوردن فشارخون میگردد کدام ها اند؟

ج- .....

معلم- عوامل که سبب پائین آوردن فشار خون می شود عبارت اند از:

۱- نداشتن رژیم غذایی مناسب.

۲- ضیاع مایعات در اثر دیهایدریشن، اسهالات شدید، عرق، و نگرفتن مایعات درموسم گرما سبب میشود که فشار خون پائین بیاید.

۳- ضیاع خون که به علت خونریزی شدید، ولادت های پیهم، سقط جنین، عادت ماهوار غیر منظم همه عوامل اند که باعث کم خونی شده و درنتیجه سبب فشار پائین خون میگردند.

۴- ادویه جات مسکن و خواب آور مقدار شکر خون را کم ساخته و کمبود قند در خون باعث پائین آمدن فشار خون میشود.

۵- زهر مار و غندل و مواد سمی کیمیاوی هم در پائین آوردن فشار خون نقش دارد.

۶- مریضان شکر در اثر ادویه مرض شکر، یا اشخاص که در جگر شان قند به قدر کافی ذخیره نگردیده باشد هم میتوانند دارای فشار پائین خون باشند.

۷- کسانی که کارهای فیزیکی زیاد انجام میدهند هر گاه به قدر ضرورت غذا نگیرند فشار آنها پائین میشود.

س- فشار پائین خون اکثراً در کدام سن واقع میشود؟

ج- فشار پائین خون بیشتر در اشخاص جوان بوجود میآید. در حالیکه در افراد مسن فشار بلند خون زیاد تر عمومیت دارد. و در جوانان فشار بلند غالباً از اثر فشار عصبی پیدا می شود.

نمایش تصویر (۱)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- يك زن را می بینیم.

س- چرا این زن ضعف و بی حال معلوم میشود.

ج- به خاطریکه فشارخون اش پائین رفته است.

س- بر علاوه ضعف و بی حالی فشار خون پائین دیگر چه اعراض دارد؟

ج- اعراض عمومی فشار پائین خون عبارت اند از: سردردی، خواب آلودگی، سرد شدن دستها و پاها، ضعف و بی حالی، سرچرخی و ساهی نمودن چشمها، احساس درد در رگ های گردن، عرق ریزی و عدم توان کار زیاد میباشد.

س- آیا در فشار پائین دلبدی وجود دارد؟

ج- بلی، گاهی اوقات دلبدی در فشار بالا و پائین خون موجود میباشد اما در فشار پائین دلبدی همراه با استفراغ بوده در حالیکه دلبدی فشار بلند بدون استفراغ میباشد.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- در این تصویر دو زن را می بینیم.

س- چرا زن اولی گیلان را به دهن زن دومی نزدیک نموده است؟

ج- به خاطریکه زن اولی در اثر فشار پائین خون احساس ضعف و بی حال می نماید، زن دومی وی را کمک می نماید و برایش شربت می دهد.

س- نوشیدن شربت برای آنانکه فشار پائین خون دارند چه کمک می نماید؟

ج- نوشیدن شربت سبب نارمل شدن فشار خون گردیده و حال مریض بهبود میآید. اما باید متوجه بود که هرگاه مریض درحالت ضعف و بی حرکتی قرار داشته باشد هرگزکوشش نکنید که وی را چیزی بنوشانید.

س- کسانیکه فشار خون شان پائین میباشد برای شان چه کمک باید کرد؟

ج- برای اشخاص که فشار خون شان پائین است باید کمک های ذیل صورت گیرد:

- دادن آب میوه، شربت لیمو، چای شیرین.

- دادن خوراک های که سبب بلند رفتن فشار خون گردد مانند تخم، گندنه، انگور، خربوزه، کشمش، توت، و غذاهای نمکی.

معلم- جهت جلوگیری این مرض باید نکات ذیل را مراعات نمائیم.

- زنان سعی نمایند که وقفه مناسب بین ولادت های شان بوجود آید.
- زنان حامله و شیرده باید از غذا های مقوی و خونساز زیاد استفاده نمایند.
- زنان و دختران جوان هنگام مریض عادت ماهوار از غذای مقوی و خونساز استفاده نموده و از انجام کارهای شاقه و اشیای سنگین مخصوصاً در روزهای که مریض عادت ماهوار دارند. خودداری نمایند.
- از خوردن دواهای مسکن و خودسرانه بدون مشورهء داکتر خود داری شود.
- در موسم گرما، نسبت عرق نمودن زیاد، باید زود زود آب بنوشیم.
- بعد از انجام کارها فیزیکی که باعث باختن انرژی میگردد باید غذاهای مقوی و انرژی دهنده بخوریم.

ارزیابی:

- س- کدام عوامل سبب پائین آوردن فشارخون میگردند؟
- س- کسانی که فشارخون شان پائین باشد چه اعراض را از خود نشان میدهند؟
- س- به اشخاص که فشار خون شان پائین میرود چه کمک ها را باید انجام داد؟
- س- جهت جلوگیری از مشکل فشار پائین خون باید کدام نکات را در نظر گرفت؟

خلاصه:

خواهران گرامی! درس امروزی ما درمورد فشار پائین خون بود. عوامل فشار پائین عبارت از ضیاع مایعات، ضیاع خون، استفاده زیاد از دوا های خواب آور، رژیم غذای غیرمتوازن، و استعمال دواى شکر و بدون مراعات نمودن رژیم غذایی خاص میباشد. نشانی های عمده آن سردردی، ضعف و سرچرخى، عرق، خواب آلودگی میباشد جهت وقایه آن باید زنان و دختران کوشش نمایند چیز های که سبب خونریزی میشود خود داری نموده و بعد از انجام کار فیزیکی غذای مناسب بخورند.

پلان درسی (۴۶)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: جاغور

تاریخ تهیه پلان: ۱۶ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۸۵٪ موضوعات ذکر شده را بیان کنند:

- ۱- چرا جاغور بوجود می آید؟
- ۲- اعراض و علایم جاغور چیست؟
- ۳- خطرات کمبود آیودین در جسم چیست؟
- ۴- از کجا می توان آیودین جسم را بدست آورد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:	سوال و جواب	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و بررسی وضع صحی گروه
۱- فلیپ چارت	نمایش	" ۲۰	جریان درس جدید ۱- بحث درمورد عوامل جاغور ۲- بحث بالای اعراض و علایم مرض. ۳- بحث در مورد خطرات مرض. ۴- بحث بالای منابع آیودین
		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

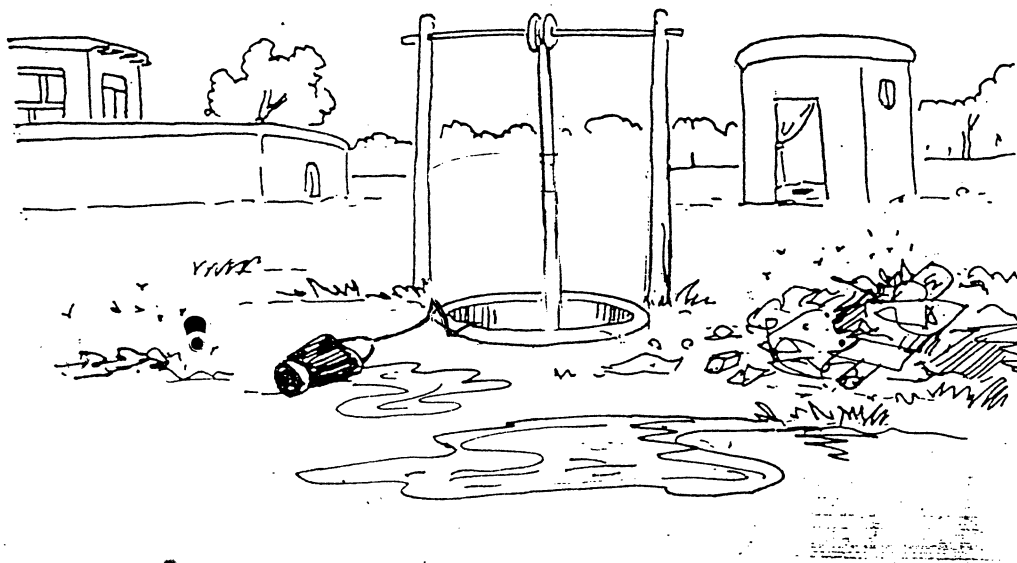
س- به نظر شما کدام آب ها آب ناپاك است؟

ج- آبهای سطحی به طور مثال دریا، چشمه ها حوض ها.

س- آیا آب چاه سطحی پاك است.

ج- نخیر.

نمایش تصویر

س- شما در تصویر چه را میبینید؟

ج- .....

س- چرا آب چاه سطحی ناپاك است؟

ج- چاه های سطحی به آسانی توسط گرد و خاك، كشافات، مواد فضله حیوانات و بدرفت ها كه به چاه راه داشته باشد آلوده میگردد.

س- پس چاه عمیق به نظر شما پاك است؟

ج- چاه عمیق نسبتاً محفوظ تر است برای نوشیدن مساعد تر است.

س- اگر چاه عمیق سر پوش نداشته باشد آب آن پاك است؟

ج- اگر چاه عمیق سر پوش نداشته باشد آب آن ناپاك یا آلوده است.

مقدمه:

سلام و احوالپرسی

جریان درس جدید:

مادران عزیز! میدانیم که اکثریت مریضی‌ها از میکروب بوجود می‌آید مگر در پهلویك عده امراض ایست که از کمبود مواد غذایی و بعضی نمکیات بوجود می‌آید مرض جاغور هم از جمله امراضیست که عامل آن کمبود مواد غذایی می‌باشد پس درس امروز ما درمورد مرض خطرناك که از کمبود نمکیات مانند آیودین بوجود می‌آید میباشد.

س- آیا گفته می‌توانید این مرض کدام مرض است

ج- جاغور

(تاکید بالای عنوان درس)

س- کسی میداند اینمرض را درمناطق شما به چه نام یاد می‌کند؟

ج- .....

معلم- مادران گرامی امروز ما این درس را همه بروی تصویر خواهیم دید و در مورد آن صحبت خواهیم نمود.

نمایش تصویر (۱)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- يك فامیل را كه همه به جاغور مصاب اند.

س- آیا زن حامله است؟

ج- بلی زن حامله است.

س- آیا میدانید چرا اینها به جاغور مصاب شده اند؟

ج- آیودین در جسم این اشخاص كم شده پس كمبود آیودین سبب جاغور می شود.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- زمینی را كه مردم در آن كشت و كار می كند هم يك جوی آب.

س- میدانید آیودین در كجا می باشد؟

ج- آیودین يك نمك است كه در خاك و آب می باشد. پس از طریق خاك و آب به میوه جات و سبزیجات

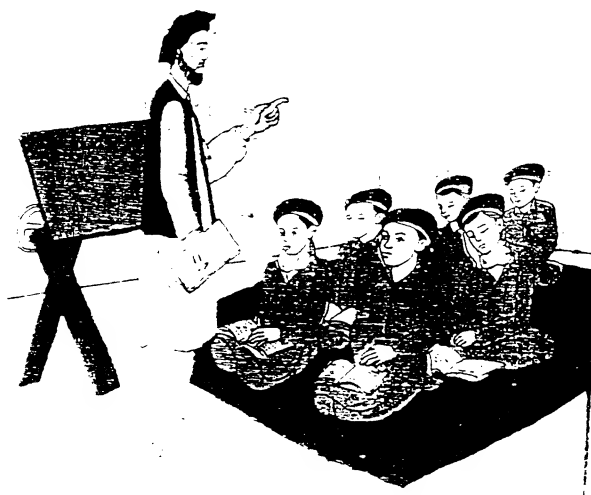
انتقال می كند و باخوردن آن داخل وجود ما می شود كه ما را از امراض نگاه می كند.

س- آیا آیودین در خاك همه مناطق موجود است؟

ج- نخیر در بعضی قسمت خاك فاقد آیودین می باشد و هم در آب آیودین موجود نمی باشد مثلاً در مناطق

كوهستانی و مناطق شمال افغانستان این شكل دیده می شود. و افراد آن منطقه همه به این مرض

مصاب می شود.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- اطفال را که در صنف نشسته اند.

س- آیا همه اطفال سر حال و تازه اند؟

ج- نخیر، يك طفل را خواب برده.

س- طفل را که خواب برده صحتمند است؟

ج- نخیر، مصاب به جاغور است.

س- آیا می‌دانید جاغور چه خطرات را بار می آورد؟

ج- باعث سستی و کسالت شده و طفل را از نگاه ذهنی و جسمی کمبود احساس می کند.

معلم- بسیار خوب پس کمبود آبودین باعث ضعیفی ذهن و جسم انسان شده و اگر زن حامله باشد و مقدار

کافی آبودین را نگیرد ممکن طفل وی مرده و یا معیوب تولد شود.

س- به این تصویر نگاه کنید و بگوئید چه را می بینید؟

ج- مادر با طفل معیوبش.

س- طفل وی سالم است؟

ج- نخیر.

س- چرا؟

ج- بخاطریکه مادرش جاغور داشته و طفل وی معیوب تولد گردیده است.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- زن را که دوا می گیرد.

س- آیا میدانید این تابلیت های چیست؟

ج- آیودین.

بلی آیودین بشکل کپسول در شفاخانه ها و دواخانه ها پیدا می شود که همه باید استفاده کرد مخصوصاً کسانی که درمناطق زنده گی می کنند که خاک آنجا فاقد آیودین است و هم زنان حامله باید از این تابلیت ها حتماً استفاده نماید.

س- غیر از کپسول دیگر به کدام نوع آیودین را بدست آورده می توانیم؟

ج- از نمك آیودین

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- مادر که در دیگ از نمک آبودین دار استفاده می کند.

س- این کار چه فایده دارد؟

ج- اطفالش به جاغور مصاب نشده و ذهن و جسم شان سالم خواهد بود.

نمایش تصویر (۶)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- مرد را که در ستور می باشد.

س- چه می خرد؟

ج- نمك آیودین دار.

س- آیا میدانید کدام غذا ها آیودین دارد؟

ج- تمام میوه جات و سبزیجات.

س- استفاده از نمك آیودین دار چه فایده دارد؟

ج- ازمرض جاغور وقایه می کند.

درست مادران عزیز ما و شما دانستیم که نمك آیودین مهم بوده و برای جسم ضروری می باشد ودانستیم که کمبود این نمك در جسم کدام خطرات را بار می آورد اگرسوال ندارید من چند سوال دارم.

ارزیابی:

س- خوردن آیودین چرا ضروریست؟

س- نمك آیودین را از کجا بدست آورده می توانیم؟

س- چرا مادر حامله زیادتیر از آیودین استفاده کند؟

س- آیودین در کجا موجود می باشد؟

خلاصه:

مادران گرامی! درس امروز ما درمورد مرض جاغوریود میدانیم که یکی از عوامل صحتمندی ما و شما اخذ آیودین از طریق غذا و میوه جات می باشد درصورت که آیودین درخاك و آب موجود نباشد می توانیم آنرا از دواخانه ها بشکل کیسول و هم محلول آنرا و یا نمك آیودیندار را خریداری و استفاده کرد.

کمبود آیودن خطر ذهنی و جسمی را بار می آورد یعنی باعث عقب ماندگی ذهنی و جسمی يك شخص می شود پس توصیه ما اینست که همیشه از انواع مختلف غذاها استفاده کرد و به صحت خود توجه نمود.

امید است گفته جدید را که امروز فرا گرفتید به بقیه اعضای فامیل تان انتقال دهید.

پلان درسی (۴۷)

تهیه کنند: دکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: کم خونی

تاریخ تهیه پلان: ۲۳ - ۴ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین درخته ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نی بتوانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان نمایند:

- ۱- عوامل کم خونی چیست؟
- ۲- اعراض و علائم کم خونی چیست؟
- ۳- چطور از مبتلا شدن به کم خونی جلوگیری کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۰ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۳	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی. تنظیم گروپ
۱- تصویر ماشین.	سوال و جواب		بررسی وضع صحی گروپ
۲- تصویر موتر در تانگ.			جریان درس جدید
۳- تصویر سبزیجات و میوه جات	نمایش	" ۲۳	۱- بحث درمورد عوامل کم خونی.
۴- تصویر ناخن لب.			۲- بحث بالای اعراض و علائم کم خونی.
۵- تصویر خونریزی شده.			۳- بحث بالای کمک به مریض
			۴- بحث بالای جلوگیری از کم خونی
		" ۲	ارزیابی
		" ۲	خلاصه و تاکید بالای پیام های صحی

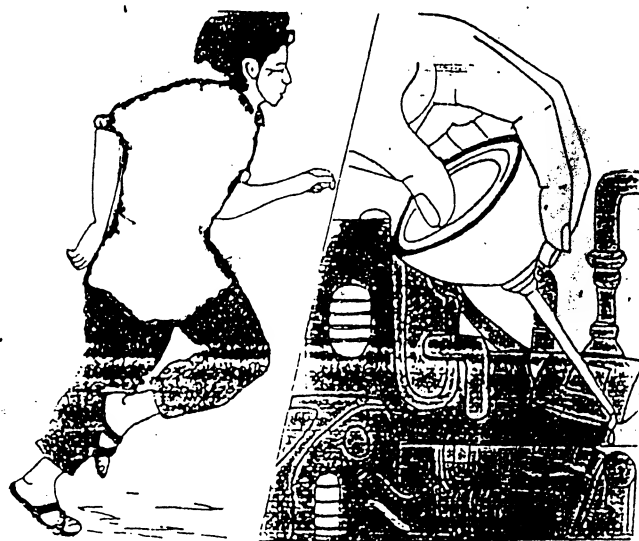
مقدمه:

سلام و احوالپرسی.

جریان درسی:

خواهران گرامی خوشحال هستیم که بازهم گرد هم جمع شده در مورد صحت سلامتی وجود خویش باهم تبادل افکار مینمائیم که این به ارتباط موضوع که امروز روی آن بحث مینمایم در تصویر به ترتیب برایتان نشان میدهم.

نمایش تصویر (۱)

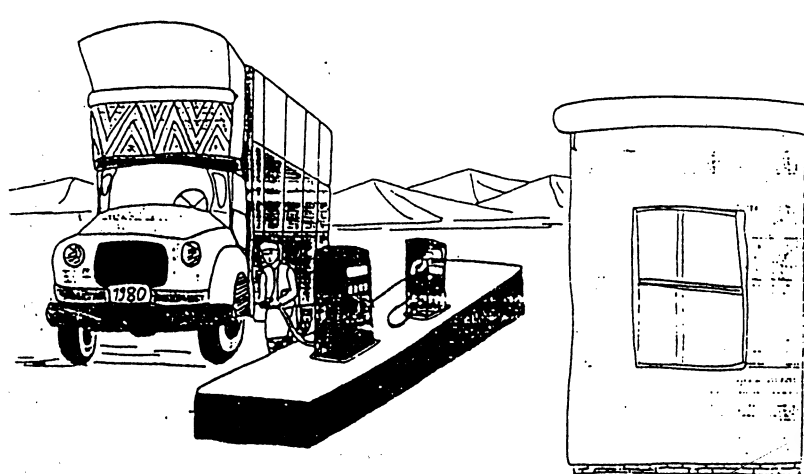

س- در رسم چی رامی بینید؟

ج- .....

س- ماشین به چی ضرورت دارد؟

ج- طبعاً به تیل قسمی که می بینید.

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- .....

بلی وجود انسان بنابر خلقت مانند ماشین است که به مواد غذایی از قبیل آب، هوا، غذا پاك ضرورت دارد تا بتواند بهتر فعالیت نماید.

س- کسی گفته میتواند که غذا در وجود ما به چی چیزها تبدیل میشود.

ج- به گوشت، استخوان، خون تبدیل میشود.

بسیار خوب پس اگر غذای کافی مورد ضرورت وجود برایش نرسد در پهلوی ضعیفی، کم خونی نیز بار میآید که موضوع درس این ساعت ما و شما میباشد.

س- آیا کسی را دیده اید که کم خون شده باشد؟

ج- .....

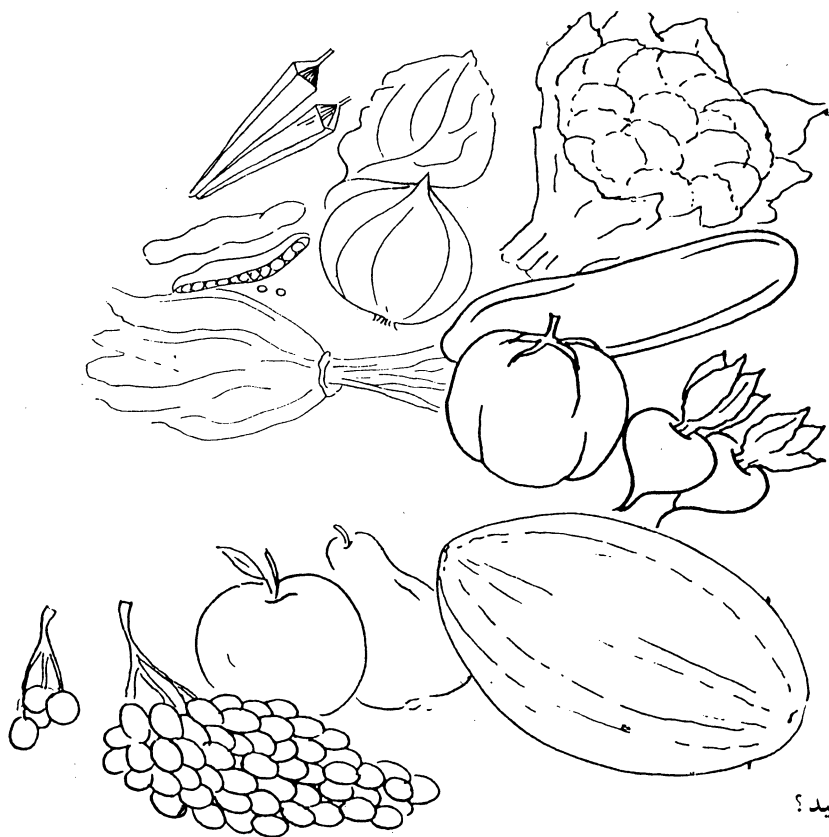
س- آیا غیر از نگرفتن غذا کدام عوامل دیگر نیز سبب کم خونی میشود؟

ج- بلی، بعضی امراض مثل محرقه، ملاریا، زردی، کرم ها نیز سبب کم خونی میشود.

س- زیادتر نگرفتن کدام غذاها باعث کم خونی میشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۳)

س- شما در تصویر چی را می بینید؟

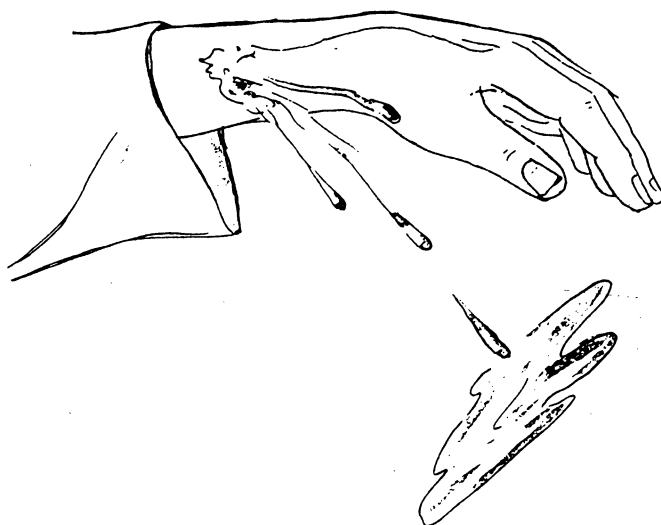
ج- .....

س- در صورت که گوشت، ماهی، جگر میسر نباشد چی باید کرد تا از کم خونی جلوگیری شود؟

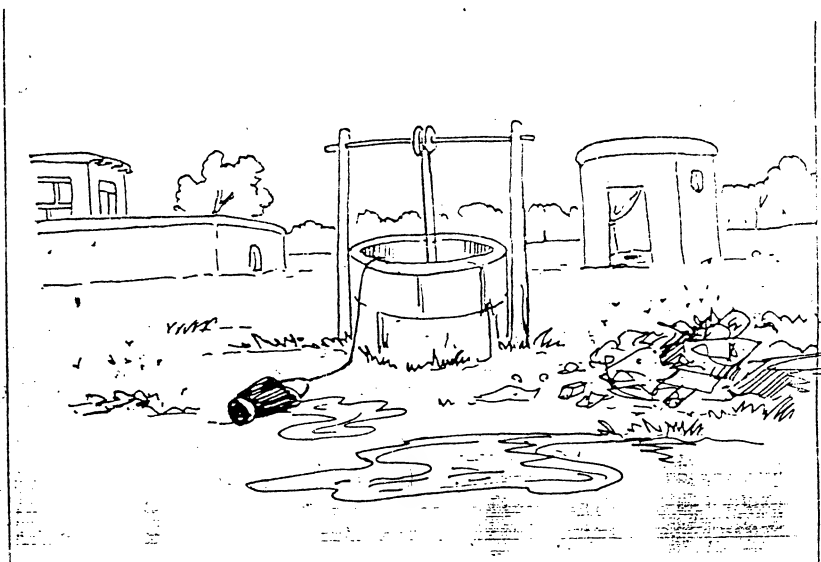
ج- .....

نمایش مواد حقیقی مثل دال، ماش، لوبیا، نخود، چارمغز کشمش مواد را که میبینید آسانتر بدست میآید و میتوان غرض کم خونی از آن استفاده کرد.

نمایش تصویر (۴)

نمایش تصویر:

س- شما در تصویر چه رامیبینید؟

ج- .....

س- اگر چاه نزدیک بیت الخلا باشد آب پاك است؟

ج- نخیر، زیرا باید چاه ها ۳۰ متر دور تراز بیت الخلا باشد.

س- چاه اگر هم سطح زمین باشد آب آن پاك است یا ناپاك؟

ج- آب آن نا پاك است چرا که امکان رفتن آب اضافی اطراف چاه در داخل آب چاه میباشد.

س- آیا اطراف چاه های شما سمنت است؟

ج- .....

س- باید چند متر اطراف چاه های خود راسمنت کنیم؟

ج- حد اقل يك متر توسط سمنت توسعه داده شود.

س- زیادتر کدام کسان کم خون میشوند؟

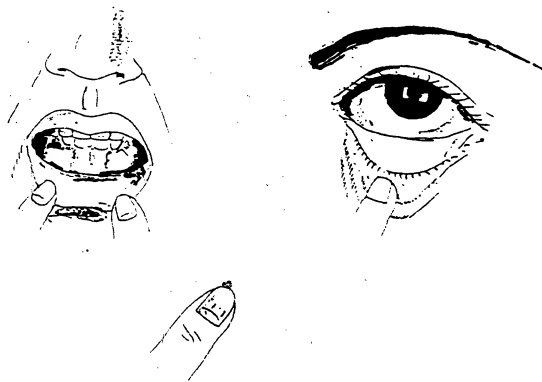
ج- زنان حامله زنان که خونریزی های بیش از حد معینی دارند. اطفال که دائماً اسهال سوء تغذیه و اطفال که از شیر چوشك عوض شیر مادر استفاده مینمایند.

نوت: معلم میتواند همزمان تصاویر رانیز نشان دهد.

س- از روی کدام علائم میتوان فهمید که شخصی یا طفل کم خون است؟

ج- .....

فایش تصویر (۵)

س- شخصی که کم خون است چه اعراض و علائم دارد؟

ج- رنگ پریده، ناخن سفید، خسته، کم قوت، در حالات پیشرفته نفس کوتاهی.

س- آیا علائم سوء تغذیه نزد شخصی کم خون دیده میشود؟

ج- بلی، وزن کم می شود ضعیف، تغییرات پوست هم دیده میشود.

معلم- حالا فهمیده شد که عامل کم خونی چی بوده و دارای کدام اعراض میباشد. اینک بخاطر جلوگیری از

کم خونی شما دو، دونفر با هم برای ۵ دقیقه مشوره کنید که چطور میتوان از کم خونی جلوگیری کرد.

بعد از گذشت ۵ دقیقه جر و بحث بالای گفتنی های شاملین نظریات خود را ارائه نمائید.

س- از چه قسم غذاها استفاده شود؟

ج- غذای که حاوی آهن است از قبیل گوشت، جگر، زردی تخم سبزیجات و میوه جات که بعد از

پوست کردن سیاه میگردد لو بیا، نخود، غله جات.

س- شخص کم خون چه کمک میکند؟

ج- به شخص کم خون را به مرکز صحنی معرفی و هدایت میکنم برایش دوا لازمه داده میشود پس از گرفتن دوا رنگ مواد غایطه تغیر بخورد یا رنگ مواد غایطه سیاه میشود. که قابل تشویشی نیست.

ارزیابی:

- عوامل که سبب کم خونی میشود چی است؟
- آیا امراض دیگر سبب کم خون میشود؟
- آیا مادر حامله و شیرده به کم خونی مصاب میشود؟
- چی اعراض و علایم در کم خونی دیده میشود؟
- چطور خود را درمقابل کم خونی وقایه کنیم؟
- با گرفتن آهن رنگ مواد غایطه تغیر میکند؟

خلاصه:

درباره عوامل که سبب کم خونی شد کمی معلومات حاصل نمودیم باید همیشه از غذاهای استفاده کنیم که به این مرض مبتلا نشویم خصوصاً زن حامله باید غذای بگیرد که حاوی آهن است چی در حامله دارای چی پس از ولادت.

کمخونی (پیام های صحنی)

- استفاده وافر از سبزیجات، گوشت، ماهی، تخم، جگر و میوه جات در رژیم غذایی روزانه از کم خونی جلوگیری میکند.

- برای جلوگیری از کم خونی در زنان، مراعات فاصله بین ولادت ها ضروریست.
- خانم های حامله در دوران حاملگی ضرورت به غذای آهن دار یا تابلیت های آهن دارند.
- مادران کمخون هر روز باید غذای آهن دار بخورند.
- اشخاصی که دارای علایم کم خونی شدید اند باید به داکتر مراجعه کنند.

پلان درسی (۴۸)

تهیه کننده: شیما «احدی»

موضوع: چاقی

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۱۸

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- چاقی چیست؟ و چه چیزها سبب چاقی میگردد؟

۲- خطرات چاقی.

۳- راه های جلوگیری از چاقی.

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۰ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۵ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع ظاهری گروپ
۱- نمایش تصویر زن چاق.	سوال و جواب		جریان درس جدید
۲- نمایش تصویرمرد چاق که غذای وافر در مقابلش قرار دارد.	نمایش	۲۰ "	۱- بحث درمورد عوامل که سبب چاقی میگردد.
۳- نمایش تصویر قلب.			۲- بحث درمورد خطرات چاقی.
۴- نمایش تصویر گرده.		۳ "	۳- بحث در مورد راه های جلوگیری از چاقی.
			ارزیابی
		۲ "	خلاصه:

مقدمه:

خواهران و مادران عزیز سلام! خوش هستم که باز شما را خوش و صحتمند می بینم. خواهران گرامی! شما میدانید که با پیشرفت عمر يك سلسله مشكلات و نارسائی ها برای انسان رو نمامیگردد که اکثریت عوامل آن از اثر بی احتیاطی های دوران جوانی میباشد. عدم مراعات توازن از غذا های روزمره و مراقبت نادرست از وجود در سنین پایانتر توازن وجود را زودتر بر هم میزند که به این ارتباط صحبتی داریم در مورد چاقی.

جریان درس:

س- آیا انسان دفعتاً چاق میشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- زن که بسیار چاق است.

س- آیا خوش دارید همین طور چاق شوید؟

ج- .....

س- در کدام سنین انسان زیاد چاق میشود؟

ج- اکثرأ پس از سن ۴۰ سالگی کسانی که استعداد چاقی دارند وزن میگیرند.

بحث در مورد عوامل چاقی

س- چه چیزها باعث چاقی میشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- مرد چاقی را که غذای وافر در مقابلش قرار دارد.

س- زیادتیر کدام غذاها باعث چاقی بیش ازحد میشود؟

ج- غذا های که شحم زیادتیر دارد و همچنان مواد نشایسته ئی و شیرینی باب باعث چاقی زیاد می شود.

س- غیر از گرفتن غذا دیگر کدام چیزها باعث چاقی یا ازدیاد انساج وجود می گردد؟

ج- نداشتن فعالیت های فزیکي مانند پیاده روی و غیره.

معلم- هر گاه يك شخص همیشه مواد غذائی که دارای انرژی زیاد است بگیرد کمتر حرکت جسمی داشته

باشد محصولات غذا بشکل شحم درحجرات شحمی ذخیره گردیده و باعث چاقی غیر طبیعی میگردد.

س- زیادتیر شحم در کدام قسمت وجود ذخیره میگردد؟

ج- در قسمت بطن یعنی (شکم) در اطراف گرده ها، اطراف عضله قلب، ناحیه سرین، پستان ها و همچنان

در بین اوعیه های خونی.

س- چی فکر میکنید غذای که قبل از سن کهولت زیادتیر ازمقدارمعینه گرفته میشود آیا دفعتهاً باعث ازدیاد

انساج یا چاقی شده میتواند؟

ج- .....

معلم: طوریکه تجربه نشان داده است غذای اضافی در اثر پرخوری های دوران جوانی بعد از ده سال اشکار میگردد و تقریباً ده کیلو بر وزن عادی انسان علاوه میگردد و باید علاوه کرد که اکثراً چاقی ها جنبه ارثی نیز دارد.

بحث درمورد خطرات چاقی

س- چي فکر ميکنيد چاقی باعث کدام خطرات میگردد؟

ج- باعث بند شدن شرايين از سبب جمع شدن مواد چربی در اوعيه ها میگردد.

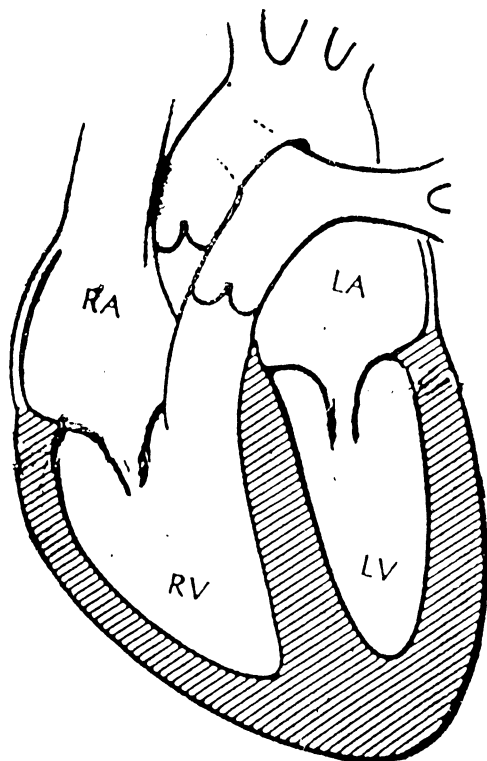
س- وقتیکه شرايين در اثر چربی تنگ شود چي مشکلي را بار خواهد آورد؟

ج- خون به آسانی به تمام قسمت بدن رسیده نمیتواند و انسان انرژی کافی نمیداشته باشد و باعث فشار بلند نیز میگردد.

س- چي فکر ميکنيد که فشار بلند، بند شدن شرايين بالای کدام اعضا زودتر تاثیر ميکند؟

ج- بالای قلب و گرده ها.

نمایش تصویر (۳)

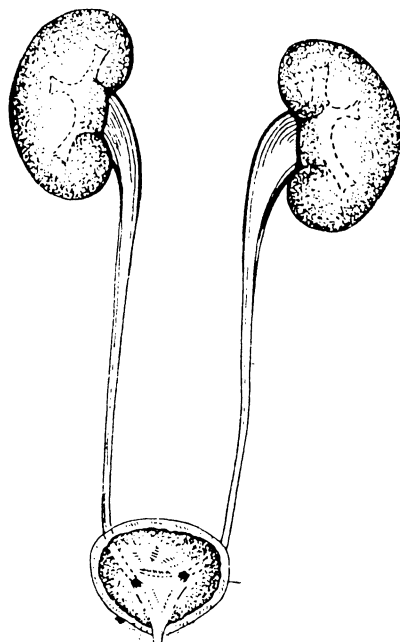

س- در این رسم چي را می بینید؟

ج- قلب.

س- فشار بلند و بند شدن شرايين بالای قلب چي تاثیر دارد؟

ج- باعث ضعیفی و خرابی قلب شده میتواند و در نتیجه مرض قلبی را بوجود میآورد.

س- در این رسم چی را می بینید.

ج- گرده ها.

س- فشار بلند بالای گرده های اشخاص چاق چی تاثیر دارد؟

ج- گرده ها نیز در اثر بند شدن شرائین صدمه دیده و اشخاص چاق بر علاوه تکالیف گرده به اسید معده،

نفس کوتاهی، مرض شکر و همچنان مشکل در حرکت کردن نیز میداشته باشد.

بحث در مورد راه های جلوگیری از چاقی:

س- برای جلوگیری از چاقی چی باید کرد؟

ج- داشتن رژیم غذایی متناسب.

- داشتن تمرینات منظم مخصوصاً پیاده روی.

- جلوگیری از خوردن زیاد نمک

- جلوگیری از خوردن غذای سنگین در هنگام شب.

- استفاده از لیمو، نارنج، انار و میوه جات قبل از غذا.

ارزیابی:

س- چه چیز ها باعث چاقی می‌گردد؟

س- خوردن کدام غذا ها باعث چاقی میشود؟

س- چاقی باعث کدام خطرات می‌گردد؟

س- برای جلوگیری از چاقی چی باید کرد؟

خلاصه:

خواهران گرامی موضوع درس امروز ما چاقی بود که چاقی عبارت از ازدیاد انساج وجود یعنی جمع شدن شحم اضافی در بدن میباشد که عوامل آن گرفتن زیاد غذای شحمی، نشایستوی، شربینی باب، نداشتن فعالیت های فیزیکی و عوامل ارثی میباشد چاقی باعث خطرات فشار بلند، بند شدن شرائین، تکالیف قلبی، تکالیف گرده ها، مرض شکر، نفس کوتاهی می‌گردد که راه های جلوگیری از چاقی عبارت از داشتن رژیم غذایی متناسب داشتن تمرینات منظم مخصوصاً پیاده روی و همچنان جلوگیری از خوردن غذاهای شحمی و نشایستوی.

پلان درسی (۴۹)

تهیه کننده: شکریه ساجد

موضوع: عادت ماهوار

تاریخ تهیه پلان: ۲۰ - ۹ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- حالت نارمل و غیر نارمل عادت ماهوار را واضح سازید؟

۲- جلوگیری از اختلالات عادت ماهوار چگونه میباشد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع ظاهری گروپ
۱- تصویر زن که تکه ها را هموار میکند.	سوال و جواب نمایش	" ۲۰	جریان درس جدید ۱- بحث درمورد حالت نارمل و غیر نارمل عادت ماهوار. ۲- بحث درمورد جلوگیری از اختلالات عادت ماهوار
		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه:

مقدمه صنفی:

سلام، احوالپرسی، و تنظیم گروه

جریان درس جدید

مادران عزیز! بحث امروزی ما و شما در مورد مریضی ماهانه و یا عادت ماهوار می باشد. و طوریکه به شما نیز معلوم است به حکم خداوند (ع) زمانیکه يك دختر به سن بلوغ میرسد در پهلوی دیگر تغییرات جسمی به شکل نارمل عادت ماهوار میشود، که عبارت از همان خونریزی چند روزه می باشد و اکثریت آنرا دوره بی نمازی هم می نامند.

س- به نظر شما دختران بطور عموم در کدام سنین عادت ماهوار می شوند؟

ج- اغلباً بشکل نارمل در بین سنین ۱۲ - ۱۴ و یا ۱۴ - ۱۶ سالگی عادت ماهوار (Menstruation) شروع میشود.

س- مدت نارمل عادت ماهانه چند روز می باشد؟

ج- مدت نارمل ۳ - ۷ روز و بعضاً الی ۱۰ روز هم قابل تشویش نیست.

س- آیا مقدار عادت ماهانه نارمل بسیار زیاد می باشد؟

ج- نخیر، عادت ماهانه نارمل طوری است که در يك روز الی سه تکه را آلوده می سازد و رنگ آن سرخ روشن تر بوده و پس از ۲۸ - ۳۱ روز رخ می دهد.

معلم- تا اینجا در مورد حالات نارمل عادت ماهوار صحبت شد، حال می پردازیم به حالات غیر نارمل که معمولاً باعث يك سلسله شکایات دختران و زنان می شود.

س- به نظر شما حالات غیر نارمل شامل کدام چیزها خواهد بود؟

ج- حالات غیرنارمل شامل موضوعات ذیل است:

۱- هر گاه يك دختر تا سنین ۱۶ عادت ماهانه نشود موضوع جدی بوده باید به داکتر مراجعه گردد.

۲- هر گاه فاصله عادت ماهوار نامنظم باشد یعنی گاهی دو ماه بعد و گاهی هم در يك ماه دو یا سه بار عادت ماهوار رخ بدهد.

۳- هر گاه عادت ماهوار بسیار زیاد بوده و بشکل خونریزی های شدید باشد بازهم حالت اختلالی به تداوی ضرورت دارد.

س- شما در تصویر چه رامیینید؟

ج- .....

س- آیا آب باران آب پاك است؟

ج- نخیر، آب ناپاك است زیرا در ابتدا با گرد و خاك هوا آلوده میباشد بعد از ۵ - ۳۰ دقیقه بعد از دوام باران چون گرد و خاك از بین میرود در يك ظرف پاك گرفته شود آب آن پاك است.

س- پس آب ناپاك سبب کدام امراض میشود؟

ج- سبب اسهال، محرقه، كولرا، امیب، كرم و غیره امراض میگردد.

س- کدام چیزها سبب آلوده شدن آب میگردد؟

ج- رفع حاجت نزدیک آب، انداختن كثافات ذر آب، گرد خاك، با دست كثیف دست زدن در آب، استعمال وسایل كثیف جهت گرفتن آب، استعمال متواتر گیلان آب.

كدام چیزها سبب آلوده شدن آب میشودبه این اساس كار عملی را اجرا مینمایم سه گیلان پر آب را بگیرید در يك گیلان كمی رنگ بندازید كه رنگ آن تغییر كند و در يك گیلان كمی نمك میندازیم كه مزه آب تغییر كند و در يك گیلان دیگر كمی مواد میندازیم كه بو آب را تغییر بدهد به طور مثال الكول، هایدروجن پراكساید اما رنگ آب را تغییر ندهید به شاگردان نشان بدهید.

۴- هرگاه عادت ماهوار از ۳ روز کمتر و مقدار آن نیز خیلی کم باشد بازهم ایجاب تداوی دارد.

۵- هرگاه مدت عادت ماهوار زیادتر از ۹ روز باشد بازهم حالت غیر نارمل است و به تداوی ضرورت است.

۶- در صورتی که رنگ عادت ماهوار بسیار سیاه و بد بو و همراه با درد و تب باشد در این صورت احتمال میکروبی شدن رحم و دستگاه تناسلی زنانه موجود می باشد و باید هر چه زودتر به داکتر مراجعه گردد.

معلم- تا اینجا در مورد شش حالت غیر نارمل عادت ماهوار گپ زده شد که همه آن به تداوی جدی نیاز دارد.

س- اکثریت دختران در هنگام عادت ماهوار بعضی اعراض از خود شان میدهند آیا علت آنرا شرح داده می توانید؟

ج- دردهای وقفوی در بعضی ها قبل از ازدواج موجود است که پس از ازدواج از بین میرود و کدام تداوی خاص ضرورت نداشته فقط میتوان درموسم سرما مایعات گرم مصرف کرد و یا با گذاشتن مشکوله آب گرم درد آن کاهش می یابد.

- نوشیدن آب گرم و مایعات داغ نیز جریان خون را سریع می سازد. و بندش را که از اثرلخته شدن خون گرم بوجود آمده باشد از بین میرود.

- پاها از شدت درد می کاهد.

س- غیر از درد دیگر کدام عکس العمل در وقت عادت ماهانه ممکن موجود باشد؟

ج- در بعضی ها دلبدی، استغراغ، کمر دری بشمول پای دردی و عصبانیت در اثنای عادت ماهوار موجود می باشد.

- کمر دردی و پای دردی یکی دو روز قبل از عادت ماهوار نیز بوجود می آید.

معلم- حساس شدن پستان ها بزرگ تر شدن شکم قبل از عادت ماهوار مسئله عادی می باشد. که همه از اثر هورمون های زنانه یا خواص زنانه می باشد و قابل تشویش نمی باشد پس از ختم عادت ماهوار خود به خود حالت تغییر می خورد، و در بعضی ها اسهالات ولی بعضی ها قبضیت پیدا می کنند که همه تأثیرات هورمون ها می باشد و به تداوی ضرورت نمی باشد.

س- آیا ضرور است در هنگام عادت ماهوار از خوردن بعضی چیزها پرهیز شود؟

ج- فقط درموسم سرما از خوردن مایعات سرد و غسل آب سرد پرهیز گردد، در غیر آن شستن بدن در اثنای عادت ماهوار با آب گرم یا شیرگرم کدام خطری ندارد. طوریکه در هنگام غسل کوشش شود بشکل ایستاده آب انداخته شود، تارطوبت و یا کثافت از طریق مجرا تناسلی داخل دستگاه تناسلی نگردد.

س- بخاطری اینکه عادت ماهوار اختلالی نشود، کدام هدایت را باید به خاطر داشت؟

ج- از تکه های کثیف و تکه های اشخاص دیگر استفاده نشود.

س- تکه های عادت ماهوار را چطور باید خشک کرد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی رامی بینید؟

ج- يك زن تکه ها را شسته و به طناب می اندازد.

س- آیا انداختن تکه های در روی خاک و کثیف خطر دارد؟

- بلی، زیرا با میکروب ها آلوده شده باعث تیتانوس نیز می شود. پس باید تکه ها خوب شسته شود و

در معرض آفتاب در طناب هموار گردد. و هیچگاه در جای نم دار به روی دیوار و در جاییکه حیوانات فضله

نموده هموار نگردد. و در صورت امکان تنبان، زیر تنبانی تکه های عادت ماهوار از طرف چپه اتو شود.

س- عادت ماهوار در کدام سنین قطع میگردد؟

ج- دوره قطع شدن عادت ماهوار (Meno Pause) در بین سنین ۴۵ - ۵۰ سالگی می باشد.

س- هرگاه پس از قطع شدن عادت ماهوار یا دوره خشک شدن عادت ماهوار، خونریزی رخ بدهید

چه باید کرد؟

ج- موضوع جدی بوده باید به داکتر مراجعه شود.

س- آیا نزدیک شدن یا مقاربت کردند اثنای عادت ماهوار جائز است؟
ج- نزدیک شدن یا مقاربت کردن در اثنای عادت ماهوار قسمی که در قرآنکریم نیز ذکر شده است کاملاً حرام و گناه است.

موضوع: درسی در همین جا خلاص شد اگر سوال نباشد، چند سوال از شما دارم.

ارزیابی:

س- يك دختر عموماً درسن چند سالگی عادت ماهوار می شود؟
س- مدت نارمل عادت ماهوار چند روز است؟
س- بخاطر جلوگیری از اختلالی شدن عادتماهوار کدام نکات را مراعات نمایم؟

خلاصه:

يك دختر در سن ۱۲ - ۱۴ و یا ۱۴ - ۱۶ سالگی عادت ماهوار می‌گردد. مدت نارمل عادت ماهوار از ۳ - ۷ روز می باشد که بعد از ۲۸ - ۳۱ روز رخ میدهد. قبل از عادت ماهوار یگان تغییرات در وجود رخ میدهد که عبارت از حساس شدن پستان ها، کمر دردی، پای دردی، و غیره می باشد و باید در وقتی مریضی از تکه های پاك استفاده شود تکه ها باید خشك و اتو باشد در سن ۴۵ - ۵۰ سالگی عادت ماهوار قطع می‌گردد که اگر خونریزی پیدا شود مسئله جدی بوده باید به داکتر مراجعه شود.

پلان درسی (۵۰)

تهیه کننده: داکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: تغییرات نارمل حمل و آماده گی های قبل از ولادت

تاریخ تهیه پلان: ۲۰ - ۸ - ۹۷

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه یی بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- حمل و علایم حمل چیست؟

۲- مادر کدام آماده گی ها را در زمان قبل ازولادت بگیرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۴ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع ظاهری گروپ
۱- تصویر زن حامله	سوال و جواب		جریان درس جدید
۲- تصویر لباس زن حامله		۱۷ "	۱- بحث درمورد تغییرات نارمل زمان حمل
۳- تصویر وسایل آماده گی طفل	نمایش		۲- بحث بالای آماده گی های قبل از ولادت
۴- طفل های دو گانگی		۲ "	ارزیابی:
۵- تصویر مقایسوی لباس		۲ "	خلاصه:
۶- لباس طفل			

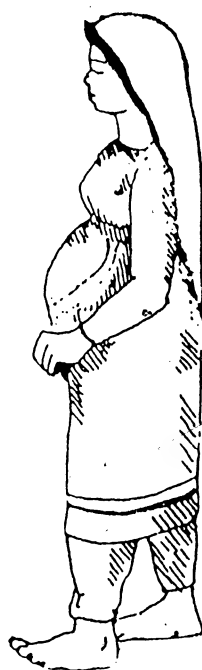
مقدمه:

سلام و احوال پرسی، ترتیب و تنظیم گروپ و ارزیابی وضع ظاهری گروپ.

جریان درس جدید:

خداوند (ج) در سورة النبأ میفرماید که: (و خلقنکم ازواجاً) یعنی آفریدیم شما را جفت جفت که خلقت موجودات به شکل جفت جفت به خاطر بقای نسل و دوام بشریت میباشد. ازدواج يك پدیده الهی بوده و حیات جدید از یکجا شدن يك حجره مادری (اووم) و یا حجره پدری (سپرم) در اثنای مقاربت جنسی بوجود میآید دوران بار داری یا حمل آغاز میگردد.

نمایش تصویر (۱)

س- توجه شما را به تصویری که با خود آوردیم جلب مینمایم در رسم شما چی را می بینید؟

ج- يك زن حامله.

س- از روی کدام علائم میتوان فهمید که يك زن حمل گرفته؟

ج- قطع عادت ماهوار (تست حاملگی مثبت)

- دلبدی مخصوصاً از طرف صبح که اکثراً در جریان ماه ۲ - ۳ حاملگی شدید میشود.

- افزایش دفعات ادارا

- بزرگ شدن بطن

- بزرگ شدن و حساس شدن پستان ها.
- در حدود ماه چهارم حاملگی احساس حرکت خفیف طفل در بطن مادر و احساس حرکت طفل توسط دیگران در ماه پنجم و ششم.

نمایش تصویر (۲)

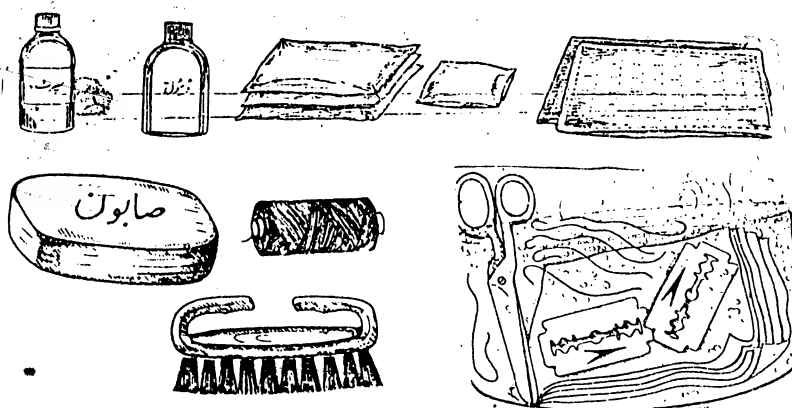

- س- شما در رسم چی را می بینید؟
- ج- خانم حامله که دلبدی و استفراغ دارد.
- س- به نظر شما طفل برای چی مدت در داخل بطن مادر می باشد؟
- ج- به مدت ۳۶ - ۴۰ هفته که معادل ۹ ماه و ده روز می باشد.
- س- با رشد جنین در بطن مادر کدام تغییرات نارمل را در مادر می بینید؟
- ج- در سه ماه اول پستان ها حساس بزرگ، دلبدی استفراغ خصوصاً از طرف صبح تناوب ادرار و تا اخیر ماه سوم تمام اعضای طفل نسبتاً تکمیل می گردد.
- س- در سه ماه دوم حمل یعنی ماه چهارم، پنجم و ششم چه تغییرات در مادر حامله دیده میشود؟
- ج- مادر حرکات جنین را در بطن احساس میکند.
- بطن مادر بزرگتر میشود درد های بطنی پیدا میشود همراه با درد کشش عضلات بطنی دیده میشود.
- ضربان قلب جنین شنیده میشود ناخن طفل تکمیل و جسم طفل توسط مو پوشانیده میشود.

- س- در سه ماه سوم حمل (هفتم، هشتم، نهم) چه تغییرات در مادر حامله دیده میشود؟
- ج- يك تعداد خطوط روی بطن مادر دیده شده، حرکات جنین را شخص مقابل هم دیده میتواند.
- در این دوره طفل اگر تولد شود قدرت مکیدن را ندارد، قابلیت کنترل حرارت و تنفس را ندارد و فیصدی کمی اطفال در این دوره زنده مانده و به مراقبت زیاد ضرورت دارد.
- در روزهای نزدیک ولادت نزد مادر حامله ممکن نفس تنگی پیدا شود، تناوب ادرار، زانوها متورم.
- معلم- خوب خواهرهای محترم! شما تغییرات نارمل حاملگی را دانستید.
- س- آیا میدانید که يك مادر حامله قبل از ولادت چه آماده گی ها باید بگیرد؟

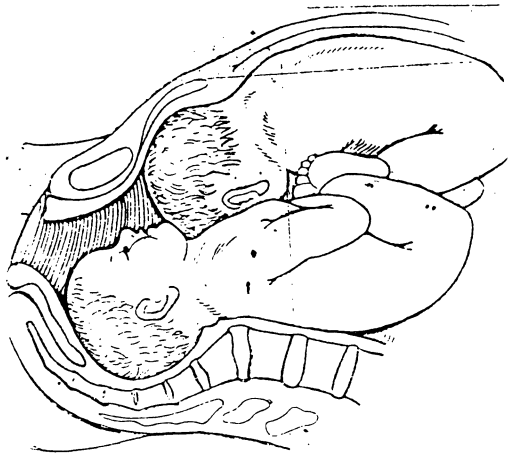
ج- .....

نمایش تصویر (۳)

- س- شما در تصویر چه را می بینید؟
- ج- تعداد زیاد تکه های پاك (كهنه و يانو)
- صابون، آب جوش.
- تیغ (پل ریش) دو دانه ویا چاقو پاك معقم.
- لباس پاك برای مادر طفل.
- جعبه برای پلاستتا و مواد ضایعه.
- پلاستیک، تشت، روی پاك، پنبه، گاز.
- مواد انتی سپتیک مانند جنشن ویلیت، هایدروجن پراکساید، دیتول و غیره.
- س- چرا باید دو پل تهیه کند.

ج- .....

س- شما در تصویر چه رومی بینید؟

ج- طفل دوگانگی را.

س- آیا به طفل های دوگانگی دو پل ضروری است اگر است چرا؟

ج- بلی، زیرا با استعمال يك پل، پل مذکور میکروبی یا چتل میشود، بار دوم استعمال آن غلط است برای طفل دوم باید پل دومی استفاده شود و پل ها باید معقم باشد.

س- به نظر شما خانم حامله چه قسم لباس و بوت بپوشد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۵)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- دو زن حامله را می بینیم.

س- شما لباس کدام يك را در اثنای حمل انتخاب میکنید؟

ج- لباس گشاده و آزادتر را.

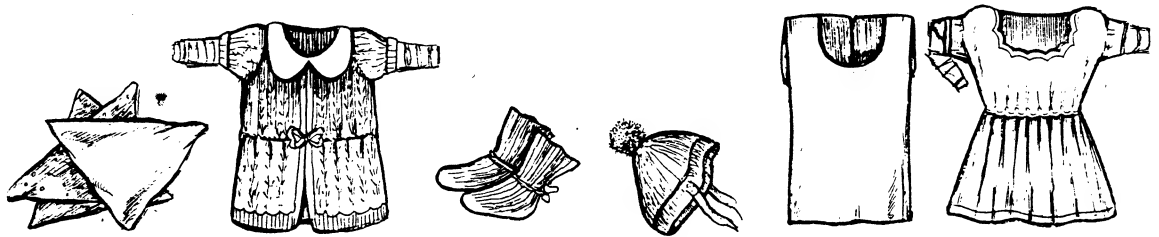
س- آیا پوشیدن لباس تنگ به زن حامله مناسب است؟

ج- نخیر زیرا باعث اذیت مادر و جنین میشود.

س- برای كودك نو تولد شده چه لباس در نظر دارید؟

ج- .....

نمایش تصویر (۶)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- لباس طفل را و یا لباس مناسب برای طفل نوزاد.

س- لباس طفل از چه نوع تکه باشد و چه قسم دوخته شود.

ج- باید طفل از تکه نرم و نخی و لباس باید کلان تر تهیه شود.

مادران عزیز! موضوع درس مادر در همین جا خاتمه یافت اگر سوالی-ندارید چند سوال از شما پرسان میکنم.

ارزیابی:

س- از روی کدام علایم میدانید که زن حامله است؟

س- طفل برای چه مدت داخل بطن مادر میباشد؟

س- دوران حاملگی به چند دوره تقسیم شده؟

س- سه ماه اول حاملگی (اول، دوم، سوم) دارای کدام علایم است؟

س- سه ماه دوم حاملگی (چهارم، پنجم، ششم) دارای کدام علایم است؟

س- سه ماه سوم حاملگی (هفتم، هشتم، نهم) دارای کدام علایم است؟

خلاصه:

درس امروز ما در مورد تغییرات نارمل حاملگی بود و دانستیم که يك مادر پس از مقاربت جنسی حمل گرفته و از خود اعراض و علایم خاصی دارد و روی دوران حاملگی بحث شد و همچنان آماده گی مادر را برای تولد طفل تشریح نمودیم.

س- آیا آب که مزه آن (ترش، شیرین، بدخور) باشد آب پاك است؟

ج- نخیر، آب پاك نیست.

س- آیا آب که دارای بو باشد آب پاك است؟

ج- آب دارای بو باشد آب ناپاك است.

پس معلوم شد که آب بی مزه، بی رنگ، بی بو آب پاك است.

بلی، به نظر من آب بی مزه، بی رنگ، بی بو هم آب پاك است.

س- چطور آب ناپاك را آب پاك میسازیم؟

ج- یکی طریقه جوش دادن آب است که باید آب برای ۱۰ - ۱۵ دقیقه جوشانده شود چنانچه سالانه در چاه

ها پاكتهای کلور میندازند همین کلور باعث پاك ساختن آب میشود.

س- اگر سر چاه باز باشد چه خطر دارد؟

ج- ممکن اطفال بفته ممکن موش، سگ، پشه، حشرات داخل چاه بفتند.

در این صورت از نظر اسلام خوردن این قسم آب حرام است باید همیشه سر چاه را بسته کنیم.

ارزیابی:

س- کدام آب ها آب پاك است؟

س- کدام آب ها آب ناپاك است؟

س- کدام امراض از باعث آب ناپاك پیدا میشود؟

س- چطور آب ناپاك را پاك سازیم؟

س- کدام چاه ها چاه پاك است؟

خلاصه:

قراریکه شرح گردید آب دریا، آب جوی، آب چشمه از جمله آب های ناپاك است و سبب امراض مختلف مانند اسهال، محرقه و غیره میگردد.

همیشه باید از خاطر جلوگیری از امراض از آب پاك استفاده کنیم و یا از آب جوش داده سرد شده استفاده نمایم.

پلان درسی (۵۱)

تهیه کننده: پروین «رحیم»

موضوع: بی نظمی های دوران حاملگی

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۵ - ۱۵

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بی بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- بی نظمی های کوچک دوران حاملگی و راه حل آنرا بگویند؟

۲- علامات خطر در دوران حاملگی به صورت درست بیان کنند؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و بررسی وضع ظاهری گروه
۱- تصویر زن حامله قبلاً به خونریزی.	سوال و جواب		جریان درس جدید
۲- تصویر زن حامله استفراغ دارد و پای های آن پندیده.	نمایش	۲۰ "	۱- بحث بالای بی نظمی های کوچک دوران حاملگی
۳- تصویر زن که پایش را بالای پالشت مانده			۲- بحث درمورد علامات خطر در دوران حاملگی
۴- زن حامله که پاها و دستهای او پندیده		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه:

مقدمه صنفی:

سلام، احوالپرسی و تنظیم گروپ.

جریان درس جدید:

خواهران گرامی! آیا آمادهء هستید که لحظهء با شما درباره اینكه زن حامله در دوران حمل خود دچار چه نوع پرابلم ها میشود صحبت كنم.

س- آیا از شما کسی است كه در دوران حاملگی كدام مشكل و یا تكلیفی داشته باشد؟

ج- .....

س- شما به زنان حامله كه دچار بعضی تكالیف شده باشد چی كمك کرده اید؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در این رسم ببینید چیست؟

ج- يك زن حامله است كه نشسته.

س- این زن چه قسم به نظر میخورد؟

ج- رنگ آن کمی زرد و لکه های سیاه در صورتش معلوم میشود.

س- میدانید او چه تکلیف دارد؟

ج- بلی، زن حامله است و به کمخونی دچار شده است.

س- علت کمخونی در زنان حامله چیست؟

ج- کمخونی در زنان حامله ناشی از فقدان آهن در مواد غذایی میباشد. که البته از اثر نگرفتن غذای مناسب بوجود می آید.

س- غذاهای مناسب که حاوی آهن باشد در زنان حامله چه فایده دارد؟

ج- غذاهای مناسب آهن دار برای تکامل درست طفل ضروریست.

س- از چه میدانید که خانم حامله مبتلا به کم خونی شده است؟

ج- خانم های مبتلا به کم خونی همیشه احساس خستگی و ضعیفی میکنند و توان به کار ندارد.

س- کمخونی دیگر چه علایمی دارد؟

ج- در کم خونی ممکن نفس تنگی پیدا شده لب ها، بیره ها منظمه چشم ها و ناخن ها بیرنگ میگردد.

س- برای اینکه زنان حامله به فقدان آهن دچار نشوند چه باید کنند؟

ج- زنان حامله غذاهای آهن دار و پروتئین دار مانند مرغ، پنیر، شیر، تخم و سبزیجات که دارای رنگه سبز تیره باشد و میوه جات که دارای رنگ زرد تیره است استفاده کنند.

س- آیا از شما کسی است که در دوران حاملگی به سوزش معده دچار شده باشد؟

ج- .....

س- دلیل پیدا شدن سوزش معده چیست؟

ج- با بزرگ شدن جنین در رحم معده نیز تغیر موقعیت می کند و در نتیجه سوزش معده بوجود می آید.

س- برای اینکه سوزش معده در دوران حاملگی از بین برود چه باید کرد؟

ج- برای رفع سوزش معده زنان حامله باید غذا را به دفعات زیاد به مقدار کم بخورند از خوردن غذا های تند سرخ کرده و چربی دار یا روغن دار پرهیزند.

س- دیگر چه باید بکنند تا سوزش معده رفع شود؟

ج- نوشیدن شیر و زردك در رفع سوزش معده مؤثر است.

معلم- سوزش معده هم از جمله مشکلات خیلی كوچك و معمولی دوران حاملگی است.

س- در این رسم چه را می بینید؟

ج- يك زن حامله است که استفراغ میکند.

س- آیا شما گاهی در زمان حاملگی استفراغ و دلبدی داشته اید؟

ج- .....

س- آیا میدانید که اگر کسی مبتلا به دلبدی یا استفراغ شود برای بهبودی آن چه باید کرد؟

ج- خوردن چیزهای خشك مانند نان نخود، قبل از برخاستن از بستر در رفع این تکلیف كمك میکند.

س- آیا از شما کسی است که در زمان حاملگی پاها یا دست هایش پندیده باشد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۳).

س- به این رسم ببینید چیست؟

ج- يك زن است كه حمل دارد

س- به نظر شما چه قسم معلوم میشود؟

ج- پاهایش پندیده است.

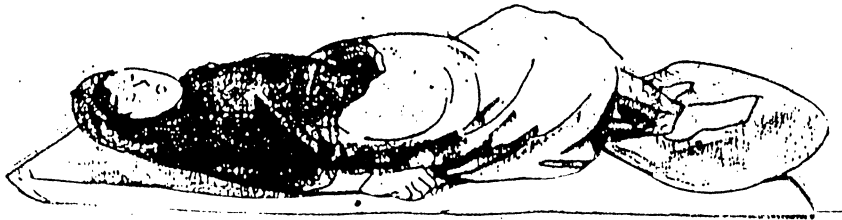
س- چرا پاهایش پندیده است؟

ج- بخاطر اینکه طفل در بطن کلان شده به پائین فشار آورده و باعث پندیده گی پاها میگردد.

س- برای رفع پندیدگی پاهایش چه کند؟

ج- از خوردن غذای نمکی جداً خود داری کند.

نمایش تصویر (۴)

س- به این رسم ببینید چیست؟

ج- رسم يك زن است كه خوابیده و پاهایش را بلند کرده.

س- پاهای خود را چه قسم باند گرفته است؟

ج- پاهایش را روی بالش، کمی از زمین بلند گرفته است.

س- این کار چه فایده دارد؟

ج- از پندیدگی پاها می کاهد.

معلم- دلبدی و استفراغ و پندیده گی پاها از بی نظمی های كوچك و معمولی است. قبضیت هم از تغییرات و مسكلات معمولی و كوچك است كه با خوردن مقادیر زیاد آب نوشیدنی، خوردن سبزیجات و میوه جات میتوان این مشكل را رفع ساخت.

س- آیا گاهی کسی را دیده اید كه در دوران حاملگی خون ریزی داشته باشد؟
ج- .....

س- به نظر شما اگر زن حامله خون ریزی پیدا میکند خطرناك است یا نه؟
ج- در جریان حاملگی اگر خافی خون ریزی پیدا میکند بسیار خطرناك است و امکان سقط جنین موجود است و (یا طفل در شكم مادر از بین برود).

س- آیا كمخونی شدید در زنان حامله ایجاد خطر مینماید؟
ج- بلی، در صورتیكه زن حامله كم خونی شدید داشته باشد و تداوی نشود امکان دارد در وقت ولادت به اثر خون ریزی بمیرد.
نمایش تصویر (۵).

س- به این رسم ببینید چیست؟
ج- يك خافی است كه حامله دارد میباشد.
س- این زن حامله دار چه حالت دارد؟
ج- دست ها، پاها و روی آن پندیده است.

س- آیا کسی از شما گاهی در دوران حاملگی به چنین مشکلی رو برو شده اید؟

ج- .....

معلم- پندیدن پاها، دست ها و روی در زنان حامله سردردی و سر گیچی و بعضی اوقات خیره شدن دید همراه با افزایش ناگهان وزن و بلند رفتن فشار خون علامات خطر است که مادر حامله باید با بروز چنین علامات به داکتر فوراً مراجعه کند و برای جلوگیری از این خطرات غذای که سرشار از پروتئین ها است مصرف نموده از خوردن غذا های نمکی پرهیزد.

ارزیابی:

س- بی نظمی های خطر ناک دوران حاملگی شامل کدام نوع پرابلم ها میباشد؟

س- علت کمخونی در زنان حامله چیست؟

س- زنان حامله ضرورت به خوردن کدام غذا ها دارند؟

س- کمخونی ضعیف، دلبدی، استفراغ، سوزش معده از جمله کدام پرابلم های دوران حاملگی است؟

خلاصه:

در دوران حاملگی بعضی مشکلات است که بزودی قابل علاج بوده عادی و بی خطر است که در اکثر زنان معمول است مثل دلبدی استفراغ، سوزش معده، پندیدگی کمی پاها و قبضیت، اما بعضی پرابلم ها در دوران حاملگی بسیار خطرناک است مثل پندیدگی پاها، دست ها، صورت، گرفتن وزن زیاد با فشار خون بلند، خون ریزی و کم خونی شدید در این حالت خانم حامله باید فوراً به داکتر مراجعه کند.

پلان درسی (۵۲)

تهیه کننده: خدیجه «بهرام»

موضوع: علائم خطر در زن حامله

تاریخ تهیه پلان: ۲۵ - ۵ - ۹۹

مقاصد درسی

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- علائم خطر در زن حامله چیست؟

۲- چطور از این خطرات دوران حاملگی جلوگیری گردد؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و بررسی وضع صحی گروه	۴ "	سوال و جواب نمایش	تصاویر: ۱- زن حامله خونریزی دارد. ۲- زن حامله سر درد. ۳- زن حامله مشکل دید دارد. ۴- زن حامله پائیدیده ۵- زن عصبانی
جریان درس جدید ۱- بحث بالای خطرات دوران حاملگی	۲۰ "	سوال و جواب نمایش	
ارزیابی	۲ "	سوال و جواب	
خلاصه، تاکید بالای پیام های صحی	۱ "		

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه، تکرار مختصر درس گذشته.

جریان درس جدید:

خواهران گرامی! طوریکه همه شما میدانید زنان در هنگام بارداری تکالیف جزئی از قبیل استفراف، دلبدی و یا سوزش معده میداشته باشند که اکثراً تا سه ماه اول ادامه داشته و بعد از آن وضع زن حامله بهبود میابد. اما بعضی مشکلات دیگری هم است که نه تنها در سه ماه اول بلکه در سه ماه دوم (شش ماهگی) و سه ماه سوم (نه ماهگی) هم پیدا شده میتواند، که عده از این مشکلات خالی از خطر نیست. درس امروزی ما هم در این مورد میباشد. (علام خطر در دوران حاملگی)

با گفتن بسم الله الرحمن الرحيم درس امروز خود را آغاز مینمائیم.

س- یکی از تکالیف که در دوران حاملگی خطرناک میباشد چیست؟

ج- خونریزی.

نمایش تصویر (۱)

س- خونریزی در سه ماه اول یا سه ماه دوم روی کدام علت ها رخ می دهد؟

ج- بر داشتن وزن بسیار سنگین، مقاربت بیش از حد، معاینات زیاد و غیر ضروری از طریق دامن و هم چنان موجودیت زخم در مجرای آله تناسلی دلایل است که سبب خونریزی در سه ماه اول یا سه ماه دوم میگردد.

س- اگر خونریزی مدت زیاد دوام کند باعث چه میشود؟

ج- باعث ضایع شدن جنین (سقط) میگردد.

س- اگر خونریزی با درد شدید ودوامدار همراه باشد نشاندهنده چیست؟

ج- هر گاه خونریزی توأم با درد شدید باشد نشاندهنده آنست که طفل مرده و احتمال زیاد سقط موجود است. در صورتیکه سقط به حالت عادی صورت نگیرد ضرورت به عملیات احساس میگردد.

س- در صورتیکه بعد از سقط خونریزی با درد شدید همراه باشد چه علت دارد؟

ج- علت خونریزی همراه با درد شدید بعد از سقط باقی ماندن پلاستتا و یا يك پارچه آن میباشد که این حالت را بنام سقط نامکمل یاد مینمایند.

س- اگر سقط نامکمل باشد یعنی پارچه از پلاستتا (جوره) در رحم باقی بماند سبب چه میشود؟

ج- باقیماندن يك پارچه از پلاستتا در رحم باعث خونریزی دوامدار گردیده، علاوهً امکان میکروبی شدن هم موجود است که در ین زمان حالت مادر وخیم تر می شود بنأً مادر به کمک عاجل و استراحت کافی ضرورت دارد.

س- اگر خونریزی در سه ماه اخیر رخ دهد باعث چه مشکل خواهد شد؟

ج- خونریزی در سه ماه اخیر ممکن به علت جدا شدن پلاستتا (جوره) ازدیوار رحم باشد که در نتیجه يك فاصله یا خلا بین دیوار رحم و جوره بوجود آمده و این خلا پر از خون میگردد.

س- جدا شدن پلاستتا از رحم چه خطر دارد؟

ج- زمانیکه پلاستتا از دیوار رحم جدا گردید توانایی رساندن مواد غذایی و اکسیجن را به طفل از دست میدهد که بالاخره نرسیدن مواد حیاتی باعث ضایع شدن طفل میگردد.

س- آیا جدا شدن پلاستتا برای مادر هم خطر دارد؟

ج- طوریکه همه شما میدانید معمولاً طفل قبل از جوره خارج میشود. در حالات که جوره بی وقت از دیوار رحم جدا شود و اولاً پلاستتا خارج شود، در ینصورت امکان از بین رفتن طفل موجود است و هم چنان خونریزی شدید در نزد مادر پیدا میگردد.

س- آیا میدانید که چرا خونریزی شدید برای مادر خطر دارد؟

ج- خونریزی شدید باعث کم خونی مادر گردیده که کم خونی به نوبهء خود مشکلات دیگر را بار میآورد.

س- آیا شما کسی را دیده اید که جوره اش قبل از طفل پیدا شده باشد؟

ج- .....

پلان درسی (۶)

تهیه کننده: دکتر شکیلا احمدی

موضوع: تغذیه

تاریخ تهیه پلان: ۱۹ - ۱۰ - ۱۹۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت ۲۵ - ۳۰ دقیقه ۹۵٪ بتوانند معلومات ذیل را بیان کنند:

- ۱- سه گروپ مواد غذای کدام ها اند؟
- ۲- این سه گروپ به بدن چی فایده ها دارد؟
- ۳- در مورد نگهداری و استفاده غذا ها معلومات ارائه نماید؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
- میز، سه پایه غذای - پاکت های پلاستیکی - دال، نخود، لوبیا، گندم، جواری و غیره تصاویر: ۱- تصویر کچالو، جواری گندم ۲- تصویر گوشت، ماهی ۳- میوه و ترکاری ۴- دیگ بدون سرپوش بالای آتش	سوال جواب	۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ
	نمایش	۲۴ "	جریان درسی جدید ۱- بحث در مورد سه گروپ مواد غذای ۲- بحث بالای فواید آن. ۳- بحث بالای استفاده غذاها.
	کار عملی	۲ "	ارزیابی
		۲ "	خلاصه

س- شما در آن حالت چه کمک‌های لازم را انجام داده اید؟

ج- .....

س- یکی از علائم دیگر که در دوران حمل خطرناک می‌باشد چیست؟

ج- یکی از مشکلات دیگر دوران حاملگی که برای طفل و مادر هر دو خطرناک می‌باشد عبارت است از کم شدن مقدار خون (حجم خون) در پلاستتا (جوره) می‌باشد که این مشکل اکثراً در سه ماه آخر رخ می‌دهد. در اثر بوجود آمدن این مشکل پلاستتا وظیفه خویش را که رساندن خون است به درستی انجام داده نمی‌تواند بناً توزیع مواد غذایی و اکسیجن از طریق بند ناف به طفل باسکتگی مواجه می‌گردد.

س- از روی کدام علائم میتوان کم شدن مقدار خون در پلاستتا را دریافت نمود؟

ج- علائم و نشانی‌های بارز این مشکل عبارت اند از:

- فشار بسیار بلند.

- سر دردی شدید.

- مشکل در دیدن.

- پندیدگی قابل ملاحظه دستها و پاها.

س- چرا فشار بلند می‌رود؟

ج- در نتیجه بی‌نظمی در جذب نمک و مایعات توسط گرده‌ها و هم کم بودن مقدار خون فشار بلند می‌رود.

نمایش تصویر (۲)

- س- در این تصویر چه را می بینید؟
 ج- زن را که سرش را محکم گرفته است.
 س- چرا این زن حامله سردرد شده است؟
 ج- وقتی که فشار خون بلند برود سر دردی شدید هم پیدا می شود.
 نمایش تصویر (۳)

- س- در رسم چه را می بینید؟
 ج- زن حامله که اشیاء را به بخوبی دیده نمی تواند
 س- چرا در قوه دید مشکل بوجود میآید؟
 ج- بخاطر اینکه حجم خون در پلاستتا کم شده و مادر مشکل در دیدن پیدا کرده است.
 نمایش تصویر (۴)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- زن حامله که دست های و پاهایش پندیده است.

س- تورم پاها و دست به چه علت میباشد؟

ج- به علت ازدیاد مقدار نمک در خون و چون، نمک در ترکیب خود یک مقدار آب دارد و هم چنان برای حل شدن آن آب بیشتر ضرورت است بناً تورم در پاها و دست ها به میان میآید. و همچنان پندیدگی بیش از حد پاها و دست ها بیش از حد علایم خطر برای زنان حامله می باشد.

س- هر گاه در زن حامله این نشانی ها دیده شود چی باید کرد؟

ج- باید هر چه زودتر به مرکز صحتی رهنمائی شود.

س- اگر درین حالت به داکتر مراجعه نشود چه خطر را در پی خواهد داشت؟

ج- .....

نمایش تصویر (۵)

س- در سم چی را می بینید؟

ج- زن حامله را که عصبانی می باشد.

معلم- زمانیکه مقدار خون در بدن زن حامله بسیار کم گردد به مغز خون نمی رسد و در نتیجه آن به دماغ صدمه رسیده باعث بوجود آمدن حمله های عصبی میشود.

- س- برای اینکه مشکلات دوران حاملگی از قبیل خونریزی و یا کم شدن حجم خون به حالت خطرناک نرسد باید کدام نکات در نظر گرفته شود؟
- ج- خود داری از انتقال اشیای سنگین و کار شاقه.
- خود داری از معاینه های غیر ضروری از طریق دامن
- جلوگیری از مقاربت بسیار زیاد مخصوصاً در ماه های اخیر.
- س- در کدام حالات باید فوراً نزد داکتر مراجعه گردد؟
- ج- در حالات ذیل زن حامله حتماً نزد داکتر مراجعه نماید:
- موجودیت زخم در مهبل و آمدن چرك و ریم.
- ادامه دلبدی و استفراغ بعد از سه ماه اول.
- بلند رفتن فشار، سر دردی شدید و مشکل در قوده دید.
- پندیدگی بیش از حد در پاها و دستها.
- خارج شدن مایع شفاف به مقدار زیاد و پیدا شدن درد.
- خونریزی و حتی دیدن داغ و لکه همراه با تب.
- موجودیت درد شدید و دوامدار در بطن.
- وقتی که مادر حرکت طفل را احساس ننماید.

ارزیابی:

- س- خونریزی در سه ماه اول و دوم به دلیل چیست؟
- س- اگر خونریزی با درد شدید همراه باشد نشاندهنده چه میباشد؟
- س- فرق بین سقط مکمل و نامکمل چیست بیان نمائید؟
- س- اگر پارچه پلاستنا در رحم باقی بماند چه خطر دارد؟
- س- خونریزی در سه ماه اخیر چه مشکل را بار میآورد؟
- س- کدام علایم خطر در سه ماه اخیر را می شناسید شرح دهید؟
- س- از روی کدام علایم کم شدن مقدار خون (حجم خون) در پلاستنا شناخته میشود؟
- س- در کدام حالات باید به داکتر فوراً مراجعه کنیم؟

خلاصه:

خونریزی در سه ماه اول و دوم، سقط مکرر و نامکمل و کم شدن حجم خون در پلاستما از جمله مشکلات است که در دوران حاملگی منجر به خطر گردیده در صورتیکه توجه قابل ملاحظه به زن حامله نگردد. زن حامله در صورت مشاهده علائم چون خونریزی، فشار بسیار بلند، سردردی شدید، تورم بیش از حد پا و دست و استفراغ و دلبدی بعد از ماه اول باید حتماً به داکتر مراجعه نماید. علاوئاً مشاهده مایع سفید به مقدار زیاد و بی وقت، حرکت نکردن طفل در بطن و درد شدید و دوامدار بطن علائم است که تدابیر طبی را ایجاب می کند.

تاکید بالای پیام های صحی

- ۱- زنهای حامله ضرورت به خوردن غذاهای آهن دار و پروتینی دارند.
- ۲- برای رفع قبضیت مقادیر وافر سبزیجات، مایعات و آب میوه جات مصئون نماید.
- ۳- در صورت مبتلا شدن به کمخونی علاوه بر خوردن غذاهای سرشار از آهن، گرفتن تابلیت های آهن ضروریست.
- ۴- کمخونی شدید برای زندگی مادر و طفل خطرناک است.
- ۵- در صورت موجودیت سوزش معده در دوران حاملگی، زن حامله باید غذا را به مقادیر کم ولی به دفعات بیشتر بخورد.
- ۶- از خوردن بیش از حد غذاهای چربی دار جلوگیری نماید.
- ۷- اگر پاهای در دوران حمل تورم داشته باشد، با بلند گرفتن پاها میتوان آن را رفع کرد.
- ۸- خوردن چیزهای خشك مانند نان خشك در وقت بر خاستن از خواب در رفع دلبدی و استفراغ که اکثراً در نزد زنهای حامله در سه ماه اول دیده میشود، مؤثر است.
- ۹- خونریزی در هر يك از ماه های حمل علامه خطر است، در صورت موجودیت خونریزی باید به زودترین فرصت به داکتر مراجعه کرد.

پلان درسی (۵۳)

تهیه کننده: ناهید «احمدزی»

موضوع: هدایات اساسی برای زن حامله

تاریخ تهیه پلان: ۱۳ - ۴ - ۹۷

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- کدام هدایات برای خانم حامله ضروری است.

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر گروپ های عمده مواد غذایی.	سوال و جواب	۱۸ "	جریان درس جدید: ۱- بحث بالای هدایات اساسی برای زن حامله
۲- زن حامله در حالت استراحت.	نمایش	۳ "	ارزیابی
۳- زن حامله که کلینک می‌رود.		۲ "	خلاصه
۴- زن حامله در حالت واکسین.			
۵- خانم حامله			

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروه مورد نظر.

جریان درس جدید:

خواهران گرامی! همه میدانیم و چنانچه گفته اند: که زن نیم قشر جامعه را تشکیل داده و در پرورش اطفال سهم فعال دارند (با يك دست گهواره و با دست دیگر جهان را می شوراند) پس چه خوب است که این زن امروز که باید مادر فردا میشود هم خودش صحتمند و هم طفلی را که به دنیا میآورد صحتمند باشد. به همین منظور ما هم امروز درس داریم راجع به هدایات برای زن حامله.

س- وقتی شما با يك زن حامله یکجا شوید برایش نصیحت میکنید؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- ر این تصویر چه را می بینید؟

ج- مواد غذایی را.

س- غذا بالای زن حامله چه تاثیر دارد؟

ج- غذا برای همه ما و شما ضروری و لازم است و هر انسان به خاطر بقا حیات خود به غذا ضرورت دارد، اما زنان حامله به غذا زیاده تر البته به غذای های متنوع یا هر قسم غذا ضرورت بیشتر دارند زیرا طفل در شکم مادر از همان غذاهای که مادر میخورد تغذیه شده و نمو میکند.

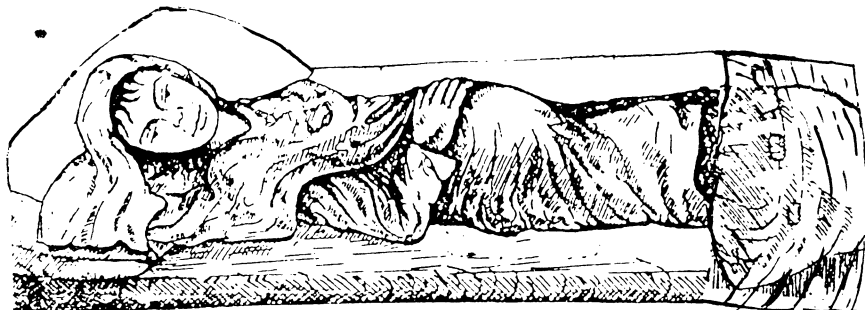

- س- اگر مادر در دوران حاملگی غذا درست نمیخورد چه خطراتی برای خودش و طفل اش دارد؟
- ج- بر علاوه که خود مادر ضعیف میشود در بطن مادر طفل نیز به سوء تغذیه مبتلا شده و خوب نمونی کند.
- س- پس باید يك زن حامله روزانه چند مرتبه و کدام غذاها را بخورد؟
- ج- يك زن حامله باید روز ۴ - ۵ مرتبه غذا بخورد یعنی به دفعات زیاد و به مقادیر کم.
- س- آیا کسی دلیل این را میداند که چرا زن حامله باید به دفعات غذا خود را زیاد و مقادیر آنرا کم کند؟
- ج- بخاطریکه در زمان حمل معده از جای اصلی خود بیجا میشود و به صورت عادی نمی تواند کار کند.
- معلم- پس این يك اصل (هدایت برای زنان حامله) است که خوردن غذای بیشتر از هر وقت دیگر، یعنی باید آن قدر غذا بخورد که هم برای خودش و هم برای طفل که در بطن اش است کفایت کند.

س- چرا زنان حامله باید غذاهای مختلف بخورند؟

ج- بخاطریکه هر غذا خاصیت مختلف و مواد غذایی جداگانه خود را دارد.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چی را میبینید؟

ج- زن حامله که در حالت استراحت است.

س- استراحت برای زن حامله چه فایده دارد؟

ج- .....

معلم- بر علاوه که زن حامله در زمان حاملگی غذا بیشتر میخورد و از انواع غذاها استفاده میکند باید روزانه يك ساعت استراحت کند اگر خسته باشد بیشتر استراحت کند و پاهای خود را بالای باشت گذاشته بلند نگهدارد تا از تورم و پندیدگی پاهایش جلوگیری شود.

نمایش تصویر (۳)

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- زن حامله را که از لباسها بسیار تنگ استفاده کرد . بسیار بلند پوشیده.

س- شما در قسمت پوشیدن لباسهای زن حامله چه نظر دارید؟

ج- زن حامله باید از لباسهای کلان استفاده نموده و بوتهای آرام و هموار بپوشد.

س- پوشیدن لباسهای کلان و آزاد برای زن حامله چه فایده دارد؟

ج- مادر و جنین احساس آرامش می کند.

س- در قسمت کار و فعالیت های روزانه زن حامله چه نظر دارید؟

ج- زن حامله باید کارهای سنگین نکند همچنان چیزهای بزرگ را حمل ندهد زیرا اگر زن حامله چیز های

سنگین را حمل دهد سبب خونریزی حتی سقط جنین شده می تواند که هم برای مادر و هم برای طفل

خطرناک است.

س- بسیار خوب خواهان گرامی! به این تصویر نگاه کنید چی را می بینید؟

ج- در این تصویر يك زن حامله را می بینیم که به کلینک می رود.

س- يك زن حامله چه وقت باید به کلینک برود؟

ج- او به کلینک وقتی باید برود که فکر میکند حامله شده و بعداً تا زمانی که ولادت میکند یعنی از شروع

حمل تا زمان ولادت غرض تکمیل معاینات باید به مرکز صحتی مراجعه نماید.

س- رفتن زن حامله به کلینک یا شفاخانه در زمان حمل چه فایده دارد؟

ج- فایده اش همین است که زن حامله توسط معاینات منظم از مشکلات و خطرات مراحل اخیر حامله گی

آگاه شده و برای ولادت مصئون آماده می گردد.

س- زن حامله غیر از غذا و استراحت و رفتن به کلینک دیگر به چه ضرورت دارد؟

ج- به گرفتن تابلت های مخصوص کمخونی ضرورت دارد تا خودش تقویه شود این تابلت باید همیشه با

غذا خورده شود و مطابق هدایت داکتر گرفته شود.

مقدمه:

سلام احوالپرسی، تنظیم گروه، بررسی حالت ظاهری گروه

جریان درس جدید:

خداوند (ج) بر بندگانش در دنیا نیز مهربان است چنانچه نازل میسازد آب را از آسمان ها و زنده میسازد نباتات و غله جات را به منظور تغذیه حیوانات و انسان ها پس باید شکر گذاری خداوند (ج) را بجا آورده و از نعمت های گوناگون که به ما ارزانی کرده به صورت درست از آن استفاده کنیم تا تندرست باشیم و بتوانیم پرودگار خویش را خویتر و بهتر عبادت کنیم جهت داشتن وجود سالم زیادتیر به چیزهای ضرورت یا احتیاج داریم که عبارت از آب، هوا، غذا و حفظ الصحه میباشد در مورد آب و حفظ الصحه قبلاً بحث های داشتیم و حال باهم در باره غذا به مفاهمه میرسم.

س- شما در مدت يك شبانه روز و یا در طول هفته زیادتیر کدام غذاها را استفاده میکنید؟

ج- .....

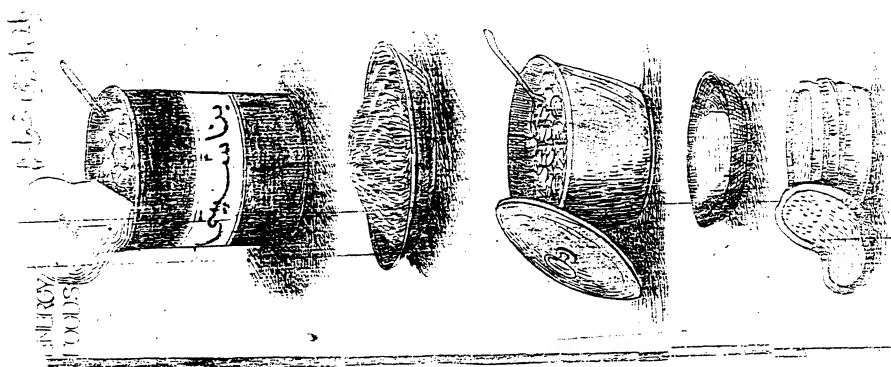
س- غذا چیست؟

ج- غذا مواد مورد ضرورت وجود است که در اوقات معینه بشکل پخته و یا خام به وجود باید برسد.

س- زیاتر وجود انسان به کدام نوع غذا ها ضرورت دارد؟

ج- به انواع و اقسام مختلف غذاهای خام و پخته ضرورت دارد.

نمایش تصویر:

س- در این تصویر چه را میبینید؟

ج- یک زن حامله را که واکسین میکند.

س- زن حامله باید کدام واکسین را نماید؟

ج- واکسین تیتانوس نماید.

زرق واکسین تیتانوس در زمان حمل هر دو مادر و طفل را در زمان ولادت از مرض کشنده تیتانوس نجات میدهد.

س- در قسمت گرفتن ادویه جات برای زنان حامله چه نظر دارید؟

ج- زنان حامله هیچ وقت خود سرانه دوا نخورند. (تا سه ماه اول حمل خود هیچ نوع دوا مسکن نخورد.)
معلم- بلی به ادامه گفته های شما من هم میخواهم یاد آوری نمایم که باید هیچگاهی زنان حامله بدون مشوره داکتر یا نرس دوا نخورند. خوردن دوا بدون مشوره داکتر به طفل ضرر میرساند و حتی ممکن سبب سقط و یا معیوبیت مطلق آن ها گردد.

س- در قسمت حفظ الصحه برای زنان حامله چه نظر دارید؟

ج- زن حامله باید خود را پاک نگهدارد. زود زود حمام بگیرد و لباسهای خود را زود، زود تبدیل نماید.

س- حفظ الصحه برای زنان حامله چه فایده دارد؟

ج- مادر را از امراض گوناگون نجات میدهد.

معلم- اگر مادر حفظ الصحه را مراعات نماید هیچگاهی مریض نمیشود مادر صحتمند می تواند طفل صحتمند به دنیا بیاورد.

س- آیا میدانید که علائم خطر در زن حامله کدامها اند؟

ج- تب بلند.

- پندیده گی پاها و دستها و گرفتن وزن بیش از حد، فشار بلند.

- جاری شدن خون، جاری شدن آب از رحم و درد.

س- اگر شما با يك زن حامله مقابل شوید که یکی از این تکالیف را داشته باشد شما به حیث يك زن و یا يك مادر همراهی چه كمك میکنید؟

ج- در صورت موجودیت پندیده گی مادر باید استراحت و پاها را بلند نگهدارد و دیدیم اگر این كمك هم نتیجه نداد به نزدیکترین کلنیک یا شفاخانه روان میکنیم و اگر زن حامله تب یا خونریزی داشت فوراً به داکتر مراجعه نمایند.

س- در صورتی که زن حامله تب، خونریزی و پندیده گی داشته باشد چرا به مراجع صحی رهنمایی شود؟

ج- بخاطریکه این علایم برای مادر و طفل بسیار خطرناک است حتی ممکن سبب مرگ طفل و مادر شود.

معلم- بلی، خواهان عزیز! این هدایات برای زن حامله که امید داریم همه تان مطابق آن در زمان حاملگی عمل نمایند مهم اند. درس را فهمیدید اگر شما سوال نداشته باشید میپردازیم به ارزیابی درس.

ارزیابی:

س- از درس امروز چه آموختید؟

س- هدایت برای زن حامله شامل کدام نکات مهم است؟

س- چرا زنان حامله برای معاینات منظم به شفاخانه بروند؟

س- چرا زنان حامله در دوران حاملگی واکسین تیتانوس شود؟

س- چرا زنان حامله حفظ الصحه را مراعات نماید؟

خلاصه:

درس امروز ما راجع به مداخلات برای زنان حامله بود و در مجموع روی مطالب گرفتن غذا بیشتر از هر وقت دیگر، گرفتن غذاهای مختلف، استراحت، جلوگیری از پسند کردن چیزهای سنگین و کارهای سنگین معاینات منظم در دوران حاملگی، گرفتن تاسیت های کمخونی، واکسین ضد مرض تیتانوس جلوگیری از گرفتن دواها بدون مشوره داکتر (دوا خود سرانه)، مراعات حفظ الصحه همیشه و خصوصاً زمان حاملگی و مراجعت فوری به داکتر در صورت موجودیت علایم خطر مثل تب، خونریزی و تورم پاهای و دفعتهاً گرفتن وزن زیاد بحث گردید.

پلان درسی (۵۴)

تهیه کننده: دکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: ولادت و زایمان

تاریخ تهیه پلان: ۱ - ۱۲ - ۹۷

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می ۹۰٪ بتوانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- ولادت دارای چند مرحله است؟

۲- کدام کمک ها در وقت وضع حمل و بعد از آن باید انجام داده شود؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
مودل پلاست و طفل		" ۲	توضیح مختص: سازه و احوالپرسی، تنظیم گروپ در بررسی وضع صحی گروپ
تصاویر:	سوال و جواب		جریان درس جدید:
۱- تصویر عتق رحم	نمایش تصویر و	" ۲۰	۱- بحث بالایی مراحل ولادت.
۲- تولد طفل.	مودل		۲- بحث در مورد کمک به مریض
۳- قطع بند ناف.		" ۲	ارزیابی
۴- ظروف داخل دیگ		" ۱	خلاصه
۵- پلاستنا			
۶- تصویر خانم زچه			

مقدمه:

سلام، احوالپرسی، تنظیم گروپ بررسی حالت صحی گروپ.

جریان درسی جدید:

طوری‌که به شما نیز معلوم است يك طفل (جنین) مدت چهل هفته یا به اصطلاح ما و شما مدت ۹ ماه و ۹ روز در رحم مادر قرار دارد و بعد از آن موقع ولادت فرا میرسد و زن حامله باید آماده ولادت گردد.

س- شاملین محترم در بین شما چند نفر از شما مادر هستید؟

ج- .....

س- آیا شما گاهی جریان ولادت را نظارت کرده اید؟

ج- .....

س- به زن که ولادت کرده در اثناء ولادت چی نوع کمک‌ها به وی صورت گرفته است؟

ج- .....

س- به نظر شما ولادت دارای چند مرحله است؟

ج- دارای سه مرحله است (مرحله اول، مرحله دوم، مرحله سوم)

س- مرحله اول ولادت چه وقت شروع میشود؟

ج- مرحله اول از شروع درد های ولادی از اثر انقباض رحم شروع میشود بعضاً مادر ممکن ترشحات خونی

همراه با کمی مخاط، خارش و سوزش در زمان درد در این مرحله داشته باشد.

س- مادر در این مرحله باید کدام وضعیت یا حالت را بخود بگیرد؟

ج- بهتر است در این مرحله مادر گردش کند چرا که گردش برای باز شدن عنق رحم و پائین شدن طفل کمک

میکند.

س- آیا درد در این مرحله به طور منظم پی در پی میباشد؟

ج- نخیر، در شروع مرحله اول درد به صورت غیر منظم بوده و بین هردرد وقفه نسبتاً طویل تر موجود است

دردهای پی در پی به فاصله غیر منظم را درد های کاذب گویند.

س- پس درد های اصلی کدام درد هاست؟

ج- درد های است که فاصله درد ها منظم باشد مثلاً فاصله بین درد ها ۵ دقیقه یا ۲ دقیقه میباشد.

س- در این رسم چه رami بینید؟

ج- عنق رحم ها را.

معلم- درست است در این رسم سه رحم نشان داده شده در رسم اول عنق رحم بسته است در رسم دوم عنق

رحم کمی باز و در رسم سوم عنق رحم کاملاً باز است.

س- آیا خوب است در اثنای مرحله اول مادر به طرف پائین زور بزند؟

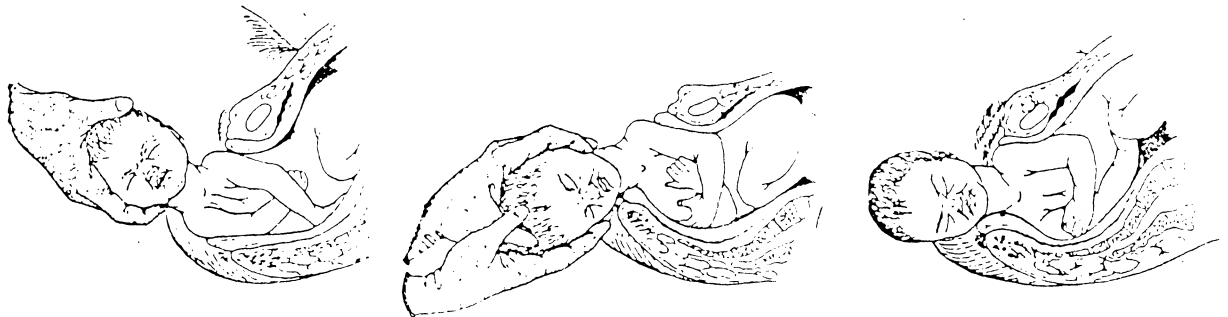
ج- نخیر، مادر نباید در مرحله اول دردهای ولادی به طرف پائین زور بزند تا این که عنق رحم کاملاً باز شود

همچنان تا زمان که مادر در ناحیه حوصلی خود احساس فشار نکند نباید به طرف پائین زور بکند.

س- آیا درد در مرحله اول ولادت در اول باری و چند باری یکسان است؟

ج- نخیر، فرق دارد درد در مرحله اول ولادت در خانم که اول باری تولد کند مدت ۱۰ - ۲۰ ساعت درد

دوام دارد و در خانم که چند باری تولد میکند ۷ - ۱۰ ساعت درد دوام دارد.

س- این تصویر چه را نشان می‌دهد؟

ج- طفل تولد شده را نشان می‌دهد.

س- به نظر شما کدام مرحله ولادت است؟

ج- مرحله دوم ولادت.

س- مرحله دوم ولادت کدام است؟

ج- مرحله است که طفل تولد می‌شود بعضاً از پارده شدن کسبه پر آب (مایع امینوتیک) شروع می‌شود

س- فاصله این مرحله زیاد است یا کم؟

ج- این مرحله معمولاً آسانتر بوده و زمان آن کمتر است و از تقلصات رحم شروع می‌شود.

س- آیا ضرور است مادر در این مرحله به طرف پائین زور بزند؟

ج- خلی، مادر باید از شروع تقلصات رحم به طرف باطن زور کند این عمل در بیرون آمدن طفل کمک می‌کند.

س- وضعیت مادر در هنگام تولد طفلش باید چگونه باشد؟

ج- مادر میتواند بالای دو پا نشسته و یا به پشت بخوابد هر قسم که خود را راحت احساس می‌کند و باید

مادر بالاتر قرار داشته باشد تا به طفل در اثنای ولادت صدمه نرسد.

س- آیا معاینه کردن زن در هنگام ولادت امر حتمی است؟

ج- در ولادت های نارمل به هیچ صورت لازم نیست داکتر یا دانی دست یا انگشت را به داخل مهبل مادر

بگذارد زیرا سبب میکروبی شدن مهبل می‌گردد.

معلم- زمان که عنق رحم به اندازه ۱۰ سانتی متر باز میشود طفل خود به آسانی به دنیا میآید.

س- در قسمت نظافت مادر کدام چیز ها در نظر گرفته شود؟

ج- اطراف و اشیای دور پیش مادر باید پاک باشد تا سبب انتقال امراض مختلف به مادر نشود.

س- وقتی طفل تولد شد کدام چیز ها باید مد نظر گرفته شود؟

ج- طفل معاینه شود که آیا نواقص دارد یا نی یعنی دست و پا و وجودش مکمل است یا چطور.

س- اگر گریه نمی‌کرد و بیهوش بود به طفل چه کمک شود؟

ج- از دو بند پای طفل محکم گرفته سر طفل را پایان نموده به پشت آن آهسته آهسته زده شود تا مخاط از

طرق تنفسی خارج گردد و طفل گریه کند و باوجود این عمل اگر بازهم طفل گریه نکرد طفل را به آب

سرد غوطه داده تا به هوش آید.

س- اگر به هوش باشد بعد از تولد به آن چی کمک میکند؟

ج- باید فوراً با یک تکه پاک پوشانده شود تا ریزش نکند زیرا دفعتاً از محیط گرم خارج شده است.

س- وقتی طفل تولد شد الی بستن ناف طفل، طفل در کجا قرار داده شود؟

ج- تابستن ناف طفل باید پائینتر از مادر قرار داده شود تا جریان خون کودک به اختلالات مزاحه نشود.

نمایش تصویر (۳)

س- در رسم چه رامی بینید؟

ج- قطع کردن بند ناف طفل را.

س- پس بند ناف با چی باید قطع گردد؟

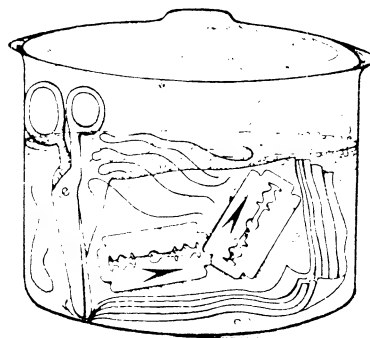
ج- با يك پل پاك و يا قیچی معقم باید بریده شود.

س- بند ناف چگونه باید بسته شود و قطع گردد؟

ج- جهت بسته کردن ناف اول باید به اندازه يك انچ از طرف طفل (به پهنای يك انگشت) و ناحیه بسته کردن دوم به اندازه ۲ انچ از طرف طفل (دو پهنای انگشت) بسته شده بند ناف را از فاصله بین دو ساحه بسته شده قطع میکنیم.

نوت: معلم باید این عملیه را بالای مدل گودی و پلاستیک عملاً اجرا کند.

نمایش تصویر (۴)

س- در این رسم چه را می بینید؟

ج- دیگ که در آن وسایل مورد ضرورت ولادت رامی جوشاند.

س- چگونه میتوان ازمنتن شدن بند ناف جلوگیری کرد؟

ج- اولاً بند ناف باید با شی معقم قطع شود و هم بند ناف باید با گاز پنبه پاك خشك و يا هم كوشش شود كه پاك نگاه شود زياد پيچانده نشود.

س- زیادتري کدام مرض از اثر بریدن بندناف يا شی ناپاك و گذاشتن چیزهای غير ضروری مثل خاك، گل، سرخی، سرمه و اشیای مشابه آن پیدا میشود؟

ج- تیتانوس.

س- بند ناف معمولاً بعد از کدام مدت می افتد؟

ج- بعد از ۵ - ۸ روز خشک شده می افتد.

س- چرا مهم است طفل پس از ولادت فوراً پستان مادر را بمکد؟

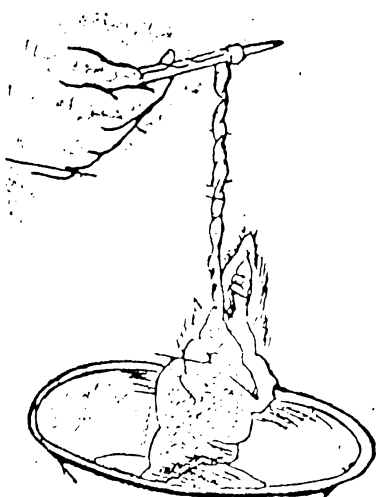
ج- زیرا در جدا شدن پلاستنا (جوره) کمک میکند و از خونریزی مادر جلوگیری میشود.

س- به طفل بعد از ولادت کدام کمک ها باید صورت گیرد؟

ج- مخاط اضافی از گوش، داخل بینی و دهن نوزاد یا مخاط کشیده شود و اگر مخاط کش نبود با دستمال

پاك دهن، چشم ها و گوشهای طفل پاك شود و هم در چشم نوزاد لیمو چکانده شود.

نمایش تصویر (۵)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- خارج شدن پلاستنا (جوره) را.

س- چه فکر میکند که خارج شدن جوره کدام مرحله ولادت است؟

ج- مرحله سوم ولادت است.

س- معمولاً پلاستنا چه وقت خارج میشود؟

ج- شاید در بعضی ها از ۵ - ۱۵ دقیقه بعد خارج می شود و در بعضی ها تا نیم ساعت الی يك ساعت هم

دوام میکند و اگر خارج نشد عاجل نزد داکتر برده شود.

س- شما در رسم چی را میبینید؟

ج- غذاهای انرژی دهنده مثل جواری، کچالو، گندم ... و غیره.

س- این غذا ها به وجود چی فایده دارد؟

ج- این غذاها به وجود ما انرژی میدهد یا طاقت میدهد.

نمایش مواد حقیقی

(در بین پاکت های پلاستیکی برنج، گندم، نان خشک، کچالو، جواری)

س- کیه به این نوع غذاها زیاد احتیاج دارند؟

ج- دهقانان، گلکاران و مزدورکاران و کسانی که کار جسمی زیاد تر می کنند باید به خاطر کسب انرژی دوباره از آن استفاده نمایند.

س- چی وقت باید این غذا ها گرفته شود؟

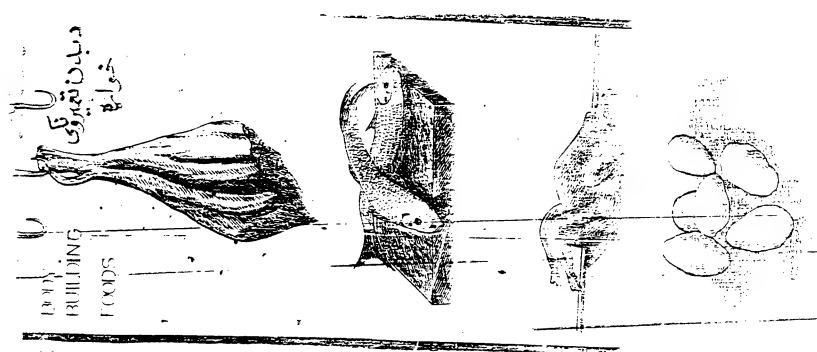
زیاد تر از طرف چاشت زیرا در هنگام شب در معده مانده بد هضمی را بار میآورد. و هم نباید بعد از مصرف آن دفعتاً شخص استراحت کند بلکه باید بیدار بنشیند تا غذا هضم شود.

معلم- به این شکل (دایره) نگاه کنید؟

س- اگر این دایره را جسم انسان فکر کنیم آیا به يك پایه قسمی که می بینید استوار استوار میشود؟

ج- نخیر.

نمایش تصویر:

س- به خاطر خارج شدن پلاستنان کداه کمنک ها صورت گیرد؟

ج- بطن مادر مساژ داده شود مريض نفس های عميق بکشد چنانچه اکثرا مروج است نوك موی مريض را به دهنس میدهند تا دلبد شود که این دلبدی در خارج شدن پلاستنا کمنک میکند و بعضی ها رواج دارد يك بوتل را به مريض میدهند که پف کند.

س- چطور میتوان مطمئن شد که آبا پلاستنا مکمل خارج شده؟

ج- اول - پلاستنا نگاه میکنیم که کداه قسمت آن کم نباشد و یا مینیم که خون از داخل آن به خارج جریان دارد یا خیر.

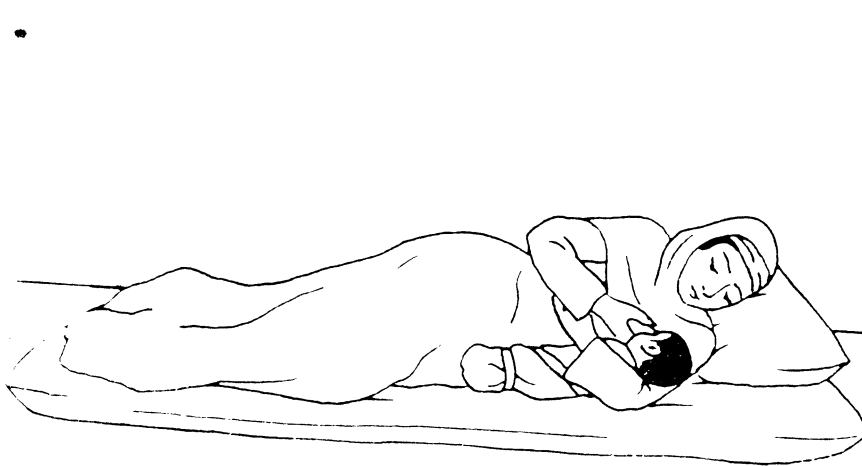
گر باز هم بدانستیم پلاستنا را در طست پر از آب گذاشته می بینیم که از آن خون خارج میشود اگر خارج شد میدانیم که پارچه داخل رحم مانده.

نمایش مودل: معلم عملا پلاستنا را در دو دست گذاشته نشان بدهد.

س- بعد از خارج شدن پلاستنا به مادر کداه کمنک جهت جلوگیری از خونریزی اضافی باید انجام داد؟

ج- بطن مادر مساژ داده شود تا رحم منقبض گردد.

نمایش تصویر (۱۴):

س- شما در تصویر چرا می بینید؟

ج- خانم زچه را.

س- حال کسی گفته می‌تواند که کدام هدايات را بايد مد نظر گرفت تا زن زجه پس از تولد طفل صحتمند باشد؟

- ج- نوشيدن مايعات حتمت از دماذ شیر.
- خوردن غذای متوازن و کافی
- گرفتن تانليت آهن، فوليك اسيد جهت جلوگيری از کم خونی
- مراعات حفظ الصحه، حمام گرفتن.
- پاک ساختن مادر در روزهای اول با جانيپاک مرطوب.
- پاک نگهداشتن پستان ها و شستن آن قبل از هر تير دهی.

ارزیابی:

- س- ولادت دارای چند مرحله است؟
- س- مرحله اول ولادت کدام است؟
- س- آیا مادر در مرحله دود به طرف پائین زور بزنند؟
- س- فرق بين درد اصلی و کاذب چیست؟
- س- مرحله سوم ولادت کدام است؟
- س- کدام کسک ها به مادر که ولادت کرده صورت گیرد؟
- س- بعد ناف چطور قطع گردد؟

خلاصه:

این بود جریان يك ولادت مصئون و در صورت که ولادت اختلالی باشد. ویا مادر مشکلات مانند فشار خون بلند داشته باشد و یا طفل به شانه یا به پا باشد در آن صورت هر چه رودتر به مرکز صحن انتقال دهید در فاصله راد يك بالشت زیر کمر مادر گذاشته شود و یا پاهای مادر را بلند قراردهید تا از ضایع شدن طفل و مادر جلوگیری شود.

نکات عمده را تکرار و بالایی پیام های صحن تاکید نمائید.

پلان درسی (۵۵)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: تغذیه توسط شیر مادر

تاریخ تهیه پلان: ۹۷ - ۷ - ۲

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه یی بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

- ۱- فواید تغذیه توسط شیر مادر چیست؟
- ۲- طفل تا سن چند سالگی توسط شیر مادر تغذیه گردد؟
- ۳- چرا در پهلوی شیر مادر غذای اضافی به طفل داده شود؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ	۲ "		تصاویر:
خریان درس جدید:			
۱- بحث بالای فواید تغذیه توسط شیر مادر.	۲۰ "	سوال و جواب	۱- تغذیه طفل توسط شیر مادر
۲- بحث در مورد چرا به طفل غذای اضافی داد.		نمایش	۲- تغذیه توسط طفل با شیر چروشك
ارزیابی	۲ "		۳- طفل صحت مند.
خلاصه	۱ "		۴- غذای اضافی
تاکید بالای پیام های صحی			

مقدمه:

سلام، احوالپرسی، تنظیم گروپ.

جریان درس جدید:

خواهران گرامی! به شما معلوم است که تمام موجودات زنده به غذا ضرورت دارند و بدون غذا زنده گی کرده نمیتوانند مگر خوردن غذا در هر سن و سال فرق میکند یعنی نوعیت غذا در سن و سال فرق میکند. قسمیکه میدانید به اطفال که نو تولد میشوند نمی توانیم غذای بزرگان را بدهیم

س- پس بهترین غذا برای اطفال نو تولد چیست؟

ج- شیر مادر بهترین غذای برای اطفال نو زاد می باشد.

معلم- پس درس امروز ما هم در مورد تغذیه اطفال توسط شیر مادر میباشد.

پرسیدن از تجارب شاملین.

س- آیا شما اطفال تان را توسط شیر خود تغذیه مینمایید؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- مادر که طفل خود را از شیر خودش تغذیه میکند.

س- آیا کار خوب میکند که طفل خود را از شیر خودش تغذیه مینماید؟

ج- بلی.

س- تغذیه طفل توسط شیر مادر چه فایده دارد؟

ج- شیر مادر غذای مکمل بوده و سبب نمو و صحتمندی طفل میگردد.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- يك طفل چاق و صحتمند.

س- به نظر شما طفل چرا اینقدر صحتمند و قوی است از چه نوع شیر تغذیه شده.

ج- از شیر مادر.

بسیار خوب میدانید که شیر مادر غذای خوب و کافی بوده همیشه باید اطفال تانرا در صورت امکان توسط شیر خود تغذیه کنید.

س- غیر از اینکه شیر مادر غذای مکمل است دیگر چه فایده دارد؟

ج- شیر مادر ارزان بوده و همیشه دستیاب و آماده بوده دارای حرارت معین می باشد و شیر مادر طفل را از امراض محافظت میکند.

س- چرا شیر مادر اطفال را از امراض محافظت مینماید؟

ج- زیرا در ترکیب خود موادی را دارا میباشد که جسم طفل را تا شش ماه اول حیات معافیت میدهد.

س- آیا خوب است که اولین شیرمادر را که بنام فله یاد میشود به طفل ندهیم؟
ج- نخیر، زیرا همین فله (کلستروم) است که دادن آن به طفل بسیار موثر است و طفل را از امراض محافظت میکند.

س- آیا میدانید وقتی طفل تولد شد فوراً باید زیر پستان مادر قرار گیرد چرا؟
ج- بلی، چون قرار گرفتن طفل بعد از تولد فوراً در زیر پستان دو فایده دارد.
۱- سبب قطع شدن خونریزی میگردد.

۲- در خارج شدن پلاستنا کمک میکند و همچنان باعث منقبض شدن رحم می گردد.
علاوتاً طفل که بعد از طی يك سلسله سختی و فشارها به دنیا میآید در آغوش مادر احساس آرامش میکند.

س- آیا گفته میتوانید تا سن چند سالگی به اطفال شیر داده شود.

ج- تا سن دو سالگی و یا زیادتر

بلی، مطابق آیات متبرکه قرآنکریم به طفل باید تا مدت دو سال و زیادتر شیر داده شود.

س- شیر مادر تا چند ماهگی برای طفل کافی بوده و بعد از آن باید در پهلوی شیر مادر غذای اضافی داده شود؟

ج- شیر مادر تا سن (۴ - ۶) ماهگی غذای کافی بوده و بعد از آن باید در پهلوی شیر غذای اضافی داده شود.

نمایش تصویر (۳)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- يك زن كه به طفلش غذا ميدهيد.

س- شما به اطفال تان بعد از چند ماهگی در پهلوی شیر مادر غذای اضافی میدهید؟

ج- بعد از ۴ - ۶ ماهگی.

س- دادن غذا بعد از چارماهگی در پهلوی شیر مادر چه فایده دارد؟

ج- فواید زیاد دارد اول اینکه سبب نمو طفل شده و طفل همیشه صحتمند، قوی و سر حال میباشد.

س- آیا زمانی که به طفل غذا را شروع نمودیم شیر را قطع کنیم؟

ج- نخیر، زیرا طفل در پهلوی غذا به شیر هم ضرورت دارد.

معلم- بسیار خوب پس گفته های شما درست بوده باید گفت که در پهلوی شیر مادر بعد از چهار ماهگی

حتماً به طفل دادن غذا آغاز گردد زیرا طفل بزرگ شده و شیر برایش کافی نبوده، در صورتی که غذا

ندهیم طفل ضعیف بار آمده و نمو نمیکند.

س- آیا شما در زمان حمل به طفل خود از شیر خود تغذیه مینمایید؟

ج- نخیر.

س- چرا؟

ج- زیرا شیرمادر خراب میگردد.

معلم- در زمان حمل شیر مادر خراب نشده بلکه دادن آن به طفل سبب ضعیفی مادر و کودک که در

بطن در حال رشد است میشود.

س- در صورت نداشتن شیر و یا موجودیت کدام مشکل دیگر طفل تان را توسط کدام نوع

شیر تغذیه میکنید؟

ج- توسط شیرپودری یا شیر گاو.

س- شیر پودری را توسط چی به اطفال بدهیم تا مریض نشوند.

ج- توسط قاشق و گیلان.

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- شیر چوشك و طفل اسهال را.

س- چرا طفل اسهال شده.

ج- بخاطریکه توسط شیر چوشك تغذیه شده و پاك نگهداشتن شیر چوشك کار مشکل بوده و سبب پیدا شدن امراض میگردد.

س- تغذیه طفل توسط شیر چوشك کدام خطرات را بار میآورد؟

ج- اسهال، سوء تغذیه و دیهایدریش را بار می آورد.

س- آیا بهتر است که اطفال از شیر مادر تغذیه نمایند تا صحتمند باشند؟

ج- .....

معلم- در صورت موجودیت کدام مشکل شیر بز و یا گاو که خوب جوشانده شده باشد در گیلان با

قاشق به طفل داده شود. و در صورت استفاده از شیر گاو باید کمی آب جوشانده در شیر علاوه گردد

تا رقیق تر شود.

س- کسی حکار دیگر گفته میتواند که شیر مادر چی فایده دارد؟

ج- شیر مادر طفل را صحتمند و اطفال را از امراض دور نگه میدارد.

- سبب محافظت اطفال از امراض میسازد.
- پاك بوده و همیشه دستیاب می باشد.
- اولین شیرمادر یا فله حتماً به طفل داده شود زیرا طفل را در برابر امراض محافظت میکند.
- مکیدن شیر توسط طفل بعد از تولد سبب کنترل خونریزی و خارج شدن پلاستتا می گردد.
- اگر سوالی باقی مانده باشد درس را در اینجا خاتمه میدهیم و چند سوال از شما دارم.

ارزیابی:

- س- چرا به طفل شیر مادر داده شود؟
- س- شیرمادر تا کدام سن به طفل داده شود؟
- س- دادن فله یا کلوستروم به طفل چه فایده دارد؟
- س- فواید تغذیه طفل توسط شیر مادر را بیان دارید؟

خلاصه:

درس امروزما در مورد تغذیه طفل توسط شیر مادر بود و دانستیم که دادن شیر مادر به طفل نظر به شیر پودری فواید زیاد دارد. شیر مادر طفل را صحتمند نموده و سبب نمو، محافظت طفل میگردد در حالیکه شیر پودری و شیر چوشك سبب اسهال می گردد و طفل را مریض میسازد پس همیشه باید به طفل از شیر مادر استفاده گردد تا طفل خوبتر نمو نماید.

تغذیه اضافی (پیام های صحی)

- ۱- تغذیهء اضافی طفل باید همراه با تغذیه از شیرمادر، در ماه ۴ حیات آغاز شود.
- ۲- برای اینکه طفل خوب نمو کرده و صحتمند باشد باید حتماً برایش غذاهای اضافی نیز دهید.
- غذای اضافی، طفل را انرژی کافی و قوت مدافعت در مقابل امراض میدهد.
- بدون تغذیهء اضافی، طفل به سوء تغذی و امراض گوناگون دیگرمبتلا میشود.
- ۳- غذاهای اولیهء را که به طفل میدهید باید خوب پخته شده و نرم بوده و با معرفی با التویهء غذاهای جدید، طفل باید تا عمر يك سالگی با همه غذاهای که در فامیل خورده میشود آشنا گردد.
- ۴- برای دانستن حالت صحی طفل، باید همیشه طفل را برای وزن کردن و ترسیم گراف نمویش، به کلینك ببرید.
- ۵- شیرمادر را قطع نکرده و هم هیچگاهی طفل را توسط چوشك تغذیه نکنید.
- ۶- در وقت مریضی و بعد از آن طفل را غذای زیادتیر و خوبتر دهید.

پلان درسی (۵۶)

تهیه کننده: رویا «نظام»

موضوع: پرایلم همراه با شیر مادر

تاریخ تهیه پلان: ۱ - ۲ - ۹۷

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- اگر در جریان شیر دهی مشکلات پیدا کنند چه باید بکنند؟

۲- اگر مادر شیر نداشته باشد طفل را چطور تغذیه کند؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ	۲ "	تصاویر:	۱- تصویر پستان نوك دراز.
جریان درس جدید:		سوال و جواب	۲- پستان نوك کوتاه
۱- بحث در مورد مشکلات شیر دهی.		نمایش	۳- پستان سرخ متورم.
۲- بحث بالای طفل که از شیر مادر تغذیه نمیگردد			
ارزیابی	۲ "		
خلاصه	۱ "		

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- گوشت، ماهی، تخم.

س- این غذا به وجود چی فایده دارد؟

ج- باعث نمو و ترمیم حجرات میشود.

س- چی کسانی زیاد تر به این نوع غذا ضرورت دارند؟

ج- اطفال مریض در اثنای مریضی و بعد از آن.

س- اگر گوشت مرغ، ماهی، تخم میسر نشود چی چیز عین خواص را خواهد داشت؟

ج- ..... .

نمایش اشیای حقیقی (لویا، ماش، نخود، چار مغز، بادام و غیره)

معلم- در صورت که انواع گوشت ها میسر نباشد میتوان جهت نشر و نما و ترمیم حجرات بدن از این غذا ها استفاده کرد.

س- آیا همین دو گروپ مواد غذای برای وجود انسان کافی است؟

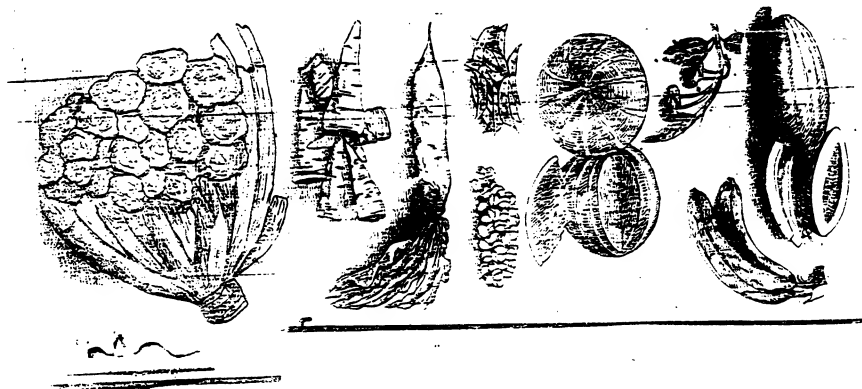
ج- ..... .

معلم- قسمی که می بینید بازهم وجود استوار نمی باشد و بالای دو پایه توازن ندارد.

س- پس کدام گروپ مواد باقی مانده تا وجود بتواند توازنش را نگهداری کند؟

ج- ..... .

نمایش تصویر:

مقدمه:

سلام و احوالپرسی و ترتیب و تنظیم گروپ.

جریان درس جدید:

درس را با طرح چند سوال آغاز میکنیم.

س- در بین شما چند نفر زنان شیر ده موجود است؟

ج- .....

س- آیا در جریان تغذیه طفل تان به کدام مشکل بر خورده اید؟

ج- .....

س- اگر بلی برای رفع درد پستان تان چه کرده اید؟

ج- .....

خواهران و مادران عزیز! امروز میخواهم که همراه تان درباره بعضی از تکالیف های که زنان شیر ده در وقت

شیر دادن به آن مبتلا میشوند گپ بزنم.

تصویر نوک پستان تخریش شده را به شاگران نشان داده میپرسیم.

س- در تصویر چی را می بینید؟

ج- يك زن را كه پستانش تخریش شده است.

س- آیا گاهی شما به این تکلیف دچار شده اید؟

ج- .....

س- میدانید که چرا بعضاً نوك پستان تخریش پیدا میکند؟ (از چند نفر پرسیده شود)

ج- اگر پستان درست به دهن طفل داده نشود (زیاد فرو برود یا بیرون بماند)، پستان درست تخلیه نشود، و

یا اگر پستان زود، زود شسته نشود شکل فوق بوجود می آید.

س- پس به خاطر جلوگیری از این مشکل چی باید کرد؟

ج- پستان را به صورت درست به دهن طفل داده خود رامطمئن بسازیم، به طفل زود، زود و برای مدت کوتاه

شیر بدهیم، پستان باید هر روز با آب صابون پاک شسته شده مساز گردد.

تصویر پستان نوك کوتاه را نشان داده بپرسید:

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- يك زن رامی بینیم که نوك پستانش کوتاه است.

س- شما چگونه میتوانید نوك پستان را آماده شیر دهی بسازید؟

ج- معمولاً در طفل اول نوك پستان مادر کوتاه و فرو رفته میباشد پس زن حامله باید در جریان حمل روزانه

نوك پستان را با دو انگشت گرفته و به طرف بیرون کشیده و مساز بدهد.

تصویر پستان که سرخ، متورم و دردناک است به شاگردان نشان داده می‌پرسیم که:

س- در تصویر چی را می بینید؟

ج- يك زن را می بینیم که نوک پستان اش سرخ و متورم است.

س- چه فکر میکنید چرا پستان به این تکلیف دچار میگردد؟

ج- اگر پستان درست تخلیه نگردد یا بصورت درست در دهان طفل نگردد.

س- پس به خاطر جلوگیری از این تکلیف باید چه کنیم؟

ج- باید به طفل شیر بدهیم و اگر پستان شیر تجمع نماید باید توسط شیر کش شیر آن را کشیده و همراه قاشق و گیلان به طفل داده شود.

س- بازهم اگر به این تکلیف دچار شدیم چه کنیم؟

ج- تکه را گرم کرده درجای های درد ناک پستان بگذاریم و اگر بازهم درد داشت نزد داکتر مراجعه کنیم.

س- اگر پستان مادر شیر نداشته باشد طفل را چگونه تغذیه میکنید؟

ج- برایش شیر پودری بدهید.

معلم- متوجه باشید که برای تهیه شیر پودری دقت زیاد لازم است. آب که همراه آن شیر درست میکنید باید

جوش داده باشید. شیر زیاد رقیق نباشد چرا که طفل را سوء تغذیه میسازد.

شیر نباید زیاد غلیظ باشد چرا که سبب سوء هضم میگردد. طفل را توسط قاشق و گیلان شیر بدهیم

چرا که شیر چوشك زود ملوث میشود.

- س- غیر از شیر مادر به طفل چه چیز های دیگر باید داده شود؟
- ج- غذاهای نرم، پاك و خوب پخته شده و آب میوه برای طفل داده شود.

ارزیابی:

- س- مشکلات عام زمان شیر دهی کدام ها اند؟
- س- راه حل این مشکلات چیست؟
- س- اگر پستان مادر شیر تولید نکند چگونه باید طفل را تغذیه کرد؟

خلاصه:

در درس امروز خواندید که يك زن شیر ده شاید به بعضی تکالیف های مانند تخریش نوك پستان که در اثر مکیدن نادرست نوك پستان یا نا پاك بودن نوك پستان بوجود میآید دچار میشود.

و یا بعضاً پستان ها در اثر تخلیه نشدن درست شیر سرخی و تورم پیدا میکنند و به خاطر جلوگیری آن باید به طفل شیر داد یا توسط شیر کش شیر پستان ها را درست تخلیه کرد.

پلان درسی (۵۷)

تهیه کننده: لطیفه فرید

موضوع: اضرار شیر چوشك

تاریخ تهیه پلان: ۱۱ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در اخیر ساعت درسی ۲۵ دقیقهء بتوانند در مورد خطرات، اضرار و تأثیرات شیر چوشك و بالای صحت و عاطفهء طفل معلومات ارائه دارند.

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ	۲ "	تصاویر:	
جریان درس جدید:		سوال و جواب	۱- تصویر طفلی که از طریق شیر چوشك تغذیه می گردد.
۱- بحث بحث درمورد اضرار و خطرات شیر چوشك	۲۰ "	نمایش	۲- تصویر شیر چوشك که مگس بالای آن نشسته.
ارزیابی	۲ "		۳- تصویر قبرستان
خلاصه	۱ "		۴- تصویر طفل که اسهال دارد.

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی، تنظیم و ترتیب گروپ و پرسیدن از تجارب شاملین.

جریان درس جدید:

قسیمکه میدانید که شیر مادر بهترین غذا برای طفل بوده و همچنان طفل را از امراض نگاه میدارد طفلی که از شیر چوشك تغذیه میگردد نسبتاً به اطفالیکه از شیر مادر تغذیه میکند چهار ده مرتبه به اسهال و سه رتبه زیادتیر به امراض سیستم تنفسی مبتلا میگردد. امروز درس ما و شما هم درمورد خطرات شیر چوشك و اضرار آن است امیدوارم مرا همکاری نمائید.

س- در بین شما کسی است که طفل اش را از طریق شیر چوشك تغذیه کند؟

ج- .....

س- کدام عوامل سبب شده که باید طفل تان از طریق شیر چوشك تغذیه گردد؟

ج- .....

س- آیا طفل را دیده اید که در اثر استفاده از شیر چوشك مرده باشد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱):

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- طفل که مادرش او را از طریق شیر چوشك تغذیه می کند؟

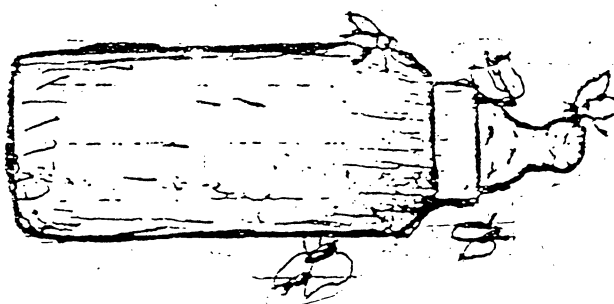
س- آیا این طفل بنظر تان صحت مند بنظر میرسد؟

ج- نسبتاً صحتمند است شاید مادرش شیر چوشك را جدیداً برایش شروع کرده است.

س- آیا این طفل برای همیشه همینطور صحتمند خواهد ماند؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲):

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- تصویر شیر چوشك و چوشك است که بالای آنها مگس ها نشسته است.

س- آیا این شیر چوشك پاك است؟

ج- نخیر، زیرا سر آن باز است و مگس ها نیز به روی آن نشسته است.

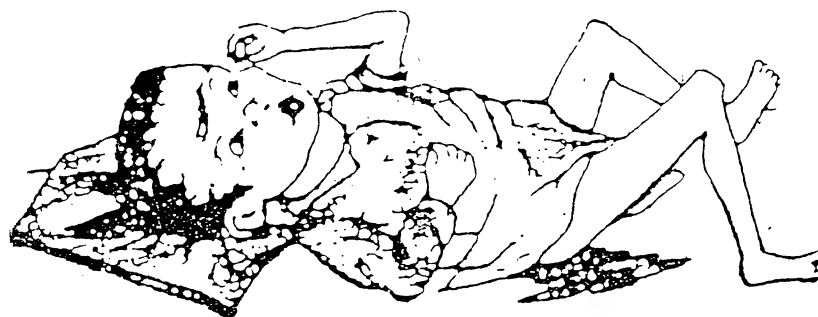
س- چه فکر میکنید که اگر مادر همچنین شیر چوشك را به طفل بدهد چه واقع خواهد شد؟

ج- طفل مریض شده و روز بر روز لاغر میگردد.

س- کدام امراض زیادتیر از شیر چوشك به وجود می آید؟

ج- اسهال، سوء تغذیه، دیهایدریشن، زیرا این شیر چوشك ملوث با میکروب است و میکروب مستقیم به

دهن طفل انتقال نموده و طفل را زودتر به امراض معدی معایی مبتلا می نمائید.

س- در این رسم چی را می بیند؟

ج- طفل که لاغر است و مبتلا به اسهال شده است؟

س- در اسهال مواد غایطه چی قسم است؟

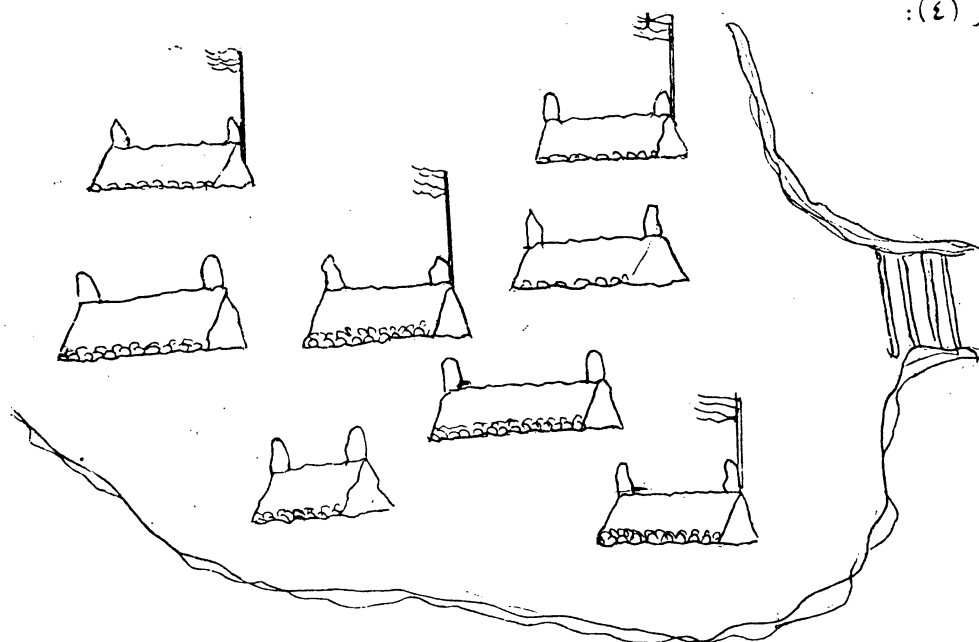
ج- مواد غایطه آبگین می باشد.

س- آیا میدانید این طفل چرامبتلا به اسهال شده است؟

ج- زیرا از طریق شیر چوشك تغذیه شده است.

مادران گرامی! تغذیهء طفل از طریق شیر چوشك بسیار خطرناك بوده زیرا ممکن در اثر اسهالات شدید و ادرار طفل به كمبود آب بدن دچار شده و از بین برود.

نمایش تصویر (۴):

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- يك قبرستان را.

س- بنظر شما این قبر کیست؟

ج- قبر همان پسر یست که در اول صحتمند بود، بعداً از شیر چوشك تغذیه شد، بعداً مبتلا به اسهال و دیهایدریشن و بلاخره از بین رفت و مرد.

س- آیا خوش دارید که اطفال معصوم تان که ۹ ماه بروی دل زحمت اش را کشیده به يك عالم امید وی را به دنیا می‌آورید به این آسانی از دست تان برود و در زیر خاک دفن شود؟

ج- .....

س- آیا میدانید که چرا مادران طفل شان را از طریق شیر چوشك تغذیه می کنند؟

ج- بعضی مادران دلایل خاص در زمینه دارند بعضی دیگر میگویند حوصله دادن شیر را ندارد دادن شیر يك خستگی کلی است. وعدهء دیگر عقیده براین هستند که تغذیه طفل توسط پستان مادر باعث خرابی اندام ایشان می گردد.

س- پس شما برای چنین زنان چه توصیه می کنید؟

ج- مادرانیکه شیر شان کم است باید مایعات و غذای کافی بگیرند، استراحت کنند و طفل را هر ساعت بعد شیر بدهند تا مجرای شیری زیاد تر باز شده و غدوات ترشچی شیر زیادتیر تولید کنند. زمانیکه خسته هستند به شیر دادن طفل بهانه می کند او باید به مفهوم مادرشدن و مقام مادری در نزد خداوند پی ببرد زیرا تغذیه طفل از طریق شیر مادر و انداختن وی زیر پستان خستگی نبوده بلکه باعث پیدا شدن مهر و محبت و عاطفهء مادری بین طفل و مادر می گردد.

- برای مادرانیکه خرابی اندام را بهانه می کنند باید گفت که بزرگی و خوردی پستانها مربوط به تغذیه نبوده بلکه نظر به ساختمان اندام زن می باشد و بعضی کلان بودن و خورد بودن پستانها را بهانه می کنند که ترشح شیر مربوط به بزرگی و خوردی پستانها نبوده بلکه مربوط به هارمونهای ترشح شیر در زن است.

س- پس این مادران طفل شانرا چگونه باید تغذیه کنند؟

ج- باید شیر را در گیلان انداخته و بدهن طفل شان بدهند یا با قاشق در دهن طفل بیاندازند زیرا هر قدر که در قسمت نظافت و حفظ الصحه چوشك توجه گردد باز هم اندك بی توجهی باعث کلان ترین مشکل می گردد. یعنی شیر چوشك و چوشك هیچگاهی پاك بوده نمیتواند.

س- چه فکر میکنید که بر علاوه اینکه شیر چوشك به طفل از نظر صحی خطرناك است دیگر کدام خطرات را بار می آورد؟

ج- همینکه مادر طفل اش را از پستان جدا کرده و به تغذیه مصنوعی میپردازد مهر و محبت فرزند و مادر کم می شود.

س- کسی مثال داده میتواند چگونه؟

ج- مثلاً يك طفل كه برای دوسال از پستان مادر تغذیه شده نسبت به طفل كه با شیر چوشك تغذیه می گردد مشکل تر از شیر جدا می گردد. زیرا او با مکیدن پستان مادر قلب مادر اش را نیز درك نموده است و جدایی را خطرناك میدانند.

معلم- بسیار خوب برعلاوه طفلی كه از شیر چوشك تغذیه می گردد زمانیکه به مرحله بلوغت هم میرسد به مادر چندان علاقمند نیست زیرا این شرایط را مادر برایش مهیا نکرده بود، مخصوصاً اطفال كه شیر چوشك پلاستیکی دارند و سبك است كه بدست بگیرند چون هر زمانیکه طفل گریه می كند مادر و پدر شیر چوشك را بدست او میدهند او آرام میگيرد.

س- آیا در همه حالات گریهء طفل از اثر گرسنگی خواهد بود؟

ج- نخیر، زیرا در بعضی حالات او پشت محبت پدر و مادر میگیرید و تقاضا دارد تا در بغل مادر قرار گیرد. اما زمانیکه مادر چوشك را بدست اش میدهد او به همان چوشك و چیزی اجنبی تکیه نموده و نسبت به پدر و مادر عقیده خوب نمیداشته باشد.

س- بر علاوه این خطرات دیگر کدام خطرات را بار خواهد آورد؟

ج- مادریکه طفل اش را از طریق چوشك تغذیه می كند زودتر حامله می گردد. زیرا اكثر مادران در زمان كه شیر میدهند عادت ماهوار شده و یا به اصطلاح عامیانه میگویند حق شیر نگه کرده و حمل نمیگیرد

ارزیابی:

س- شیر چوشك چیست و چه خطرات را بار می آورد؟

س- چرا طفل كه از شیر چوشك تغذیه می گردد نسبت به طفل كه از شیر مادر تغذیه شده به والدین بی علاقه و بی احساس است؟

س- چرا طفل كه شیر چوشك میخورد به امراض زیاد تر مبتلا می گردد؟

س- شما به زنانیکه از دادن شیر به طفل امتناع میورزند چی نصیحت می کنید؟

خلاصه:

مادران گرامی! درس امروز ما و شما در مورد خطرات و اضرار شیر چوشك بود دانستیم كه شیرچوشك علاوه از اینکه باعث امراض و مشکلات صحتی به طفل می گردد باعث كم شدن مهر مادری و پدری بین فرزندان و والدین نیز میگردد. پس بیائید كه این دشمن عاطفه و صحت را دور کرده و طفل را از شیر خود تغذیه كنید.

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- میود و ترکاری های مختلف را

س- این گروپ مواد غذای چی فایده دارد؟

ج- این گروپ مواد غذای را غذاهای محافظوی نیز میگویند وجود را در برابر امراض محافظه میکند.

س- آیا ضرورت است تنها از این نوع غذا ها استفاده گردد؟

ج- نباید تنها از این نوع غذا ها استفاده گردد.

معلم- طوریکه می بینید با گذاشتن پایه سوم جسم استوار است و هر گاه یکی از آن نباشد وجود موازنه اش

در دست میدهد پس از این آزمایش فهمیده شد که وجود به تمام غذا ها ضرورت دارد و باید

در تقسیم اوقات غذای روزمره توجه گردد و کوشش شود در طول يك هفته در انواع غذا تا

حداکثر استفاده گردد.

س- در کدام حالت وجود غذاهای را که گفته شد خویتر جذب کرده میتواند؟

ج- اولاً غذاها باید خوب نرم باشد و خوب جویده شود زیرا جویدن غذا در دهن وظیفه معده را آسانتر

میسازد و از نفخ گاز و بد هضمی جلوگیری مینماید و خویتر جذب بدن میشود.

س- خوردن ترکاری در کدام حالت مصئون است؟

ج- زمانیکه خوب شسته شود و ترکاری ها مانند زردك، بادرنك، کرم وحتی شبدر اگر خام خورده شود بهتر

و مفیدتر است.

س- در قسمت سرخ کردن غذاها چی نظر دارید؟

ج- بر علاوه اینکه کیفیت غذا در اثر سرخ کردن از بین میرود برای جگر، معده و حتی قلب نهایت مضر

میباشد.

معلم- بعضاً عادت دارند که ترکاری ها و سبزیجات را اولاً جوش داده و بعداً در روغن سرخ میکنند که با

این کار اکثر مواد مفیده (ویتامین ها) آن ضایع میگردد و هم بهتر است تا ترکاری باب را که پوست

دارد قبل از پختن باید پوست آن گرفته نشود بلکه ابتدا باید با پوست شسته شود. و بعداً پوست و

قطعه قطعه کرده و دوباره شسته نشود زیرا ترکاری هر قدر میده شود باز شسته شود به همان اندازه

مفاد آن ضایع میگردد.

س- آیا لچ گذاشتن سردیگ غذا در اثنای پختن غذا کار خوب است؟

ج- .....

پلان درسی (۵۸)

تهیه کننده: ناهید «احمدزی»

موضوع: غذای اضافی برای اطفال تحت سنین (۴ - ۶) ماه

تاریخ تهیه پلان: ۹۷ - ۸ - ۲۵

مقاصد درسی

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- فواید غذای اضافی چیست؟

۲- طرز تهیه کردن غذای اضافی.

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
مواد کار عملی		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
۱- بوره	سوال و جواب		جریان درس جدید:
۲- سوچی			۱- بحث بالای فواید غذای اضافی.
۳- شیر	کار عملی	۲۰ "	۲- بحث در مورد طرز تهیه کردن غذای اضافی.
۴- گیلان			
۵- قاشق			
۶- دیگ			
۷- منقل		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ و تنظیم مواد کار عملی

جریان درس جدید:

مادران گرامی! همه میدانیم که اطفال سرمایه زنده گی بوده به صحت و مراقبت زیادتر نیاز دارند تا بهتر رشد نمایند که صحت و نمو آنها وابسته به خوراك خوب آنهاست اطفال نظر به سن و سال به تغذیه ضرورت دارد. مثلاً طفل از زمان تولد الی سن (۲) سالگی به شیر مادر ضرورت دارد.

س- به نظر شما برای اطفال تا سن ۲ سالگی شیر مادر کفایت می کند؟

ج- نخیر.

س- چرا؟

ج- بخاطریکه طفل در حالت نمو است.

س- پس چه باید کرد؟

ج- در پهلوی شیر مادر باید به طفل غذای اضافی داده شود.

س- غذا اضافی بعد از چند ماهگی باید به طفل داده شود؟

ج- بعد از سن ۴ - ۶ ماهگی.

بسیار خوب درس امروز ما و شما هم راجع به غذا اضافی طفل بعد از سن (۴ - ۶) ماهگی است، که با هم يك کار عملی داریم من برایتان طرز تهیه يك نوع غذای نرم را یاد میدهم که برای اطفال خورد سال و شیر خوار بسیار مفید میباشد چون این غذا در ترکیب خود مواد مورد نیاز كودك (كلسیم و ویتامین ها مانند ویتامین E و ویتامین B1 و قند) را داشته که سازنده وجود طفل بوده و سبب تقویت و نمو طفل شده و آن ها را از امراض مختلف نجات داده و برایشان انرژی داده و مقاومت وجود آنها را بلند میبرد. که مواد آنرا ذیلاً معرفی مینمایم:

مواد:	مقدار
- سوجی	يك قاشق
- شیر	يك و نیم پیاله
- بوره	بقدر ضرورت
- پیاله	۲
- قاشق	۲
- دیگ	۱
- منقل	۱
- مسکه یا روغن	۱

جریان کار عملی:

طرز تهیه:

قبل از تهیه غذا دستها با آب و صابون پاک باید شسته شود و از ظروف پاک استفاده گردد سوجی را کمی سرخ نموده بعداً شیر را که قبلاً جوشانده شده همراه با بوره به آن علاوه نموده و خوب مخلوط می نماییم، برای مدت (۱۰) دقیقه بالای آتش گذاشته و بعداً دور میکنیم و میگذاریم سرد شود و حسب ضرورت به طفل میدهیم.

در جریان از سامعین سوالات ذیل پرسیده شود:

س- چرا قبل از تهیه غذا دستهای خود را با آب و صابون شستیم؟

ج- بخاطریکه اولین شرط صحتمندی طفل مراعات حفظ الصحه (شخصی و محیطی) است.

س- چرا در پهلوی شیر مادر غذای اضافی داده شود؟

ج- بخاطریکه وجود طفل در حالت نمو بوده و شیر مادر برایش کفایت نمیکند.

س- اگر غذای اضافی به طفل داده نشود در طفل چه تغییرات خواهد آمد؟

ج- نمو طفل به عقب افتاده وجودش ضعیف شده و همین ضعیفی طفل سبب میشود که طفل مبتلا به امراض مختلف شده و به سوء تغذیه مبتلا میشود.

س- چرا غذا اضافی که به طفل داده میشود باید نرم باشد؟

ج- بخاطر اینکه طفل در اول دندان نداشته و یا دندان های آن مکمل نیست و هم معده طفل ضعیف بوده غذاهای سخت و ثقیل را هضم کرده نمیتواند.

بسیار خوب غذا حال آماده است و همه ما و شما طعم آنرا می چشیم تا نرمی آنرا نیز بدانیم و در اثنای تهیه دوباره آن مشکل نداشته باشیم.

ارزیابی:

- س- درس امروز ما راجع به چی بود؟
- س- غذایی اضافی برای اطفال چه فایده دارد؟
- س- در تهیه غذای امروز کدام مواد استفاده شده بود تنها نام بگیرید؟
- س- چقدر بورد ضرورت است؟
- س- چقدر سوجی ضرورت است؟
- س- غذای که امروز تهیه کردیم چه فواید به طفل دارد؟

خلاصه:

درس امروز ما راجع به غذای اضافی برای اطفال بین سنین (۴ - ۶) ماهگی بود که گفتم در این غذا مواد مورد ضرورت جسم کودک موجود بوده و اطفال را انرژی داده و در نمو آنها کمک مینماید. بخاطر تهیه آن بورد به قدر ضرورت، شیر يك و نیم پیاله و سوجی يك قاشق ضرورت است و طرز تهیه آنرا عملاً دیدید و از شما میخواهم به مادران و اقارب نزدیک نیز طرز تهیه این غذا را یاد بدهید.

پلان درسی (۵۹)

تهیه کننده: داکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: ولادت های پی در پی

تاریخ تهیه پلان: ۲۰ - ۱۱ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه ئی بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- چرا باید وقفه بین ولادت ها مراعات گردد؟

۲- ولادت های پی در پی چی زیان دارد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر	سوال و جواب	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- زن که دو یا سه طفل دارد			جریان درس جدید:
۲- زن که دارای چندین طفل است.	کار عملی	" ۲۰	۱- بحث بالای فواید فاصله بین ولادت ها
۳- نمایش هر دو تصویر بشکل مقایسوی			۲- بحث درمورد نواقص ولادت های پی درپی
۴- زنیکه عصبی است و فریاد می زند.		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام، احوالپرسی، و تنظیم گروپ

جریان درس جدید:

خواهران و مادران محترم! مراقبت از اطفال از جمله ضرورت‌ها بوده و عشق ورزیدن به اطفال انسان را به خداوند (ج) نزدیکتر میکند شریعت پدر و مادر را مسئولین بقا و تکامل طفل شان قرار داده است بر اساس آن طفل امانتی است که باید توسط پدر و مادر از وی پرستاری شود، زیرا پدر و مادر باید در مورد نگهداری از طفل خود به خداوند جواب گو باشد و طوریکه میدانید طفل در سالهای اول زندگی خود از خطراتی که جان وی را به مخاطره می‌اندازد آگاه نبوده و علاوه‌تاً قادر به تهیه مواد غذایی و نیز مراقبت از زندگی خود نمی‌باشد و به دلیل فوق خداوند (ج) پدر و مادر را درمورد حفاظت از اطفال شان در برابر امراض و خطرات که بقا و تکامل آنها تهدید می‌کند مسئول شناخته است.

س- اگر يك مادر پی در پی بدون وقفه ولادت نماید آیا میتواند اطفال را طوریکه ذکر شد مراقبت و محافظت نماید؟

ج- يك چیز واضح است که مادر و پدر هر دو به مشکلات گوناگون مقابل خواهند شد مخصوصاً فامیل‌های که اقتصاد خراب دارند زیاده‌تر آسیب پذیراند.

س- به نظر شما فاصله بین هر طفل چقدر باید باشد؟

ج- مطابق احکام قرآنکریم زیاده‌تر از دو سال.

س- این فاصله به مادر کدام کمک‌ها را می‌کند؟

ج- این فاصله به مادر کمک می‌کند تا سلامتی و انرژی حیاتی را که در دوران حمل و ولادت از دست داده باز یابد.

س- مراعات فاصله بین ولادت‌ها بالای طفل چه فایده دارد؟

ج- به طفل فرصت میدهد تا حد اکثر زمان لازم را برای تغذیه از طریق شیر مادر داشته باشد. زیرا بهترین غذا برای طفل شیر مادر است.

س- زیاده‌تر کدام مادران میتوانند از اطفال خود مراقبت نمایند؟

ج- .....

س- در سم چه را می بینید؟

ج- یک زن را با اطفالش.

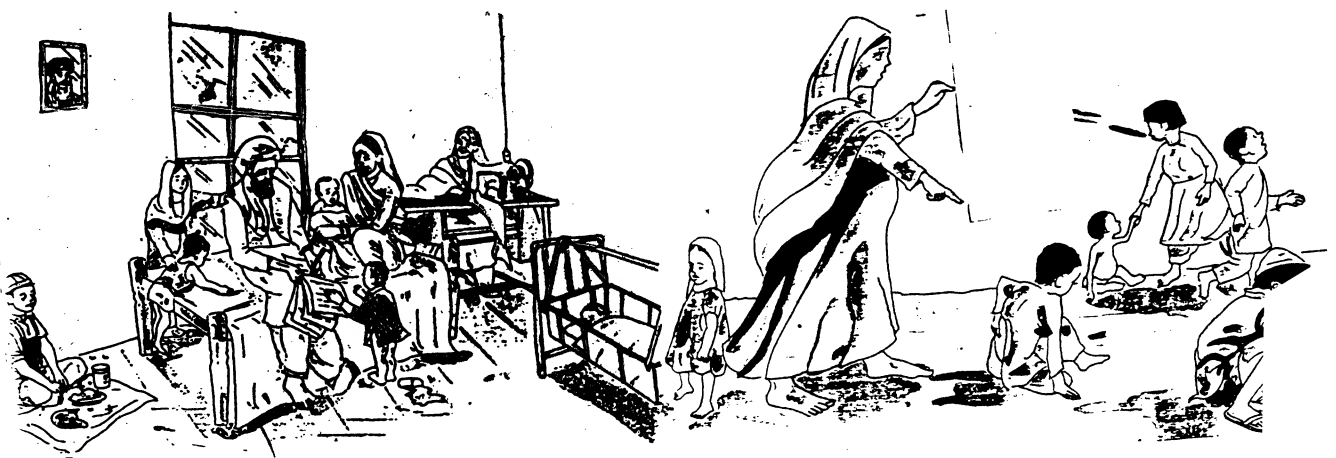
س- آیا این زن میتواند به اطفال خود خوب رسیده گی کند؟

ج- بلی، زیرا طوریکه در رسم می بینید اطفالش پاک است و صحتمند نیز می باشند و مادر نیز خوش و سر حال است.

س- چرا این اطفال صحتمند اند؟

ج- بخاطر اینکه تعداد آن کم است و هم فاصله عمر بین آنها زیاد است.

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چه را می بینید؟

ج- زن را که چندین طفل اطرافش را گرفته است.

س- اطفال چگونه معلوم می شوند؟

ج- اطفال ضعیف و مریض معلوم می شوند.

س- آیا لباس آنها پاک و منظم است؟

ج- .....

معلم- طوریکه می بینید اطفال ملبس با لباس های ژولیده معلوم می شود و سر برهنه و پا برهنه اند و لباس مناسب ندارند. و هم مادر فرصت ندارد تا به حفظ الصحه آن برسد و طوریکه می بینید مادر نیز حیران و پریشان به نظرمی رسد.

س- بخاطر اینکه این زن با چنین مشکلات رو برو نمی شد چه باید میکرد؟

ج- فاصله بین ولادت ها را باید در نظرمی گرفت.

نمایش تصویر (۳)

س- شما کدام حالت را ترجیح می دهید؟

ج- زن را که خوشحال است و اطفال کمتر دارد.

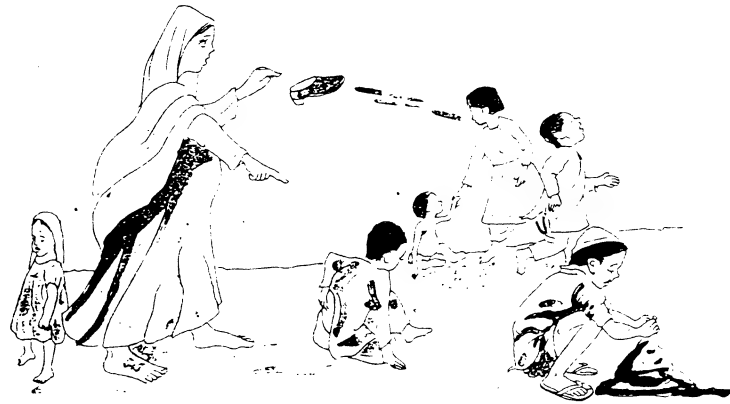
س- مادریکه اطفال زیاد داشته و فاصله بین ولادت ها را در نظر نگرفته باشد کدام حقوق طفل را اداء کرده می تواند؟

ج- هیچ يك از حقوق طفل را مانند حق شیر، حق پرورش و محبت، حق تعلیم، حق غذای متناسب، حق بازی و ساعت تیری و غیره را اداء کرده نمیتواند.

س- ولادت های پی در پی برای مادر کدام خطرات را خواهد داشت؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- زن را که فریاد می زند و عصبانی شده است و با بوت بر فرق سر طفل می زند.

س- آیا لت و کوب اطفال کار خوب است؟

ج- اطفال که لت می خورند و مورد سرزنش قرار می گیرند عقده مند و جنگ جو بار می آیند.

س- غیر از عصبانیت دیگر کدام مشکلات صحتی برای زن که فاصله بین ولادتها را مراعات

نمی کند پیدا می شود؟

ج- فشار خون بلند، کم خونی، مرض شکر، امراض قلبی، امراض سیتیم بولی و تناسلی پیدا می شود.

معلم- مخصوصاً دختران که در سنین خورد تر ازدواج می کنند و تا سنین ۴۵ سالگی ولادت می نمایند

زیادتر به امراض فوق گرفتار می شوند.

س- آیا ولادت در سنین بالاتر از ۳۵ سالگی خطرناک است؟

ج- ولادت در سنین بالاتر از ۳۵ سالگی بر علاوه اینکه اکثراً برای مادر خطرناک است برای

طفل نیز مشکلات ایجاد میکند و اغلباً اطفال که در سنین کهولت پیدا میشوند نواقص ذهنی و یا

فیزیکی میداشته باشند.

س- آیا جلوگیری از حمل گناه است؟

ج- نظر به قوانین اسلامی جلوگیری از حمل گناه نیست زیرا که در قرآن کریم آمده که خود را بدست خود به هلاکت نیندازید.

ارزیابی:

س- فاصله بین ولادت ها چی فایده دارد؟

س- در اثر ولادت های پی در پی کدام امراض بوجود میآید؟

س- آیا از نگاه اسلام فاصله گرفتن بین ولادت ها گناه است؟

س- زیادتیر کدام مادران به تربیت اطفال شان می رسند؟

خلاصه:

خواهران گرامی! قراریکه دانستید فاصله دادن بین ولادت ها هم برای مادر مفید است و هم برای طفل وی و همچنان برای همه شما واضح شد که انسان را از انجام اعمالی که سبب آسیب رسیدن به وی میشود منع گردیده است این اعمال ممکن است بر اساس خواست های خود انسان از وی سربرزند.

پس برای همه خانم و مردها ضروری و لازم است که فاصله بین ولادت ها را مدنظر بگیرد تا حیات خوش، آرام و بی خطر داشته باشند.

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- دیگ را در حالت پختن غذا که سر آن نیز پت نیست.

س- این کار چی نقضی دارد؟

ج- بر علاوه که گرد و خاک، مگس و حشرات ممکن در آن بیافتد اکثریت مواد مفیده غذائی آن نیز بشکل بخارات آب ضایع میگردد.

س- غذاها باید به چی شکل مصرف شود؟

ج- غذاها باید وقفه های زیاد و مقادیر کم مصرف شود تا وجود فرصت جذب آنرا داشته باشد.

معلم- موضوع بحث این ساعت در همین جا پایان یافت اگر سوال نباشد پس چند سوال از شما دارم.

ارزیابی:

- آیا لازم است همیشه از يك نوع غذا استفاده گردد؟

- سه گروپ مواد غذای را نام بگیرید؟

- گروپ غذای سازنده شامل کدام مواد است؟

- گروپ غذای انرژی دهنده، شامل کدام غذا هاست و چی فایده دارند؟

- گروپ غذای محافظوی چی فایده دارد؟

س- میکروب ها توسط چی دیده میشود؟

ج- توسط ماشین مخصوص (مایکروسکوپ)

نمایش تصویر (نشان دادن تصویر مایکروسکوپ)

س- در رسم چی را می بینید؟

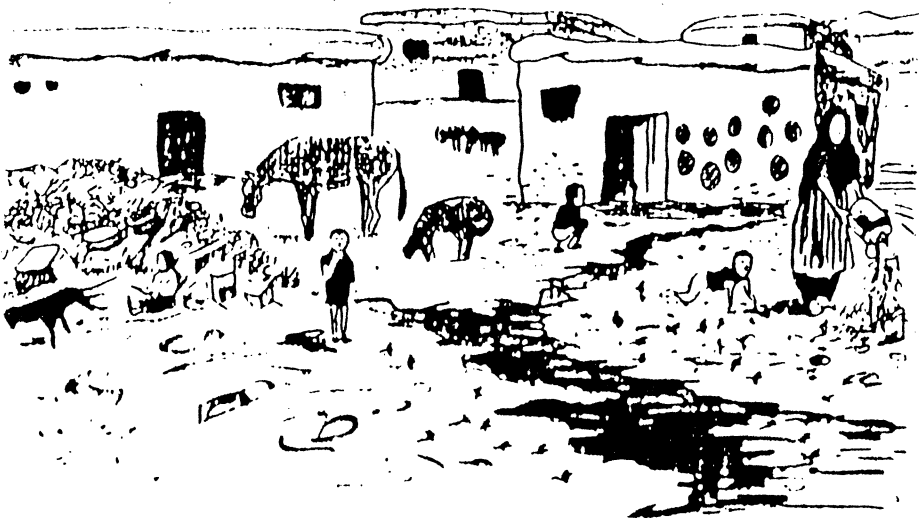
ج- همان ماشین مخصوص که میکروب ها توسط اشخاص مسلکی در شفاخانه ها دیده می شود.

س- میکروب ها در کجا زندگی می کند؟

ج- در محیط ناپاک و کثیف.

نمایش تصویر

پلان درسی (۶۰)

تهیه کننده: لطیفه فرید

موضوع: طرق جلوگیری از حمل

تاریخ تهیه پلان ۱۰ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۳۰ دقیقه قادر به بیان موضوعات ذیل باشند.

- ۱- ولادتهای پی در پی باعث ایجاد کدام مشکلات گردیده و با تطبیق کدام طریقه ها از حمل های پی در پی جلوگیری شده میتواند.

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ، ارزیابی درس گذشته و ارتباط آن با درس جدید.
۱- نمایش تصویر دو فامیل مقایسوی	سوال و جواب	۲۰ "	جریان درسی جدید
۲- تصویر زنیکه لوبیا را حساب میکند.	نمایش تصویر	۲ "	۱- بحث در مورد فاصله بین ولادت ها
۳- تصویر ساتیکل یا حلقه دوران حمل ۷ بروشر از طریقه های جلوگیری از حمل	نمایش بروشر ها	۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه
			تأکید بالای انتقال موضوعات بدیگران

مقدمهء صنفی:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ.

جریان درس جدید:

خواهران محترم و مادران گرامی! در نشست امروزی خویش دربارهء فاصله بین ولادتها با هم بحث می کنیم و قسمیکه آگاهی دارید اکثریت زنان جامعه ما به این عقیده اند که با پیدایش هر کودک يك خشت از دیوار وجود شان کاسته میشود، یعنی وجود آنقدر استوار و محکم است مانند دیوار، وعده دیگر زنانیرا که بارور نمیشوند مانند درخت خشك محسوب میدارند و بعضی ها میگویند که سنگینی طفل را زمین و روزی اش را خداوند (ج) میرساند بی شك چنین است اما خداوند (ج) آنعه را زیاد دوست دارد که فرزندان صالح به جامعه تقدیم میدارند.

س- آیا زنیکه همه ساله بدون وقفه ولات کند میتواند صحتمند بوده و فرزند صالح به دنیا تقدیم کند؟
ج- .....

س- بنظر شما ولادتهای پی در پی چی خطرات را به دنبال دارد؟

ج- باعث کمخونی مادر شده زن را ضعیف و کم حوصله و عصبانی میسازد.

س- آیا اطفال که پی در پی پیدا میشوند صحتمند اند؟

ج- اطفال که پی در پی پیدا می شوند که ما و شما بنام شیر به شیر یاد میکنیم صحتمند نبوده و به مراقبت بیشتر نیاز دارند.

س- دین اسلام برای يك طفل چقدر وقت حق شیر تعیین نموده است؟

ج- اضافه تر از دو سال.

س- شیردادن به اطفال تا دو سال چی فایده دارد؟

ج- بر علاوه اینکه باعث تقویت طفل میگردد اکثر زنان شیر ده تا زمانی که شیر بدهند حمل نیز نمیگیرند.

س- پس بخاطر صحتمندی خود و اطفال داشتن زندگی خوش چی باید کرد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در این دو تصویر کدام یک از فامیل ها خوشتر و صحتمند تر بنظر میرسند؟

ج- فامیل که اطفال کم دارند.

س- شما کدام فامیل را ترجیح میدهید و چرا؟

ج- .....

خواهران گرامی! مادریکه ولادت پی در پی میکند بر علاوه کم خونی و عصبانیت، مشلات اقتصادی وعدم توانایی در تربیت سالم اطفال به امراض دیگرمانند امراض نسائی، امراض گرده، قلبی، شکر و غیره نیز مبتلا میشوند.

س- آیا جهت جلوگیری از حمل یا ولادتهای پی در پی طرقی هم وجود دارد یا خیر؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- زنیکه نشسته و لوبیا را شمار می کند.

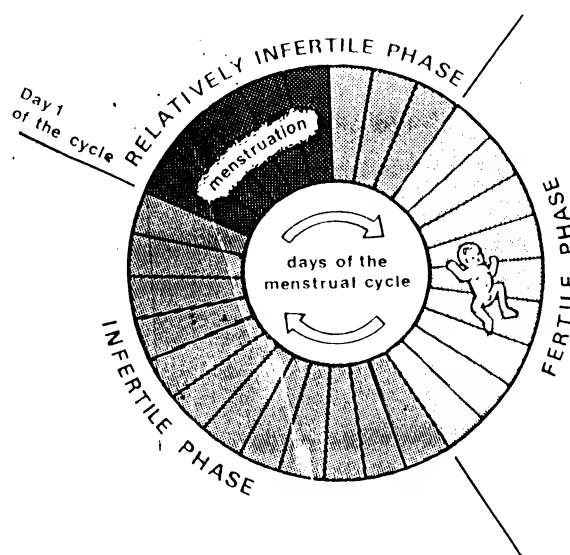
س- این لوبیا ها را چرا میشمارد؟

ج- این زن توسط شمردن این لوبیا ها روزهای عادت اش را تعیین می کند.

معلم: این طریقه مخصوصاً برای زنان که روزهای مریض شان منظم است و زنانیکه به حساب جنتری معلومات ندارند قناعت بخش است. البته شمارش این لوبیا ها از روز اول مریضی شروع سه روز بعد از ختم پنج روز عادت ماهوار امکان حمل موجود نیست. و بعد از آن مدت ۹ روز دوران حمل است یعنی بعد از سپری شدن ۹ روز از اولین روز عادت ماهوار تا ۱۸ روز امکان حمل موجود است.

نمایش تصویر (۳)

Natural family planning

نوت: مربی این سائیکل را به رنگهای سرخ، نارنجی، زرد و سبز رنگه کند.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- يك حلقه یا دایره رامی بینیم که به رنگهای مختلف رنگه شده است.

س- بنظر شما این حلقه چیست و چرا به رنگهای مختلف رنگه شده است؟

ج- این حلقه را بنام حلقه دوران حمل و عادت ماهوار مینامند که در این حلقه روزهای مریضی و روزهای که امکان گرفتن حمل است تعیین می گردد. اما این حلقه برای تمام زنان قناعت بخش نبوده بلکه صرف برای زنانیکه عادت ماهوار منظم دارند اکثراً صدق می کند.

س- بنظر شما این خطوط و خانه های سرخ، چند خانه است؟

ج- این خطوط و خانه های ۵ خانه است.

س- این خانه ها نمایانگر کدام روزهاست؟

ج- نمایانگر روزهای مریضی است.

س- از چه فهمیدید که این روزها روزهای مریضی است؟

ج- بخاط اینکه به رنگ سرخ نشان داده شده است.

معلم: این خطوط سرخ ۵ خانه است و نمایانگر روزهای مریضی است زیرا در این مدت زن مریض است و مقاربت جنسی در این ایام از نظر دین اسلام کاملاً منع است و حرام. چون مقاربت صورت نگرفته و زن حمل نمیگیرد.

س- این خطوط نارنجی چی معنی داشته و چند خانه است؟

ج- این خانه ها سه خانه است و سه روز بعد از عادت ماهوار را نشان میدهد.

معلم- بلی، این خطوط سه روز بعد از عادت ماهوار است که اگر بعد از ختم عادت ماهوار زمانیکه زن غسل مریضی را کرد و پاک شد اگر در ظرف همین سه روز مقاربت صورت گیرد امکان حمل بسیار کم است.

س- ای خطوط زرد چی است و چند خانه است؟

ج- این خطوط ۹ خانه است و روزهای است که امکان حمل زیاد است.

س- از چی فهمیدید که در این روزها امکان حمل زیاد است؟

ج- چون در بین خانه ها يك طفل بنظر میرسد.

معلم- این خانه های زرد عبارت از ۹ خانه است که روزهای خطر را برای زن نشان میدهد بعد از اینکه سه روز از غسل کردن تیر شد اگر مقابت جنسی صورت گیرد امکان حمل صد فیصد است یا به حساب بعضی زنان که این ۹ روز عبارت از ۹ روز خطر برای زنی است که نمیخواهد طفل به دنیا بیاورد.

س- این خطوط سبز چند خانه است و چه معنی دارد؟

ج- این خطوط عبارت از روزهایست که خطرگرفتن حمل موجود نیست. این خانه های سبز ۱۲ خانه است و عبارت از باقی روزهایست که بعد از سپری شدن ۹ روز خطر به وجود می آید. البته اگر در این ایام مقاربت صورت گیرد امکان حمل اکثراً موجود نمیباشد.

مادران گرامی! به استثنای این دو طریقه ۷ طریقه دیگر هم وجود دارد که عبارت از تابلیت ها ضد حاملگی، پیچکاری، جهاك لوشن، کاندوم، عملیات زنانه و مردانه، لوپ و دیا فراگم است. که این طریقه ها را صرف نظر به هدایت داکتر تطبیق کرده می‌توانید. و درهر جائیکه در لوحه سبز نشان ستاره و يك کلید را دیدید به آن داکتر رجوع نموده و مشوره نمائید.

ارزیابی درس جدید:

س- ولادت های پی در پی چی نقص دارد؟

س- اگر يك مادر بدون وقفه سال يك مرتبه طفل به دنیا بیاورد برای مادر و طفل خطرناك است یاخیر؟

س- با کدام طریقه ها میتوان از ولادت های پی در پی جلوگیری نمود؟

س- طریقهء سائیکل یا حلقه دوران برای کدام زنان قناعت بخش است؟

خلاصه:

درس امروز ما در مورد فاصله بین ولادت ها و جلوگیری از حمل بود گفته شد که اگر يك مادر بدون در نظر گرفتن وقفه بین اطفال طفل دیگر به دنیا بیاورد برای مادر و طفل خطرناك تمام می شود زیرا اكثر ولادتهای پی در پی خون مادر زیاد ضایع شده مادر به کمخونی مبتلا می گردد.

پلان درسی (۶۱)

تهیه کننده: داکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: تکالیف گوش

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۴ - ۲۴

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند:

- ۱- عوامل تکالیف گوش چیست؟
- ۲- تکالیف گوش دارای چه اعراض و علایم است؟
- ۳- چگونه خود را در برابر تکالیف گوش وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
اشیاء حقیقی	سوال و جواب	" ۱	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و بررسی وضع صحی گروه
پنبه، میخ، چوب، مورد تصاویر		" ۲۰	جریان درس جدید ۱- بحث در مورد عوامل تکالیف گوش ۲- بحث بالای اعراض و علایم آن ۳- بحث بالای وقایه تکالیف گوش
۱- تصویر چرک گوش ۲- تصویر طفل با اشک چشم روان ۳- چکاندن قطره گوش ۴- تصویر چشم و گوش ۵- تصویر بینی و گوش	نمایش	" ۲	ارزیابی
		" ۲	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع ظاهری زنان.

جریان درس جدید:

اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيْرٌ (سوره لقمانه آیه ۲۸) ترجمه: (هر آینه خداونی شنوا بیناست). خالق به بنده گان خود هم لطف نموده چشم داده که تمام زیبای های طبیعت را ببیند گوش اعطا فرموده که تمام آوازهای مقبول زیبا که بهترین مثال قرائت قرآن کریم است بشنویم باید از نعمت های خداوند (ج) چشم پوشی نکنیم هر عضوی از وجود خود را درست حفاظت و نگهداری نمایم با کمی بی توجهی به تکالیف اعضای فوق دچار می‌شویم و حال به کمک شما در مورد يك مشکل صحنی دیگر که زیاد اطفال مصاب میشود بحث میکنم.

نمایش تصویر (۱):

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- .....

خوب درس امروز ما بالای گوش دردی است.

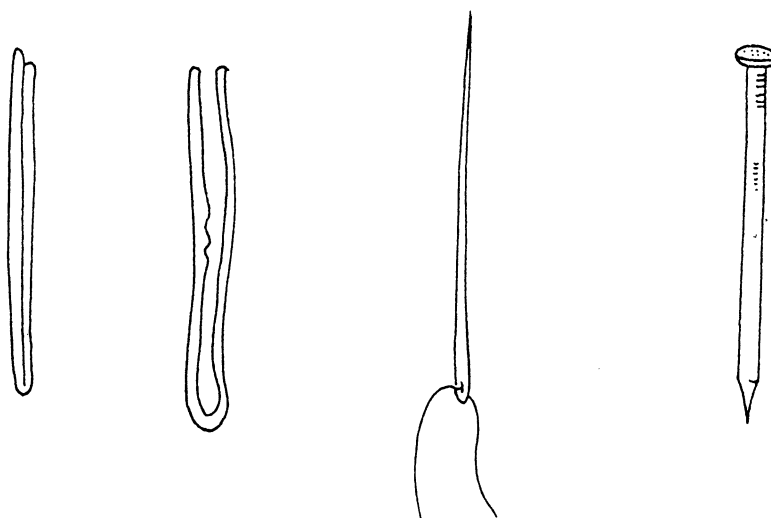
س- آیا کسی را دیده اید که به گوش دردی مصاب باشد؟

ج- .....

س- شما به شخصی مصاب کدام کمک ها را نموده اید؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲):

س- شما در تصویر چه را می بینید؟

ج-.....

س- بر علاوه میخ سوزن سیخك عامل گوش دردی است دیگر کدام چیزها سبب گوش درد میشود؟

ج- ممکن ریزش زیاد سبب گوش دردی شده و همچنان سینه بغل، سرخکان تیز سبب گوش دردی میشود.

نمایش تصویر (۳):

س- شما در تصویر چه را می بینید؟

ج-.....

س- آیا داخل شدن آب در گوش سبب تکلیف گوش دردی میشود؟

ج- بلی، رفتن آب به گوش انداختن شیر در گوش داخل نمودن موره به گوش سبب گوش دردی میگردد.

س- آیا چوبك، سيخك، ميخ، سنجاق داخل گوش نمودن سبب تکلیف گوش میگردد؟

ج- بلی.

س- آیا ضربه، آواز، انفجار، بمب سبب تکلیف گوش میگردد.

ج- بر علاوه تکالیف گوش سبب سوراخ شدن پرده گوش هم میشود.

س- چه کنیم به تکالیف گوش دردی مبتلا نشویم؟

ج- همیشه باید داخل گوش را همراه پخته و یا دستمال نرم پاك کنیم همراهی سيخك، سيخ، چوبك گوش خود

را پاك نکنیم.

س- آیا از دواى شخص که قبلاً مصاب گوش دردی بود استفاده کنیم؟

ج- نخیر، زیرا درد گوش در یکی با دیگر فرق میکند و این دوا امکان دارد باعث پاره شدن پرده

گوش ما شود.

س- چه قسم کنیم که در وقت سر و جان شستن آب داخل گوش مانشود؟

ج- در وقت سر و جان شوی يك پخته كوچك با واسلین زده داخل گوش خود کنیم که آب آن داخل

گوش ما نشود.

نمایش تصویر (۴):

خلاصه:

خواهران محترم در مورد سه گروپ مواد غذایی آگاهی حاصل کردید باید همیشه از هر سه گروپ مواد غذا استفاده کنید در غیر این صورت توازن وجود برهم خورد، و سبب تکالیف گوناگون میشود باید متوجه باشید وقتی دیگر میکنید سر دیگر را باز نگذارید غذا ها باید زیاد سرخ نشود سبب تکالیف معده و جگر میگردد ترکاری و میوه جات را همیشه با آب پتاس بشوید در عدم موجودیت پتاس از نمک استفاده کنید.

س- شما در رسم چی را می بینید؟

ج- خانم را که از گوش وی چرك آمده.

س- شخص مصاب گوش دردی دارای چی اعراض و علائم است؟

ج- درد شدید گوش، آمدن چرك از گوش، خارش گوش در حالات پیشرفته آمدن خون از گوش از جمله اعراض و تکالیف گوش است.

نمایش تصویر (۵)

س- شما در تصویر چه را می بینید؟

ج- .....

س- ضرور است هر حالت درگوش قطره چکانده شود؟

ج- نخیر بدون هدایت داکتر قطره به گوش چکانده نشود زیرا بعضی اوقات شاید پرده گوش سوراخ باشد چکاندن قطره بسیار خطرناك تمام میشود.

س- چطور خود را به مقابل تکالیف گوش وقایه کنیم؟

ج- مورد، میخك، میخ را از دسترس اطفال نگذارید هر قسم دوا را به گوش ندازید از انداختن شیر در گوش جلوگیری کنید.

ارزیابی:

س- عوامل که سبب تکلیف گوش میگردد چه است؟

س- اعراض و علایم گوش دردی چیست؟

س- چطور خود را به مقابل گوش دردی وقایه کرد؟

س- به مریض مبتلا به گوش دردی چه کمک میکنید؟

خلاصه:

چون گوش عضو مهم بدن ماست و خیلی ظریف است نباید بدون مشوره داکتر دوا انداخت، نگذاریم اطفال ما میخ و سیخك، را داخل گوش خود کنند، در وقت شیر دادن سر طفل بلند گرفته شود، پنبه واسلین دار را در وقت شستن طفل داخل گوش طفل بگذارید.

•

پلان درسی (۶۲)

تهیه کننده: خدیجه «بهرام»

موضوع: پرابلم های چشم «تراخم»

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۶ - ۱۲

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

- ۱- عامل تراخم چیست؟
- ۲- ذریعه انتشار و اعراض و علایم تراخم چیست؟
- ۳- چطور به مریض تراخم کمک نموده و خود را چگونه در برابر این مرض وقایه نمائیم.

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ	۴ "	سوال و جواب نمایش	تصاویر:
جریان درس جدید:			
۱- بحث در مورد عامل تراخم.	۲۰ "	سوال و جواب نمایش	۱- تصویر روی پاک مشترك ۲- تصویر طفل كه چشم خود را دست میزند.
۲- بحث در مورد كمك به مریض.			
۳- بحث در مورد وقایه مرض			۳- تصویر هوای خاك آلود.
ارزیابی	۲ "	سوال و جواب	
خلاصه	۱ "		

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع ظاهری زنان، تکرار مختصر درس گذشته.

جریان درس جدید:

با گفتن بسم الله الرحمن الرحيم می‌خواهیم امروز راجع به يك مرض صحبت کنیم که چشم ما به آن مبتلا می‌گردد. علت عمده این مرض ناپاکی، ازدحام در محلات زیست و هوای خشک و گرد آلود می‌باشد. در صورت غفلت و بی توجهی حتی این مرض منجر به کوری هم شده می‌تواند.

س- نام این مرض چیست؟

ج- .....

معلم- درس امروزی ما راجع به تراخم یا کوکره است.

س- آیا کسی را دیده اید که به تراخم مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- شما کدام نوع تداوی خصوصی را می‌کنید؟

ج- .....

س- مرض تراخم از چه پیدا می‌شود؟

ج- از میکروب پیدا می‌شود.

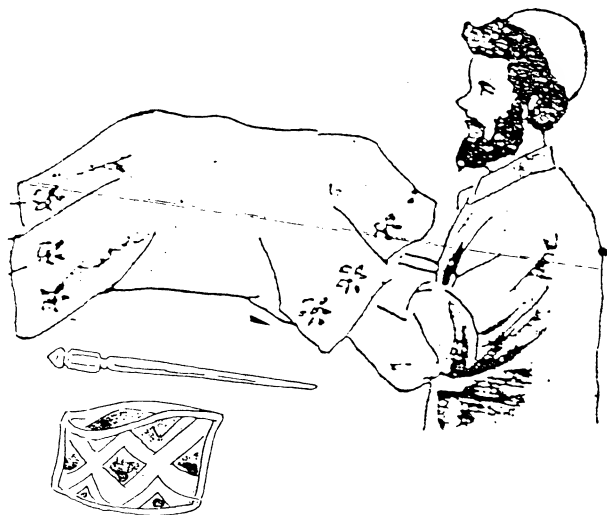
س- میکروب این مرض زیاده‌تر در کجا موجود بوده می‌تواند؟

ج- در جاهای کثیف و چتل.

س- میکروب تراخم چگونه داخل چشم می‌شود؟

ج- .....

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- روی پاک، سرمه چوب و دستمال دیده می شود.

س- آیا از طریق این اشیاء مرض تراخم از يك شخص به شخص دیگر انتقال مینماید؟

ج- بلی، چون اشیاء متذکره تماس مستقیم با چشم می داشته باشد از این سبب به بسیار آسانی با میکروب مرض تراخم الوده شده و در صورتیکه شخص سالم از اشیاء شخص مریض استفاده نماید حتماً به مرض تراخم مبتلا شده می تواند.

س- دیگر از کدام طریق میکروب تراخم میتواند داخل چشم ها گردد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- درخت ها، خانه و يك شخص را.

س- این رسم چگونه هوا را نشان میدهد؟

ج- هوای گرد آلود را نشان میدهد.

س- در هنگام که هوا گرد آلود است، خارج شدن از خانه کار درست است؟

ج- نه خیر، در حالت که هوا گرد آلود است باید بدون کدام ضرورت از خانه بیرون نشویم زیرا گرد و خاک

اکثراً آلوده به میکروب بوده و اگر در آن میکروب تراخم باشد به اسانی داخل چشم شده و شخص مبتلا

به مرض تراخم می گردد.

نمایش تصویر (۳)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- طفل را که به چشم خود دست می زند؟

س- آیا دست زدن به چشم کار خوب است؟

ج- نخیر، مخصوصاً وقتی که دست ها ناپاک باشد و چون چشم يك عضو حساس و ظریف است باعث هر

نوع مشکل حتی تراخم نیز می شود.

س- اطفال در کدام اثنا بیشتر به چشم خود دست می زنند؟

ج- وقتی که گریه می کنند چشمان شان را می مالند.

س- زمانیکه میکروب تراخم داخل چشم ها شود کدام قسمت چشم ها را مصاب می سازد؟
 ج- پوشش داخلی پلك ها مخصوصاً پلك پائین زیادتر توسط میکروب مصاب میگردد.
 معلم- حال که ذرایع انتقال میکروب مرض تراخم را دانستید. میخواهیم در مورد اعراض و علائم آن صحبت کنیم.

س- آیا اعراض آنرا گفته می توانید؟
 ج- اعراض مرض تراخم قرار ذیل میباشد:
 - عدم موجودیت مشکل در شروع مرض.
 - تخریش تدریجی چشم ها.
 - سرخ شدن و آب ریزی چشمها.
 - پیدا شدن داغ یا لکه در قسمت بالای قرنیه.
 - خستک و پوستک، پوستک شدن ساحه منتن شده، (بشکل فلسی)
 حال که نشانی های مرض تراخم را فهمیدید، اگر کسی به مرض مذکور گرفتار شود:

س- شما به مریض چه کمک کرده میتوانید؟
 ج- به داکتر چشم مراجعه شود.
 - استفاده از دوا به وقت معین و طبق هدایت داکتر.
 - شستن چشم ها همراه با پنبه و آب گرم یا چای گرم هنگام صبح.
 - خود داری کردن از انداختن دواهای خانگی.
 معلم- چون تراخم يك مرض شدیداً ساری است ممکن در اثر غلفت برای مدت طولانی ادامه پیدا کند. لازم است نکاتی را که در جلوگیری این مرض ما را کمک مینماید در نظر بگیریم و به آن عمل کنیم.
 س- جهت وقایه مرض تراخم کدام نکات را باید در نظر گرفت؟
 ج- طوریکه همه میدانیم بهترین راه برای مبتلا نشدن امراض ساری وقایه میباشد و هر مرض راد های وقایوی خاص داشته که طرق وقایه مرض تراخم قرار ذیل میباشد:
 - باید در هنگام که هوا گرد آلود است بدون ضرورت از خانه خارج نشده و اطفال را نیز مانع شویم.
 - دست های ناپاک هیچکاه به چشم زده نشود.
 - هرکس باید از روی پاک و دستمال علیحده استفاده نماید.

- شخص مريض هر زمانیکه دستهایش را به چشم خود میزند، فوراً دستهایش را با آب و صابون بشوید.
- قبل از خواب و بعد از آن چشم ها با آب پاک شسته شود.
- روی پاک شخص مريض بطور جداگانه شسته شده و آفتاب داده شود. هم چنان روی پاک شخص مريض از روی پاک دیگر اعضای فامیل دور نگهداشته شود.
- از نیل چوب (سرمه چوب) که برای اطفال استفاده میگردد، نباید بزرگسالان و مخصوصاً آنانیکه تکلف چشم دارند استفاده کنند.
- برای تقویت چشم ها از سبزیجات که دارای رنگ سبز و زرد تیره اند استفاده گردد.
- بهترین غذای دست داشته سبزی شبدر و زردک است که هم ارزان و هم مفید میباشد. ولی نباید فراموش کرد که سبزیجات و میوجات را قبل از خوردن با آب و پتاس یا نمک پاک بشوئیم و بعداً صرف نمائیم تا مبتلا به امراض دیگر نشوئیم.

ارزیابی:

- س- مرض تراخم از چه پیدا شده و زیادتیر در کدام مناطق شیوع مینماید؟
- س- مرض تراخم از کدام طرق انتشار می نماید؟
- س- اعراض و علایم مرض تراخم را بیان نمائید؟
- س- هنگامیکه يك شخص به مرض تراخم مبتلا میگردد باوی چه نوع کمک گردد؟
- س- راه های جلوگیری مرض تراخم را يك يك شرح دهید؟

خلاصه:

تراخم يك مرض ساری است که زیادتیر در مناطق مزدحم، گرم، خشك و خاك آلود شیوع مینماید. در شروع مريض کدام مشکل نداشته بعداً اعراض آن (تخریش، سرخ شدن، آب ریزی چشم ها، پیدا شدن نكه بالای قرینه و پوستك پوستك شدن پلك ها) ظاهر میگردد آنانیکه به این مرض مبتلا میشوند باید هر چه زودتر به داکتر چشم مراجعه نمایند. جهت وقایه این مرض باید از داخل شدن گرد و خاك به چشم ها جلوگیری نمود، هرگز دست ناپاك را به چشم نزنیم. علاوهً اشپای مريض از اشخاص سالم دور نگهداشته شود.

پلان درسی (۶۳)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: تکالیف بیره و دندان

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۱۳

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ دقیقه ۹۰٪ موضوعات ذیل را بیان دارند:

- ۱- وظایف دندان چیست؟
- ۲- عوامل خرابی دندان ها کدام هاست؟
- ۳- برای سلامتی دندان چه باید کرد؟
- ۴- برای تسکین درد دندان چه کمک کرده می توانیم؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ	۲ "	تصاویر	
جریان درس جدید:		سوال و جواب	۱- بیره های التهابی
۱- بحث در مورد وظایف دندان ها.	۲۰ "	نمایش تصاویر	۲- شستن دندان ها
۲- بحث در مورد عوامل خرابی دندان ها.			۳- دخترک خندان
۳- بحث بالای وقایه.		کار عملی	
۴- بحث بالای کمک به مریض.			
ارزیابی	۲ "		
خلاصه	۱ "		

مقدمه:

سلام و احوالپرسی با شاملین، تنظیم گروه، نظری به دروس قبلی.

جریان درس جدید:

خواهران گرانقدر خوشه‌هستم که باز هم با مطالب تازه در برابر شما قرار دارم و باز هم در مورد يك موضوع خیلی عمده و يك نعمت که خداوند (ج) برای ما عطاء نموده صحبت خواهیم کرد.

نمایش تصویر (۱)

شاملین گرامی! به این تصویر بی بینید و بگوئید چی را می بینید؟

ج- يك دختر خوشحال و خندان.

- آیا دختر دندان های خوب دارد؟

ج- .....

س- داشتن دندان خوب به ما چه كمك می كند؟

ج- .....

درست است قسیمکه شما گفتید که دندان ما را كمك زیاد می كند درس امروز ما هم در مورد دندان ها و

نظافت آن می باشد (تاكید بالای عنوان درس)

پلان درسی (۷)

تهیه کننده: ناهید «احمدزی»

موضوع: اسهال

تاریخ تهیه پلان: ۳ - ۴ - ۹۷

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه ئی بتوانند که ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند:

۱- عوامل اسهال چیست؟

۲- خطرات و وقایه اسهال چیست؟

۳- کمک به مریض چه خواهد بود؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر	سوال جواب نمایش	۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر اسهال	سوال جواب نمایش	۱۹ "	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای عوامل اسهال. ۲- بحث در مورد خطرات و وقایه اسهال. ۳- بحث بالای کمک به مریض اسهال.
۲- محیط کثیف ۳- آب کثیف ۴- مگس ۵- شیر چوشك ۶- طفل سؤ تغذیه	سوال جواب	۳ "	ارزیابی و خلاصه

خواهران عزیز! حدیث معتبر است از رسول مقبول (ﷺ) که می گوید (السواك مطهره للقم و مَرْضَاتُ لِلرَّبِّ) مسواک پاک کننده دهن و سبب رضا خداوند (ج) می باشد. پس ببینید که پیغمبر ما همیشه ما را بسوی پاکی و نظافت رهنمایی نموده و خداوند (ج) اشخاص نظیف را زیاد دوست دارد.

میدانیم که دندان نه تنها برای صحت مند بودن ما ضروریست بلکه در نگهداشت مقبولی ما هم رول عمده را بازی می کند اگر در پهلوی سالم بودن دندان، دندان سفید و پاک داشته باشید در بین همه نظیف و پاک معلوم شده و مردم از شما نفرت نخواهد کرد پس لازم است که قدر این نعمت بزرگ خداوند (ج) را بیش از خراب شدن آن بدانیم و آنرا محافظت نمائیم.

س- کی گفته می تواند با دندان کدام کارها را انجام میدهم؟

س- دندان ما را در جویدن غذا کمک می کند؟

س- دندان در جویدن غذا چگونه کمک نموده و به صحت چه ارتباط دارد؟

ج- دندان ها اولین آسیاب بوده که با آب دهن غذا را نرم ساخته و به معده میدهد در غیر آن کار معده بسیار سخت شده و ممکن تکالیف معده بمیان آید.

س- غیر از جویدن غذا دندان دیگر کدام وظیفه را انجام میدهد؟

ج- دندان ها ما را در تکلم هم کمک می کند یعنی بعضی از حروف توسط دندان ها اداء می شود.

بسیار خوب پس باید گفت که اگر دندان سالم داشته باشیم پس هوای تنفس شده کدام بوی بد نداشته و سبب اذیت ما نخواهد شد و هم دندان سالم ما را زیبا نشان میدهد.

س- آیا کسی گفته می تواند دندان های اطفال را بنام چه یاد می کنند؟

ج- دندان شیری.

س- غیر از دندان شیری دیگر کدام نوع دندان را می شناسید؟

ج- دندان دایمی.

س- دندان شیری در اطفال در سن چند ماهگی آغاز به کشیدن میکند؟

ج- در ۶ - ۷ ماهگی دندان های شیری در اطفال آغاز به کشیدن میکند.

س- تعداد مجموعی دندان های شیری چند است و تا کدام سن باید تکمیل گردد؟

ج- تعداد آن به ۲۰ عدد رسیده و در سن دو سالگی تکمیل می گردد.

س- بعضی اطفال کشیدن دندان شیر را دیرتر آغاز می کند علت آن چیست؟

ج- زیرا مقاومت وجود وی کم بوده و غذای حاوی کلسیم، پروتئین و کاربوهایدریت نبوده زیرا دندانها دیرتر می برآیند.

درست است پس علت نمو هر عضو بدن ارتباط مستقیم به غذا هم دارد حتی بعضاً تغذیه مادر جریان حمل هم تاثیرات مثبت و منفی بالای طفل دارد.

س- دندان دایمی کدام دندان ها را می گویند؟

ج- دندان های را که دائماً با انسان بوده و تا اخیر عمر انسان را در جویدن غذا کمک می کند.

س- آیا میدانید تعداد دندان های دایمی چند بوده و در سن چند سالگی به کشیدن آغاز می کند؟

ج- این دندان ها ۳۲ عدد بوده و از سنین ۶ - ۷ سالگی آغاز به کشیدن می کند.

س- آیا میدانید دندان را چه محکم گرفته؟

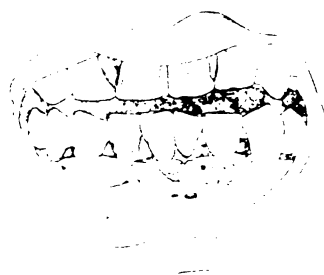
ج- دندان ها توسط بیرده ها محکم شده لهذا برای داشتن دندان سالم به بیرده سالم ضرورت است قسمیکه خانه به تهداب محکم ضرورت دارد.

س- بیرده سالم را چه طور تشخیص کرده می توانیم؟

ج- بیرده سالم لشم، هموار بوده دارای رنگ گلابی و در زمان برس کردن خون نمی شود.

مادران عزیز! این را باید دانست که یکی از عوامل خرابی دندان بیرده التهابی بوده زیرا وقتی بیرده خراب شود دندان سست شده و از بین می رود.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چه رami بینید؟

ج- .....

س- آیا این بیره ها سالم اند؟

ج- .....

س- داشتن این نوع بیره سبب خرابی دندان می گردد؟

ج- .....

س- بعضاً اگر متوجه شده باشید دندان شیری اطفال از ابتدا تولد زرد رنگ می باشد چرا؟

ج- داکتران ثابت کرده اند که اگر مادران در دوران حمل از انتی بیوتیک های زیاد استفاده کنند رنگ دندان طفل را خراب می کند و هم اگر مادران در این حالت غذای حاوی کلسیم را استفاده نکنند دندان های طفل اش ناوقتتر به بر آمدن آغاز می کند.

س- آیا میدانید بعضاً اطفال در زمان تولد دندان داشته علت آن چیست؟

ج- این حالت محدود بوده و کداه معجزهء نمی باشد فقط در اثر فعالیت های جسمی طفل بوده که دندان ممکن باقی بماند یا خود بخود دوباره بیافتند پس این حالت، حالت تشویش نیست.

س- چرا طفل در زمان کشیدن دندان زیاد نارام می باشد؟

ج- زیرا بیره ها سخت شده و درد می داشته باشد.

س- چرا اطفال در زمان کشیدن دندان اسهال شده و تب می کند؟

ج- زیرا اطفال برای تسکین درد بیره های شان دست های کثیف و اشیاء کثیف را بدهن نموده که مکررب بدین طریقه داخل وجود شان شده که سبب اسهال و تب آنها می گردد.

س- مادران در زمان طفولیت به نظافت دندان شیری اطفال توجه نکرده میدانید این حالت چه نوع تاثیرات منفی بالای دندان های اصلی طفل بار خواهد آورد؟

ج- این حالت تاثیرات بدی بالای دندانهای دایمی طفل داشته زیرا دندان دایمی در عقب دندانهای اصلی قرار دارد.

س- آیا کسی گفته می توانید کدام عوامل سبب خرابی دندانها می گردد؟

ج- تاثیرات میراثی، عدم خوردن غذای مکمل و عدم داشتن حفظ الصحه دندان ها.

س- تاثیرات میراثی چیست؟

ج- تاثیرات میراثی خرابی خانوادگی ایست که علاج خاص ندارد مگر بازهم باید در حفظ الصحه آن توجه کرد.

- س- عدم خوردن غذای مکمل چه تاثیرات بالایی دندان خواهد داشت؟
- ج- از کمبود مواد غذایی انواع مختلف مریضی ها پیدا شده و سبب خرابی دندان هم می گردد.
- س- مراعات حفظ الصحه در سلامتی دندان چه رول دارد؟
- ج- اگر دندان ها پاك نشوند یعنی برس نشوند غذا در دندان باقی مانده بعداً سبب پیدایش مکرپ ها شده تیزاب را تولید نموده مینا دندان را از بین برده بعداً سبب خرابی خود دندان می گردد.
- س- غیر از عوامل فوق الذکر دیگر کدام چیزها سبب خرابی دندان ها می گردد؟
- ج- شکستادن اشیای سخت (چارمغز، بادام، پسته) خلال نمودن دندان با اشیای نوک تیز (چوبک و سوزن). و خوردن شیرینی زیاد.
- س- چرا خلال نمودن دندان با اشیای نوک تیز به دندان نقص دارد؟
- ج- زیرا خلا دندان را زیاد نموده در نتیجه ذخیره جای برای جمع شدن غذا در دندان زیاد شده و در صورت برس نکردن آن دندان زودتر خراب می شود.
- س- دادن چوشك و شیر چوشك در سالم بودن دندان اطفال چه تاثیر می کند؟
- ج- اگر والدین شیر چوشك را در حالت خواب در دهن طفل باقی مانده پس دندان برای يك مدت دربین شیرینی باقی مانده که سبب خرابی دندان آنها شده و هم چوشك سبب میشود تا دندان طفل کج و بدشکل ظاهر گردد.
- س- چرا بعضاً در قسمت پائینی دندان ماده سخت بنام منگ پیدا می شود؟
- ج- یکی از عوامل ان نشستن دندان ها بوده و علت دیگر آن اینست که زمانی ما تنفس می کنیم معده ما بخارات تیزی را خارج نموده که این تیزاب زیاد تر از طرف شب در دندان باقی مانده در صورت نشستن دندان از طرف صبح سخت شده و به ماده سیاه رنگ بنام منگ را تشکیل میدهد که بالاخره سبب خرابی دندان می گردد.
- س- خرابی دندان کدام مشکلات را بار خواهد آورد؟
- ج- بوی بد در دهن که سبب اذیت و نفرت دیگران خواهد شد.
- پندیدگی و التهاب بیرد و درد دندان، شخص مجبور به کشیدن آن می شود.
- کشیدن دندانهای زیاد سبب شده تا شخص درجویدن غذا مشکل داشته و از صحت مندی اش کاسته شود.
- س- حالا گفته می توانید که برای داشتن دندان سالم چه باید کرد؟
- ج- شستن دندان ها منظمأ از طرف شب و صبح و بعد از خوردن شیرینی.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- .....

س- اینکار چه فایده دارد؟

- ج- برس کردن دندان با برس، کریم (فمک) و مسواک از خرابی دندانها جلوگیری می کند.
- جلوگیری از شکستادن اشیای سخت توسط دندان.
- جلوگیری از خلال کردن دندان با اشیای نوک تیز.
- جلوگیری از نوشیدن مایعات سرد بعد از خوردن غذای داغ.
- استفاده از انواع غذاها جهت داشتن دندان سالم در زمان حمل و بعد از آن برای اطفال.
- استفاده از تخم، جواری، فامیل ستروس، ماهی و غیره (در صورتیکه شاملین سوال کردن نام غذا گفته شود در غیر آن غذای مختلف بگوئید).

س- برای تداوی موقتی دندان و التهاب بیره چه کمک کرده می توانیم؟

- ج- غرغره محلول آب و نمک و یا انداختن یک قاشق هایدروجن پراکساید در یک گیلان آب شیر گرم مفید می باشد و هم دندان ها باید سال دو مرتبه چک گردد.
- بسیار خوب پس اگر همه این موضوعات را در نظر بگیریم دندان سالم خواهیم داشت مگر حالا من برایتان شستن دندان را عملاً نشان میدهم.
- * کار عملی (شستن دندان ها توسط معلم).

ارزیابی:

- س- کدام عوامل سبب خرابی دندان می گردد؟
- س- چرا نظافت و پاکی دندان مهم است؟
- س- چرا در دندان منگ پیدا می شود؟
- س- چه کنیم تا دندان های سالم داشته باشیم؟
- س- بیره های سالم را چه طور می شناسیم؟
- س- خوردن چه از خونریزی بیره جلوگیری می کند؟

خلاصه:

مادران گرامی درس امروز در مورد پاکی و نظافت دندان ها بوده دانستیم که دندان عضو مهم بدن بوده و ما رادر سلامتی و صحت مند بودن کمک می کند عوامل خرابی دندان ها را شناختیم و دانستیم که چگونه میتوانیم دندان سالم داشت.

پلان درسی (۶۴)

تهیه کنند: پروین «رحیم»

موضوع: سوختگی ها

تاریخ تهیه پلان: ۱۸ - ۳ - ۹۵

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه، بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

- ۱- سوختگی ها به چند نوع است؟
- ۲- اعراض و علائم سوختگی ها چیست؟
- ۳- چطور خود را از سوختگی ها وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
۱- سوختگی درجه اول	سوال و جواب		جریان درس جدید:
۲- سوختگی درجه دوم	نمایش	" ۲۰	۱- بحث بالایی انواع سوختگی ها
۳- سوختگی درجه سوم			۲- بحث درمورد اعراض و علائم سوختگی ها
۴- سطح، چراغ تندور			۳- بحث بالایی وقایه سوختگی ها
		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام. احوالپرسی و تنظیم گروپ

جریان درس جدید:

طوری که در حدیث شریف آمد حفاظت بدن فرض است از آن جمله حفاظت از آب و آتش است که هر دو فوق العاده خطرناک است چنانچه گفته اند که اگر طفل خورد سال را مادرش میسوزاند حرمت حق شیر وی از بین می رود روی این هدف میپردازیم به درس این ساعت که درس امروز ما عبارت از سوختگی هاست.

س- آیا فردی از فامیل شما گاهی سوخته است؟

ج- .....

س- اگر سوخته برای وی چه کمکی کرده اید؟

ج- .....

س- چی چیزها باعث سوختگی ها می شود؟

ج- آب جوش، و مایعات داغ، گوگرد، شمع، اتو اشتوپ، تنور و شعاع آفتاب.

خوب خواهان محترم حالا ببینید که سوختگی به چند قسم است و چه نوع باید تداوی شود.

س- شما چند نوع سوختگی را میشناسید؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

- س- در رسم چی را می بینید؟
- ج- رسم يك دست است كه سوخته است.
- س- به نظر شما زیاد سوخته است یا كم؟
- ج- بسیار كم سوخته است.
- س- آیا سوختگی دست آبله دارد؟
- ج- نخیر، آبله ندارد اما سرخ شده است.
- معلم- این نوع سوختگی را سوختگی درجه اول یاد میکنند چون فقط جلد سطحی میسوزد یعنی تنها روی پوست می سوزد و آبله ندارد.
- س- برا این نوع سوختگی چه كمك کرده میتوانیم؟
- ج- دفتناً جای سوختگی را برای چند قيقه زیر آب میگیریم.
- س- آیا در این سوختگی کدام تداوی دیگر هم وجود دارد؟
- ج- نخیر، کدام تداوی بخصوص وجود ندارد.
- س- ایا بالای این نوع سوختگی کدام چیزی مالمده شود یا خیر؟
- ج- هیچگاهی بالای سوختگی گریس، روغن و یا چیزی دیگر مالمده نشود.
- نمایش تصویر (۲)

- س- در این رسم چی را می بینید؟
- ج- يك دست است كه سوخته و آبله زده است.

س- در این حالت سوختگی چه باید کرد؟

ج- جای سوختگی را باید برای چند دقیقه در زیر آب قرار داد.

س- اگر آبله ترکید یا سر آن باز شود باعث چه میشود؟

ج- اگر این نوع زخمهای سر باز از کثافات و چتری و گرد و خاک نگهداری نشود باعث میکروبی شدن آن ناحیه میگردد.

س- چه باید کرد تا از میکروبی شدن آن ناحیه جلوگیری کرد؟

ج- جای سوختگی را با تکه پاك و نازك بپوشانیم.

معلم- اگر لباس با تکه بالای سوختگی بچسپد پیش از دور کردن آنرا باید برای مدت ۵ الی ۱۰ دقیقه داخل آب پاك بمانید قسمیکه در يك طرف يك انگشت نمك و کمی آب پاك انداخته و جای سوخته شده را روزانه به آن پاك نموده و توسط تکه پاك آن را خشك كنید تا از میکروبی شدن جلوگیری شود.

س- دیگر چه کمکی به کسی که سوخته باشد کنیم؟

ج- باید به شخص که سوخته باشد مقدار زیاد مایعات داده شود زیرا در اثر سوختگی مقدار زیاد مایعات بدن صاع میشود.

نمای تصویر (۳)

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- يك دست است كه سوخته است.

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی و تنظیم گروه

جریان درس:

س- خواهران گرامی! همه ما و شما میدانیم که در فصل گرما امراض زیاد شده، که زیادتیر دامنگیر اطفال

میشود. پس به نظر شما وقتی هوا گرم میشود کدام امراض زیاد میشود؟

ج- محرقه، ملاریا، اسهال ....

معلم- بلی، بسیار خوب من هم میخواهم راجع به مرض اسهال همراهی شما صحبت نمایم.

نمایش تصویر (۱)

س- در این تصویر چی را میبینید؟

ج- طفل را که مبتلا به اسهال است.

س- به نظر شما اسهال چیست؟

ج- يك مرض است که مواد غایطه آبگین میشود.

س- آیا سوختگی زیاد است یا کم؟

ج- ناحیه سوخته شده زیاد است و فرورفتگی عمیق در داخل پوست و یا عضله پیدا میشود.

س- آیا زخم ایننوع سوختگی درد دارد یا نه؟

ج- درد شدید ندارد ولی امکان دارد در اثر ضایعات مایعات بدن به شاک برود که اگر در این حالت مریض

تداونی نشود سبب مرگ او میشود و این نوع سوختگی ها از لحاظ نوعیت درجه سوم است.

معلم- قبلاً از شستن دست های شخصی که میخواهد زخم را بسته کند لازم و حتمی است و همچنان به مریض در این حالت باید مایعات زیاد داده شود.

س- اگر سوختگی به مفاصل و یا اطراف آن یا دربین انگشتان و یا زیر بغل باشد و یا ناحیه صدري باشد چی باید کرد؟

ج- در این حالت هر چه زودتر برای پانسمان کردن به مرکز صحنی مراجعه شود.

خوب خواهرا ن و مادران محترم! حالا دانستید که سوختگی چند نوع است و چه کمک باید به شخص مریض شود.

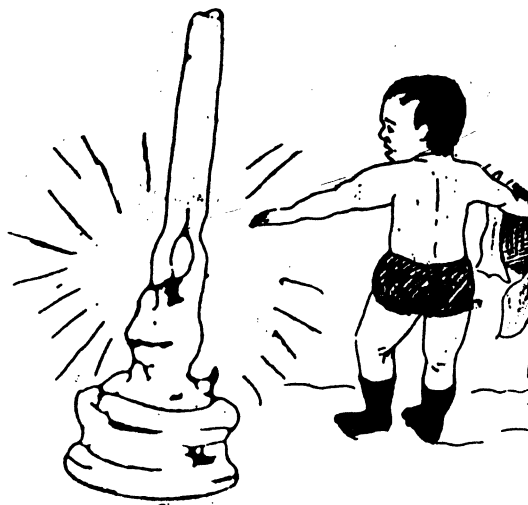
س- برای اینکه بتوانیم از سوختگی جلوگیری کنیم چه باید کرد؟

ج- به اطفال فهمانده شود که خود را از تماس با اشیای سوزنده دور نگهدارند مثلاً: بخاری، منقل، دیگدان،

تنور، مایعات داغ (شوربای داغ، آب جوش، چای داغ، روغن داغ).

- اشیای خطرناك از قبیل گوگرد، الیكن، چراغ تیلی، شمع، را در يك محل بلند كه دست اطفال به آن نرسد بگذارند.

نمایش تصویر (۴)

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- يك چراغ است که بالای الماری گذاشته شده است و دست دخترک به آن نمی رسد.

معلم- همیشه سعی فائید که وسایل چون چراغ تیلی، الیکن، گیس و امثال اینها را دور از دسترس اطفال بگذارید تا سبب سوختگی های هولناک نگردد.

ارزیابی:

س- عامل سوختگی چیست؟

س- چند نوع سوختگی را می شناسید؟

س- به سوختگی های کم چی باید کرد؟

س- به سوختگی های که آبله دارد چگونه نگهداری شود؟

س- به شخص که سوخته چه کمک باید کرد؟

س- برای جلوگیری از سوختگی ها چه باید بکنیم؟

خلاصه:

سوختگی به سه نوع است. سوختگی درجه اول که تنها قسمت از پوست میسوزد یعنی سوختگی سطحی میباشد سوختگی درجه دوم که ناحیه سوخته شده يك کمی زیاده تر بوده و تحت پوست یا جلد نیز صدمه می بینید یعنی آبله میزند. سوختگی درجه سوم سوختگی را گویند که ناحیه سوخته شده زیاد بوده جلد رشته های عصبی او عیه ها و انساج شحمی هم می سوزند و باید حتماً در این حالت مریض به شفاخانه یا کلینیک برده شود. وقتی که کدام قسمت از بدن بسوزد باید به زیر آب یخ گرفته شود و کوشش شود که آبله آن قسمت نترکد و از کثافات و مگس ها محافظت شود و یا تکه پاك به محل سوختگی گذاشته شود.

پلان درسی (۶۵)

تهیه کنند: شیما «احدی»

موضوع: برق گرفتگی

تاریخ تهیه پلان ۷ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۷ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

- ۱- چرا برق گرفتگی رخ میدهد؟
- ۲- برق گرفتگی کدام خطرات داشته و چطور میتوانیم از آن جلوگیری کنیم؟
- ۳- به شخص برق گرفتگی چگونه کمک عاجل نماییم؟

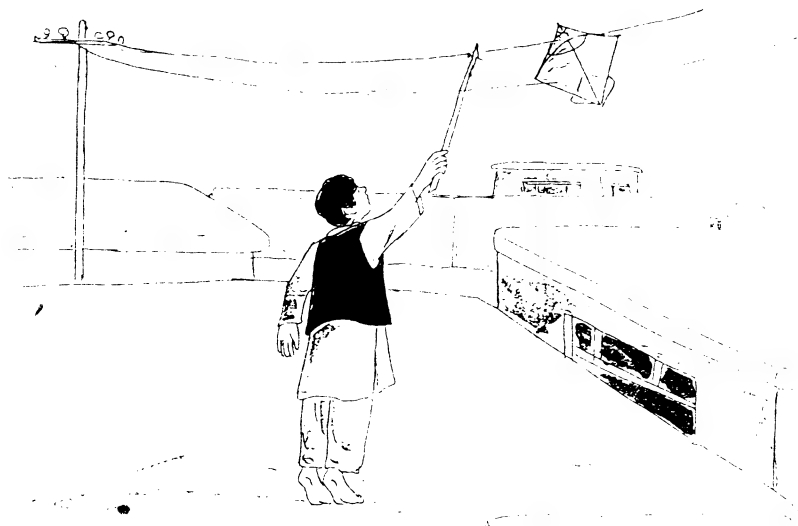
مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۷ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر طفلیکه بامیخ آهنی با سیم برق تماس گرفته.	سوال و جواب	" ۳۰	جریان درس جدید: ۱- بحث در مورد عواملیکه سبب برق گرفتگی میگردد.
۲- تصویر طفلیکه با ساکت برق ساعتیری میکند.	کار گروپی	" ۳	۲- بحث درمورد خطرات برق گرفتگی ۳- بحث درمورد جلوگیری ازبرق گرفتگی ۴- بحث درمورد کمک به شخص برق گرفتگی
۳- تصویر طفلیکه با پاهای برهنه نزدیک پایه برق درهوا بارانی		" ۳	ارزیابی
۴- تصویر ساکت و پلان		" ۲	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه، بررسی ازوضع ظاهری گروه.

جریان درس جدید:

نمایش تصویر (۱)

س- دراین تصویر چی را می بینید؟

ج- طفلی که با چوب میخ دار به سیم برق تماس میکند.

س- به نظر شما تماس کردن به سیم برق باعث چی میشود؟

ج- باعث برق گرفتگی.

معلم- بلی، خواهران گرامی! مطلب امروزی ما هم راجع به برق گرفتگی میباشد که با گفتن بسم الله الرحمن

الرحیم آغاز می کنیم.

س- آیا کسی را دیده اید که برق گرفته باشد؟

ج- .....

س- برای شخص برق گرفتگی چه کمک عاجل نموده اید؟

ج- .....

س- چي فكر ميكنيد كه چرا برق گرفتگي رخ ميدهد؟

ج- در اثر بي توجهي و بي اعتنايي شخص.

س- پس عوامليكه در اثر اندك بي احتياطي و بي توجهي برق گرفتگي را بوجود ميآورد کدام ها اند؟

ج- دست زدن به لين برق با دست هاي مرطوب و تر.

س- آيا تماس گرفتن با دست هاي تر به سيم يا لين برق خطرناك است؟

ج- بلي، بسيار خطرناك بوده سبب برق گرفتگي شده حتي سبب مرگ ميگردد.

نمايش تصوير (۲)

س- در اين رسم چه را مي بينيد؟

ج- يك طفل كه با ساكت برق ساعتيري ميكند.

س- آيا اين طفل كار خوب كرده؟

ج- نخير، ساعتيري كردن به برق خطرناك بوده ممكن طفل را برق گرفته و سبب سوختن طفل شود.

س- غير از سيم برق ديگر چه سبب برق گرفتگي ميگردد؟

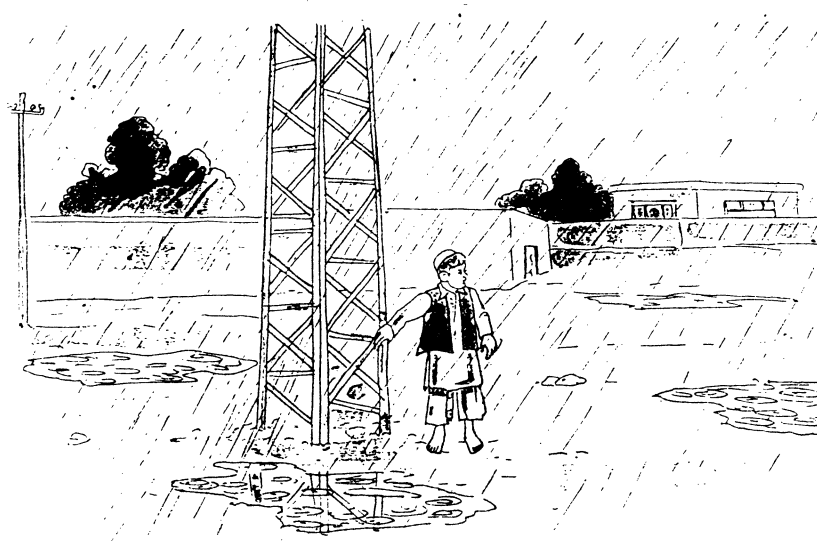
ج- انداختن پلك برق در تاريكي

س- چرا انداختن پلك برق در تاريكي سبب برق گرفتگي ميشود؟

ج- بخاطر يكه ممكن برق به قسمت فلز پلك تماس كند و برق گرفتگي رخ دهد.

س- در قسمت لين ها كهنه چه نظر داريد؟

ج- اگر لين بسيار كهنه شده باشد شارت شده و سبب آتش سوزي ميگردد.

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- يك طفليكه با پاهای برهنه درنزدیک پایه برق ایستاده است.

س- آیا ایستادن نزدیک پایه های برق مخصوصاً در روزهای بارانی خطرناك میباشد؟

ج- خطرناك بوده سبب برق گرفتگی می شود.

معلم- بلی، خواهران گرامی! ایستادن با پاهای برهنه و بازی کردن نزدیک پایه های برق مخصوصاً در

روزهای بارانی بر علاوه اینکه سبب برق گرفتگی میشود ممکن بعضی اوقات برق شارت شده سبب

سوختگی نیز شود.

س- اگر از يك ساکت بخاطر چندین وسایل برق در يك زمان کارگرفته شود چه واقع میشود؟

ج- مقاومت ساکت کم و داغ شده شارت میشود که سبب سوختن لین ها شده آتش سوزی رخ میدهد و البته

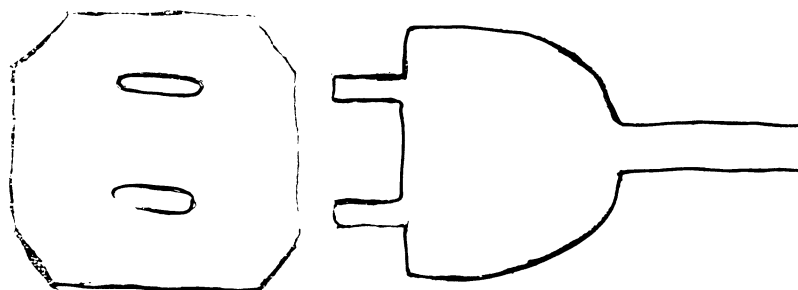
آن قسمت ساکت که لچ است متوجه نباشیم تماس کنیم نیز سبب برق گرفتگی میشود.

س- اگر لین برق بروی زمین افتاده باشد چطور سبب برق گرفتگی میشود؟

ج- درصورتیکه لین برق داشته باشد زمانیکه پاهای برهنه یا بوت ها مخصوصاً اگر تر هم باشد اگر به لین

تماس گرفته شود سبب برق گرفتگی میشود.

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- پلك و ساكت را می بینیم.

س- اگر كدام قسمت از لین یا پلك لچ باشد و به آن تماس گرفته شود چه واقع خواهد شد؟

ج- سبب برق گرفتگی می شود.

س- اگر همین ساكت در قسمت پائین باشد چه خطر دارد؟

ج- ممكن اطفال بعضی چیزهای آهنی مثل: میخ، سوزن داخل ساكت نموده و سبب برق گرفتگی شان شود.

معلم- خوب خواهان محتره شما عواملی که در اثر بی احتیاطی و بی توجهی برق گرفتگی را به وجود

میاورد دانستید پس:

س- آیا کس گفته میتواند که چطور برق گرفتگی سبب خطر مرگ می شود؟

ج- چون برق گرفتگی سبب توقف یا ایستادن ضربان قلب شده وقتی که ضربان قلب توقف کند انسان از بین

میرود و همچنان برق گرفتگی سبب بند شدن تنفس شده و انسان را از بین میبرد.

- دیگر اینکه برق گرفتگی سبب صدمه میشود مخصوصاً اگر پایه برق داشته باشد کسی را برق گیرد

دور میاندازد یعنی شخص پرتاب شده و به شدت صدمه می بیند و یا بعضی اوقات توسط برق

محکم گرفته میشود.

معلم- و حال از شما خواهش میکنم دو دو نفر باهم بنشینند و فکر کنید که چکنیم که به برق گرفتگی دچار نشویم بعداً از هر دو نفر یکی شان نظریات خود و نظریات طرف مقابل را برای ما بگویند که به این کار شما پنج دقیقه وقت دارید.

- با دست های مرطوب و تر به سیم و لین برق دست زده نشود.
- پلك ها در تاريك به ساكت انداخته نشود.
- وسايل برق به دسترس اطفال گذاشته نشود.
- اطفال را نگذاريم تا به وسايل برق ساعتيري نمايد.
- اگر لين برق به آب افتاده باشد و برق داشته باشد به آن دست زده نشود.
- لين های كهنه بايد قديميد شود.
- اطفال را نگذاريد كه در نزديك برج برق مخصوصاً در روزهای بارانی بازی و ساعتيري نمایند.
- معلم- از نظريات همهء تان تشكر برای وقايع از برق گرفتگی نظريات بسيار سازنده ارائه كرديد.
- س- اگر کسی را برق گرفته باشد چي كمکی عاجل برای نجات او صورت گيرد؟
- ج- ۱- اولاً جريان برق قطع گردد و فيوزها كشيده شود و شخص كمك دهندده بايد بالای يك عايقی خشك كه برق را عبور داده نتواند مثل چوب، اخبارهای قات شده يا بوت های رابری ايستاده شود.
- ۲- تا وقت كه شخص در جريان برق قرار دارد به او و لباسهايش دست نزنيد زیرا دست زدن به بدن و لباس فمناك مانند آنست كه به سيم برق دست زده باشيد.
- ۳- برای رها كردن شخص از جريان برق از يك چوب يا شاخه خشك، دسته جارو، را بر ضخيم و دستكش پلاستيکی استفاده شود و همچنان اگر از مو شخص محكم بگيريد جريان برق را عبور نميدهد.

ارزيابی:

- س- چرا برق گرفتگی رخ ميدهد؟
- س- چه جيز ها سبب برق گرفتگی ميگردد؟
- س- اطفال چي وقت به خطر برق گرفتگی مواجه ميشوند؟
- س- چگونه برق گرفتگی سبب مرگ ميشود؟
- س- برای جلوگیری از برق گرفتگی چي بايد كرد؟
- س- برای شخص برق گرفتگی چي كمکی عاجل بايد صورت گيرد؟

خلاصه:

خواهران گرامی! قسمیکه گفته شد برق گرفتگی بسیار خطرناك بوده كه عامل آن بی احتیاطی و بی توجهی بوده و برای جلوگیری از برق گرفتگی، اطفال را نگذاریم كه با وسایل برق ساعتیری و بازی نمایند، لین های كهنه را هر چه زودتر باید تمديد گردد، با دست های تر و مرطوب به سیم برق دست زده نشود. برای كمك به شخصی مصدوم از احتیاط كامل كار گرفته و برای رها كردن شخص از چیزهای كه هادی برق نیستند مثل رابر و چوب استفاده میكنیم.

پلان درسی (۶۶)

تهیه کننده: داکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: مسمومیت

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۱۲

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نی بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

- ۱- عوامل مسمومیت چیست؟
- ۲- اعراض و علایم آن چگونه است؟
- ۳- چطور خود را در برابری این مرض وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
۱- غذای که سر آن پت نباشد.	سوال و جواب		
۲- تصویر میوه ها.			جریان درسی جدید:
۳- تصویر ترکاری.	نمایش	۲۰ "	۱- بحث در مورد عامل مسمومیت.
۴- زن که ذغال را پکه میزند.			۲- بحث بالای اعراض و علایم آن.
			۳- بحث درمورد وقایه مسمومیت
		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه

س- بیشتر از چند مرتبه رفع حاجت را در يك روز اسهال میگویم؟

ج- بیشتر از ۳ - ۴ مرتبه در يك روز را اسهال میگویم.

معلم- بلی مواد غایطه آبگین که اظافه تر از ۳ مرتبه رفع گردد اسهال گفته میشود.

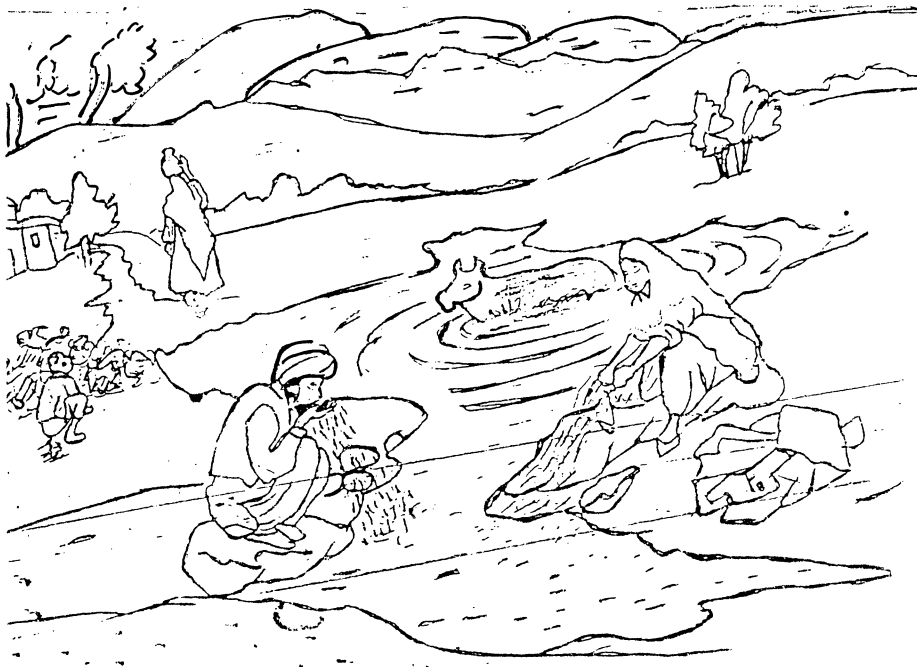
س- چه چیز سبب اسهال میشود؟

ج- میکروبها.

س- زیادتیر کدام اطفال به اسهال مصاب می شود؟

ج- اطفالیکه نو دندان می کشد. اطفال که چارغوك میکنند، و اطفال که از شیر چوشك استفاده می کند.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چی را میبینید؟

ج- دریا را که زنی در آن لباس می شوید، يك نفر کنار دریا رفع حاجت میکند و يك نفر دیگر از آن آب می نوشد.

س- آیا نوشیدن از این آب درست است؟

ج- نخیر، زیرا باعث اسهالات و امراض می شود.

س- دیگر چه چیزها سبب اسهال میشود؟

ج- .....

مقدمه:

سلام، احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی از حالت ظاهری گروپ

جریان درس جدید:

در سوره مایده ایت ۵ آمده است: «نمی خواهد خدا (ج) که بگرداند بر شما حرج (سختی) و لیکن میخواهد که پاک گرداند شما را» پس جهت داشتن صحت خوب انسان به غذاهای متوازن صحتی ضرورت دارد. اما گاهی عدم توجه در قسمت نگهداشت غذاها باعث مشکلات صحتی میگردد. زیاده تر شنیده باشید که شخص با خوردن يك نوع ماهی یا بعضی غذا های دیگر به اسهال و استفراغ مبتلا میشود که علت آن همانا سمی شدن یا زهری شدن غذا توسط میکروب ها میباشد. و خوردن چنین غذا ها باعث مسمومیت میگردد و علاوه از غذا ها چیزهای دیگری نیز وجود دارد که باعث مسمومیت میشود که در جریان لحظات که باهم یکجا هستیم روی آن بحث میکنم.

س- کسی را دیده باشید که مسموم شده باشد؟

ج- .....

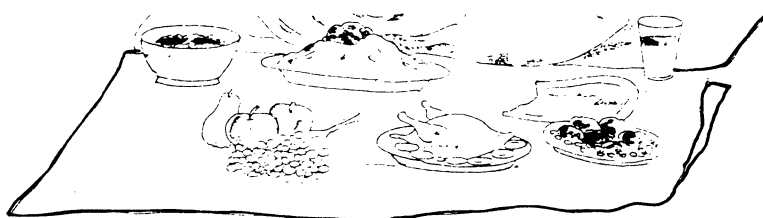
س- شما به شخصی مبتلا چی کمک کرده اید؟

ج- .....

س- در مقدمه گفته شد که خوردن بعضی غذاها باعث مسمومیت میشود آیا گفته میتوانید زیاده تر کدام غذاها باعث مسمومیت میشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- غذای که روی آن پت نیست.

س- آیا استفاده از این غذا ها باعث مسمومیت می شود؟

ج- بلی، باعث مسمومیت می شود زیرا بر علاوه گرد و خاک آلوده بامیکروب مگس و حشرات دیگر نیز میتواند میکروب را بالای غذا انتقال دهد و باعث زهری شدن غذاها گردد.

س- آیا غذاها و نوشابههای روی سرك و کوچه قابل استفاده است؟

ج- نخیر، زیرا همه به آسانی با میکروب ها آلوده بوده وباعث هر نوع مریضی و حتی مسمومیت شده میتواند.

س- آیا مثال از چند نوع آن داده میتوانید؟

ج- مثال عمده آن اب نیشکر شربت های گرگر و غیره شربت های روی بازار گوشت های ماشین شده باسی، شورنخود و حبوبات جوشانده روی کراچی ها و آب های کثیف میباشد.

س- آیا ضروراست همیشه بیش از حد معینه غذا پخت؟

ج- نخیر، زیرا اکثراً زمانیکه غذا زیاد تهیه گردد باقی بماند و غذاهای باسی و باقی مانده اگر در جای سرد و محفوظ جا گذاری نشود باعث مسمومیت میگردد.

س- زیادتیر کدام غذاهای باسی پس از گرم کردن دوباره مزد آن خراب میشود؟

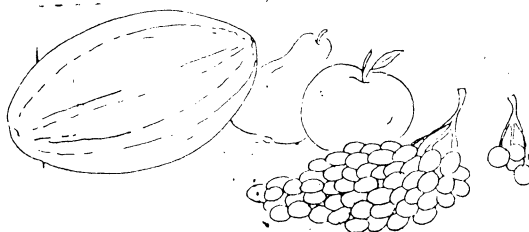
ج- زیاد تر کچالو، شوله، دال که باسی باشد دوباره گرم گردد مزه آن خراب میشود.

س- اگر غذای باسی بوی ترش بدهد آیا خوردن آن فایده دارد؟

ج- نه تنها خوردن آن فایده نداشته بلکه باعث بد هضمی در معده میگردد.

معلم- تحقیقات نشان داده شده است که گوشت های ماشین کرده اگر زود پخته نشد و تخم های جوشانده پس از پوست کردن زود مصرف نشود زیان آور است و باعث تسممات شده میتواند.

نمایش تصویر (۲)

س- شما در رسم چی را می بینید؟

ج- میوه ها را.

س- خوردن میوه های گنده و پوسیده و یا نیم رس چی مشکل را بار میآورد؟

ج- در پهلوی دیگرمریض های باعث مسمومیت نیز شده میتواند.

نمایش تصویر (۳)

س- شما در رسم چی را می بینید؟

ج- ترکاری ها را.

س- ترکاری های گنده و خراب و ترکاری که به صورت درست شسته نه شده باشد زیادتیر چی مشکل را بار میآورد؟

ج- باعث انتقال میکروب ها در بدن شده حتی امکان مسمومیت نیز میشود.

معلم- بعضی ظروف نیز تولید زنگ میکند که خوردن زنگ آن نیز تسممات را بار میآورد.

س- آیا در مورد ظروف چیزی میدانید؟

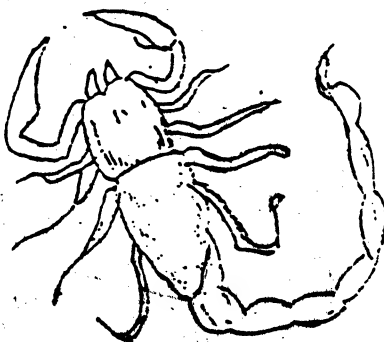
ج- ظروف مس که قلعی آن از بین رفته و کاملاً سرخ معلوم شود پختن پالک در آن و انداختن ماست در آن

ظرف باعث میشود که اکساید یا زنگ زیادتیر تولید شده و این کار باعث مسمومیت نیز میشود.

س- غیر از چیزهای که روی آن بحث شد دیگر کدام حالات باعث مسمومیت میگردد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۳)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- گژدم را.

س- آیا گزیدن گژدم غندل و غیره خزنده گان زهری باعث مسمومیت می شود؟

ج- بلی، زهر گژدم غندل و غیره خزیده گان زهری باعث مسمومیت میشود و این خزیده گان زهر را از طریق

پوست داخل بدن میسازد.

معلم- نوع دیگر از مسمومیت عبارت از استنشاق گازات است مثل گاز، پخت و پز، ذغال، ذغال و سنگ،

دودهای خفه کن فابریکه ها، اشتوپ، کوره های خشت پزی میباشد که تنفس بیش از حد آن نه تنها

باعث مسمومیت بلکه باعث هلاکت فوری میشود.

س- ذغال در کدام حالات باعث مسمومیت تنفسی میگردد؟

ج- .....

نمایش تصویر (۴)

س- شما در رسم چی را می بینید؟

ج- زنی را که ذغال پکه میکند.

س- در کدام حالت ذغال باعث مسمومیت میگردد؟

ج- وقتی ذغال خوب روشن نشده باشد و دود داشته باشد و هم در تشناب و یا جای که مجرا یا هوا کش

نداشته باشد باعث مسمومیت شخص که در آنجا قرار دارد میشود.

خوب خواهان محترم! عوامل مسمومیت زیاد است که از آن جمله گذاشتن غذای بدون سر پوش و در جای که

دوای حشره کش استعمال و یا دوا پاشی میشود و هم چنان استعمال دوا ها که تاریخ آن تیر شده و بدون

مشوره داکتر گرفته میشود میتوان نام گرفت.

بحث در مورد علایم مرض:

س- شخص مسموم کدام علایم را از خود نشان میدهد؟

ج- دلبدی، استفراغ، درد شکم داشته فشار بکلی پایان میآید درد در قسمت شانه هانیز اکثراً موجود است.

در صورت که از اثر گازات مسمومیت رخ بدهد درد شکم موجود نبود بلکه مشکل در تنفسی

زیاد موجود میباشد.

بحث در باره راه های وقایه از مسمومیت:

- س- کدام راه ها جهت جلوگیری از مسمومیت موجود است؟
- ج- از غذاها روی سرك و بازار استفاده نشود.
- روی غذا ها پت و غذا ها در جاهای سرد نگهداری شود.
- کوشش شود از غذاهای تازه پخته شده و استفاده شود.
- از میوه جات پخته که گندیدگی و پوسیده گی نداشته باشد استفاده گردد.
- میوه جات و سبزیجات خوب شسته و خورده شود.
- از پر خوری جلوگیری شود.
- زغال باید در هوای آزاد پکه شود تا خوب روشن گردد.
- در صورت که کدام طفل یا شخص در اثر غفلت تیل بلع کرده باشد باید وادار به استفراغ نگردد زیرا ممکن تیل مجرای تنفسی در اثر استفراغ داخل شد سبب مرگ مصدوم گردد.

ارزیابی:

- س- عوامل مسمومیت چیست؟
- س- اعراض و علایم مسمومیت چیست؟
- س- کدام غذاها باعث مسمومیت میگردد؟

خلاصه:

درس امروزی ما درباره مسمومیت بود مادران گرامی باید همیشه دوا ها خود را از دسترس اطفال تان دور نگهدارید به اطفال تان توصیه کنید تا از خوردنی های روی بازار نخرند و نخورند و همچنان از پر خوری بیش از حد جلوگیری نمایند تا این که به این مرض خطرناك که منجر به مرگ میشود مبتلا نگردید.

پلان درسی (۶۷)

تهیه کننده: حمیرا «جلالی» سایل

موضوع: شکستگی ها مچ خورده گی ها

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۹ - ۱۲

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه ئی بتوانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

- ۱- شکستگی به چند نوع است؟
- ۲- اعراض و علایم شکستگی چیست؟
- ۳- میزابه چیست و از چی تهیه میشود؟
- ۴- مچ خورده گی چیست و به مریض چه کمک میکند؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ	۲ "	سوال و جواب	تصاویر:
جریان درس جدید:			
۱- بحث بالای انواع شکستگی	۱۹ "	نمایش	۱- تصویر شکستگی و جلد هم پاره شده.
۲- بحث در مورد اعراض و علایم و میزابه			۲- استخوان بازو و شکسته
۳- بحث در مورد مچ خورده گی و کمک به مریض			
ارزیابی	۲ "		
خلاصه	۲ "		

مقدمه:

سلام، احوالپرسی و تنظیم گروه.

جریان درس جدید:

خوش هستیم که باز شما را خوش و صحتمند می بینم به آرزوی اینکه همیشه خوش و آرام باشید میپردازیم به مطلب امروز خود.

امروز درمورد حادثه، میخوایم با شما سخن داشته باشیم که زیادتر از بی احتیاطی بوجود میآید یعنی شکستگی و مچ خوردگی و توقع میکنیم که مثل روز های دیگر مرا همراهی کرده و از معلومات خوب تان ما را مستفید بسازید.

س- آیا در بین شما کسی به حادثه شکستگی و مچ خوردگی رو برو شده؟
ج- .....

شکستگی و مچ خوردگی حالتیست که مفصل ها از حد معین خود زیادتر حرکت کند.

س- عامل شکستگی و مچ خوردگی چیست؟

ج- ضربه مستقیم و غیرمستقیم، کشش عضلات و حوادث ترافیکی میباشد.

س- چند قسم شکستگی را می شناسید؟

ج- دو قسم یعنی شکستگی بسته و باز.

س- کدام شکستگی را باز میگوئیم؟

ج- شکستگی باز آنست که علاوه از شکستن استخوان جلد هم پاره شده باشد.

نمایش تصویر (۱)

- س- بسیار خوب پس در این رسم چی را می بینید؟
- ج- بازوی یکنفر است که هم استخوان شکسته و هم جلد مریض پاره شده.
- س- آیا امکان میکروبی شدن این قسم شکستگی است؟
- ج- بلی، بخاطریکه دست زخمی در صورتیکه درست مراقبت نشود امکان منتن شدن آن است.
- س- چه فکرمیکنید بخاطریکه میکروبی نشود چه کنیم؟
- ج- تا رسیدن پیش داکتر آنرا با يك تکه پاك می پوشانیم. و هیچگونه کارهای خود سرانه را انجام نمیدهیم.
- س- بیسار خوب دیگر نوع شکستگی کدام است؟
- ج- شکستگی بسته.
- س- این نوع شکستگی چه قسم است؟
- ج- در این نوع شکستگی تنها استخوان کسر داشته جلد پاره نمیگردد.

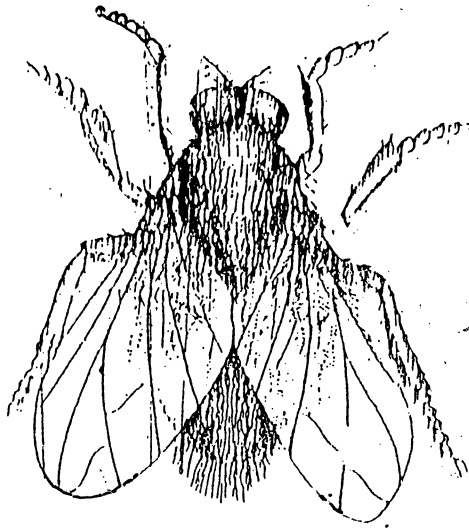
نمایش تصویر (۲)

- س- در این رسم چی را می بینید؟
- ج- یکنفر را که استخوان بازویش شکسته است.
- س- چرا شکستگی بسته میگوئیم؟
- ج- بخاطریکه تنها استخوان شکسته جلد پاره نشده.
- س- پس حال که دانستیم شکستگی چند نوع و عامل آن چیست، بهتر نیست راجع به علایم آن هم چیزی بدانیم؟
- ج- بلی.

- س- به نظر شما شکستگی و مچ خوردگی چه علامت دارد؟
- ج- درد همان ناحیه، پندیدگی، تغییر رنگ جلد، تغییر ساختمان اندام خونریزی شدید و بعضاً شک در اثر شکستن استخوان طویل (بزرگ).
- س- مچ خوردگی در کدام قسمت های بدن رخ میدهد؟
- ج- در بند دست، بند پا و آرنج ها.
- س- پس به مریض که در معرض همچو حوادث قرار گرفته باشد چه کمک میکنم؟
- ج- تا زمانیکه اندام شکسته را در میزابه قرار ندهیم مریض را حرکت نمیدهیم.
- س- میزابه چیست؟
- ج- میزابه عبارت از يك توته چوب و یا آهن است که اندام شکسته را تا رسیدن داکتر استوار نگه میکند و بالای همین توته آهن یا چوب پنبه را میگذاریم
- س- خوب دیگر چی میکنیم؟
- ج- ناحیه زخمی را پاك کرده و استخوان نزدیک آنرا وقایه میکنیم.
- س- آیا در جابجا کردن استخوان خود ما اقدام میکنیم؟
- ج- اگر استخوان از مفصل جدا شده باشد کوشش نمیکنم خود ما آنرا جا بجا کنیم و مریض را هر چه عاجل تر به شفاخانه انتقال میکنیم.
- س- برای شکستگی مرکب در يك عضو به مریض چگونه کمک میکنیم؟
- ج- لباس مریض را از تنش یا میکشیم یا پاره میکنیم.
- اگر مریض خونریزی داشته باشد توسط پانسمان خونریزی را کنترل میکنیم.
- به زخم مریض دست نزده هر چه عاجل تر مریض را به شفاخانه انتقال میدهم.
- معلم - از نظر همه - تان تشکر و همچنان باید اضافه کنم که مریض را وادار به قدم زدن و گشت و گذار نمیکنیم.
- س- اگر مچ خوردگی رخ داده باشد چه کنیم؟
- ج- برای ۲۴ ساعت اول روی مفصل پندیده پارچه تکه سرد و مرطوب میگذاریم.
- س- این کار چه فایده دارد؟
- ج- این کار سبب کم شدن درد و پندیده گی میگردد.

نمایش تصویر (۳)

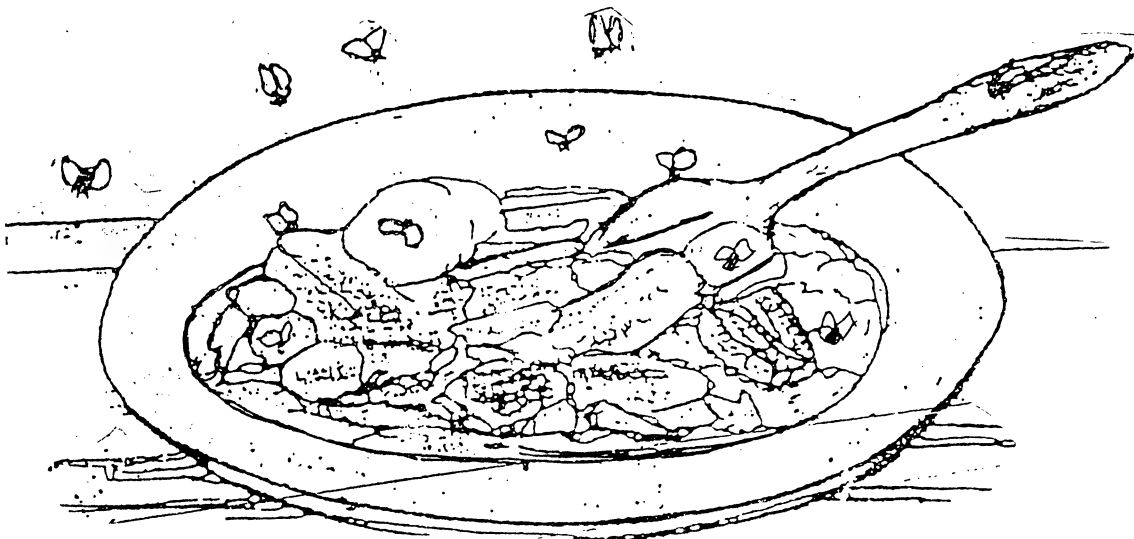
س- در این تصویر چی را میبینید؟

ج- مگسها را.

س- به نظر شما مگسها چگونه میکروب را انتقال داده و سبب اسهال میشود؟

ج- مگس ها میکروبها را توسط پا های خود انتقال میدهد.

نمایش تصویر (۴)

س- اگر بعد از ۲۴ ساعت خوب نشد چه کنیم؟

ج- در این صورت ناحیه مچ خوردگی را با آب گرم تکور میکنیم.

معلم- از نظر همه تان تشکر واقعاً نظریات بسیار خوب و سازنده داشتید. همچنان محل مچ خوردگی را با بنداز بسته میکنیم.

نمایش تصویر (۳)

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- پای يك نفر را كه با بنداز بسته شده است.

س- آیا بنداز بستن شدت درد را كم ميكند؟

ج- بلی.

معلم- از بوجه شما تشکر و حال بخاطریکه درس تأکید شود چند سوال از شما میکنم.

ارزیابی:

س- شکستگی و مچ خوردگی چه وقت رخ میدهد؟

س- چند نوع شکستگی را می شناسید؟

س- به مریض شکستگی بسته چه کمک کنیم؟

س- برای مریض مچ خوردگی چه کمک کنیم؟

خلاصه:

درس ما و شما امروز در رابطه به شکستگی و میخ خوردگی بود و ما فهمیدیم که شکستگی و میخ خوردگی زمانی واضح میشود که مفصل ها از حد معمول زیاده تر حرکت کند و همچنان دانستیم که شکستگی دو نوع است باز و بسته شکستگی باز علاوه از استخوان گوشت هم پاره شده باشد و شکستگی بسته آنست که تنها استخوان شکسته باشد و همچنان برای کمک به مریض هر دو نوع شکستگی و میخ هم دانستیم

کار خانگی:

تمام مطلب که فهمیدید برای اطرافیان تان قصه کنید از همه شما تشکر.

پلان درسی (۶۸)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: جل زده گی

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۱۲

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

- ۱- جل زده گی چیست؟
- ۲- عوامل جل زده گی کدام ها است؟
- ۳- چطور از جل زده گی وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
۱- کارکردن در زیر شعاع آفتاب	سوال و جواب		جریان درس جدید:
۲- دادن مایعات به مریض	نمایش تصویر	" ۲۰	۱- بحث در مورد عامل جل زده گی
۳- استراحت مریض در جای آزاد	قصه		۲- بحث در مورد کمک شخص جل زده گی.
		" ۲	۳- بحث در مورد وقایه جل زده گی.
			ارزیابی
			خلاصه

مقدمه:

سلام، احوالپرسی با شاملین، نگاهی به دروس قبلی

جریان درس جدید:

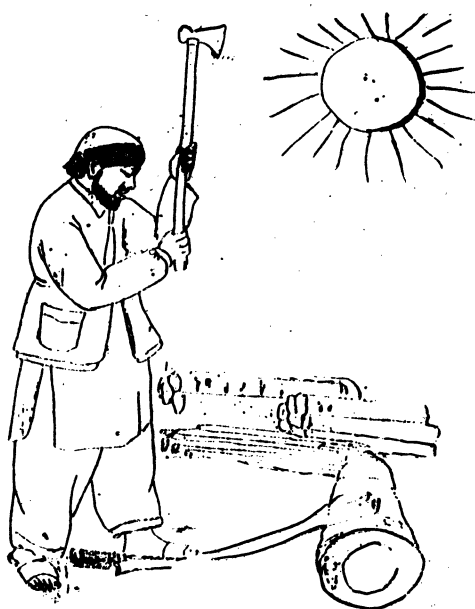
خواهران گرامی شما میدانید که با فرا رسیدن فصل تابستان يك سلسله مشکلات صحتی همراه، با امراض موسمی بوجود می آید که از آن جمله واقعات جل زده گی را در مناطق گرم سیر میتوان نام برد و در این لحظه که با هم یکجا هستیم جهت جلوگیری از خطرات آن با یکدیگر به مباحثه می پردازیم.

عنوان درس امروز ما جل زدگی می باشد (تاکید بالای عنوان درس)

س- به نظر شما عوامل جل زده گی چیست؟

ج- کار کردن زیاد و متواتر در تابستان زیر شعاع آفتاب.

نمایش تصویر (۱)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- شخص را که در زیر شعاع آفتاب کار می کند.

س- چه طور کار کردن متواتر در زیر شعاع آفتاب عامل جل زده گی می گردد؟

ج- چون شخص مذکور از يك جانب در زیر شعاع آفتاب کار کرده و از جانب دیگر عرق بسیار زیاد نموده و هم در مقابل آن آب نمی نوشد پس آب وجودش ضایع شده و شخص به جل زده گی مصاب می گردد.

س- غیر از این علت دلیل دیگر جل زده گی چیست؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- شخص در حال نوشیدن آب.

س- آیا مهم است که برای اطفال خورد و شیر خوار در تابستان آب بدهیم؟

ج- نوشیدن آب و دیگر مایعات برای همه و حتی برای اطفال شیر خوار نیز ضرور است. زیرا تشنگی زیاد و

ضایع شدن مایعات وجود آنها سبب می شود که به جل زده گی مصاب شوند.

س- آیا دلایل دیگر جل زده گی هم موجود است؟

ج- رفتن در راه های بسیار طولانی یعنی سفر بدون آب، چتری و دستمال تر شده در سر اطفال هم سبب جل

زده گی می گردد.

معلم- درست است همه عوامل که شما گفتید درست است یعنی در اثر کار بسیار زیاد و مسلسل و سفر

های طولانی بدون آب، و استفاده نکردن آب در شب های تابستان که سبب ضایع شدن عرق شده جل

زده گی میان آمده و باید این را هم بدانیم که ما زنان وقت زیاد را در آشپزخانه ها بمصرف میرسانیم،

که در نتیجه آب بدن بشکل عرق از وجود ما خارج می شود اما در مقابل اگر آب کافی نگیریم به

جل زده گی مصاب خواهیم شد.

س- مادران گرامی! حال دانستیم که چرا يك شخص به جل زده گی مصاب می شود پس يك شخص جل زده، چه اعراض و علایم از خود ظاهر میکند؟

ج- جلد مریض گرم، سرخ و خشك شده عرق نمی کند و هم درجه حرارت بدن بالاتر از ۴۰ درجه سانتی گرید می رود .

- سر دردی شدید، کسالت، دلبدی و هم نبض سریع سطحی شده و در حالات وخیم شخص بیهوش می شود: معلم- مادران گرامی! حال من به تعقیب گفته های شما يك قصه در این مورد دارم که عرض میدارم.

* قصه:

شیما يك دختر هفت ساله بود که در کمپ زاخیل با مادر و برادرش زندگی میکردند شیما برای اینکه بتواند با برادرش مصارف خانه را تهیه نمایند در یکی از فابریکات قالین بافی کار می کرد. شیما هر روز صبح وقت از خواب برخاسته و بطرف فابریکه قالین بافی که خیلی دور بود روان میشد. یکی از روزها مادر شیما سخت مریض بود او نتوانست وقت تر به فابریکه برسد بسیار تشنه شده بود مگر استاد وی با قهر او را صدا زد و اجازه آب خوردن را هم نداد، وی قبلاً عرق زیاد در راه نموده بعد و در فابریکه آب بدنش را زیادتراً زدست داد زیرا در همان ساعت برق هم نبود. به همین شکل او ساعت سه بجه روز از استاد اجازه گرفته و دوباره بطرف خانه روانه شد تا از مادرش واریسی کند.

س- خوب به نظر شما شیما به کدام مشکل مصاب خواهد شد؟

ج- .....

بالاخره شیما بخانه رسید و زیادتشنه بود جلدش گرم و سرخ شده بود و هیچ عرق نمی کرد درجه حرارت بدنش بسیار بلند رفته دفعته بی حال شده در روی حویلی افتاد. مادرش بیرون شده و گریه کنان همه همسایه ها را صدا زد خوشبختانه یکی از همسایه ها زن بسیار مهربان و با تجربه بود شیما را از آفتاب به سایه برد در هوا آزاد بالای چارپایی انداخت و دفعته به بدنش تربند آب سرد را شروع کرد و دیگران را از اطراف وی دور کرد زیرا او گفت غالمغال بالای اعصاب شیما تاثیر منفی می کند در پهلوی این کمک ها وقتی او کمی به هوش آمد برایش دادن شربت لیمو با نمک و بوره را آغاز کرد و دادن آب بتدریج شروع کرد بالاخره این کمک ها زندگی شیما را نجات داد، و تا نصف شب حالت وی بهبود یافت.

س- خواهران عزیز! شما قصه را شنیدید پس حالا بگوئید که شیما چرا به جل زده گی مصاب شد؟
ج- .....

س- وقتی او به خانه آمد چه حالت داشت؟
ج- .....

س- زن مهربان و با تجربه همسایه برایش چه کمک کرد؟
ج- .....

س- اگر شیما بیهوش می بود برایش شربت داده میتوانست؟
ج- نخیر، در حالت بیهوشی و جل زده گی هرگز نباید از طریق دهن چیزی داده شود.
س- پس چه باید میکرد؟

ج- او را به شفاخانه انتقال میداد تا برایش از طریق ورید سیروم میداد.
س- اگر در این حالت مریض را غسل آب سرد دهیم چه فایده دارد؟
ج- فایده دارد مگر بهتر اینست که او را ترند آب سرد کنیم و حتی توته های یخ را بشکل جفله در آورده در بین چادر یا دستمال به بدن مریض بگذاریم.
و شخص را که بیهوش است بخاطر اینکه بر قلبش فشار نباید زیاد حرکت ندهیم.
س- به شخص جل زده کدام کمک ها صورت گیرد؟

ج- .....
نمایش تصویر (۳)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- شخص را که جل زده و به سایه و جای سرد برده شده تربند به آب سرد می شود.

س- شما دانستید که جل زده گی يك واقعه عاجل و جدیست پس برای اینکه مصاب به جل زده گی نشویم چه باید کرد؟

ج- نوشیدن مقدار آب کافی در تابستان.

- دادن مایعات (آب) برای اطفال خورد (شیر خوار) و اشخاص محسن از جانب روز و شب.

- جلوگیری از کار متداوم در زیر شعاع آفتاب و در صورت انجام دادن آن نوشیدن مقدار کافی آب استفاده از تربوز با نمک برای کسانی که فشار بلند و تکالیف گرده نداشته باشند.

- فرستادن اطفال بجاهای دور در زیر شعاع آفتاب.

س- در صورت داشتن کار ضروری و فرستادن اطفال به جای دور چگونه از جل زده گی اطفال میتوان جلوگیری کرد؟

ج- با تر نمودن دستمال و انداختن آن بر سر اطفال، تر نمودن اطفال و استفاده از چتری کلاه و غیره، می توان از جل زده گی اطفال جلوگیری کرد باید به اطفال آموخت که در هر ساحه باید از آب پاك نوشیدنی بنوشند تا عرق ضایع شده را تلافی کند.

- گرفتن آب با خود در سفر های طولانی.

معلم- مادران گرامی: همه مسایل را که امروز صحبت نمودیم خیلی عمده و ضروری بود، که اگر سوال داشته باشید سوالات تانرا پرسیده می توانید در غیر آن من چند سوال دارم.

ارزیابی:

س- جل زده گی چیست؟

س- عوامل جل زده گی را بیان دارید؟

س- چرا به اطفال و اشخاص محسن باید آب داد؟

س- برای وقایه از جل زده گی چه باید کرد؟

خلاصه:

جل زده گی يك واقعه عاجل و جدیست که در تابستان رخ میدهد در اثر جل زده گی آب وجود خشك میشود، جلد مریض سرخ، گرم، خشك شده درجه حرارت بدنش از ۴۰ درجه بالا می رود و در حالات وخیم بی هوش می شود. باید در نظر داشت که در موسم تابستان به اطفال و اشخاص محسن که قدرت کار کردن را ندارند آب داد و جوانان هم باید از مایعات استفاده نمایند تا مایعات ضایع شده را تلافی کنند هم چنان مادران باید اطفال شانرا در زیر شعاع آفتاب به جاهای دور روان نکنند و در صورت رفتن به جاهای دور از کلاه چتری و تر نمودن سر و یا انداختن تکه تر بالای اطفال استفاده کنند.

پلان درسی (۶۹)

تهیه کننده: داکترشکیلا «احمدی»

موضوع: کنترل خونریزی ها

تاریخ تهیه پلان: ۱۳ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند:

۱- روش های مختلف جهت کنترل خونریزی.

۲- عوامل خونریزی بینی چیست؟

۳- چطور از خون بینی جلوگیری کرد؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۳۰ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ	۲ "	سوال و جواب	مواد کار عملی
جریان درس جدید:		نمایش	بنداز، چوب، تصاویر
۱- بحث بالای روشهای جهت کنترل خونریزی.	۲۴ "	کار عملی	۱- بنداز کردن دست.
۲- بحث بالای عوامل خون بینی.			۲- در حالت بسته کردن
۳- بحث درمورد وقایه خونریزی بینی.			۳- بلند گرفتن پا.
ارزیابی	۲ "		۴- تصویر نقطه فشار دست و پا
خلاصه	۲ "		۵- بستن تورنیکت
			۶- تصویر خون بینی

س- در رسم چی رامیبینید؟

ج- غذای را که سر آن باز بوده و مگسها بالای آن نشسته است؟

س- آیا استفاده از این غذا سبب اسهال میشود؟

ج- بلی، زیرا مگسها توسط پاهای خود مکروبها را از یکجا به جای دیگر انتقال میدهد یعنی مگسها میتوانند توسط پاهای خود غذا را آلوده سازد. و هم گرد و خاک بالای غذای سر باز باعث اسهالات میشود.

س- دیگر چه چیزها سبب اسهال میشود که تابه حال ما نگفتیم؟

ج- .....

نمایش تصویر (۵)

س- در این تصویر چی را میبینید؟

ج- يك شیر چوشك را که مگسها بالای آن نشسته است.

س- چرا اطفال که توسط شیر چوشك تغذیه میشوند اکثراً مبتلا به اسهال میشوند؟

ج- چون هیچ مادری نمیتواند طور شاید و باید حفظ الصحه را در قسمت نگهداری چوشك و شیر چوشك مراعات نماید. وقتی شیر چوشك آلوده شده به طفل داده شود طفل به اسهال مبتلا میشوند.

مقدمه:

سلام، احوالپرسی، تنظیم گروپ بررسی حالت ظاهری گروپ

جریان درس جدید:

خواهران محترم! دریدن انسان ۵ الی ۶ لیتر خون وجود دارد اگر يك لیتر یا بیشتر خون ضایع گردد ضیاع خون حادثه عاجل است که زنده گی را تهدید میکند یا خونریزی آهسته دوامدار انسان را به کام شك و فقدان شعور و مرگ میبرد اگر يك رگ بزرگ قطع گردد خونریزی در وقت کم موجب مرگ خواهد شد پس بر ما لازم است که جلوی این نوع خونریزی ها را بگیریم به ارتباط این موضوع درس امروزی ما کنترل خونریزی ها است.

س- آیا گاهی شما خونریزی شدید را دیده اید؟

ج- .....

س- به شخصی مصدوم که خونریزی داشته کدام نوع کمک ها را انجام داده اید؟

ج- .....

س- از کدام روش ها برای کنترل خونریزی استفاده میکند؟

ج- از طریق فشار مستقیم، بالا گرفتن، نقطه فشار از طریق فشار بند (تورنتیک) جلو خونریزی را گرفت و

شخصی مصدوم را از خطر نجات داد.

س- شاید برای شما سوال پیدا شده باشد که فشار مستقیم یعنی چی؟

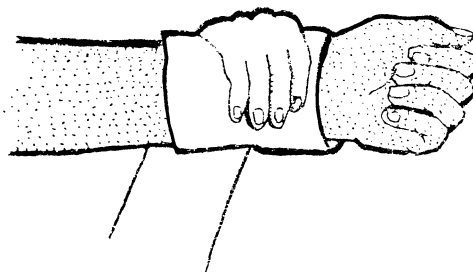
ج- فشار مستقیم طوری است که گاز و یا بنداژ یا دستمال پاك معقم را گرفته بالای ناحیه که زخم است و

خون جریان دارد محکم بسته میکنیم تا خونریزی جلوگیری شود اگر دیدید که خون بازهم جریان داشت

بنداژ و یا دستمال را پس نکنید بلکه بنداژ یا دستمال پاك دیگر را بالای آن محکم بسته کنید و اگر

دستمال یا بنداژ نبود با دست خود ناحیه زخمی را محکم گرفته تا خونریزی کنترل گردد.

نوت- معلم میتواند بعد از نمایش هر تصویر موضوع را عملاً خودش هم با يك تن از شاملین کار کند.

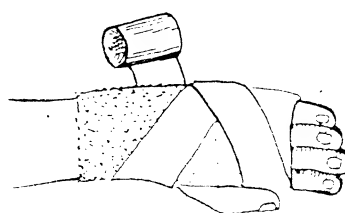
س- شما در رسم چی را می بینید؟

ج- دست را بسته میکند.

س- قسمی که در تصویر دیدید چگونه توسط فشار مستقیم از خونریزی کنترل میشود؟

ج- در اثر فشار مستقیم بر زخم خون لخته شده و مانع خونریزی میگردد.

نمایش تصویر (۲)

س- شما در این تصویر چی را می بینید؟

ج- دست را در حالت بسته کردن یا یاد دادن بسته کردن است.

معلم- قسمت وسط یا مرکز بنداز را بالای زخم میگذاریم و دو نهایت آنرا خوب کش و به اطراف زخم مربوط بپیچانید بعد دو نهایت بنداز را بسته میکنیم.

س- طریقه دوم که برای کنترل خونریزی استفاده کنیم کدام طریقه است؟

ج- طریقه بلند گرفتن است.

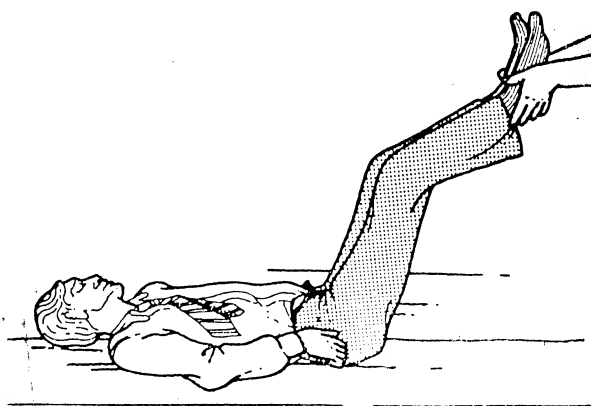
س- منظور از بلند گرفتن یعنی چیست؟

ج- منظور از بلند گرفتن یعنی بلند قرار دادن عضو و بلند نگهداشتن آن از سویه قلب است در صورت که

شکستگی نباشد و فقط خونریزی موجود باشد عضو باید بلند گرفته شود البته همراه با فشار مستقیم

بالای ناحیه زخم و گذاشتن بنداز های متعدد.

نمایش تصویر (۳)

س- شما در تصویر چی را می بینید؟

ج- يك پا را که بلند گرفته اند.

س- کدام اعضاء باید دروقتی که جرحه می بینید و خونریزی دارد بلند قرار داده شود؟

ج- دست، بازو، سر، گردن، پا ها باید از سویه قلب بلند قرار داده شود.

س- بلند قرار دادن عضو چی فایده دارد؟

ج- با بلند قرار دادن عضو فشار خون در ساحه جرحه کاهش مییابد و از خونریزی جلوگیری می نماید.

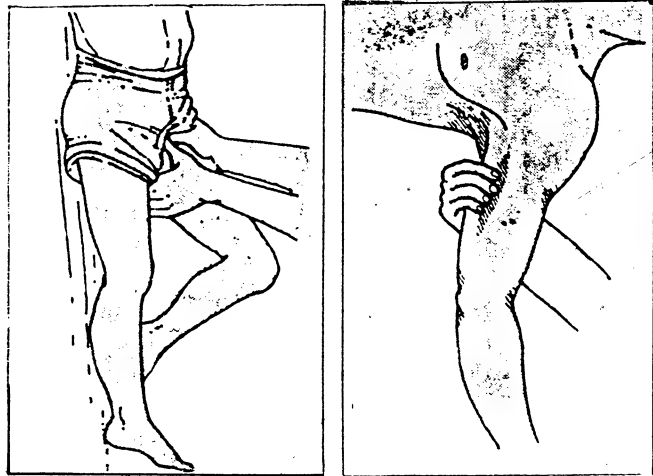
س- اگر خونریزی با فشار مستقیم و بلند گرفتن کنترل نشد دیگر از کدام طریقه استفاده شود.

ج- از نقطه فشار.

س- منظور از نقطه فشار چیست؟

ج- شریان بزرگی را که خون را در ناحیه زخم دار میرساند فشارشدید وارد کنید فشار را در مقابل استخوان وارد کنید که تحت شریان قرار گرفته باشد.

نمایش تصویر (۴)

س- در این رسم ها چی را می بینید؟

ج- نقطه فشار دست و نقطه فشار پا.

س- آیا به مسدود کردن نقطه فشار بازو به دیگر نواحی دست مثلاً انگشتان خون میرسد؟

ج- نخیر، جریان خون از تمام قسمت ها از بین میرود.

س- اگر انگشتان دست، بند دست، آرنج خونریزی پیدا کند نقطه فشار کدام نقطه است؟

ج- قسمی که در رسم می بینید نقطه فشار آن در قسمت تحتانی بازو است.

س- اگر انگشتان پا، بند پا، زانو و ران در اثر جرحه خونریزی پیدا کند نقطه فشار آن در کجا است؟

ج- قسمی که در رسم می بینید نقطه فشار آن در قسمت قد کشک است باید محکم گرفته شود.

س- به چی مدت باید نقطه فشار محکم گرفته شود.

ج- برای نیم ساعت محکم بگیرد و مریض را به مرکز صحتی انتقال دهید در فاصله نیم ساعت باید چند لحظه

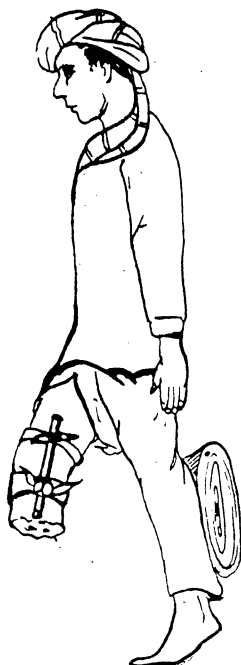
دست خود را رها کند تا خون به اعضاء دیگر برود.

معلم- دست مجروح را بالا بگیرد و نبضش او را پیدا کند یا دست دیگر بازوی مذکور در میان انگشتان بگیرد شصت و انگشتان را مقابل همدیگر فشار دهید اگر این کار را درست انجام دهیم نبض را در ناحیه بند دست احساس نمیکنیم و معلوم میشود که دوران خون از دست ما متوقف ساخته شده و همچنان متوجه باشید وقتی که فشار مستقیم تاثیر نکرد و مانع خونریزی نگردد از نقطه فشار استفاده کنید.

س- طریقه دیگر کنترل خونریزی کدام طریقه است؟

ج- استعمال فشار بند (تورنیگیت) است که باید اشخاص مسلکی ببندد زیرا پس از بستن آن عضو باید قطع گردد ولی شخص نجات یافته میتواند در مقابل عضوی مانند دست یا پا این کار زمانی صورت میگیرد که یکی از اوعیه های بزرگ کفیده باشد . طریقه دیگر هیچ فایده نه کند و حالت مصدوم از اثر خونریزی به خطر مواجه باشد

نمایش تصویر (۵)

س- شما در تصویر چی را می بینید؟

ج- بستن تورنیگیت را به پای قطع شده.

به تعقیب کنترل خونریزی موضوع دیگری داریم که از خون بینی چطور کنترل به عمل آید و در کدام روش ها استفاده شود.

س- شما در تصویر چی را می بینید؟

ج- شخصی بینی آن خون شده.

س- عوامل که سبب خونریزی بینی میشود کدام است؟

ج- سر ما خورده گی، ضربه، خشکی بینی، فیش کردن شدید، دستکاری بینی، بلند رفتن فشار خون

و موجودیت زخم در بینی سبب خونریزی در بینی میگردد.

س- از کدام طریقه ها جهت کنترل خونریزی بینی استفاده گردد؟

ج- تربند سرد سر، گردن، روی، پیشانی مریض را. به مریض هدایت داده شود تا ۱۵ دقیقه بینی خود را

محکم بگیرد تا خون لخته شود و یا طریقه دیگر که پنبه را همراهی واسلینی آغشته کرده داخل بینی

شخصی مذکور نماید تا از خونریزی جلوگیری گردد و مریض باید سر خود را بلند بگیرد.

س- اگر این طریقه ها مفید واقع نشد چه باید کرد.

ج- باید مریض به مرکز صحتی انتقال داده شود تا از خونریزی جلوگیری شود.

ارزیابی:

س- چند طریقه برای کنترل خونریزی رامیدانید؟

س- طریقه فشار مستقیم چطور اجرا میگردد؟

س- عوامل خونریزی بینی چیست؟

س- چطور از خونریزی بینی جلوگیری کنیم؟

س- ضایع شدن خون چی خطر دارد؟

خلاصه:

موضوع درسی امروزی ما کنترل خونریزی ها بود اگر کسی با کدام حادثه خونریزی دار مواجه میگردد در قدم اول از فشارمستقیم استفاده کند اگر نتیجه نداد از طریقه بلند گرفتن اگر آن هم نتیجه نداد از طریقه نقطه فشار استفاده کند و یا مریض را به مرکز صحتی انتقال دهد.

همچنان اطفال زیادت در هوای گرم خون بینی میشوند زیادت برای آنها مایعات سرد بدهید.

پلان درسی (۷۰)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: هیروئین

تاریخ تهیه پلان: ۲۸ - ۹ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

- ۱- هیروئین به کدام دلایل استعمال میگردد؟
- ۲- چرا شخصی وابستگی به هیروئین پیدا میکند؟
- ۳- تاثیرات منفی بالای صحت ناشی از هیروئین چیست و چطور میتوان مردم را از شر این بلا نجات داد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- تصویر شخص معتاد در جای کثیف. ۲- تصویر مرد لاغر ۳- تصویر مرد که زنش را سر زنش می کند. ۴- تصویر طفل با معتادین ۵- تصویر مردی که چوری های زنش را می کشد. ۶- تصویر مردی که اطفالش را درس می دهد.	کار گروهی سوال و جواب	۲ " ۲۰ " ۲ " ۱ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و بررسی وضع صحنی گروه جریان درس جدید: ۱- بحث در مورد دلایل استعمال هیروئین. ۲- بحث در مورد که چه شخصی وابستگی به هیروئین پیدا میکند. ۳- بحث در مورد تاثیرات منفی هیروئین ارزیابی خلاصه

مقدمه صنفی:

سلام، احوالپرسی با شاملین، تنظیم گروپ بشکل دایره.

جریان درس جدید:

(خواهران گرامی! حدیث معتبر است از پیامبر مقبول (ﷺ) که گفته اند (نهی عن المُسْکِرِ و المُفْتَرِ) یعنی هر چیز که مستی، رخوت (سستی) و نشه را بار می آورد حرام است پس مسلمان کیست که همیشه از اوامر خداوند (ج) اطاعت نموده و احادیث نبوی و فرموده های خداوند (ج) را رهنمای زنده گی اش قرار میدهد.)

س- کسی از شما گفته می تواند که کدام چیز ها نشه، مستی و بی خودی را بار می آورد؟

ج- شراب، سگرت، چرس، و هیروئین.

معلم- بسیار خوب تشکر پس امروز ما هم در مورد یکی از این مواد که هیروئین می باشد بحث داریم.

س- آیا کسی را دیده و یا می شناسید که به هیروئین مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- شما با شخص مبتلا چه کمک کرده اید؟

ج- .....

س- هیروئین را دیگر بناء چه یاد می کنند؟

ج- پودر.

س- آیا کسی گفته می تواند هیروئین یا پودر چیست؟

ج- ماده ایست که تمام وظایف نارمل بدن را بر هم میزند و مانند زهر در جسم عمل می نماید.

س- آیا میدانید هیروئین از چه و چگونه بدست می آید؟

ج- هیروئین از تریاک بدست می آید یعنی از شیرء کونار تریاک و بعداً از تریاک بدست می آید. هیروئین

بدست آمده و از غوزه های کونار بعضی مواد نشه آور دیگر نیز بدست می آید. باشق نمودن غوزه های

کونار شیرء سفیدرنگ خارج گردیده و خشك می شود بعداً از همان شیر سفید توسط تعاملات کیمیاوی

هیروئین بدست می آید. پس هیروئین مضرتترین و خراب ترین مواد این غوزه ها (بته ها) می باشد.

س- کسی گفته می تواند هیروئین به کدام شکل استعمال می گردد؟

ج- بعضاً آنرا می کشند و بعضی ها آنرا زرق می کنند.

معلم- بلی، هیروئین به همین دو شکل کشیدن و پیچکاری کردن استعمال می گردد مگر متوجه باشید که

اگر به شخص مریض، خون شخص پودری انتقال گردد شخص بر علاوه مریض اش معتاد به هیروئین

نیز می گردد.

س- آیا کسی گفته می تواند خطرات ناشی از هیروئین بالای صحت چیست؟

ج- استعمال هیروئین دو خطر عمده بالای صحت دارد اولاً سبب اضطراب در فعالیت های جسمی و دماغی می شود و ثانیاً شخص روحاً و جسماً وابسته به آن میشود.

س- پس تاثیرات هیروئین بالای دماغ چیست؟

ج- هیروئین درخون جذب شده توسط خون به دماغ می رسد که شخص نشه شده قوه تفکر را از دست میدهد و هم دماغ کار کرده نتوانسته مریض توازن وجودش را کنترل نتوانسته و با استفاده مکرر آن شخص معتاد دایم الخمر بوده لهذا نمیداند در کجا است.

س- چرا معتاد در جاهای کثیف نشسته و توجه به نظافت ندارد؟

ج- زیرا هیروئین فعالیت های عصاب را کم ساخته وی نمی داند که جای پاک است یا کثیف و هم در مورد نظافت توجه نداشته و تنها و فقط به يك چیز که هیروئین است فکر می کند.

نمایش تصویر (۱)

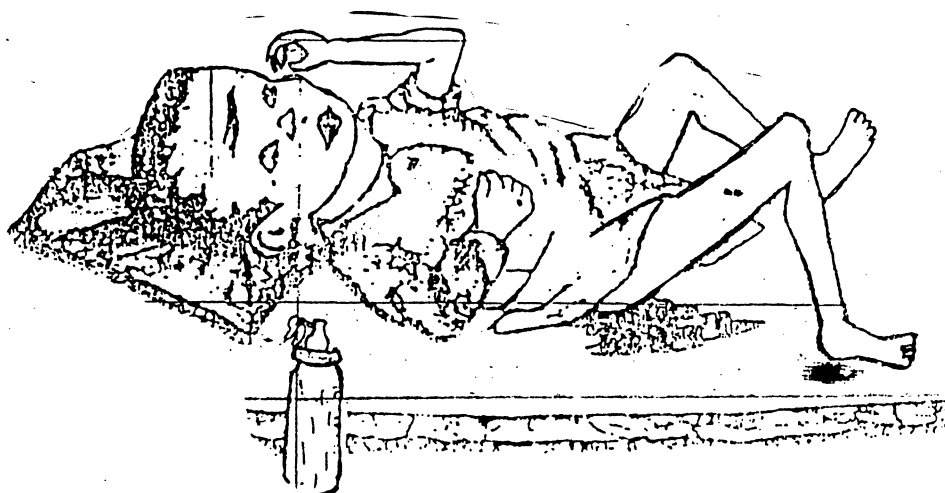

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- شخصی را که هیروئین استعمال می کند.

س- آیا این شخص پاک است؟

ج- فوق العاده چتل است.

س- در این تصویر چی رامی بینید؟

ج- تصویر يك طفل لاغر راكه توسط شیر چوشك تغذیه میشود.

س- آیا شیر چوشك غیر از اینکه طفل را اسهال می سازد دیگر به طفل چه خطراتی دارد؟

ج- وقتی طفل به صورت متداوم از شیر چوشك استفاده نماید اسهال دوامدار پیدا کرده و به مرور زمان در اثر

اسهالات دوامدار آب وجودش کم شده به دیهایدریشن مبتلا میشود.

نمایش تصویر (۷)

س- این شخص در چگونه محل نشسته؟

ج- در محل کثیف و کثافت دانی.

س- چرا نمیداند که این محل کثیف است؟

ج- زیرا قوهء تفکر و دماغی اش کاملاً ضعیف شده همانجا رامستریح میداند.

س- بر علاوه تاثیرات منفی مذکور دیگر کدام تاثیرات منفی بالای وجود وارد می گردد؟

ج- قبضیت، کم اشتها، بی فکری، ضعیف شدن چشمان، سرفه، افزایش ضربان قلب، سرعت در تنفس و

گاهی هم در اثر ضعف سیستم تنفسی در حالات وخیم سبب مرگش می گردد و بر علاوه معتاد بسیار

ضعیف بوده و مقاومت ندارد.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- شخص را که نهایت لاغر و ضعیف است.

س- علت ضعیف بودن معتاد چیست؟

ج- زیرا وی کم اشتها شده و غذا نمی گیرد لهذا ضعیف بوده و مقاومت بدنش پائین می شود. و تمام پول را

در خرید پوردر به مصرف می رساند.

بسیار خوب، پس معتاد هیروئین اگر مکروب کوچک مرض دیگر مثلاً ریزش را بگیرد مقاومت کرده نمی تواند

ممکن ریزش عادی سبب مرگش گردد.

س- دلایل استعمال هیروئین چیست؟

ج-.....

* کار گروهی جهت دریافت نظریات.

- تشوشات شخصیت: (مویش های شخصی)

- بیکاری.

- مشکلات اقتصادی.

- جنگ کشوری و مشاجرات فامیلی.

- دوستی با معتادین.

- بیسوادی و نداشتن معلومات در مورد هیروئین.

- بی اعتنایی والدین در قسمت اطفال شان

- لذت و خوش گذرانی، رهایی از غم و اندوه.

بعد از دریافت نظریات و تاکید بالای آن، تصاویر ذیل را نشان دهید.

نمایش تصویر (۳)

س- در این تصویر چه رامی بینید؟

ج- مرد که زنش را لت و کوب می کند و بچه اش در گوشه یی مایوس نشسته.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- طفل که معتاد نیست مگر رفقاییش معتاد اند.

س- پس طفل که معتاد نیست و با این گونه اشخاص نشست و برخاست دارد معتاد می شود؟

ج- زیادتر امکان دارد معتاد شود.

معلم- مادران گرامی! دانستیم که معتاد شدن به یکی از مواد نشه آور هم دلیل دارد و باید این نکات را همیشه در نظر بگیریم زیرا اگر يك فرد يك بار اينمواد را استعمال کند دیگر راه نجات راندارد ما میدانیم که این مواد برای همیشه غم و اندوه را دور نمیکند بلکه برای يك یا نیم ساعت شخص را نشه می کند مگر بعد از نشه مشکلات دینی و دنیوی را خلق می کند.

معلم- مادران عزیز! آیا میدانید علت مکرر استعمال هیروئین چیست؟

ج- استعمال بار اول هیروئین نشه بسیار قوی را بار می آورد و شخص خود را خوش احساس می کند لهذا مکرراً به استعمال آن رجوع می کند.

س- آیا هر بار استعمال هیروئین نشه اول را بار می آورد؟

ج- نخیر، پس نظر به این دلیل شخص هیروئینی کوشش می کند که نشه اول پیدا کند و مقدار هیروئین را زیادتر و زیادتر ساخته و بدنش وابسته هیروئین می شود.

س- آیا میدانید وقتی نشه شخص ختم شد چگونه احساس می کند.

ج- احساس لرزه، عصبانیت، فاژه های مکرر، خارش بدن و خواب آلودگی و احساس درد در تمام بدن.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- شخص که چوری های خانمش را می کشد.

س- چرا این شخص این کار را می کند؟

ج- .....

س- چرا شخص لطافت و مهربانی را درمقابل فامیلش از دست داده؟

ج- .....

س- در صورت نداشتن پول در خانه شخص از کجا پول جهت خریدن هیروئین پیدا خواهد کرد؟

ج- از طریق دزدی، قتل، رهنی و گدائی.

خوبست، پس شخص معتاد نه تنها مهربانی را در قسمت فامیل ازدست میدهد بلکه دست به کار های ناجایز میزند.

س- به نظر شما این نوع شخص در اجتماع احترام خواهد شد؟

ج- نخیر، وی توسط همه مردم توهین خواهد شد اگر قبلاًموقف در جامعه داشت یعنی وظیفه آنها هم ازدست خواهد داد زیرا عقل وی دیگر قدرت کار کردن را ندارد.

س- چطور میتوان شخص را که تازه معتاد شده دریافت زیرا آنان هیچگاهی قایل نیستند به اینکه آنها معتاد اند تا زمانی که بالای عمل ذیل دستگیر شوند؟

ج- خورد شدن حدقه (مردمك) چشمان

- کنترل نکردن توازن بدن.

- کمی نشه و خواب آلودگی.

- گوشه گیری و لکنت زبان.

- دیدن جای نوك سوزن در بدنش.

- خراشیدگی در بینی (در صورت انشاق مواد مخدر)

- عصبانیت های بی جا و براه انداختن جار و جنجال در خانه.

- سوختگی در لباس.

- آمدن ناوقت بخانه.

- وقت و ناوقت از خانه خارج شدن.

- موجودیت گوگرد و مواد اضافی نزد وی.

- مفقود شدن بعضی چیزها از خانه.

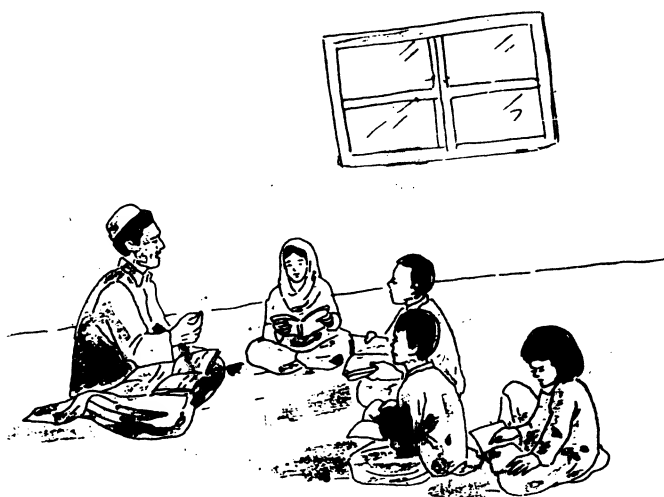
معلم- مادران بسیار عزیز! ما همه مسایل را درمورد هیروئین دانستیم و فهمیدیم که این مواد يك زهر

همیشگی است که برای دین و دنیا ضرر می رساند شخص را از پروردگارش دور می کند پس برای

اینکه فامیل و اطفال خود را از شر این بلا نگاه کنیم چه باید کرد؟

ج- اطفال را در ساعات بیکاری شانه و آنها را درمورد ضررهای هیروئین تعلیم دهید.

نمایش تصویر (۶)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- شخص که اطفال را تعلیم می دهد.

معلم- بلی تعلیم (آگاهی دادن) و نصیحت کردن و از نرمی کار گرفتن طریقه هایست که می تواند جوانان را از اعتیاد به مواد مخدر نگاه کند به آنان فهمانده شود که همه مسایل از جانب خداوند (ج) می باشد پودر نمی تواند غم ما را دور کند و به اطفال باید شخصیت قایل شد و شرایط تفریحی را برابر ساخت.

- کوشش شود تا از مشاجرات فامیلی جلوگیری گردد و تمام مشکلات از طریق ساده و آرام حل گردد زیرا این حالات تاثیرات منفی را بالای روان طفل انداخته و برای رهایی از این حالت به هیروئین رجوع می کند.

- والدین کوشش کنند تا برای اطفال شان مصروفیت های سالم مهیا سازد زیرا بیکاری خودش راهیست برای مصاب شدن به این زهر.

س- آیا معتادین تداوی شده می تواند؟

ج- بلی، مگر در شفاخانه تحت مراقبت جدی.

س- بعد از قطع چند بار نشه، معتاد نشه اش را فراموش خواهد کرد؟

ج- هفت بار.

س- آیا همه معتادین می توانند در دوران تداوی زنده مانده و صحت یاب شوند؟

ج- نخیر، بعضی آنها مقاومت نکرده از بین می روند.

س- آیا در صورت صحت یاب شدن معتاد فامیل چگونه باوی روش نماید زیرا میدانید خیالات دوا تا مدت زیاد در دماغ وی می باشد؟

ج- باید با مریض مهربانی کرد و به القاب مختلف مثل پودری، نشه یی و غیره صدا نشود زیرا این کار سبب رجوع دوباره معتاد می شود.

- بالای وی اعتماد نموده و وی را غیر مستقیم کنترل کرد و با رفقا که معتاد اند او را نگذاشته و هم چنان محرومیت و گوشه گیری وی را آهسته با لطافت از بین برد.

معلم- درست مادران گرامی پس باید دانست که همه اشخاص معتاد در اثر محرومیت و مشکل روی به این مواد آورده اند و مهربانی و لطافت یگانه راه حل این مشکل می باشد.

ارزیابی:

- س- هیروئین چیست؟ و دلایل معتاد شدن به هیروئین کدام هاست؟
- س- هیروئین به کدام طریقه ها استعمال می گردد؟
- س- چرا شخص معتاد در قسمت فامیل بی اعتنا می شود؟
- س- چگونه می توانید معتاد را که جدیداً آغاز کرده تشخیص کنید؟
- س- شخص معتاد در جامعه احترام خواهد شد؟
- س- چگونه از معتاد شدن به هیروئین جلوگیری کرد؟
- س- چگونه از رجوع دوباره معتاد بعد از صحت یاب شدن وی جلوگیری نمود؟

خلاصه:

خواهران گرامی! دانستیم که هیروئین يك زهر بوده که در دین اسلام هم منع قرار داده شده هیروئین مشکلات روحی، جسمی، اجتماعی را بار می آورد پس تمام موضوعات را که امروز آموختیم باید به همه رساننده مخصوصاً جوانان را در قسمت ضررهای هیروئین آگاه سازیم زیرا آگاهی و تعلیم دادن به مردم یگانه راه حل این مشکل می باشد.

پلان درسی (۷۱)

تهیه کننده: داکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: تریاک و اضرار آن

تاریخ تهیه پلان: ۲۳ - ۹ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه ثی بتوانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- تریاک از چه بدست میآید و شخص معتاد دارای کدام علائم است؟

۲- اعراض قطع دوا چه است و چطور تداوی شود؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر	سوال و جواب	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر بته کوکنار.		" ۱۹	جریان درس جدید: ۱- بحث در مورد تریاک از چه بدست میآید. ۲- بحث بالای علائم شخص معتاد ۳- بحث بالای اعراض قطع دوا چیست؟ ۴- بحث در مورد تداوی و کمک مریض
۲- بته کوکنار بدور شخص	نمایش	" ۲	ارزیابی
		" ۲	خلاصه

مقدمه:

سلام، احوالپرسی، تنظیم گروه و ایجاد فضائی آرامش به شاملین.

جریان درس جدید:

در دین مقدس اسلام به شکل واضح امر شده که دین خود را عقل خود را نسل خود را نفسی خود را مال خود را حفظ نماید باید عقیده دینی ما کامل باشد چیزی که در دین ما مجاز نیست استعمال نکنیم پس زمانی میتوانیم عقل خود را حفظ کنیم که از مواد مخدره دوری نمایم زیرا تمام مواد مخدره سبب نشه و مستی شده و عقل را زایل میکند پس وقتی عقل زایل شد انسان نمیتواند خوب و بد را از هم تفریق کند از جمله مواد مخدره يك نوع آن ترياك میباشد. که سبب نشه میشود که ما و شما امروز درمورد همین موضوع گفت شنود خواهیم داشت (تاکید بالای عنوان درس).

س- آیا میدانید ترياك چیست؟

ج- .....

س- ایا گفته میتوانید ترياك از چه ساخته میشود؟

ج- .....

س- درمناطق شما ترياك را دیگر به کدام نام یاد میکند؟

ج- .....

معلم- ترياك از بته کوکنار بدست میآید گل بسیار مقبول دارد گل آن به شکل غوزه اهت و شیره آن مضر است.

نمایش تصویر (۱)

س- چطور شیره آن بدست می‌آید؟

ج- وقتی غوزه سبز میشود او را نشتر میزنند و شیره را بدست می‌آورند شیره را جمع کرده مخطوط میکند

تریاك بدست می‌آید.

نمایش تصویر (۲)

س- به کدام طریقه ها استعمال تریاك صورت می‌گردد؟

ج- خوردن، کشیدن و بعضاً جویدن برگ آن.

س- آیا کشت کوکناز مجاز است؟

ج- نخیر، مردم به شکل غیرقانونی آنرا کشت میکنند و مفاد پولی بدست می‌آورند که حلال نمیباشد.

س- نظر به کدام علایم میتوان شخص تریاکی را تشخیص کرد؟

ج- شخص خواب آلود و تنبل میباشد.

س- چرا شخص معتاد روز به روز تمایل به گرفتن مقدار زیاد تریاك نشان میدهد.

ج- بار اول بعد از استعمال تریاك به شخص حالت خوشی را میدهد، بار دوم که همان اندازه استعمال میکند

خوشی اولی را نداشته شخص میخواهد که مقدار آنرا زیاد بگیرد تا حالت خوشی برایش پیش شود به

همین ترتیب روز سوم زیاده‌تر و روز چهارم زیاده‌تر بالاخره معتاد شده وابستگی پیدا میکند.

س- در رسم چی رامیبینید؟

ج- طفلی را که به سؤ تغذیه مبتلا شده است.

س- چرا این طفل به سؤ تغذیه مبتلا شده؟

ج- بخاطریکه در اثر اسهال دوامدار اطفال به کمبود مواد غذایی گرفتار شده و مبتلا به سؤ تغذیه میشوند.

س- آیا سؤ تغذیه يك مرض خطرناك است؟

ج- بلی، اگر به موقع تداوی نشود سبب مرگ طفل میشود.

س- چطور میتوانیم از اسهال جلوگیری نماییم؟

ج- اطفال را نگذاریم در جاهای کثیف بازی کنند.

- ناخن های شان را قطع کنیم.

- از آب پاك و صحی برای نوشیدن استفاده کرد.

- از رفع حاجت در نزدیکی منابع آب و یاخود آب جلوگیری شود.

- اطفال توسط شیر مادر تغذیه گردد.

- از غذا های شب مانده و سر باز استفاده نشود.

- در عوض شیر چوشك از قاشق و گیلانك استفاده گردد.

- نظافت در هر حالت مراعات گردد مخصوصاً دست ها قبل از تهیه غذا، و بعد از رفع حاجت با آب و صابون شسته شود.

س- حال که خطرات و راه های جلوگیری اسهال را فهمیدید بگویید به شخصیکه اسهال داشته باشد چه کمک شود؟

ج- غذاهای نرم صحی، مایعات، آب برنج، آب میوه، آب جوش داده سرد شده، شیربرنج، شوربا برنج، شیر و دادن محلول آو آر اس (ORS) توصیه گردد.

- مراعات حفظ الصحه میحطی و شخصی.

بسیار خوب خواهران گرامی امیدوارم همه گپهای که ما و شما گفتیم در زنده گی روزمره تان عملی فمائید.

میخواهم به اجازه شما چند سوال راجع به درس امروز طرح نمایم.

س- اعراض و علايم شخص مصاب به ترياك چيست؟

ج- بعد از استعمال بدن شخص گرم ميشود سنگيني احساس ميكند، گنگسيت، گيج بعضي اوقات دلبدي

استفراغ و نزد شان قبضيت دوامدار، حذقه چشم شان خورد، حرکات تنفسي کم جلد نمناك، حالت افسرده

گي و بي خبري، قوه درك و تفكر از بين ميرود.

س- اگر به مدت کوتاه استفاده شود چه حالت را بار ميآورد؟

ج- حالت آرام كننده و تسكين درد.

س- اگر به مدت دراز استفاده شود چه حالت رخ ميدهد؟

ج- حالت اعتياد را بار ميآورد.

س- دلايل استعمال ترياك چيست؟

ج- فشارهاي هيجاني و احساساتي.

- همنشين بد.

- تفريح

- سازش اجتماعي شخص مجبور استفاده ترياك ميگردد.

س- آيا از ترياك چيزي ديگر ساخته ميشود؟

ج- بلي، از ترياك مورفين ساخته شده و از مورفين هيروئين ميسازند.

س- اگر شخص معتاد دفعتهً ترياك را قطع كند چه حادثه رخ ميدهد؟

ج- درصورت كه زياد معتاد باشد درد بطن شديد، بيخوابي، و نارامي، فاژه ها، آبريزي بيني و دهن، درد

عضلات، اسهال بي اشتهاي.

س- شما به مريض چه كمك ميكنيد؟

ج- اول به مركز صحي شخصي معتاد راميفرستيم.

- تداوي روحي ميكنم يعني به معتاد رويه دوستانه مينمايم هميش خوش نگاه ميكنيم به مدت تقريباً ۳ سال

تا كاملاً ترياك فراموشش شود.

ارزیابی:

- س- تریاك از چی بدست میآید؟
- س- اعراض و علائم تریاك چیست؟
- س- تریاك چگونه استفاده میشود؟
- س- اعراض قطع دوا چیست؟
- س- كمك یا تداوی با مریض چیست؟

خلاصه:

خواهران گرامی! شما در باره نقص و ضررهای تریاك چیزهای گفتید و دانستید که از نگاه دین اسلام استعمال آن مجاز نیست پس باید ما مسلمانان از استعمال این مواد مخدره خود داری کنیم و نگذاریم که اولاد ما اجتماع مامصاب به این نوع مواد مضره نشوند. تا امر خداوند را بجا بتوانیم به صورت بهتر عبادت وی را ادا کنیم.

پلان درسی (۷۲)

تهیه کننده: دکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: چرس

تاریخ تهیه پلان: ۲۱ - ۹ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نی بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- چرس از چی بدست می‌آید؟

۲- شخص معتاد دارای کدام اعراض می‌باشد؟

۳- به کدام دلایل شخص معتاد می‌گردد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
۱- تصویر چلم و سگرت	سوال و جواب		جریان درس جدید:
۲- شخص معتاد	نمایش	۱۹ "	۱- بحث در مورد اینکه چرس از چی بدست می‌آید.
			۲- بحث در مورد علایم شخص معتاد
			۳- بحث بالای دلایل معتاد شدن
		۲ "	ارزیابی
		۲ "	خلاصه

مقدمه:

سلام، احوالپرسی و تنظیم گروه.

جریان درس جدید:

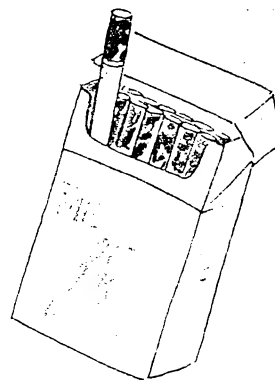
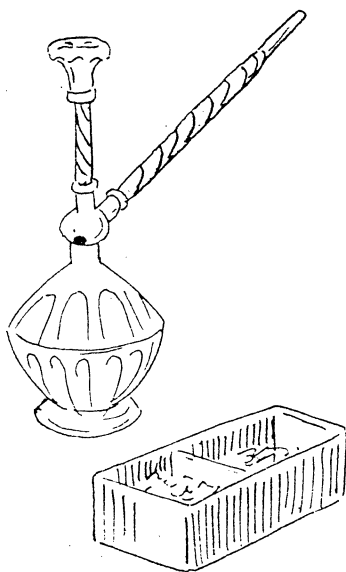
در حدیث شریف آمده (كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ وَ كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ) حضرت محمد (ﷺ) فرموده هر چیز نشه کننده حکم شراب را دارد و هر چیز نشه کننده حرام می باشد.

موادی که سبب نشه میشود حرام گردانیده شده پس برای مسلمانان لازم است از مواد مخدره اجتناب ورزند.

س- به نظر شما مواد مخدره چیست؟

ج- چرس، تریاک، شراب، هیروئین و غیره...

نمایش تصویر (۱)

س- شما در تصویر چه رami بینید؟

ج- .....

س- بر علاوه سگرت دیگر برای کشیدن کدام مواد از آن استفاده میکند؟

ج- چرس.

معلم- پس درس امروز یا موضوع امروز ما چرس است.

س- چرس از چه بدست می آید؟

ج- چرس از يك بته بدست می آید.

س- مردم بته چرس را به چه نام یاد میکند؟

ج- مردم بته چرس را به نام بته فقری یاد میکند.

س- چرس به کدام طریقه بدست میآید؟

ج- در روی برگ های بته چرس يك ورقه چرب وجود دارد كه آنرا از بالای برگ تراش میکند چربی بدست

آمده را مخلوط ساخته چرس بدست میآید

س- بنگ از چه بدست میآید؟

ج- غوزه های خورد بته چرس را بنگ میگویند.

س- آیا گفته میتوانید دلایل اعتیاد به چرس چیست؟

ج- فشار های هیجانی، احساساتی، همنشین بد، تفریح.

س- فشارهای هیجانی و احساساتی چرا باعث اعتیاد میشود؟

ج- امکان دارد فشار اقتصادی شاید رنج و جگر خونی فامیلی و یا شرایط نامساعد خانه باعث اعتیاد

شود. همنشین بد در نشست و بر خاست وادار میسازد كه دوست خود را مصاب بسازد.

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چی را می بینید؟

ج- مرد چرسی را كه در يك كنج افتاده.

س- شخص مصاب به چرس یا معتاد دارای کدام اعراض و علائم است؟

ج- فوّه ادراك قوی (یعنی رنگ ها را تیز می بیند) چشم سرخ، پر گو، گفتن الفاظ زشت، آواز خوانی، خیالاتی، دردهای کوتاه مدت، مشکل تمرکز دماغی بطاّات حرکات، وابستگی روحی پیدا میکند.

س- وابستگی روحی یعنی چی؟

ج- وابستگی روحی حالت را گویند که معتاد آنقدر علاقه و تمایل به چرس نشان میدهد فکر میکند که بدون آن زنده گی کرده نمی تواند تمایل به غذا نشان نداده بلکه روحاً وابسته بوده در فکر و خیالش چرس می باشد اما وابستگی جسمی یعنی خارش جسم و غیره مانند هیروئین ندارد.

س- در حالات پیشرفته اعتیاد شخص دارای کدام اعراض میباشد؟

ج- طرق تنفس ناراحت میشود، سرفه صدا دار، برانشیت مزمن و دوامدار و بالاخره تکلیف قلبی.

س- از روی چی تشخیص میکند که شخص مصاب چرس است؟

ج- از روی حالات ظاهری شخص، از تبلی کسالت، خواب آلودگی شخص از عرق و از روی جاری شدن لعاب دهان مریض ما میدانیم شخص معتاد است.

س- با ترك چرس کدام ناراحتی در شخص معتاد ظاهر میگردد؟

ج- با ترك چرس معتاد ناراحتی و بیخوابی پیدا میکند.

س- آیا معتاد میتواند به اسانی چرس را ترك کند؟

ج- بلی، از خاطر که با ترك چرس کدام حادثه رخ نمیدهد.

س- با شخص معتاد چه کمک میکند؟

ج- اول شخص معتاد را به قسم دوستانه تقاضا میکنیم که چرس را ترك کند و از نگاه جسمی با ترك چرس کدام حادثه یا مریضی رخ نمیدهد ضرورت به تداوی جسمی نیست و از نگاه روحی شخص را به مدت طولانی تداوی روانی یا روحی میکنیم برایش شرایط تفریحی را برابر میکنیم و با دلایل که باعث اعتیاد در شخص شده کم کم از بین میبریم.

س- بطور میتوان از معتاد شدن به چرس جلوگیری کرد؟

ج- ارائه نمودن آگاهی به فامیل و مردم جهت آگاهی به افراد مواد مخدره.

- خود داری از کشت بته چرس.

- منع نمودن اطفال از کشیدن سگرت، چرس و تریاک توسط والدین.

- ندادن پول به اطفال.
- مادران که بالای اطفال خود مشکوک استند به داکتر ببرند.
- مادران باید سر گرمی های داخل چوکات برای اطفال خود انتخاب کنند.
- در صورت یافتن گوگرد و غیره اشیای مشکوک در جیب طفل او را خوب مراقبت کنند.
- مادران همیشه از اطفال خود با خبری کنند که کجا میروند و دوست و رفیق شان کیست.

ارزیابی:

- س- چرس به چه طریقه بدست میآید؟
- س- شخص به چه دلایل معتاد میشود؟
- س- اعراض علایم شخص معتاد چیست؟
- س- اعراض علایم در اثر استعمال زیاد چرس چیست؟
- س- چطور به معتاد کمک مینمایند؟

خلاصه:

خوب خوانگران گرامی! در مورد چرس و خطرات چرس آگاهی حاصل گردید شما مادران يك ملت را میسازید
 س- لك ملت را كه عاری از مواد مخدره باشد بسازید كه ریشه و تهداب آن قوی و پاك است.

پلان درسی (۷۳)

تهیه کنند: خدیجه «بهرام»

موضوع: خطرات ناشی از استعمال تنباکو

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۹ - ۱۷

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۵ دقیقه بتوانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- خطرات ناشی از استعمال تنباکو چیست؟

۲- طرق جلوگیری از استعمال آن کدام هاست؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۳۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع ظاهری گروپ	۲ "	سوال و جواب	مواد حقیقی:
جریان درس جدید:		نمایش تصویر	سکرت، نصور
۱- بحث در مورد خطرات تنباکو.	۳۰ "	نمایش مودل	تصاویر:
۲- بحث بالایی راه های جلوگیری از تنباکو.			۱- شخصی که سکرت می کشد.
ارزیابی	۲ "		
خلاصه	۱ "		۲- شخصی که نصور می سازد.
			۳- شخصی که چلم می کشد.

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، نظارت از وضع ظاهری زنان.

جریان درس جدید:

خواهران عزیز و گرامی! امروز برای شما چند شی را آورده ام که همه شما یا اکثر تان آنرا می شناسید.

نمایش اشیا - (تنباکو، چونه، نصور، سگرت)

س- آیا کسی در فامیل شما به این مواد معتاد است؟

ج- .....

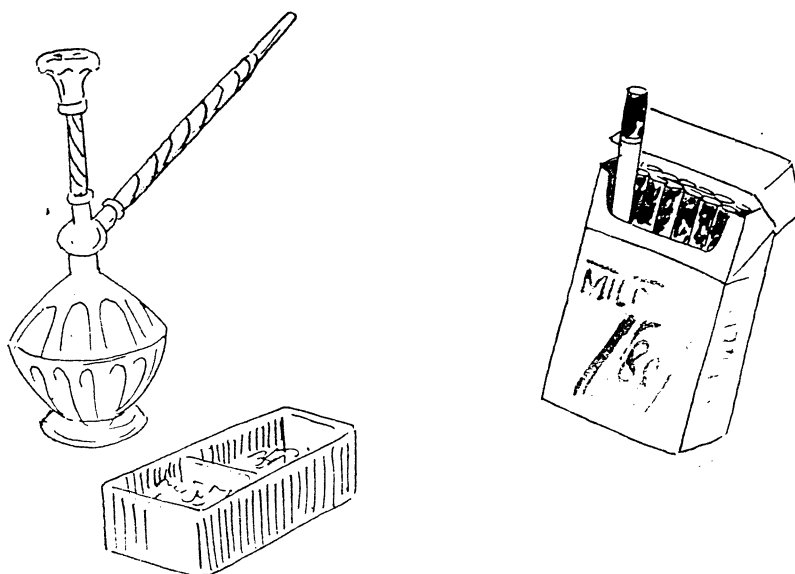
س- آیا استفاده از این چیزها برای صحت مضر است یا مفید؟

ج- .....

س- از تنباکو کدام چیز ها ساخته شده و چگونه استعمال می شود؟

ج- از تنباکو سگرت و نصور ساخته میشود. و هم در چلم استفاده می شود.

نمایش تصویر (۱۱)

س- در رسم چه را می بینید؟

ج- سگرت و چلم را.

س- دود کردن سگرت و چلم برای صحت چه ضرر دارد؟

ج- در قدم اول کشیدن سگرت نه تنها سبب خراب شدن دندانها شده بلکه دود نمودن دوامدار آن سبب خراشیدگی نل های شش گردیده، بالاخره نل ها ورم و پندیدگی پیدا نموده و هوا به درستی داخل شش ها شده نمی تواند.

س- آیا دود سگرت بر علاوه نل ها، ششها را هم متأثر میسازد؟

ج- کشیدن سگرت باعث سرطان شش ها میگردد.

س- سگرت کشیدن برای زنان حامله چه ضرر میسراند؟

ج- اگر زن حامله سگرت بکشد، نه تنها - ای صحت خودش بلکه برای طفل اش هم خطر دارد، چنانچه زنان که در دوران حمل سگرت میکشند - سان وزن کمتر داشته و مقاومت طفل در مقابل امراض تنفسی کمتر بوده زود، زود به ریزش و دیگر امراض طرق تنفسی مبتلا میگرددند.

و قرار معلومات های بدست آمده اکثریت زنانیکه سگرت می کشند دختر زا می باشند.

س- نصور از چه ساخته میشود؟

ج- نصور از تنباکو، چونه یا خاکستر و آب ساخته میشود.

س- چند نوع نصور را می شناسید؟

ج- دو نوع نصور موجود است یکی در دهن انداخته میشود نوع دیگر آن در بینی کش می شود.

س- چرا استعمال نصور ضرر دارد؟

ج- چون مواد که در ترکیب آن موجود است همه مواد مضر و خطرناک بوده و استفاده دوامدار آن صحت انسان را به خطر مواجه میسازد و سرطان بیریه ها را بوجود آورده و باعث خرابی و بد رنگی دندانها می شود.

س- آیا ضرر نصور بینی را برای صحت گفته میتوانید؟

ج- نصور بینی از طریق مایع موجود در دیوار بینی جذب شده و باعث زخم بینی شده و حتی میتواند سبب سرطان بینی گردد.

ارزیابی:

س- اسهال چیست؟

س- چند دفعه رفع مواد غایطه را در يك روز اسهال گفته میتوانیم؟

س- چه کنیم که طفل ما مبتلا به اسهال نشود؟

س- به طفل مبتلا به اسهال چه کمکی کرده میتوانیم؟

خلاصه:

درس امروز ماو شما راجع به اسهال بود گفتیم رفع حاجت آبگین رادر يك روز که اضافه تر از ۴ مرتبه باشد اسهال گویند. درمرض اسهال مواد غایطه آبگین شده ورنگ آن تغیر مینماید و همراه با مواد غایطه يك مقدار زیاد آب وجود نیز ضایع شده و دفع میگردد که طفل را مبتلا به دیهایدریش و سوء تغذیه مینماید.

اسهال (پیام های صحی)

- ۱- اسهال در اطفال - به سبب ضایع شدن مایعات و مواد مفیدهء جسم کشنده است.
- ۲- به طفل مبتلا به اسهال از شروع اسهال تا هر زمانیکه ادامه داشته باشد، مایعات زیاد بدهید.
- ۳- اگر طفل شیرخوار مبتلا به اسهال باشد مهم است تا تغذیه از شیر مادر را برایش ادامه دهید.
- ۴- طفل مبتلا به اسهال به غذای مقوی ضرورت دارد.
- جسم طفل مبتلا به اسهال هر روز به تغذیهء اضافی ضرورت دارد حداقل تا يك هفته بعد از خوب شدن طفل نیز.
- ۵- از هیچ گونه دواها به جزء از محلول O.R.S بدون مشورهء داکتر استفاده نکنید.
- ۶- اسهال رامیتوان با مراعات حفظ الصحهء شخصی، استفاده از بیت الخلا نگهداشت صحی غذا و آب، شستن دست ها قبل از تهیه و خوردن غذا و بعد از رفع حاجت و تغذیه از شیر مادر وقایه کرد.

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- شخصی که نصور می اندازد.

س- از نگاه حفظ الصحة کشیدن نصور چه مشکلات را بار میآورد؟

ج- استعمال نصور دندانها را زرد ساخته، سبب بوی بد دهن میگردد. هم چنان آنانیکه نصور دهن

استعمال می کنند باعث کثیف ساختن محیط هم میشوند.

س- به نظر شما ضرر چلم نسبت به سگرت کم است یا زیاد؟

ج- چلم و سگرت هر دو برای صحت مضر است، زیرا در هر دوی آن تنباکو استفاده می شود. و تنباکو

دارای مادهء خطرناک است که سرطان را دارا می باشد.

س- پس چلم سبب کدام نوع سرطان خواهد شد؟

ج- کشیدن دوامدار و بیش از حد چلم سبب سرطان شش و اکثراً گلو و مری هم میگردد.

س- کشیدن سگرت، چلم و نصورار برای مریضان شکر چه خطر دارد؟

ج- هر گاه مریضان شکر سگرت و چلم را زیاد استفاده نمایند سبب افتیس گشتان پا و دست آنها میگردد

(این مشکل را بنام مرض بورگر یاد می کنند.)

س- اگر اشخاص که عملی سگرت، چلم و یا نصوار هستند، چند روز عمل شان را قطع نمایند چه حالت پیدا میکنند؟

ج- کسانی که به سگرت، چلم و یا نصوار عملی هستند هر گاه چند روز پی در پی عمل را قطع نمایند سبب کسالت، سردردی و عصبانیت آنها گردیده ممکن با اهل خانواده و یا همکاران و دوستان خود جنگ و دعوی به راه بیندازند. علاوه بر این گونه اشخاص بالای موضوعات کوچک قهر گردیده و شاید اطفال كوچك را به ناحق لت و كوب كنند.

س- آیا کشیدن سگرت، نصوار، چلم از نگاه اسلام روا است؟

ج- چون سگرت، نصوار و چلم نشه دارد و سبب امراض خطرناك چون سرطان شش، مری، بیرد، دهن و لبها میگردد. بناً از نگاه دین مقدس اسلام جایز نمی باشد، زیرا صحت انسان که یکی از نعمت بزرگ خداوندی است توسط مواد فوق به خطر می افتد.

س- آیا اشخاص که سگرت، چلم و نصوار می کشند برای صحت دیگران هم ضرر میرسانند؟

ج- هر گاه يك نفر در خانه، موتوهای شهری، شفاخانه، فاتحه خانه و یا دیگر جاها سگرت، چلم یا نصوار بکشد نه تنها برای صحت خودش بلکه برای سایر افراد هم ضرر میرساند. قرار گزارشات طبی در سال ۱۹۹۵ به تعداد ۵ میلیون نفر معتاد سگرت به سرطان شش مبتلا گردیده و به تعداد يك لك افراد که در معرض دود سگرت قرار گرفته بودند هم به امراض سرطان شش دچار شده بودند.

س- برای اینکه به امراض خطرناك چون سرطان شش، بیرد، دهن و مری مبتلاً نشویم چه کارهای را باید انجام دهیم؟

ج- باید از کشیدن سگرت، چلم و نصوار جداً خود داری نمائیم.

- خطرات استعمال تنباکو را برای اطفال خاطر نشان سازیم.

- خانم های حامله از دود کردن سگرت، چلم و کشیدن نصوار امتناع ورزند و کوشش نمایند که حتی در معرض دود سگرت قرار نگیرند.

- هر گاه کسی در اتاق سگرت دود می نمود اولاً از وی خواهش کنیم که در خارج اتاق سگرت بکشد، در صورت عدم قبول ما باید از اتاق بیرون شویم.

س- کسانی که عادت به کشیدن سگرت، چلم و نصوار دارند چگونه میتوانند این عادت ناپسندیده را ترك نمایند؟

ج- اولتر از همه تصمیم قطعی در ترك این عادت ناپسندیده مهم میباشد.

س- بعد از گرفتن تصمیم چگونه عملاً داخل اقدام کردیم؟

ج- چون سگرت، چلم و نصور تنها سبب وابستگی روحی میگردد ترك آن كاراً مشکل نبوده به آسانی عملی شده میتواند چنانچه بهترین روش ترك اعتیاد، شكل تدریجی آن میباشد. مثلاً: اگر يك شخص عادت دارد كه روزانه يك قطعی سگرت دود می نماید میتواند برای يك هفته روزانه نیم قطعی سگرت بكشد به ترتیب هفته دوم به ۵ دانه فی روز و به همین ترتیب روزانه به يك دانه و بالاخره در آخرین رورهای ترك می تواند سگرت را دود كند و همین كه به نیمه رسید آنها ازبین ببرد. و در پهلوی آن متوجه غذا نماند و پول را كه برای خرید مواد مذکور مصرف میکرد در عوض میوه بخرد و مصرف نماید.

س- برای اینکه شخص معتاد دوباره به عادت قبلی خود برگشت ننماید چه اقدام لازم است؟

ج- هنگامیکه يك شخص با تصمیم عاقلانه خود موفق به ترك عادت ناپسندیده سگرت كشیدن چلم كشیدن یا نصور انداختن گردیده. برای اینکه دوباره به آن رجوع ننماید، میتواند يك خوردنی مفید را جانشین آن سازند. بطور مثال نخود، بادیان، چاکلیت را در هنگام كه وقت سگرت كشیدن با نصور انداختن فرا میرسد صرف نماید.

ارزیابی:

س- سگرت، از چه ساخته میشود؟

س- تنباکو برای صحت چه خطر دارد؟

س- كشیدن نصور برای صحت چه ضرر دارد؟

س- آیا استعمال سگرت، چلم و نصور برای زن حامله خطرناك است؟

س- برای جلوگیری از خطرات ناشی از دود سگرت، چلم کدام نکات را باید در نظر بگیریم؟

س- اشخاص معتاد به سگرت، چلم، نصور چگونه میتوانند خود را از شر این مواد مضر نجات دهند؟

خلاصه:

تنباکو ماده- خطرناك است كه در سگرت، چلم و هم شكل نصور از آن استفاده میگردد. آنانكه به كشیدن سگرت، چلم و نصور معتاد هستند به امراض خطرناك چون سرطان شش، بیرد، دهن و حتی مری مبتلا گردیده و زنان حامله هر گاه در دوران حاملگی سگرت و چلم دود نمایند ضرر آن نه تنها به خود شان بلکه به طفل شان هم میرسد.

برای نجات از این مواد خطرناك باید حتی الوسع كوشش نمائیم سگرت و چلم نكشیم و نصور استعمال نكنیم و اشخاص كه معتاد به آن هستند سعی نمایند آنها با تصمیم قاطع ترك نمایند و پول آنها میوه جات و غذاهای مقوی بخورند و مصرف كنند تا شاداب و سر حال باشند.

پلان درسی (۷۴)

تهیه کنند: شاپیری «نذیری»

موضوع: شراب و اثرات سوء آن

تاریخ تهیه پلان: ۲۹ - ۹ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند؟

۱- شراب و دلایل اعتیاد آن؟

۲- علایم در شخص مصاب به شراب چیست؟

۳- چطور مردم را آگاه کرد تا از نوشیدن شراب خوداری کنند؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- انواع مواد مخدره.	سوال و جواب		جریان درس جدید:
۲- مشاجرات فامیلی.		" ۲	۱- بحث بالایی دلایل اعتیاد به شراب.
۳- طفل در سینما و ویدوگیم و	نمایش		۲- بحث در مورد علایم شخص معتاد به شراب.
مرد شرابی.			۳- بحث در مورد آگاهی مردم از خطرات شراب.
۴- پسر و رفقای شرابی.		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

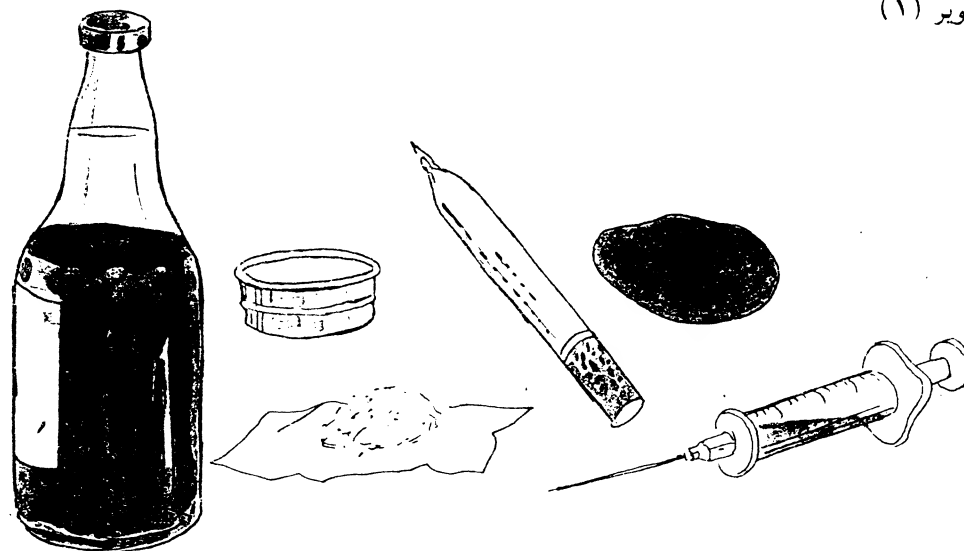

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی با شاملین درس.

جریان درس جدید:

نمایش تصویر (۱)

شاملین گرامی! در این تصویرها چه را می بینید؟

ج- سگرت، چلم، چرس، بوتل شراب و پیچکاری و غیره.

بسیار خرمیدانیم همه این ها مواد نشه آور است و مامیدانیم که در اسلام شراب، قمار و استفاده از مواد نشه آور حرام است.

و هم حدیث از پیغمبر مقبول (ﷺ) است که گفته است شراب منبع جنایات و مادر پلیدی هاست. پس واضح است که تمام مسایل و امور اسلام به نفع مردم بوده و در عقب آن حکمت های بزرگ نهفته است و هم چنان خمار (نشه) چیزست که عقل را زایل می کند و در صورت زایل شدن عقل انسان نعمات دینی و دنیوی را از دست میدهد پس امروز ما هم در مورد شراب و ضررهای آن بالای صحت بحث خواهیم کرد.

س- شراب چیست؟

ج- شراب (الکول) از تخمر (گنده شدن) میوه جات مثلاً انگور غله جات مثل جو و غیره بدست می آید.

س- دلایل استعمال شراب چیست؟

ج- استعمال شراب هم مانند هیروئین دلایل زیاد دارد.

- تشوشت روحی و روح و روان ناراحت.

- بیکاری، مشکلات اقتصادی، مشاجرات فامیلی، دوستی با معتادین، نداشتن معلومات در مورد اضرار شراب، بی احتیاطی والدین.

معلم- مادران گرامی! چرا بیکاری سبب اعتیاد يك فرد به شراب می گردد؟

ج- بخاطریکه شخص کدام مصروفیت نداشته و هم فشار و مشکلات خانوادگی سبب تشویش و اندوه وی شده جهت رهایی از تشویش ها دست به نوشیدن شراب می زند.

س- آیا گفته می توانید مشاجرات فامیلی چه تاثرات بالای اعتیاد به شراب دارد؟

ج- مشاجرات فامیلی اساسی ترین علت اعتیاد به مواد مخدر (شراب) میگردد زیرا اطفال مخصوصاً جوانان از مشاجرات فامیلی خسته شده و جهت رهایی از تشویش و عدم علاقه فامیل به شراب پناه میبرد.

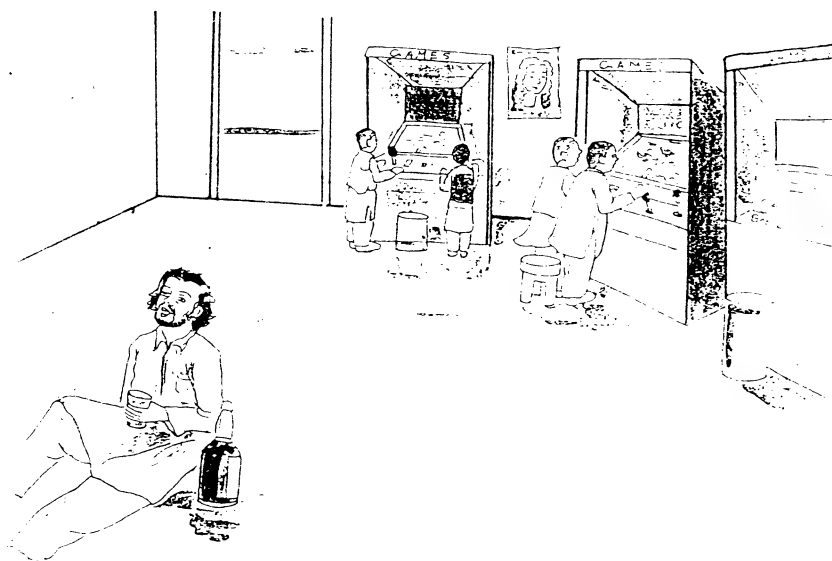
نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- مادر و پدر که جنگ می کند که در حالت جنگ پسر از خانه روگردان شده به شراب پناه می برد.

نمایش تصویر (۳)

س- در این تصویر چه را مشاهده می‌نمایید.

ج- اطفال را که در يك دكان با شرابی بازی می‌کنند.

س- آیا این اطفال معتاد به شراب خواهند شد؟

ج- بلی، زیرا آنها با اشخاص مختلف و بیکاره سرو کار دارند؟

س- آیا والدین میدانند که اولاد شان در کجاست؟

ج- نخیر، اگر والدین بدانند اولاد شان را در این قسم جاها نمی‌گذارند، پس والدین در مقابل اطفال شان بی‌اعتنا اند.

نمایش تصویر (۴)

س- در این تصویر چه را می بینید؟

ج- بچه، که با رفقاییش شراب می نوشد.

معلم- درست است پس نشست و برخاست با همچو اشخاص شخص را تشویق به نوشیدن شراب می نماید.

مادران گرامی! شما مسایل و دلایل اعتیاد به شراب را دانستید و این را باید بدانید که یگانه راه

جلوگیری از این بلا فقط آگاهی دادن به مردم می باشد.

س- آیا میدانید شخص که شراب می نوشد چه حالت را اختیار می کند؟

ج- دیدن خواب های وحشتناك، از دست دادن اشتها، از دست دادن توازن بدن، یاوه گویی، لکنت زبان،

لرزش سر و دستها، بیخوابی، یاد فراموشی، کم خونی.

س- نوشیدن شراب بالای دماغ چه تاثیر دارد؟

ج- فعالیت های دماغ را پائین آورده و هم سبب خرابی جگر، قلب، گرده ها و معده میگردد.

معلم- پس نظر به گفته شما نوشیدن شراب به جز از نقص کدام فایده ئی ندارد و شراب سبب فراحی معده و

زخم معده شده جگر و گرده ها را نیز خراب میسازد. زیرا این زهر با خون یکجا می گردد و هم سبب

تنگ شدن رگ ها شده خون به قلب نرسیده، تکلیف قلب (انژین قلبی) رابار می آورد. و نوشیدن زیاد

آن بالاخره سبب دیوانگی می گردد.

مادران عزیز! حال که دانستید شراب اینقدر نقص های را بار می آورد چطور مردم را میتوان از شر این آفت

نجات داد؟

ج- ارائه معلومات در مورد اضرار شراب برای همه مخصوصاً جوانان.

- جلوگیری از مشاجرات فامیلی.

- کنترل و مراقبت اطفال و نو جوانان و دوستان آنان توسط والدین.

- توجه و مراقبت نوجوانان که اوقات بیکاری شانرا در کجا و چه کاری می کنند.

- ایجاد مصروفیت های سالم برای اطفال.

معلم- بسیار خوب، پس گفته های شما همه درست است فقط تبلیغ یگانه راه آگاهی دادن به مردم میباشد.

موضوع شراب در همین جا خاتمه یافت اگر سوال نباشد پس چند سوال از شما دارم:

ارزیابی:

س- شراب چه تاثیرات بالای صحت دارد؟

س- چرا در اثر شراب تکلیف قلبی بوجود می آید؟

س- کدام علایم را در زمان نشه در شخص مشاهده می کنیم؟

س- برای جلوگیری مردم از نوشیدن شراب چه باید کرد؟

س- چرا مردم شراب می نوشند؟

خلاصه:

مادران گرامی! درس امروز ما در مورد شراب بود شراب ازگنده شدن میوجات و غله جات بدست می آید نوشنده، تیار کننده و فروشنده همه مورد پرسش خداوند قرارخواهند گرفت شراب تکالیف قلبی، گرده، دماغی و بالاخره دیوانگی را بار می آورد همیشه با اطفال تان مهربانی نمائید آنها را تشویق بکارهای خوب نموده و با نصیحت ها آنان را از راه های خراب منع سازید.

و باید علاوه کرد که اکثراً درممالك اسلامی در شراب زهر (میتایل الکول یا الکول جوی) را یکجا می سازند که سبب کوری و مرگ حتمی انسان می شود چنانچه واقعات آن در این آواخر در پاکستان نیز رخ داده است.

نوت: شراب که از چوب بدست می آید ارزان تر است نظر به شراب که از انگور حاصل می شود.

پلان درسی (۷۵)

تهیه کننده: صالحه «توفیق»

موضوع: استفاده از دوا ها

تاریخ تهیه پلان: ۹ - ۸ - ۹۶

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- چگونه باید به صورت درست از دوا استفاده کرد؟

۲- استفاده نادرست از دوا ها چه خطرات دارد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- تصویر زنی که به داکتر میرود. ۲- دوا و اطفال ۳- گذاشتن دوا در جای بلند توسط زن. ۴- تصویر زن که طفل را بلند کرده. ۵- تصویر طفل بیهوش. ۶- طفل مرده و مادر	سوال و جواب نمایش درامه تصویری	۲ " ۲۰ " ۲ " ۱ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ جریان درس جدید: ۱- بحث در مورد استفاده درست از دوا ها. ۲- بحث در مورد استفاده نادرست دوا و خطرات آن. ارزیابی خلاصه پیام های صحی

پلان درسی (۸)

تهیه کننده: لطیفه فرید

موضوع: طرز تهیه محلول ORS

تاریخ تهیه پلان: ۹۹ - ۱۰ - ۱۱

مقاصد درسی:

شاملین در اخیر ساعت درسی ۲۵ دقیقه بتوانند طرز تهیه محلول ORS را عملاً انجام دهند:

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: - تصویر طفل مبتلا به اسهال جگ، گیلان، بور، نمک، قاشق، و یک پاکت از محلول ORS	سوال و جواب نمایش تصاویر کار عملی	۲ " ۲۰ " ۲ " ۱ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و پرسیدن از تجارب شاملین جریان درسی جدید ۱- بحث در مورد تهیه محلول ORS ارزیابی خلاصه تاکید بالای انتقال موضوعات بدیگران

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- محیط ناپاک را.

س- آیا در همین قسم محیط میکروب زیاد است؟

ج- بلی، در جاهای کثیف میکروب زیاد است.

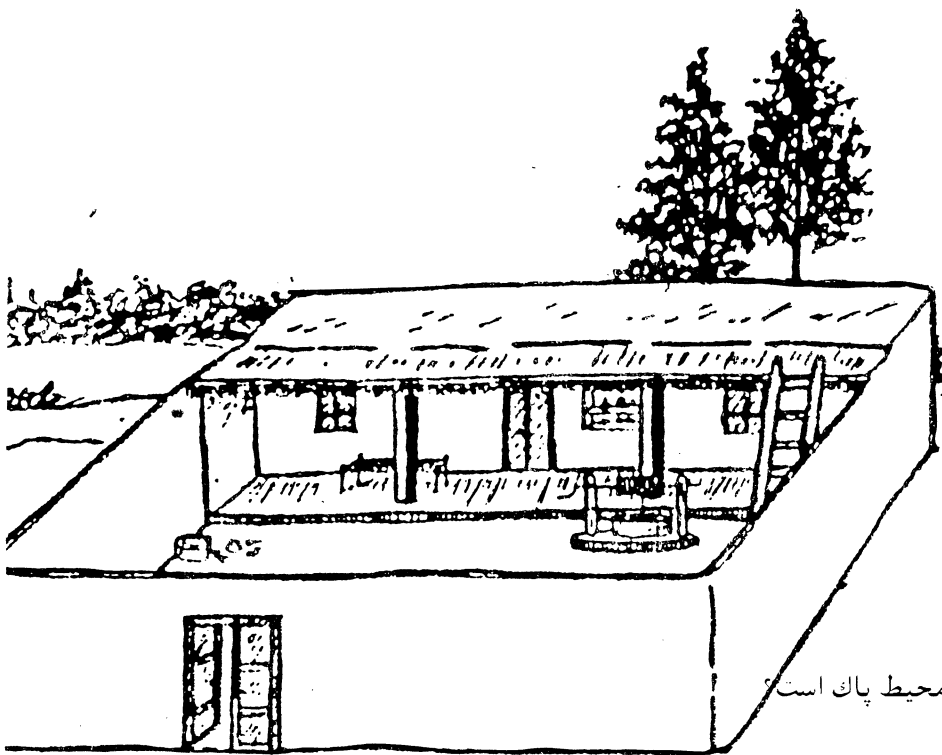
س- غیر از این در کجاها میکروب یافت میشود؟

ج- خاک، کثافات، مواد فضله انسان و حیوان، آب های آلوده، غذا های باسی و درست پخته نشده، در

وجود حیوانات و حشرات، مگس ها، در تمام بدن و روی دست های ناشسته و کثیف و در شیر چوشك، و

ظروف کثیف و ناشسته میکروب ها موجود است.

نمایش تصویر

س- آیا این محیط پاک است؟

ج- .....

س- زندگی در چنین محیط خوب است؟

ج- بلی، زیرا عاری از میکروب است.

س- حالا بگوئید که چطور میتوان از داخل شدن میکروب ها در بدن که باعث امراض میشود جلوگیری کرد؟

ج- پاکی و صفائی و استفاده از آب و صابون، شستن بدن به شکل مرتب و منظم میتواند از مداخله

میکروب ها جلوگیری کند.

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ.

جریان درس جدید:

شما میدانید که انسان هر قدر احتیاط هم کند اما با آن هم گاه گاهی مریض میشود و برای رفع مریضی باید دوا بگیرد. گاهی هر کدام شما به خاطر مریضی خود و یا فرزندان خود به شفاخانه رفته و دوا گرفته اید که موضوع درس این ساعت استفاده از دواها میباشد که به چه شکل و از کی ها باید دوا گرفته شود تا مؤثر باشد.

س- گفته می توانید که اگر از دوا استفاده نادرست شود چی فایده یا نقص دارد؟

ج- استفاده نادرست از دوا ها نسبت به فایده آن خطر بیشتر دارد.

س- پس از دوا ها چگونه باید استفاده شود؟

ج- مطابق ضرورت باید استفاده شود حق و ناحق دوا گرفته نه شود.

س- دوا را چی وقت و از کی باید گرفت؟

ج- .....

نمایش تصویر (۱)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- زن که در اثناء مریضی از داکتر دوا می گیرد.

س- گرفتن دوا از داکتر چی کمک های به ما میکند؟

ج- داکتر هدایت میدهد که دوا چقدر، چند مرتبه و چی اوقات گرفته شود.

س- در قسمت نگهداشت دوا ها چی نظر دارید؟

ج- دوا باید در جای سرد تاریک و بلند که دور از دسترس اطفال باشد گذاشته شود.

معلم- در صورتیکه الماری نداشته باشید آنرا داخل یک خریطه یا پلاستیک که سوراخ داشته باشد بگذارید و

در جای بلند میخ زده بند کنید (پلاستیک سوراخ دار بخاطر داخل شدن هوا و جلوگیری از رطوبت).

خوب خواهران گرامی! شما چیزهای مهمی در باره طرز استفاده درست دوا ها و جای نگهداشت آن

گفتید و حال گوش کنید به خطرات استفاده نادرست دواها.

س- کسی گفته میتواند که اگر دوا بصورت درست و مطابق هدایت داکتر گرفته نشود چی خطرات را بار

خواهد آورد؟

ج- دوا ها میتوانند بسیار خطرناک باشد مخصوصاً وقتی خود سرانه و بدون مشوره داکتر گرفته شود. زیرا

غیر از داکتر کسی دیگر دواها و خطرات آنرا نمی داند.

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چی رامی بینید؟

ج- طفل که دوا میخورد.

س- آیا دادن دوا به دست اطفال کار خوب است؟

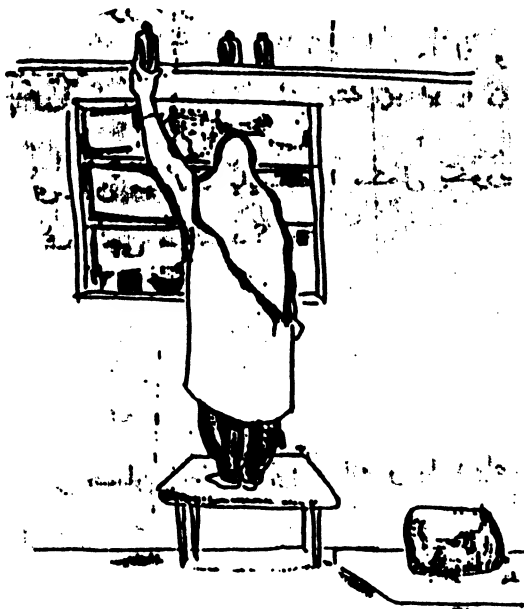
ج- نخیر، چرا که خوردن آن برای طفل بسیار خطرناک است و سبب مرگ شده میتواند.

معلم- پس باید دوا ها از دسترس اطفال دور نگهداشته شود تا سبب خطر نشود.

س- دواها باید در کجا نگهداری شود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۳)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- يك زن را كه بوتل های دوا را در جای بلند میگذارد.

س- اگر الماری نباشد چگونه می توان دوا را از دسترسی اطفال دور نگهداشت؟

ج- اگر الماری نباشد در يك خریطه انداخته در جای بلند میخ زده خریطه دواها را بند می کنیم.

س- وقتی داکتر دوا میدهد و يك مقدار آنرا خورده خوب میشوید آیا باقیمانده دواها را مصرف میکنید؟

ج- دوا ها را اگر چه خوب هم شدیم باید مکمل بخوریم و هیچ قطع نکنیم مگر زمانی که از خوردن دوا کداه

مشکلات دیگر مثل دلبدی، استفراغ، پندیدگی و یا خارش پیدا شود در آن وقت دوا را قطع کرده دوباره

به داکتر مراجعه میکنیم.

س- اگر کسی مریض شود آیا ضرور است که از دواي دیگران یعنی کسانی که به نظر شما عین مریضی را

دارد استفاده کند؟

ج- نخیر، زیرا اگر مریض مشابه هم معلوم می شود باز هم لازم نیست بدون مشوره داکتر دوا گرفته شود و یا

از دواي مریض استفاده شود.

معلم- خواهان گرامی و محترم! درس صبحی امروز خلاص شد و حال توجه کنید به يك درامه تصویری:

دارامهء تصویری:

غنچه گل زن بابیه خیر محمد که سال های متمادی در انتظار فرزند بود پس از دادن چندین نذر و نیاز بخداوند و استفاده از دوا های که داکتر برایش داده بود صاحب یکدختر شد و نامش را بنفشه گذاشت، مادر و پدر هر دو خوشحال بودند.

نمایش تصویر (۴):

در یکی از روزها که غنچه گل کار زیاد داشت بان هم قسمی که در تصویر می بینید، بنفشه را بالا بالا انداخته با وی محبت می کند و بعد از آن دخترک را در خانه گذاشته و به کالا شوئی و تهیه غذا می پردازد. و باید علاوه کرد که پدر بنفشه که مدت مریض بود و از داکتر دوا گرفته بود، صبح قبل از رفتن پشت کار و غریبی دوا مورد ضرورت را خورد و باقی دواها را گذاشته بود و مادر بنفشه فراموش کرده بود آنها را در جای بلند بگذارد.

س- چی فکر می کنید که آیا بنفشه دوا هارا خواهد گرفت؟

ج- .....

بلی قسمی که می بینید بنفشه دوا ها را در دست گرفته است؟

بنفشه یکی از دواها را در دهن گذاشت و فرو برد، از اینکه مزه آن شیرین بود چندین دانه دیگر را نیز خورد.

س- چی فکرمی کنید که چی واقع خواهد شد؟

ج- .....

در این اثنا مادر بنفشه وارد خانه شده به طفلش می نگرد و قسمی که در تصویر می بینید طفل بیهوش در

کنار دوا ها افتاده است.

س- از اینکه طفل مقدار زیاد دوا ها را خورده و مادر هم ناوقت تر از بنفشه خبر گرفته است چی واقع

شده باشد؟

ج- .....

طوری‌که در تصویر می‌بینید طفل مرده و مادر در حالی گریه و ندامت قرار دارد.

معلم- درامه را دیده و قضیه را خوب شنیدید امید این درامه غمگین مند خوب برای همه ما و شما باشد.

ازتوجه شما تشکر اگر سوال نباشد، چند سوال دیگر از شما دارم:

ارزیابی:

س- چی وقت باید دوا بگیریم؟

س- از کی باید دوا بگیریم؟

س- دوا را چگونه مصرف کنیم؟

س- اگر دوا را به دسترس اطفال بگذاریم چی خطر دارد؟

س- مصرف خود سرانه دوا چی خطر دارد؟

س- دوا ها در کجا نگهداری شود؟

س- اگر کمی خوب شدیم باید دوا را قطع کنیم یا خیر؟

پلان درسی (۷۶)

تهیه کننده: شاپیری «نذیری»

موضوع: مراقبت از مریض

تاریخ تهیه پلان: ۲۰ - ۹ - ۹۷

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- چگونه میتوان از مریضان مراقبت نمائیم؟

۲- طریقه های مراقبت از مریض چیست؟

۳- فواید مراقبت از مریض چیست؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر	سوال و جواب	۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
۱- تصویر زن در بستر ۲- تصویر طفل که ترسند سرد میشود.			جریان درس جدید:
۳- تصویر مریض و غذا خوردن ۴- تصویر گرفتن ناخن و شستن بدن مریض.	نمایش	۲۰ "	۱- بحث در مورد چگونه از مریض مراقبت کرد. ۲- بحث بالای طریقه های مراقبت ۳- بحث بالای فواید مراقبت
		۲ "	ارزیابی
		۱ "	خلاصه
			پیام های صحنی

مقدمه:

احوال پرسی با شاملین، ترتیب و تنظیم آنها به گروپ ها و آغاز درس جدید:

جریان درس جدید:

خواهران گرامی مایان همه بفضل خداوند متعال مسلمان بوده از احکام دین و احادیث پیغمبر پیروی می نمائیم پس حدیث است که پیغمبر ما گفته «هیچ گناه و معصیت بزرگتر از غفلت کردن در حصه متعلقین تان نیست» پس اگر ما در هنگام مریضی از مریض مراقبت نکنیم گناه بزرگیست هم چنان در اثر غفلت و بی خبری از مریض خداوند و پیغمبر ما از مراضی نمی باشد.

س- پس اگر مریض در خانه موجود باشد چه کنیم تا سبب خوشنودی خداوند و پیغمبر ما گردیده و هم مریض ما زود تر صحت یاب گردد؟

ج- از مریض مراقبت نمائیم.

س- بسیار خوب پس درس امروز ما هم مراقبت از مریض می باشد.

س- شما چه طور از مریض تان مراقبت می نمائید؟

ج- ...

س- مریض چه تأثیرات بالای بدن دارد در این حالت شخص می تواند از خود مراقبت کند؟

ج- بدن را ضعیف ساخته و شخص نمی تواند از خود مراقبت کند و به مراقبت دیگران ضرورت دارد.

س- کدام مریضان به مراقبت جدی ضرورت دارند؟

ج- همه مریضان به مراقبت جدی ضرورت دارند مخصوصاً مریضان که مریضی شان زیاد شدید بوده تب شدید دارند و یا مریضان اطفال خورد و یا اشخاص پیر باشند.

س- چه گونه می توان از مریض مراقبت نمود؟

ج- شخص مریض را نزد داکتر برده و دوایش را منظم طبق هدایت داکتر بدهیم.

به مریض توصیه نمائیم تا استراحت نمایند.

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- زن را که در بستر استراحت است.

س- مریض را در چه قسم جای استراحت دهیم؟

ج- در اتاق کاملاً آرام و مقدار کافی هوا و نور داشته باشد.

- اگر مریض احساس سردی می نمود او را گرم سازیم.

س- آیا گفته می‌توانید فواید استراحت چیست؟

ج- مریض در اثر استراحت مقدار انرژی کافی را برای مجادله با انتان ذخیره نموده و زودتر صحت یاب

می گردد.

س- در این تصویر چه رami بینید؟

ج- طفلی را که تر بند سرد می شود.

س- در کدام حالات جسم شخص مریض را سرد سازیم؟

ج- در حالت که شخص مریض تب شدید داشته باشد.

س- به کدام طریقه ها می توان جسم شخص مریض را سرد سازیم؟

ج- تر بند نمودن پیشانی، دست ها، پاها و سینه مریض با آب سرد و در حالت شدید حمام دادن مریض با آب سرد.

معلم- بسیار خوب مگر متوجه بوده در بعضی حالات ما حتماً نمی توانیم مریض را حمام دهیم مثلاً در مریضی سینه و بغل (مگر مطابق هدایت داکتر عمل می نمایم).

س- آیا گفته می توانید از مریضانی که مدت طولانی در بستر بوده و قدرت راه گشتن را ندارند چگونه مراقبت نمایم؟

ج- وضعیت مریض را در بستر روز چندین بار تغییر داده تا سبب پیدایش زخم ها در بدن شخص مریض نگردد.

- متوجه نظافت شخص مریض بوده زیرا به توجه جدی ضرورت دارد.

- متوجه نظافت بستر مریض بوده بستر مریض را پاک نگه داشته و هفته یکبار در معرض شعاع آفتاب قرار می دهیم.

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه و پرسیدن از تجارب شاملین

جریان درس جدید:

مادران گرامی و خواهران عزیز! درس امروز خود را با گفتن بسم الله الرحمن الرحيم شروع میکنیم.

س- آیا کسی از شما در حویلی خود کُرد ترکاری و یا کدام گلدان گل دارد؟

ج- .....

س- برای اینکه ترکاری خشك نشود و زود کلان شود به چی ضرورت دارد؟

ج- به آب ضرورت دارد.

س- آیا بدن اسان هم به آب ضرورت دارد؟

ج- بلی، اگر انسان به مقدار کافی آب نگیرد وجودش به کمبود آب گرفتار شده میتواند.

س- بنظر شما در کدام حالات زیادتیر آب بدن انسان مخصوصاً از اطفال ضایع میگردد؟

ج- زمانیکه مبتلا به اسهال باشند.

س- اگر برای طفل که اسهال است دادن مایعات، آب، شیر مادر و دیگر مواد ضروری را بند کنیم حالت

طفل چه خواهد شد؟

ج- طفل به کمبود آب بدن دچار شده و منجر به مرگش میگردد.

س- پس بنظر شما این مشکل صحتی را چگونه میتوانیم رفع کنیم؟

ج- باید بطفل در جریان که اسهال است مایعات و آب جوش داده سرد شده، شیر مادر و دیگر مایعات پاک و

صحتی و مخصوصاً محلول ORS تهیه داده شود.

معلم- بسیار خوب پس موضوعات امروز ما در مورد تهیه محلول ORS است.

س- آیا میدانید که این محلول به چند طریقه تهیه میگردد؟

ج- بدو طریقه یکی با استفاده از پاکت های نمکی ORS و دیگر از بوره و نمک دست داشته.

س- پس این محلول به کدام اطفال داده می شود؟

ج- .....

س- اگر مریض آنقدر ضعیف است که قدرت راه گشتن را ندارد چگونه چطور بدن وی را پاک کنیم؟

ج- می توانیم او را در بین طشت با آب گرم و اسفنج بشوئیم.

س- آیا گفته می توانید فایده مراعات حفظ الصحه چیست؟

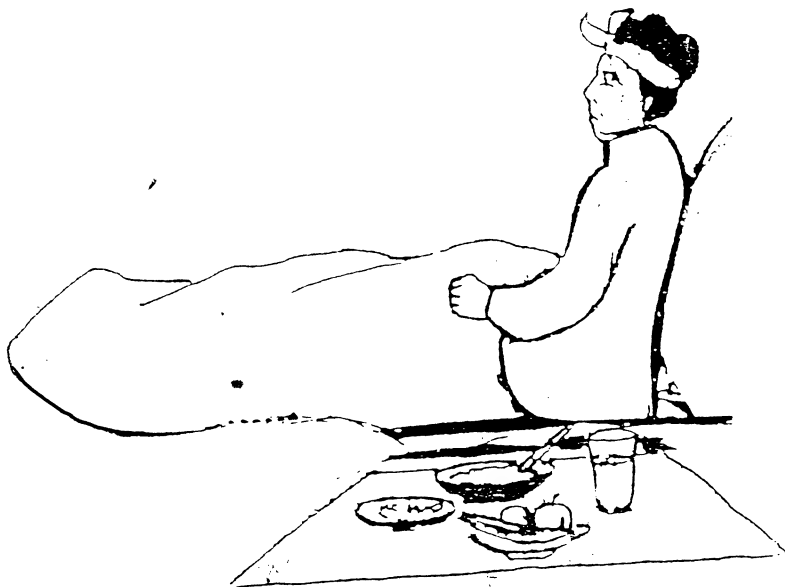
ج- از پیدایش بوی بد و تعفن جلوگیری نموده و از داخل شدن میکروب جدید در جسم مریض جلوگیری می کند.

س- آیا گفته می توانید غیر از این طریقه ها دیگر کدام طریقه های موجود است تا جسم شخص مریض را

قوی ساخته و زودتر صحت یاب گردد؟

ج- دادن غذا متوازن و مایعات کافی.

نمایش تصویر (۳)

س- در این تصویر چه را می بینید

ج- شخص مریض را در حال خوردن غذا.

س- دادن غذا به مریض چه فایده دارد؟

ج- جسم شخص مریض را قوی ساخته می تواند میکروب ها را زودتر از بین ببرد.

س- آیا گفته می توانید غذا مریض شامل چه چیزها باشد؟

ج- شامل هر سه نوع مواد غذایی.

س- به نظر شما به شخص مریض روز چند بار غذا بدهیم؟

ج- روز چندین مرتبه به مقدار کم و همچنان اگر مریض طفل شیر خوار باشد شیر مادر ادامه داده شود اگر شخص مریض آنها هم نداشت به طریقه های مختلف برایش غذا داده شود.

س- قبلاً یاد آور شدید که به مریض مایعات داده شود چرا؟

ج- بخاطریکه از خشک شدن آب بدن وی جلوگیری نموده و از پیدایش اختلالات مرض جلوگیری می نمائید.

س- در کدام امراض مریض زیاده تر به مایعات ضرورت دارد؟

ج- به امراض مثل، اسهال، استفراغ دوامدار، تب شدید، ریزش، سینه و بغل و غیره.

- ناگفته نباید گذاشت در بعضی امراض مثل ریزش اگر در نوشابه های مریض قدری آب لیمو و یا نارنج مخلوط گردد از پیدایش قرحات دهن جلوگیری می نماید و مریض رامقاومت می دهد.

معلم- خواهان گرامی پس فهمیدیم که مریضان به مراقبت جدی ضرورت داشته و همیشه متوجه آنان باشیم که مراقبت آن قرار ذیل است.

- توجه به نظافت شخصی و بستر مریض.

- دادن غذا و مایعات به مریض.

- بردن مریض نزد داکتر و دادن دوا مریض مطابق هدایت داکتر.

- سرد ساختن مریض در حالات که تب شدید دارد.

- تغیر وضعیت مریضان که مدت طولانی در بستر قرار دارند.

ارزیابی:

س- چه طور می توانیم از شخص مریض مراقبت کنیم؟

س- فواید دادن غذا و مایعات به مریض را بیان دارید؟

س- چرا اشخاص مریض به مراقبت خاص ضرورت دارند؟

س- از کدام مریضان مراقبت جدی صورت گیرد؟

خلاصه

درس امروز ما در مورد مراقبت از مریض بود و دانستیم که مریض نمی تواند از خود مراقبت نماید باید از وی مراقبت شود به مریض غذا و مایعات کافی داده شود. مریض نزد داکتر برده و دوا به وی مسلسل داده شود و هم در قسمت نظافت وی کوشش گردد اگر مریض تب داشت جسم اش سرد ساخته شود تا با این طریقه ها زودتر صحت یاب گردد.

چگونه باید از يك شخص مريض مراقبت گردد (پیام های صحی)

- ۱- شخص مريض را در جای كاملاً آرام و مستريح كه مقداركافی هوا و نور داشته باشد استراحت دهيد.
- ۲- اگر شخص مريض تب ندارد او را گرم و راحت نگه داريد.
- ۳- در صورت موجوديت تب، مريض را با آب سرد تربند كنيد.
- ۴- لباس و بستر خواب مريض را پاك نگهداريد.
- ۵- به مريض مقدار كافی انواع مختلف مایعات را بدهيد.
- ۶- دوا را به اوقات معينه آن طبق هدايت داکتر به مريض بدهيد.
- ۷- شخص مريض را به خوردن غذا تشويق كنيد هر چند اشتها نداشته باشد.
- ۸- دادن شیر مادر و غذاها را به کودکان مريض قطع نکنيد!

پلان درسی (۷۷)

تهیه کنند: لطیفه «فرید»

موضوع: آگاهی از ماین

تاریخ تهیه پلان: ۲۸ - ۹ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- ماین چیست و چه خطر دارد؟

۲- انواع ماین ها کدام ها اند چگونه میتوان آنها را تشخیص نمود؟

۳- چگونه میتوان از خطر ماین ها محفوظ ماند؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۰ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:			مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- تصویر انواع ماین.	سوال و جواب	۳ "	جریان درس جدید:
۲- تصویر محل که در آن ماین است.			۱- بحث بالایی ماین و خطرات آن
۳- تصویر يك خرابه.	نمایش	۲۱ "	۲- بحث در مورد انواع ماین و چطور ماین را تشخیص کرد
۴- تصویر مردیکه در ماین پریده.			۳- بحث بالایی محفوظ ماندن از خطرات ماین
۵- تصویر کوت سنگ			ارزیابی
۶- تصویر راه غیر مصنون.			خلاصه
		۳ "	دادن پیام های آگاهی از ماین
		۳ "	

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و دادن آرامش به شاملین.

جریان درس جدید:

قسمیکه میدانید در وطن ما افغانستان سالهای زیادیست که جنگ دوام دارد در جریان این سالها حوادث ناگوار جنگ خسارات مالی و جانی را از خود بجا گذاشته است و شما حتماً خاطرات تلخ حوادث را بیاد دارید. در این ساعت درسی در مورد دشمن بشریت یعنی ماینها که خود زاده جنگ هاست و بشکل از اشکال در زمین دفن و یا جا گذاری شده است، باهم بحث و گفتگو داریم و هدف از این گفتگو این خواهد بود که هم خود و هم اطفال عزیز خویشرا از آسیب ماین ها محفوظ نگهداریم.

س- آیا دیده یا شنیده باشید که کسی از اثر انفجار ماین مصدوم شده باشد؟

ج- .....

معلم- بسیار خوب قسمیکه شما نیز میدانید ماین عبارت از مواد منفجره و خطرناک است که برای از بین بردن انسان و برای ویرانی يك منطقه و یا يك شهر جا گذاری و دفن میگردد.

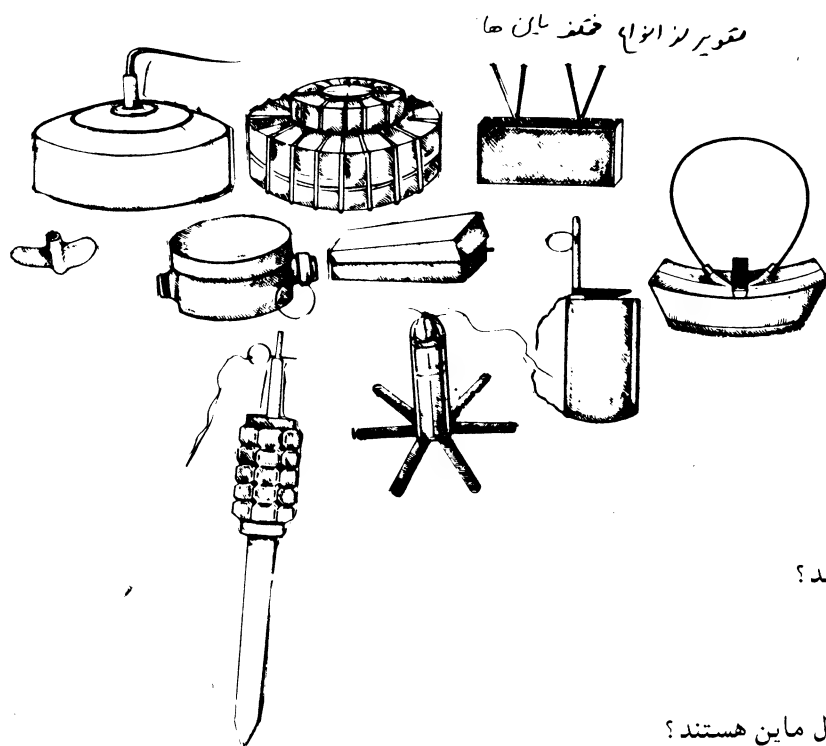
س- آیا تمام ماین ها يك قسم است یا اشکال مختلف دارد؟

ج- ماین ها انواع مختلف دارند بعضی از آنها کلان و بعضی از آنها خورد میباشد که حتی در بعضی سامان های بازی اطفال که بسیار خورد است جابجا می گردد.

س- آیا از نگاه شکل ماین ها نیز فرق دارند؟

ج- بلی، بعضی از آنها بشکل استوانه یی، بعضی مانند توپ، بعضی مانند صندوقچه و بعضی دیگر از ماین هاست که مانند رادیو کوچک در يك چوپ نصب میباشد، نوع دیگر از آنهاست که توسط يك سیم یکی نه دیگر وصل است که سیم آن به مشکل قابل دید است.

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- انواع مختلف ماین ها را.

س- بنظر شما آیا تمام این اشکال ماین هستند؟

ج- بلی، بخاطر اینکه ماینها انواع مختلف دارند.

س- آیا میدانید ماین ها در کجا دفن می باشد؟

ج- بعضی ازماین ها در زیر زمین دفن است و هیچ معلوم نمیشود، بعضی دیگر از آنها به روی زمین است

که از نگاه رنگ یا همرنگ خاک است و یا همرنگ سنگ و یا همرنگ برگ درختان که از دور تشخیص

آن بسیار مشکل است. نوع دیگر آن در سیم وصل است سیم بسیار نازک است که دیدن اش مشکل

است. و بعضی دیگر آنها در بین سامان بازی اطفال جایجا گردیده.

س- این ماین ها چگونه انفجار میکند؟

ج- نوع از این ماین ها که در سامان بازی جابجا شده در اثر تماس یا بلند کردن دفعتهاً منفجر شده و باعث از

بین بردن انسان و حیوانات می‌گردد. نوع دیگر از آنها که در زیر زمین دفن است با تماس یا و یا گذاشتن

یا بالای آنها منفجر می گردد.

نمایش تصویر (۲)

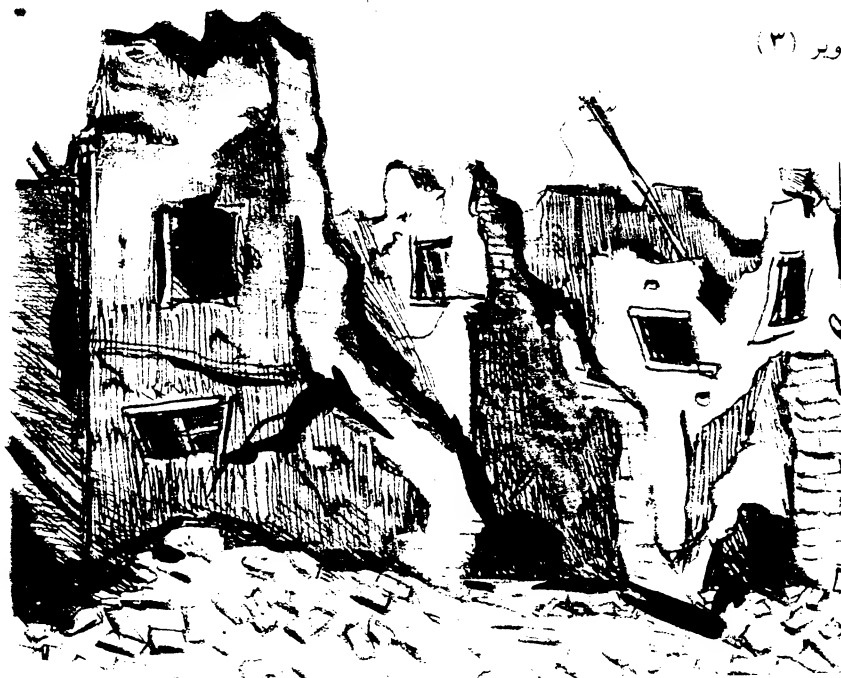
س- بنظر شما چرا این بچه در اینجا آمده بود؟

ج- گوسفندان اشرا به چرانیدن آورده بود.

س- آیا این بچه میدانست که در اینجا ماین است؟

ج- نخیر، زیرا این ماین در زیر زمین دفن بود و معلوم نمیشد.

نمایش تصویر (۳)

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- يك جایست که در اثر ماین خراب و ویران شده.

س- آیا بنظر شما داخل شدن در چنین مخروبه ها خوب است؟

ج- نخیر، بخاطر اینکه شاید هنوز هم در آنجا ماین باشد که منفجر نشده باشد.

معلم- بلی، بسیار خوب همچنان بعضی راه عبور و مرور و یا در بعضی راه هائیکه رفت و آمد مردم کم باشد نیز ماین ها جابجا میگردد. که اگر از این راه های غیرمعمول استفاده میشود. امکان خطر موجود است.

س- بنظر شما چی وقت از چنین راه ها یا از راه های غیر معمول استفاده می شود؟

ج- بعضی کسان میخواهند که از يك جابجای دیگر بخاطر کم شدن فاصله راه از راه غیر معمول مانند دشتهای خشك زمین های کشتی استفاده می کنند.

س- آیا استفاده از چنین راه ها امکان خطر را دارد؟

ج- بلی، شاید ماین موجود باشد و باعث از بین بردن شخص گردد.

نمایش تصویر (۴)

س- در این رسم چی را می بینید؟

ج- پسرانیکه به جاهای غیر معمول آمده اند و بازی می کنند؟

س- بدست یکی از آنها چی است؟

ج- بدست یکی از آنها یکدانه چاقو است؟

س- بنظر شما این پسرک با این چاقو یا کارد چه میکند؟

ج- شاید سبزه ها را بکند.

س- اینکار وی چه نقص دارد؟

ج- شاید در بین سبزه ها ماین های وجود داشته باشد که توسط سیم با هم وصل باشند اگر این کارد با چاقو به سیم تماس کند باعث منفجر شدن ماین و از بین رفتن هر سه پسرک می گردد.
بسیار خوب.

س- آیا این منطقه راه عبور و مرور مردم است؟

ج- نخیر.

معلم- بعضاً در جاهای جنگی و یا مناطق که در آن پسته های عسکری و یا مجاهدین موجود بوده امکان موجودیت ماین می رود، در چنین جاها نباید اطفال برای بازی بروند زیرا چنین جاها خطرناک است.
زیرا زمانیکه آنها سنگهای خود را ترك می کنند به جای دیگر میروند بخاطر از بین بردن مخالفین خویش ماین هارا جابجا می گذارند یا دفن می کنند.

س- در بعضی جاها بخاطر نشان دادن ماین ها از بعضی علامات استفاده شده شما این علامت ها را میدانید؟

ج- کوت سنگ که بدور آن سیم دور داده شده باشد.

- علامه رنگ سرخ به روی دیوارها، یا به روی سنگها یا به درختان.

- قطار سنگ در راه رفت و آمد.

- کتاره و پنجره.

نمایش تصویر (۵)

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- يك منطقه که توسط رنگ سرخ و کوت سنگ نشانی شده است.

س- این کوت سنگ و رنگ سرخ علامه چیست؟

ج- علامه موجودیت ماین هاست.

س- کوت سنگ چه معنی میدهد؟

ج- این علامه نیز از موجودیت ماین در این منطقه نماینده گی می کند.

معلم- زمانیکه به علایم متذکره رو برو شدید دوباره به جای پای هایتان که قبلاً آمده بودید پا گذاشته و به عقب برگردید.

س- خواهراں گرامی! تا اینجا دانستید که ماین در کجا قرار دارد با کدام علامات نشانی می شود. آیا شما

میدانید که يك منطقه با يك جای که از وجود ماین پاك می گردد چگونه نشانی میشود؟

ج- .....

س- ماین توسط کی پاك شده و از بین میرود؟

ج- توسط اشخاص مسلکی و ماین پاکها.

س- آیا هر کس میتواند که ماین را از بین ببرد؟

ج- نخیر، تا زمانیکه نفر مسلکی آنها از بین نبرد به دیگران خطرناک است.

س- توسط کدام علامه میدانید که ماین از يك منطقه پاك شده و از بین رفته؟

ج- هر منطقه که از وجود ماین پاك می گردد توسط علامه سفید نشان داده می شود.

معلم- خوب مادران عزیز! پس بنظر شما ضرور است که راجع به ماین و خطرات آن به اولادها و اطفال جهت محافظت ایشان آگاهی بدهید.

حال به این ارتباط يك قصهء واقعی را برایتان میگویم که کیسکه از خطر ماین ها بیخبر بود بکدام سر نوشت دچار شد.

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- طفلی را که اسهال دارد.

س- دادن محلول ORS و محلول نمکی چی فایده دارد؟

ج- از کمبود آب و نمکیات بدن جلوگیری می کند.

معلم- حال توجه کنید به طرز تهیه هر دو محلول تا در وقت ضرورت از آن استفاده کنید. بهتر است هر دو
طریقه را با هم یکجا کار کنیم. زیرا ممکن پاکت های نمکی همیشه میسر نباشد پس بخاطر اینکه از
ضایع مایعات جلوگیری گردد باید عملاً اقدام کنیم.

جریان کار عملی: (۱)

- ظرفیکه برای اجرای کار عملی بکاراست باید شسته و صابون زده باشد.
  - نشان دادن ظروف کار عملی مثل قاشق، گیلان و جک برای شاملین.
  - شستن دستها قبل از شروع کار عملی با آب و صابون که البته یکتا از شاملین باید همکاری کنند.
- در رابطه با کار عملی سوالات ذیل صورت گیرد:

س- محلول را که آماده میسازیم به کدام اطفال باید داده شود؟

ج- به اطفال که اسهال دارند.

قصه:

سلام و حبیب دو پسریکه هردویشان ۹ ساله بودند يك روز به سرك روان بودند که حبیب در کنار سرك متوجه يك چیزی جلا دار شد فکر کرد که این چیز بسیار قیمتی است با خود گفت که مانند طلا جلا میدهد. شاید طلا باشد من اینرا میگیرم و خانه میبرم. و اما سلام میترسید زیرا سلام در خانه مادرکلان و مادرش گفته بودند که هیچگاهی از روی زمین چیزی را نبرداری که خطر دارد. سلام از حبیب خواهش کرد تا به شی دست نبرد اما حبیب به گپ سلام گوش نداده و خندیده و آن شی را گرفت وقتیکه حبیب همان شی را بلند کرد منفجر شد و حبیب را جا بجا کشت. سلام از اینکه يك اندازه دور ایستاده بود زخمی شد قسمیکه دست و پایش قطع شده بود، روی و سینه اش زخم شدید بر داشته بود و برای مدت تقریباً چندین هفته در شفاخانه بستر بود.

س- خوب مادران گرامی! از قصه چی نتیجه گرفتید؟

ج- باید اطفال و هر کس را از خطر ماین ها آگاهی بدهیم.

س- بنظر شما چگونه میتوانیم از خطرات ماین خود و اولاد خود را نجات بدهیم؟

ج- به اشیای نا آشنا دست نزنیم.

- اگر به جای ماین را می بینید به آن نزدیک نشوید.

- در جاهای مشکوک داخل نشوید.

- اگر در کدام منطقه نا آشنا داخل میشوید کوشش کنید که از افراد منطقه راه راست را معلوم کنید.

- برای عبور و مرور از سرك های عمومی و راه معمول استفاده کنید.

- از راه های عبور کنید که در آن پل پای مردم و چاپ تایر موتر باشد.

- از راه کوتاه نروید راه دراز و بی خطر را انتخاب کنید.

- اطفال را آگاهی دهید تا هر چیز را از روی زمین نبردارد.

- علائم خطر را بشناسید.

- در مخروبه ها و پسته های عسکری داخل نشوید.

ارزیابی:

س- ماین چیست و چه خطر دارد؟

س- ماین ها چگونه هستند؟

س- نظر به کدام علامات موجودیت ماین در يك منطقه تشخیص میگردد؟

س- با کدام علامه میدانیم که يك منطقه از وجود ماین پاک شده است؟

خلاصه:

ماین از جمله مواد منفجره است که برای از بین انسان ها و زنده جانها استفاده میگردد. ماین ها انواع مختلف دارند که در خرابه ها، پسته های عسکری و دیگر جاها جا بجا میگردد. بعضاً ماین ها در سامان بازی اطفال جابجا میگردد. برای اینکه از خطر ماین در امان باشیم باید اطفال خویش را از خطر ماین ها آگاهی بدهیم. اگر مال دار هستید گوسفندانرا در جای مصوّن به چراندن ببرید.

دادن پیامهای آگاهی از ماین!

- ۱- در جائیکه با رنگ سرخ نشانی شده داخل نشوید.
- ۲- ماین را نباید بیرون آورید تا زمانیکه ماین پاک آنرا بیرون نیاورد.
- ۳- اطفال را نگذارید که هر چیز را از زمین بردارند مخصوصاً اشیائیکه بالای آن مشکوک هستید.

پلان درسی (۷۸)

تهیه کننده: خدیجه «بهرام»

موضوع: امراض مولدهء حیوانی

تاریخ تهیه پلان: ۸ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه ئی بتوانند ۹۰٪ موضوعات ذیل را بصورت صحیح بیان نمایند:

۱- عوامل و ناقلین امراض که بین انسان و حیوان مشترک است.

۲- علایم امراض فوق الذکر.

۳- طرق جلوگیری امراض مولدهء حیوانی

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:	سوال و جواب	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۱- گاو ۲- موش	نمایش مناقشه گروهی	" ۲۰	جریان درس جدید: ۱- بحث درمورد عوامل و ناقلین امراض مولدهء حیوانی ۲- بحث بالای علایم امراض مولدهء حیوانی ۳- بحث بالای وقایه امراض فوق الذکر
		" ۲	ارزیابی
		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ، بررسی وضع ظاهری زنان و تکرار مختصر درس گذشته.

جریان درس جدید:

خواهران عزیز! همه شما میدانید که اکثر امراض از میکروب پیدا میشود و میکروب بمرض به شکل مستقیم یا غیرمستقیم داخل بدن انسان میگردد. در طریقه غیرمستقیم میکروب بوسیله حشرات چون مگس، پشه، کیک و هم چنان توسط اشیاء مریض هم سرایت می نماید.

س- به نظر شما آیا حیوانات هم ناقل امراض شده می توانند؟

ج- بلی، يك تعداد امراض است که ناقل آن حیوانات بوده و میکروب مرض در وجود انسان و حیوان زندگی نموده و باعث مرض میشود که درس امروزی ما هم درمورد امراض است که بین انسان و حیوان مشترك است.

س- آیا امراض را که بین انسان و حیوان مشترك است نام گرفته می توانید؟

ج- .....

س- شما کسی را که از کدام حیوان مریضی را گرفته باشد می شناسید؟

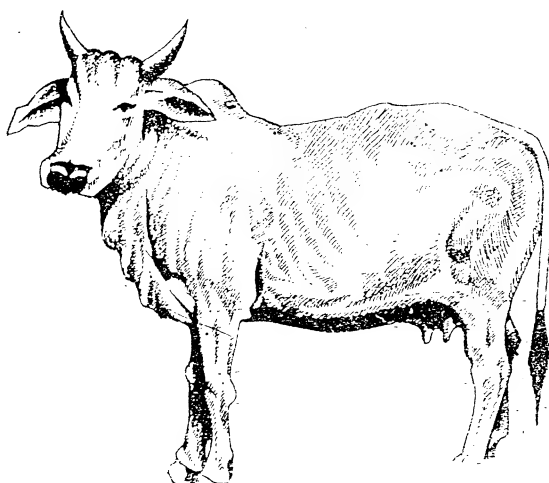
ج- .....

س- کدام امراض بین حیوان و انسانها مشترك است؟

ج- امراض چون سل یا توبرکلوز، سگ دیوانه، طاعون، کرم کدودانه کرم جگر گوسفند، بروسلوز و

توکسیوپلازما نام خارجی است، بین انسان و حیوان مشترك است.

نمایش تصویر (۱)

س- آیا مرض سل یا توبرکلوز توسط گاو به انسان سرایت نموده میتواند؟

ج- بلی؛ سل يك مرض ساری و عام است که یکی از ذرایع انتقال آن شیر گاو می باشد. هر گاه شیر گاو به مریض ناجوش داده خورده شود. سبب مصاب شدن انسان به مرض سل می گردد چنانچه در سال ۱۳۵۶ در ولایت مزار شریف در ولسوالی شولگره مرض توبرکلوز شیوع نمود. زمانی که کارمندان صحی جهت دریافت عامل اصلی مرض تحقیق نمودند. ناقل آن گاو مریض بود که مردم آن قریه از شیر آن استفاده می نمودند نسبت عدم مراعات حفظ الصحه مرض سل بطور بسیار سریع در تمام ولسوالی انتشار یافت.

س- مرض سگ دیوانه بدون سگ از کدام حیوانات به انسان انتقال مینماید؟

ج- میکروب مرض سگ دیوانه اکثراً توسط سگ و بعضاً توسط پشك، شغال و خفاش هم انتقال مینماید. میکروب این مرض از طریق لعاب دهن حیوان در اثر چك زدن و یا آلوده شدن زخم توسط لعاب دهن حیوان مریض داخل جریان خون شده و سبب مصاب شدن انسان به مرض میگردد.

س- مرض طاعون توسط کدام حیوان داخل وجود انسان میشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در این تصویر چی رامی بینید؟

ج- .....

معلم- طاعون يك مرض خطرناك است كه ميكروب آن اصلاً در وجود موش موجود میباشد. هنگاميكه كيك موش را بگزد، ميكروب داخل بدن كيك شده و هرگاه اين كيك انسان را بگزد ميكروب از طريق خون داخل بدن انسان میگردد.

س- اعراض و علايم مرض طاعون چه میباشد؟

ج- هنگاميكه ميكروب داخل وجود انسان شد، پس از پنج روز اعراض آن اشكار میگردد. مهمترين علايم اين مرض عبارت اند از سردردی، لرزه، تب شدید، هذیان گفتن، سرگیچی و التهاب غدوات لمفاوی.

س- هر گاه مرض زیاد پیشرفته شود به کدام اعضا بدن صدمه میرساند؟

ج- در اثر پیشرفت مرض جگر، گرده و طحال مریض ورم می نماید.

س- التهاب غدوات لمفاوی زیادتر در کدام قسمت بدن بوجود میآید؟

ج- عموماً التهاب غدوات در کشاله ران، زیر بغل و گردن بوجود میآید. اندازه ورم برابر يك چارمغز و با مالته میباشد. بعد از يك هفته از اين ورم ها افزايات چركين خارج شده و پس از تداوی داغ آن در بدن باقی میماند.

س- چرا اين مرض خطرناك است؟

ج- اين مرض كه برای اولین بار در سال ۱۸۹۴ كشف گردیده بسیار سریع انتشار نموده همواره بشكل اپیدميك (همه جاگیر) روفا می گردد. چنانچه در سال ۱۹۹۵ كه در هندوستان مرض طاعون شیوع پیدا نموده بود برای جلوگیری از انتشار مرض حتی میدان هوایی وسرحدات هندوستان بسته گردید.

معلم- خواهران عزیز! از جمله كرم های كه میتواند در بدن انسان جاگزین شده نشو و نمو نماید بكي هم كرم كدو دانه میباشد. اين كرم در وجود انسان و حيوان زنده گي كرده می تواند.

س- آیا گفته ميتوانيد كه ميزبان دومی اين كرم کدام حيوان است؟

ج- كرم كدو دانه دو ميزبان دارد يكي انسان و ديگر گاو، تخم كرم كدو دانه از طريق سبزه و علف داخل وجود گاو می گردد.

س- كرم كدو دانه به چه وسيله داخل وجود انسان ميشود؟

ج- وقتی تخم كرم كدودانه داخل بدن حيوان گرديد، از طريق خون درعضلات گوشت به شكل سيست (دكيسه) جا به جا می گردد. هرگاه گوشت گاو كه مصاب به كرم كدودانه باشد خوب پخته نشود. خوردن آن باعث می گردد كه تخم ها داخل امعاء انسان گردد.

معلم- کرم جگر گوسفند قسمی که از نام آن معلوم است توسط گوسفند به انسان سرایت می نماید. معمولاً خوردن نیم پخته جگر گوسفندان مصاب سبب بوجود آمدن مرض می گردد.

س- آیا با نام مرض بروسلوز آشنایی دارد؟

ج- .....

معلم- بروسلوز هم از جمله امراض است که توسط گاو، خوک، و پرندگان مخصوصاً مرغ و کبوتر به انسان انتقال می نماید. تا حال کدام نام محلی برای آن یافت نشده است.

س- اعراض و علایم این مرض چگونه میباشد؟

ج- علایم مرض بروسلوز عبارت اند از حملات مکرر تب، ضعف، کم خونی و افسرده گی و ممکن این علایم تا چند ماه دوام نماید. این مرض در زنان حامله سبب سقط جنین میگردد.

معلم- یکی از امراض مشترک بین انسان و حیوان جدید که در بین اواخر کشف گردیده است توکسیویلازما است. این مرض هم توسط حیوانات اهلی به بدن انسان انتقال می نماید.

س- از روی کدام علایم این مرض شناخته میشود؟

ج- علایم آن مانند ریزش بوده، بر علاوه تب خستگی و کسالت هم نزد مریض دیده می شود. هر گاه این میکروب داخل بدن زنان حامله شود طفل در بطن مادر میمیرد یا در هنگام ولادت از بین میرود.

معلم- خواهران گرامی! در پهلوی امراض فوق، يك عده امراض هم وجود دارد که در بدن حیوان سبب مرض نشده اما زمانیکه داخل وجود انسان گردید سبب مرض می شود. که يك مثال مهم آن مرض ایدز است میکروب این مرض در بدن شادی هیچگونه حالت مریض را ایجاد نمی نماید اما همینکه داخل بدن انسان شد سبب مرض خطرناک Aids می شود.

س- برای جلوگیری این امراض کدام نکات باید مراعات شود؟

ج- شیر قبل از خوردن باید برای ۲۰ دقیقه جوش داده شود.

- از خوردن گوشت نیم پخته باید جداً خود داری شود.

- برای اطفال تفهیم شود تا در محلات که سگ های ولگرد پیدامی شود ساعت تیری و گشت و گذار ننمایند.

- سگ های مشکوک باید به زودترین فرصت از بین برده شوند.

- طویله حیوانات مرغانیچه و کبوتر خانه از محل زیست دورتر آباد گردیده و در پاک نگهداشتن آن توجه زیاد گردد.

- محل بودو باش حیوانات و پرندگان سال يك يا دومرتبه دوا یاشی گردد.
- حیوانات اهلی که مریض به نظر میرسند باید به کلینیک حیوانی برده شوند.
- از خوابیدن با حیوانات در يك اتاق مشترك جدا خود داری صورت گیرد.
- جهت از بین بردن موش در خانه و محیط حویلی تدابیر لازم گرفته شود.

ارزیابی:

- س- کدام امراض توسط حیوانات به انسان ها انتقال می نماید؟
- س- کدام حیوانات سبب امراض فوق الذکرمی گردد يك يك بیان نمائید؟
- س- علایم مرض طاعون چه میباشد شرح دهید؟
- س- مرض بروسلوز و توکسیو پلازما برای زنان حامله چه خطر دارد؟
- س- از روی کدام علایم مرض بروسلوز و توکسیو پلازما شناخته میشوند؟
- س- جهت جلوگیری از امراض مولده حیوانی کدام نکات اساسی باید مراعات گردد؟

خلاصه:

امراض که از حیوانات بوجود میآید عبارت اند از: سل یا توبرکلوز، سگ دیوانه، طاعون، کرم کدو دانه، کرم جگر گوسفند، بروسلوز و توکسیو پلازما. طاعون مرض خطرناک است که سبب التهاب غدوات لمفاوی و ورم اعضای مهم چون جگر، طحال و گرده می گردد. امراض بروسلوز و توکسیو پلازما هم توسط حیوانات اهلی به انسان انتقال می نماید خطر آن برای زنان حامله است که باعث سقط جنین می شود. جهت جلوگیری از انتشار امراض مولده حیوانی باید محل بود و باش حیوانات دورتر از محل زیست انسان ها آباد گردد. از تماس مستقیم با حیوانات خود داری صورت گرفته، حیوانات که مریض به نظر می رسند باید به کلینیک حیوانی برده شود. به اطفال تفهیم گردد که در جاهای که سگ های ولگرد پیدا میشوند گشت و گذار ننمایند.

س- در تهیه این محلول کدام مواد ضرور است؟

ج- بوره، نمک، آب جوش داده سرد شد و با يك پاكٲ نمکی ORS.

س- از هر مواد به چه مقدار باید استفاده شود؟

ج- بوره، ۴ قاشق چای خوری که معادل ۲ قاشق ماست خوری می گردد، نمک ۲ قاشق چای خوری که معادل يك قاشق ماست خوری می گردد. آب جوش داده سرد شده: يك لیتر که معادل ۴ گیلان (روسی) یا آب خوری می گردد.

طرز العمل:

از مواد متذکره به مقادیر که قبلاً تذکر داده شد در بین يك لیتر آب جوشی داده سرد شده انداخته و خوب شور میدهم تا خوب بوره و نمک حل گردد بعداً برای طفل که اسهال دارد و یا به کمبود آب بدن دچار است جهت سیراب دوباره جسم شان داده می شود.

- طعم محلول توسط شاملین چشیده شده و یکتن از شاملین کار عملی را دوباره انجام دهد.

س- غیر از محول ساخته دیگر کدام محلول برای سیراب جسم طفل که اسهال دارد مهم است؟

ج- پاکتهای ORS

اینک توجه شما را به ساختن ORS توسط پاکت های نمکی جلب میکنیم.

جریان کار عملی (۲)

جهت تهیه این محلول لازم است دست ها شسته و ظروف کاملاً پاک باشد. قسمیکه میبینید ۴ گیلان آب جوشانده سرد شده را در يك جك می اندازیم و پاکت ORS را کاملاً در آن می اندازیم پس از شور دادن محلول آماده است و شما مزه آنرا چشیده میتوانید.

و حال يك تن از شما میخواهم اینکار را عملاً تکرار کند.

در جریان کار شاملین این سوالات باید پرسیده شود تا ذهنشین شاملین گردد.

س- این محلول برای کدام اطفال داده می شود؟

ج- برای اطفال مصاب به اسهال داده می شود.

س- دادن این محلول به طفل چی فایده دارد؟

ج- از کمبود آب بدن طفل جلوگیری نموده و باعث دوباره سیراب آب بدن ایشان می گردد.

س- برای تهیه محلول مذکور چند گیلان آب بکار است؟

ج- ۴ گیلان که معادل يك لیتر می گردد.

س- وقتی پاکت را در جك انداختید بعداً چی می کنید؟

ج- آنرا خوب شور میدهیم تا کاملاً حل گردد.

س- محلول را برای چی مدت باید به طفل اسهال دارد داده شود؟

ج- در ظرف ۲۴ ساعت باید داده شود.

خوب مادران گرامی این محلول برای مدت ۲۴ ساعت در جای سرد که سرش بسته باشد بگذارید و در صورتیکه طفل استفراغ داشته باشد محلول را به مقادیر کمتر ولی زود - زود به طفل بدهید.

ارزیابی درس جدید:

س- کمبود آب بدن باعث کدام مشکل برای طفل میگردد؟

س- چگونه میتوانیم از این مشکل صحتی جلوگیری کرد؟

س- محلول ORS به کدام طریقه ها تهیه می گردد؟

س- چرا ظروف و دستها قبل از تهیه محلول ORS شسته شود؟

س- برای تهیه این محلول از کدام مواد دست داشته و بکدام مقادیر باید استفاده شود؟

س- يك پاكٲ نمکی را در چقدر آب می اندازید؟

س- این محلول در مدت چقدر وقت به طفل میدهید؟

خلاصه:

در این ساعت درسی طرز تهیه محلول ORS یا محلول نمکی خانگی عملاً انجام داده شد. تا برای اطفال که مبتلا به اسهال هستند مادر در پهلوی شیر خود و دیگر مایعات و محلول ORS را ادامه دهد. برای تهیه این محلول ۴ قاشق چای خوری بوره، ۲ قاشق چای خوری نمك و ۴ گیلان آب جوش داده سرد شده لازم است و بعد از اینکه تیار شد بعد از هر بار رفع حاجت به طفل داده شود و یا يك پاكٲ نمکی در يك لیتر آب انداخته شده و خوب شور داده شود و طفل را از این مشکل صحتی نجات داد.

پلان درسی (۹)

تهیه کننده: پروین «رحیم»

موضوع: دیهیدریشین

تاریخ تهیه پلان: ۹۵ - ۸ - ۱۲

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند که ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان نمایند.

۱- عوامل دیهیدریشین چیست؟

۲- دیهیدریشین دارای چه نوع اعراض و علائم است؟

۳- وقایه و جلوگیری آن کدام است؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر	سوال و جواب	۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
تصویر زن که به طفل آب نمیدهد	نمایش		
تصویر طفل مبتلا	سوال و جواب	۱۹ "	جریان درسی جدید
به دیهیدریشین	نمایش		۱- بحث بالای عوامل دیهیدریشین
	کار عملی		۲- بحث در مورد اعراض و علائم
دو پاکت ORS			۳- بحث بالای وقایه آن
گیلاس آب جوش		۳ "	ارزیابی و خلاصه
داده و قاشق			

مقدمه صنفی:

بعد از سلام دادن و احوالپرسی گروهها تنظیم شود. با داشتن تجارب گذشته زنان در ارتباط با موضوع درس (دیهایدریشن) سوالات چند پرسیده شود.

جریان درس جدید:

خواهران گرامی آیا آماده هستید که چند دقیقه با شما درباره يك موضوع صحبت كنم که این موضوع دیهایدریشن (کمبود آب بدن) است.

س- آیا شما کسی را مخصوصاً اطفال را دیده اید که در اثر اسهال مرده باشد.

ج- .....

س- برای طفلی که اسهال داشته چه کمک کرده اید؟

ج- .....

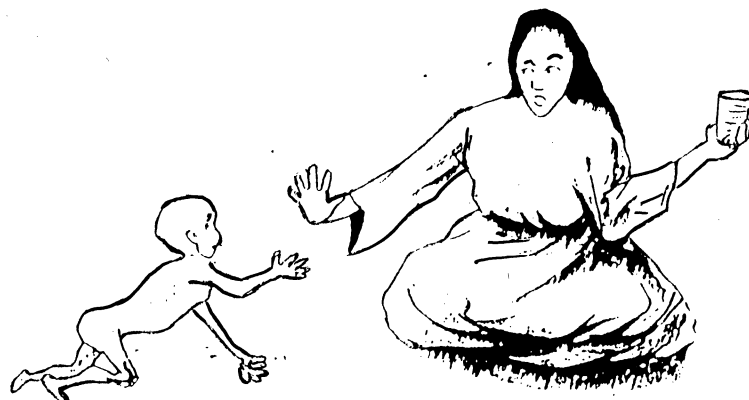
س- دیهایدریشن یا کمی آب در طفل مبتلا به اسهال چه وقت رخ میدهد؟

ج- وقتی رخ میدهد که قسمت زیادتر مایعات از جسم خارج شده و مقدار کافی دوباره به جسم داخل نگردد.

س- دیگر چه چیزها سبب دیهایدریشن (کمبود آب بدن) میشود؟

ج- مواد فضله آبیگین استفراغات متناوب باعث کم شدن آب جسم و در نتیجه دیهایدریشن میگردد.

نمایش تصویر (۱)

- س- به این رسم ببینید که چه است؟
- ج- يك زن است که به طفل خود آب نمیدهد.
- س- آیا طفلش به نظر شما تشنه معلوم میشود؟
- ج- بلی، تشنه است اما مادرش آب برایش نمیدهد.
- س- پرهیز دادن اطفال از آب باعث چه میشود؟
- ج- باعث خشك شدن آب بدن شان میگردد.
- معلم- اگر طفل را مادرش تا شش ماه اول ابتدائی حیات اش آب ندهد باعث این میشود که طفل به کمی آب بدن مبتلا شود.
- س- طفل مبتلا به دیهایدریش دارای چه نوع اعراض است؟
- ج- احساس تشنگی زیاد و تب و دهن خشك طفل نشان می که طفل دیهایدریش است.
- نمایش تصویر (۲)

- س- در این رسم چه را میبینید؟
- ج- يك طفل است که بسیار لاغر و خشك است.
- س- چشمان طفل چگونه است؟
- ج- چشمان او فرو رفته است.
- معلم- یکی از جمله اعراض و علائم دیهایدریش این است که چشمان طفل مبتلا فرو رفته تنفس بدبو، ملاج (شیر دان) فرو رفته، و ادارش غلیظ شده و بوی میدهد. و حتی در حالات پیشرفته اشك هم وجود نمیداشته باشد.

ج- دیهایدریشن (کمبود آب بدن) را میتوان با نوشیدن مقادیر آب و مایعات کافی مخصوصاً در اثنای اسهالات و قایه کرد

ج- غذای خوب بگیرد، مایعات مثل آب برنج، آب ترکاری، و امثال اینها را باید بگیرد تا خوب شود.

ج- برای جلوگیری از دیهایدریشن یا کمبود آب بدن به طفل مصاب به اسهال باید مقدار زیاد مایعات مانند آب، چای، شوربا، آب برنج، آب میوه جات و محلول ORS داده شود.

ج- چون در وقت اسهال آب و نمک وجود از بین میرود ORS کمبود آب و نمک وجود را پوره میکند.

ج۔ بلی۔

شما متوجه باشید در اخیر طرز تهیه این محلول از شما پرسان شده و یا باید عملاً کاریتوانید.

آب جوشانده سرد شده، چهار گیلان، یک جگ، یک قاشق و یک پاکت ORS.

چهار گیلان آب جوشانده سرد شده را که يك لیتر میشود و قبلاً آماده نموده اید در جك بیانداژید.

- سپس سر پاکت بسته را قطع کرده و مواد داخل پاکت رادر بین جك ريخته و با قاشق آنرا حل كنيد.

محلول آماده شده را برای مریض بعد از هر پنج دقیقه و یا بعد از هر بار رفع حاجت در طول يك شبانه روز بدهید.

و اگر مریض استفراغ داشته باشد باشد به مریض محلول او آر اس را کم کم بدهید. ولی قطع نکنید..

- این محلول آماده شده را میتوانید برای ۲۴ ساعت استفاده کنید در صورت ضرورت باید محلول تازه تیار کنید.

در پهلوی دادن محلول او آر اس مریض در حالت وخیم تر باید به داکتر برده شد.

نوت مربی- ساختن محلول ORS توسط یک نفر از شاملین نیز اجرا گردد.

ارزیابی:

- س- برای جلوگیری از دیهایدریشن چه باید کرد؟
- س- دیگر چه چیزها برای مریض اسهال داده شود تا از کمبود آب بدن جلوگیری شود؟
- س- محلول او آر اس در وقت اسهال چه فایده دارد؟
- س- محلول او آر اس را تا چند ساعت میتوانیم به مریض بدهیم؟

خلاصه:

دیهایدریشن یا کمبود آب بدن يك مرض خطرناك است كه امکان دارد باعث مرگ مریض گردد. کمبود آب بدن یا دیهایدریشن به اثر ضایع شدن آب و نمك از وجود انسان رخ میدهد و برای اینکه طفل به دیهایدریشن مبتلا نشود باید در وقت اسهال به او آب و دیگر مایعات داده و دادن محلول (او آر اس) نیز میتواند از کمبود آب بدن جلوگیری کند.

دیهایدریشن (پیام های صحی)

- ۱- اطفال تانرا از مبتلا شدن به اسهالات دوامدار نگهدارید.
  - افراد مبتلا به اسهال به مایعات اضافی ضرورت دارند.
  - برای مریض اسهال باید غذاهای مقوی داده شود.
  - مادر باید دادن شیر خود را برای طفل مریضش ادامه دهید.
- ۲- مهم است افراد مریض را به نوشیدن مایعات در صورت عدم احساس تشنگی وادار نماییم.
- ۳- برای جلوگیری از دیهایدریشن در موسم گرما، بصورت منظم اطفال تان را مقدار زیادی مایعات مانند آب، چای، شوربا، آب برنج و آب میوه جات بدهید.
- ۴- طفل مبتلا به دیهایدریشن را به زودترین فرصت به مرکز صحی انتقال دهید.
- ۵- تا وقتی مریض دوباره صحتیاب نگردد، دادن محلول O.R.S. را ادامه دهید.

پلان درسی (۱۰)

تهیه کنند: ناهید «احمد زی»

موضوع: محلول نمک و آرد یا W.S.S

تاریخ تهیه پلان: ۹۷ - ۸ - ۴

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه نمی بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- فواید محلول W.S.S را در اطفال مصاب به اسهال بیان دارند.

۲- مواد محلول W.S.S را معرفی اندازه و ترکیب بتوانند.

۳- طرز تهیه محلول W.S.S را عملاً اجرا نمایند.

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۳۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
آرد، نمک، آب	سوال و جواب	" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
جوش داده، جک، گیلان، پطنوس، کاسه، قاشق، منقل گازی، آشتوپ، آفتابه، لگن، صابون.	کار عملی	" ۳	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای فواید W.S.S ۲- بحث در قسمت معرفی مواد ۳- بحث در مورد طرز تهیه W.S.S
	کار عملی	" ۳	ارزیابی خلاصه

س- در رسم چی رامی بینید؟

ج- طفلی را که مادرش ویرا می شوید.

س- اگر کسی خود را زود... زود نشوید چی میشود؟

ج- به بخارات جلدی، مردار دانه و امراض جلدی مبتلا میشود.

بلی، درست است و شما حتماً همین کارها را میکنید!

س- برای اینکه میکروب در وجود داخل نشود دست ها کدام اوقات باید شسته شود.

ج- قبل از پختن غذا، قبل از تهیه غذا به طفل، قبل از غذا خوردن و بعد از پاک کردن طفل و رفع حاجت

دست ها باید با آب و صابون شسته شود.

س- برای جلوگیری از جای گرفتن کثافات (میکروبها) در زیر ناخن ها چی باید کرد؟

ج- ناخن ها وقتاً فوقتاً قطع و کوتاه شود مخصوصاً ناخن های اطفال باید زود... زود قطع گردد.

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه، ارتباط درس جدید با درس گذشته (اسهال) خواهران گرامی! شما میدانید که اگر به مصاب به اسهال غذا و مایعات داده نشود به کمبود آب بدن (دیهایدریشن) مبتلا میشود که بالاخره باعث مرگ طفل میگردد.

پس بخاطر این که طفل مصاب به اسهال به کمبود آب بدن مبتلا نشده و هم در اثنای اسهال تغذیه شده باشد در این ساعت درسی غذای را تهیه میدارم که استفاده آن درزمانیکه طفل اسهال دارد نهایت مؤثر است.

س- چه فکر میکنید غذا مذکور ازیکجا شدن کدام مواد تهیه خواهد شد؟

ج- .....

معلم- قسمیکه ببینید مواد مورد ضرورت این محلول آرد، نمک و آب جوشانده که همه شما به آن آشنایی داشته و در هر جامیسر است که حال توجه شما رابه طرز تهیه این محلول جلب میدارم.

جریان کار عملی:

شستن دستها با آب و صابون، خشك کردن در هوا، قبل ازپیمانه کردن آرد پرسیده شود.

س- ما چند دست داریم؟

ج- دو دست.

س- با دو دست در يك مرتبه چند مشت آرد را گرفته میتوانیم؟

ج- دو مشت آرد را گرفته میتوانیم.

بلی، خوب طرف دست هایم ببینید، دو مشت بسته البته انگشتان بشکل هموار که آرد از چار طرف نریزد و معلوم نشود.

به انگشتانم ببینید که چطور نمک را اندازه میکنم یعنی با دو دست دو چندی نمک میگیرم البته باسه انگشت بسته که نمک از چهار طرف آن معلوم نشود. این عملیه را بالای چندین زن اجرا میکنیم بعداً آرد و نمک را خوب اندازه کرده بتوانند بعداً يك لیتر آب نل یا آب جوشانده که معادل ۴ گیلای روسی که يك لیتر است نیز اندازه میکنیم.

به زنان گفته شود در صورتیکه گیلای روسی نباشد ظرف و یا يك جام فلزی را بعداً بیاورید تا اندازه آب را

برای تان با يك ميخ يا چاقو نشانی كنم تا در وقت ضرورت از آن استفاده بتوانيد. حالا نمك و آرد اندازه شده را در يك ظرف پاك كه قبلاً خوب شسته شده ميندازم از مقدار ۴ گيلاس آب در اول قدری از آن را بالای آرد و نمك انداخته خوب مخلوط ميكنيم اين كار از كلوله شدن آرد جلوگیری كرده بعداً تمام آب را با مخلوط يکجا ساخته خوب حل می سازيم.

بلی خواهراں عزيزا! قسمی كه ميپيوند محلول خوب حل شده و حالا بالای منبع حرارت قرار می دهيم و با اولين جوش آنرا از بالای حرارت پايين مينمايم محلول را به همه نشان داده و مزه آنرا به همه می چشانيم. تا در آينده مطابق آن عمل كرده غلظت و مزه آن را بخاطر داشته باشند.

در رابطه به كار عملی سوالات ذيل پرسیده شود:

س- آیا تهیه اين محلول آسان است؟

ج- بلی زیرا مواد آن در هر خانه به آسانی میسر است.

س- مواد آن شامل کدام چیز هاست؟

ج- آرد، نمك، آب جوشانده.

س- مقدار آن چقدر بود؟

ج- دو مشت آرد، دو چندی نمك يك لیتر آب پاك.

س- آیا اين مواد را بايد زياد جوش بدهيم؟

ج- نخیر بلکه با اولين جوش از بالای منبع حرارت پائين كنيم.

س- اين محلول را برای کدام اطفال داده ميتوانيم؟

ج- اطفال كه اسهال دارند.

س- هرگاه در اسهال اطفال خون ديده شود اين محلول را داده می توانيم؟

ج- نخیر، اما اگر در اسهال طفل خون یا مخاط ديده شود فوراً به داکتر مراجعه گردد.

س- اين محلول را به اطفال تحت کدام سنين داده می توانيم؟

ج- برای اطفال تحت عمر شش ماه الی پنج سال داده می توانيم.

س- اين محلول در کدام اوقات بايد به طفل مصاب به اسهال تغذيه شود؟

ج- بعد از هر رفع حاجت بايد داده شود.

بلی، دادن این محلول به طفل پس از هر رفع حاجت ضرور است زیرا يك مقدار آب و نمکیات وجود طفل ضایع می شود دادن آن از ضیاع مایعات و نمکیات وجود طفل مصاب جلوگیری می کند. و بر علاوه اینکه از کمبود آب و نمك در وجود طفل جلوگیری میشود شکم طفل نیز سیر میشود زیرا از گرسنگی آن جلوگیری کرده سبب تغذیه طفل نیز می شود.

س- آیا اگر طفل استفراغ داشته باشد می توان از این محلول به وی داد؟

ج- بلی. به طفل که اسهال و استفراغ داشته باشد این محلول را زود، زود بلکه به مقدار کم باید داده شود.

س- محلول تهیه شده را برای چه مدت و در کجا باید نگهداری کرد؟

ج- محلول تهیه شده را برای ۲۴ ساعت و در جای سرد باید نگهداری کرد. البته باید از گرد و خاک و مگس ها محفوظ باشد.

س- چرا قبل از تهیه محلول باید دست ها را با آب و صابون شست؟

ج- زیرا با دست های کثیف محلول نیز کثیف گردیده و فایده نکرده بلکه سبب اسهالات شدیدتر می شود.

ارزیابی

س- جهت جلوگیری از کمبود آب بدن طفل مصاب به اسهال کدام محلول باید تهیه شود.

س- بخاطر تهیه W.S.S کدام مواد ضرورت است.

س- این غذا را برای کدام اطفال داده میتوانیم؟

س- اندازه آرد و نمك آن چقدر است؟

س- آیا تهیه این محلول آسان است؟

س- چرا قبل از تهیه این محلول دستهای خود را با آب و صابون بشویم؟

خلاصه

بسیار خوب همه گپ های شما درست است بخاطر اینکه موضوع را خویتر بخاطر بسپارید يك بار دیگر بشكل خلاصه برایتان بیان می کنیم.

محلول آرد و نمك و آب پاك را قسمی که دیدید خوب حل و بالای حرارت گذاشته شود و با اولین جوش آن از منبع حرارت پائین کرده این محلول برای طفل پس از هر رفع حاجت داده می شود که هم غذا بوده و هم آب و نمك وجود طفل را تکمیل می کند این محلول را باید در ۲۴ ساعت در جای سرد نگهداری نمود.

پلان درسی (۱۱)

تهیه کننده: پروین «رحیم»

موضوع: سو تغذیه

تاریخ تهیه پلان ۱۸ - ۲ - ۹۵

مقاصد:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می‌توانند ۹۵٪ معلومات ذیل را ارائه نمایند.

۱- سو تغذیه و علت بوجود آمدن آن چه چیز میباشد.

۲- اعراض و علایم و وقایه آن کدام ها ست؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- طفل که با چوشك تغذیه میشود.	سوال و جواب	۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۲- طفل مبتلا به سو تغذیه	سوال و جواب نمایش	۱۹ "	جریان درسی جدید ۱- بحث بالای عوامل سو تغذیه ۲- بحث در مورد اعراض و علایم سو تغذیه ۳- بحث بالای وقایه آن
۳- تصویر تغذیه گروپ مواد غذای	سوال و جواب نمایش	۳ "	ارزیابی و خلاصه تاکید بالای پیام های صحی

مقدمه صنف

با شاملین سلام و احوالپرسی نموده گروپ ها تنظیم شود. در مقدمه با پرسیدن تجارب گذشته درارتباط با موضوع درس (سؤ تغذیه) سوالات چند پرسیده شود.

جریان درس جدید:

خواهران محترم! طوریکه به شما معلوم است که بزرگان میگویند تغذیه خوب و پاک ضامن صحتمندی ما است.

س- آیا گفته میتوانند که سؤ تغذیه یا تغذیهء ناقص چیست و چطور بوجود میآید؟

ج- .....

س- آیا تا حال شما دیده اید کدام طفلی را که مبتلا به سؤ تغذیه شده باشد؟

ج- .....

س- چگونه تداوی بخصوص در قسمت این مرض می کنید؟

ج- .....

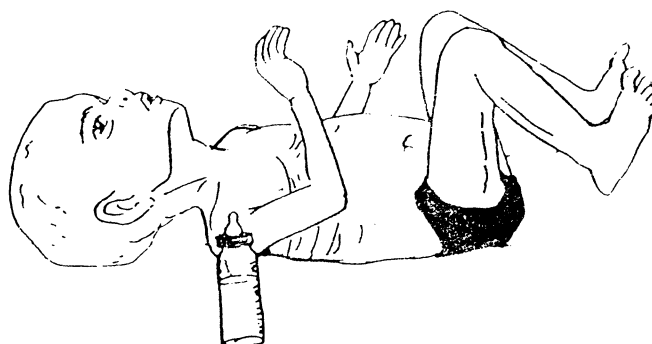
س- خوب خواهران محترم حال کسی گفته میتواندکه سؤ تغذیه چیست و چگونه بوجو دمیآید؟

ج- سؤ تغذیه عبارت از کمبود مواد غذایی یا نخوردن غذای کافی است.

س- آیا به نظر شما اگر طفل توسط شیر مادر تغذیه نشود مبتلا به سؤ تغذیه میشود؟

ج- بلی، در صورت تغذیه ناقص به سؤ تغذیه مبتلا می گردد.

نمایش تصویر (۱)

- س- در این تصویر چی را میبینید؟
- ج- رسم يك طفل است كه بسیار لاغر است.
- س- چرا این طفل بسیار لاغر و ضعیف است؟
- ج- قسمیکه در رسم میبینیم او توسط شیر چوشك تغذیه شده.
- س- در اطفال خورد سن و شیر خوار چه چیز سؤ تغذیه را به بار میآورد؟
- ج- ندادن شیر مادر و استفاده از شیر چوشك میتواند كه سبب سؤ تغذیه شود. زیرا شیر مادر كه سرشار همه گروپ های مواد غذایی بوده و بر علاوه آن تاشش ماد اول طفل را در برابر امراض نگهداری میکند
- س- آیا شما گفته میتوانید كه دیگر چه چیز باعث سؤ تغذیه میگردد؟
- ج- عدم حفظ الصحه درست، عدم مراقبت و تداوی در اثنای اسهال باعث سؤ تغذیه می شود.
- س- شما میدانید طفلی كه سؤ تغذیه است کدام اعراض و علایم دارد؟
- ج- .....
- نمایش تصویر (طفل سؤ تغذیه)

- س- در این رسم چی را میبینید؟
- ج- يك طفل را كه بسیار لاغر است.
- س- وجود طفل چی قسم معلوم میشود؟
- ج- بازوها و پاهاى او لاغر و ضعیف است.
- س- دیگر کدام علایم را در این رسم دیده میتوانید؟

- توقف نمو، باختن وزن

- اسهال شدید

- بازو و پاهاى لاغر

- جلد چین دار (از دست دادن شحم تحت جلد)

- شکم پندیده

س- اگر کسی مبتلا به سوء تغذیه باشد چه کمکی کرده میتوانید؟

ج- غذای خوب و مقوی برای این نوع مریضان داده شود.

نمایش تصویر (۳)

س- در این رسم چی رامییینید؟

ج- میوه جات، سبزی جات، برنج، جواری، نان و غیره چیزهاست.

س- آیا خوردن این چیزهای که شما در رسم دیدید برای اطفال سوء تغذیه خوب است؟

ج- بلی، باید روزانه يك مخلوط از غذاهای مختلف، انرژی دهنده و محافظوی و پروتینی به مریض داده شود.

نوت: معلومات درباره هر سه گروپ مواد غذایی به شاملین داده شود و هم فواید هر گروپ علیحدہ توضیح گردد.

خوب خواهان محترم! حالا به ارتباط موضوع درس طرز تهیه و درست کردن يك غذای را كه برای همه اطفال و مخصوصاً طفل مبتلا به سوء تغذیه مفید است برایتان نشان می‌دهم.

مواد مورد ضرورت

شیر - شش قاشق چای خوری

بوره - سه قاشق چای خوری

تیل خوردنی - هفت قاشق چای خوری

آب جوش داده سرد شده (۵۰۰) سی سی، نیم لیتر یا دو گیلان روسی.

طرز تهیه:

قبل از تهیه مواد دست‌ها باید با آب و صابون شسته شود.

- ۱- شش قاشق چای خوری شیر پودری را در يك ظرف انداخته و بالای آن سه قاشق بوره را علاوه کنید.
  - ۲- هفت قاشق از تیل خوردنی (تیل پنبه دانه یا نارپال) به مخلوط فوق‌الذکر بیافزاید مخلوط آماده شده را می‌توانید مدت یکماه در جای سرد نگهداری کنید).
  - ۳- حالا هفت قاشق از مخلوط فوق‌الذکر را در بین ۵۰۰ سی سی (معادل دو گیلان روسی) آب سرد جوش داده شده انداخته و به طفل داده شود.
  - ۴- در حصه نظافت اشیای مورد استفاده تان توجه زیاد نمائید.
  - ۵- شیر منحل در آب را بیش از شش ساعت نگاه نکنید. زیرا خراب می‌گردد اگر یخچال در دسترس تان است آن را در یخچال نگهدارید و هم بعد از مخلوط نمودن شیر با آب جوش داده شده آنرا دوباره جوش ندهید ولی استفاده از آب جوش داده سرد شده مهم است.
- معلم صاحب در صورت داشتن وقت عملیه فوق را بالای يك یا چند شاگرد اجرا کند.
- بخطرات تاکید موضوع سوالات ذیل پرسیده شود.
- س- برای طرز تهیه غذای فوق چند قاشق شیربکار است؟
- ج- شش قاشق چای خوری.

س- تیل پنبه دانه چند قاشق؟

ح- هفت قاشق چای خورد.

س- بوره چند قاشق ضرورت است؟

ح- سه قاشق چای خوری.

س- شیر منحل در آب را برای چه مدتی میتوان نگاه کرد؟

ح- بیش از شش ساعت نگاه نشود زیرا خراب میگردد.

ارزیابی

س- سؤ تغذیه چیست؟

س- در اطفال خورد سن و شیر خوار چه چیز باعث سؤ تغذیه میگردد؟

س- طفل مبتلا به سؤ تغذیه دارای چه نوع علایم میباشد؟

س- چگونه میتوان اطفال را از سؤ تغذیه نجات داد؟

س- در تهیه شیر خوردنی که برای اطفال سؤ تغذیه تیار میشود چه چیز ها به چه اندازه لازم است؟

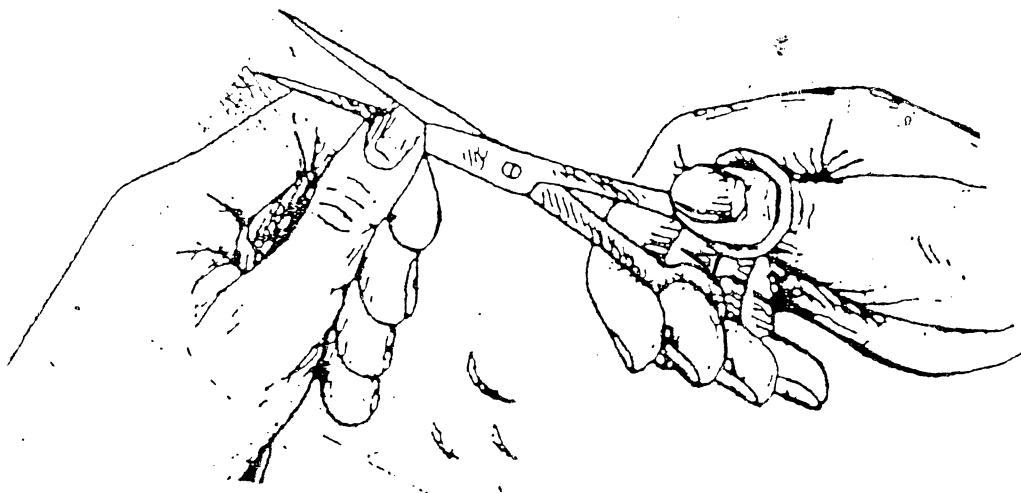
خلاصه:

سؤ تغذیه عبارت از کمبود مواد غذایی و یا نخوردن غذای کافی است اگر طفل شیر خوار توسط شیر مادر تغذیه نشود امکان دارد به سؤ تغذیه مبتلا شود. اطفال مبتلا به سؤ تغذیه رشد و نمو کرده نمیتوانند همیشه لاغر هستند برای اینکه از سؤ تغذیه جلوگیری شود باید اطفال شیر خوار تماماً از شیر مادر تغذیه شوند و به آنها غذای کافی که شامل هر سه گروه مواد غذایی، پروتئینی و انرژی دهنده است داده شود البته موضوع نظافت و پاکی در تهیه و دادن غذا شرط حتمی است.

سو تغذیه (پیامهای صحی)

- مادران باید همیشه اطفال خود را تا دو سال و دو ماه از شیر خود تغذیه کنند.
- روزانه باید مخلوط از غذاهای انرژی دهنده، پروتئینی و محافظوی به طفل داد.
- هیچگاهی برای تغذیه طفل از شیر چوشك استفاده نکنید.
- اگر پستان مادر نمیتواند برای طفل شیر تولید کند شیر گاو یا پودری را خوب جوش داده و توسط گیلاس و قاشق به طفل بدهید.
- از اسهالات طولانی در اطفال جلوگیری کنید.
- به اطفال مبتلا به اسهال در پهلوی شیر مادر دادن غذا و مایعات را ادامه دهید.
- در حصه نظافت اشیای مورد استفاده اطمینان حاصل کنید.

س- در سم چی را می بینید؟

ج گرفتن ناخن ها را.

س- آیا این کار خوب است؟

ج- بلی، این از داخل شدن میکروب ها در بدن جلوگیری می شود.

پس حتماً ناخن های خود و اطفال خود را زود... زود می گیرید!

س- در قسمت سبزی ها و ترکاری ها و میوه ها چی نظر دارید که چطور باید مصرف شود؟

ج- سبزیجات و میوه جات و ترکارها باید خوبشسته شود یعنی با آب پاک و نمک و یا پتاس پرمنگنات

شسته و مصرف شود.

س- غذا ها باید چگونه نگهداری شود؟

ج- غذا ها باید سرپوشیده در جای سرد نگهداری شود.

س- چطور میتوان اب کثیف را که میکروب دارد پاک ساخت؟

ج- آب را برای مدت ۱۰ - ۱۵ دقیقه باید جوش داد تا میکروب های آن از بین رفته داخل وجود نشود.

پلان درسی (۱۲)

تهیه کننده: لطیفه فرید

موضوع: طرز تهیه غذا برای طفل سو تغذیه

تاریخ تهیه پلان ۱۰ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه عملاً قادر به تهیه غذا برای طفل سو تغذیه گردند:

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:	سوال و جواب	۳ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
تصویر طفل سو تغذیه	نمایش	۱۹ "	جریان درسی جدید ۱- بحث در مورد طرز تهیه غذا برای طفل سو تغذیه
شیر پودری	کار عملی	۳ "	ارزیابی:
روغن			خلاصه:
بورد			
کاسه			
قاشق			
آب جوش سرد شده			

مقدمه صنفی:

سلام و احوالپرسی، تنظیم گروه، ارزیابی از سطح دانش زنان، ارزیابی درس گذشته.

جریان درس جدید:

خواهران گرامی روز قبل در مورد مرض سؤ تغذیه در اطفال صحبت نمودیم و گفتیم که این مرض وقایه پذیر است و گفته شد که با دادن غذای کافی و متنوع همراه با شیر مادر، دادن مایعات غذاهای پاک و صحی و جلوگیری از اسهالات میتوان طفل سؤ تغذیه را کمک کرد. قسمیکه خواهید دید علاوه بر باتهییه يك نوع غذا مخصوص دیگر که ترکیبی است از شیر پودری، روغن، بوره و آب جوش داده سرد شده نیز می توان طفل سؤ تغذیه را کمک و معاونت نمود تا حالت صحی آنها رعایت بخش گردد.

جریان کار عملی:

ظروف قبلاً شسته و پاک است با مواد مثل شیر، بوره، روغن را به شاملین نشان داده و از یکی از شاملین خواسته شود که در شستن دستها با شما کمک کند. بعد از آن سوالات ذیل را بپرسید:

س- غذائیکه آماده میسازیم برای کدام اطفال است؟

ج- اطفال سؤ تغذیه.

س- در تهیه این غذا کدام اجزاء شامل است؟

ج- بوره روغن و شیر پودری.

س- از هر مواد به چی مقدار باید استفاده شود؟

ج- شیر پودری شش قاشق چای خوری، بوره، سه قاشق، روغن (تیل) هفت قاشق.

طرز العمل:

مواد را با هم یکجا مخلوط کرده مخلوط آماده شده رامیتوانبرای يك ماه در ظرف یا قطی که سر آن بسته باشد نگهداری کرد.

هفت قاشق از مواد مخلوط شده در بین ۵۰۰ سی سی آب سرد جوش داده شده که معادل دو گیلان روسی می شود خوب حل گردد.

- مواد منحل در آب برای طفل به وقفه های یکروز داده شود.
- چشیدن طعم مواد مخلوط شده توسط شاملین.
- س- بنظر شما اگر طفل تمام این مخلوط را خورده نتوانست مواد مخلوط شده در کجا باید نگهداری گردد؟
- ج- اگر یخچال باشد در یخچال و اگر نه در يك جای سرد که سر آن باز نباشد نگهداری شود.
- س- این مواد که با آب سرد جوش داده شده مخلوط شده برای چقدر وقت باید نگهداری شود؟
- ج- برای شش ساعت که اضافه تر از آن مواد خراب شده و دادن آن به طفل مضر است.
- س- آیا این مواد مخلوط شده با آب را دوباره جوش بدهیم؟
- ج- نخیر، این مخلوط منحل شده در آب دوباره جوش داده نمیشود و هم نباید در بین آب جوش انداخته شود همچنان در حفظ الصحه و نظافت ظروف باید توجه خاص صورت گیرد.
- یادداشت:** جهت تحکیم هر چه بیشتر درس کار عملی دوباره بالای یکتا از شاملین اجرا گردد.
- مادران و خواهران گرامی این بود درس امروز ما در مورد طرز تهیه غذا برای طفل سوء تغذیه اگر سوال ندارید میخوایم در رابطه با درس از شما چند سوال مطرح نمائیم.

ارزیابی درس جدید:

- س- چرا باید به طفل سوء تغذیه غذا متنوع، پاك و صحنی داده شود؟
- س- غذائیکه برای طفل سوء تغذیه تهیه میگردد شامل کدام مواد است؟
- س- از هر مواد به چه مقدار ضرور است؟
- س- چرا باید در قسمت حفظ الصحه ظروف و دست ها توجه خاص صورت گیرد؟
- س- مخلوط را برای چمد و چطور باید نگهداری کرد؟
- س- مواد مخلوط شده با آب را برای چقدر وقت میتوان نگهداری کرد؟
- س- چرا باید مخلوط منحل در آب بیش از شش ساعت نگهداری نشود؟

خلاصه:

مادران گرامی! در این ساعت درسی طرز تهیه يك نوع غذا برای اطفال سوء تغذیه عملا کار شد که مواد آن شامل شش قاشق شیر پودری، سه قاشق بوره و هفت قاشق روغن (تیل) بوده مواد مخلوط را میتوان در جای پاك و سرد برای مدت یکماه نگهداری کرد. در مجموع مواد مخلوط را میتوان در جابسرده نگهداری کرد. هفت قاشق روغن باید در ۵۰۰ سی سی آب جوش داده سرد شده حل گردد و مواد منحل در آبرا نباید بیشتر از شش ساعت نگهداری کرد زیرا خراب گردیده و به طفل ضرر میرساند. و در قسمت نظافت باید توجه خاص گردد.

پلان درس (۱۳)

تهیه کننده: داکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: پیچش

تاریخ تهیه پلان: ۱۸ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی:

شاملین درختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه می توانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- عامل پیچش ها چیست و چطور انتشار میکند؟

۲- چند نوع پیچش را میشناسید با هم چی فرق دارد؟

۳- اعراض و علایم و وقایه پیچش ها چیست؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		" ۲	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحنی گروپ
۱- غذا سرباز مگس ها در دهن جگ	سوال و جواب	" ۲	جریان درس جدید
۲- شخصی دل خود رامحکم گرفته طرف تشناب میرود.	نمایش	" ۲	۱- بحث بالای عامل ذریعه انتشار پیچش ها ۲- بحث در مورد اعراض و علایم پیچش ها ۳- بحث بالای وقایه پیچش ها
۳- شخصی که از جوی آب میخورد.		" ۲	ارزیابی
۴- ظروف را جالی انداخته و آب جوش داده میشود.		" ۱	خلاصه

مقدمه:

سلام احوال پرسی تنظیم گروپ بررسی حالت صحی گروپ

جریان درس جدید:

در قرآن کریم سوره مایده آیت ۵ آمده است نمی خواهد خدا (ج) که بگرداند بر شما حرج (سختی) و لیکن میخواهد که پاک گرداند شما را.

همین که خداوند (ج) پاکی شما را میخواهد باید شما هم در قسمت پاکی نفس خود توجه کنید و غذا و آب آلوده با میکروب را نخورید و ننوشید به همین ارتباط امروز بالای موضوع بحث میکنیم که در اثر ملوث شدن مواد غذای و آب با مواد غایطه بوجود میآید و آن عبارت از پیچش ها می باشد:

س- آیا گاهی پیچش شده اید آیا گاهی کسی را دیده اید که به پیچش مبتلا شده باشد؟

ج- .....

س- در اثر خوردن چی شما پیچش شده اید؟

ج- .....

س- به شخصی مبتلا به پیچ چی کمک کرده اید؟

ج- .....

س- عامل پیچش ها چیست؟

ج- عامل آن میکروب هاست.

س- چطور این مرض انتشار میکند؟

ج- .....

نمایش تصویر

س- شما در رسم چی را میبینید؟

ج- غذای سرباز همراهی مگس ها و آب که چهار طرف دهن جك مگس هاست.

س- آیا این آب و غذای سبب پیچش میشود؟

ج- بلی، زیرامیکروب ها ذریعه پاهای مگس و بالای آب و غذا انتقال میکند و باعث پیچش میشود.

معلم- پس واضح شد که مرض از و الحریق مواد غذای ملوث با مواد غایطه و آب ملوث بامواد غایطه انتشارمیکند.

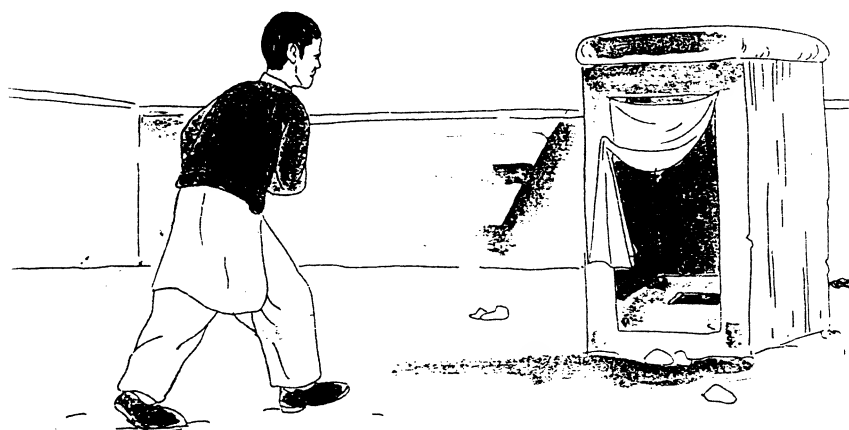
س- شما چند نوع پیچش رامیشناسید؟

ج- پیچش دو نوع است یکی آن مزمن (امیبی) که به تداوی زیاد تر وقت زیادترا احتیاج دارد دیگرش

پیچش های کوتاه مدت که در اثر گرفتن دوا زودتر خوب میشود (پیچش های باسیلی) در مجموعه هر دو

نوع آن ساری میباشد. و میتواند عام (اپیدمیک) شود.

نمایش تصویر:

س- شما در رسم چی را میبینید؟

ج- شخصی شکم خود را محکم گرفته و طرف تشناب میرود.

پس یکی از علایم پیچش درد شکم و تاب و پیچ خوردن روده هاست که مریض را وادارمیسازد زود، زود تشناب برود.

س- آیا هر وقت که مریض به تشناب میرود مواد غایطه به آسانی دفع میگردد؟

ج- نخیر، مریض احساس شدید به دفع مواد غایطه (حالت Tenesmus) کرده مگر مواد غایطه زیاد دفع نیگردد در پهلوی این که دفعات رفع حاجت زیاد میشود مریض دفعتاً اسهال شده دردهای بطنی در اثنای دفع حاجت میداشته باشد.

س- آیا مواد غایطه تنها آبگین است؟

ج- نخیر، بر علاوه آبگینی خون، چرك، مخاط هم دیده میشود.

معلم- نوع پیچش دیگر پیچش های مزمن (امیبی) است که حالا بالای آن بحث میکنیم.

س- عامل این نوع پیچش چی است؟

ج- يك نوع ميكروب (از جمله پروتوزوا هابنام امیب) که به آسانی از بین نمیروند. و مدت تداوی آن نیز طولانی تر است این میکروب اکثراً در بین پوش محافظوی میباشد که این سیستم یا پوش محافظوی بالای آن دواتاثير نکرده ولی زمانیکه از پوش میرآید و فعالیت شروع و باعث ایجاد مشکل میگردد.

س- از کدام طریق سرایت میکند؟

ج- .....

نمایش تصویر

س- شما در تصویر چی رامیبینید؟

ج- شخصی که از جوی آب میخورد.

س- آیا این مرض هم مثل پیچش نوع اول (باسیلی) از طریق مواد ملوث با مواد غایطه شخصی مصاب انتشار میکند؟

ج- بلی، این مرضی از طریق مواد غذای آب ملوث با مواد غایطه نیز انتشار میکند.

س- اگر این پیچش پیشرفت کند چی خطر دارد؟

ج- در شروع امعا را مورد حمله قرار میدهد در وقتی پیشرفت جگر رامصاب ساخته آبسه جگر را میسازدد.

س- همیشه پیچش امیبی دارای اعراض و علایم است؟

ج- نخیر، بعضی اشخاص استند امیب دارند و امیب را انتشار میدهد اما اعراض و علایم ندارند.

س- پس شخصی مصاب به امیب چی اعراض و علایم دارد؟

ج- گاهی اسهال همراه با درد بطنی و گاهی قبضیت میداشته باشد قضای حاجت به قسم بلغم و یا به شکل خون همراه با درد بطنی شدید.

س- فرق بین پیچش امیبی و پیچش باسلی چیست؟

ج- فرق عمده آن این است که پیچش باسلی تب دارد اما پیچش امیبی تب ندارد.

اسهال + خون + تب = باسیلی

اسهال + خون + امیبی

معلم- حالا که درباره عامل و امراض علایم پیچش ها دانستید پس گفته میتوانید که به شخصی یا طفل مبتلا چی کمک صورت گیرد؟

ج- شخصی مصاب هر چی زودتر به داکتر نشان داده شود به شخص مصاب در پهلوی دوامایعات زیاد داده شود غذای نرم وپاک به مریض تهیه گردد مخصوصاً در اثنای دوائی امیب مریض باید خوب تغذیه گردد.

نمایش تصویر

س- شما در تصویر چی را میبینید؟

ج- ظروف را که بالای آن جالی انداخته و آب را جوش میدهند.

س- آبا از بیت اخلا استفاده کنیم؟

ج- بلی، زیرا از انتشارمرض جلوگیری میگردد.

س- در قسمت حفظ الصحه چی نظر دارید؟

ج- باید ندایر حفظ الصحوى مراعات گردد یعنی قبل از نان خوردن و بعد از رفع حاجت دست ها با

آب و صابون شسته شود ناخن ها همیشه گرفته شود و همچنان حفظ الصحه شحص و محیطی

خود را در نظر بگیرید.

معلم: و همچنان منابع آب آشامیدنی باید محافظت گردد.

بهترین راه برای جلوگیری از انتشارمرض به افراد سالم از بین بردن مواد غایطه به شکل مصئون میباشد.

ارزیابی:

- چند نوع پیچش ها رامیشناسید؟

- پیچش باسیلی دارای کدام اعراض و علایم است؟

- چطور این مرض انتشار میکند؟

- پیچش امیبی دارای کدام اعراض و علایم است؟

- خود را در برابر این مرض چطور وقایه کرد؟

خلاصه:

درس امروزی ما درمورد مرض پیچش بود. پیچش بر دو نوع است. باسلی آمیبی دیگری باکتریایی که اعراض هردو نوع آن در جریان درس واضح گردید. جهت جلوگیری این مرض باید سبزیجات و میوه جات را قبل از خوردن خوب و پاک شسته شود. از آب نل و یا بمبه برای نوشیدن استفاده گردد، اگر آب پاک نمی باشد باید برای ۲۰ دقیقه جوش داده شده پس از سرد شدن استفاده گردد. قبل از خوردن غذا و بعد از رفع حاجت دستها با آب و صابون پاک شسته شود و ناخن ها همیشه کوتاه باشد تا در تحت آن میکروبها جای نگیرد. مواد غذایی در جای محفوظ از شر مگسها نگهداری شود.

پلان درسی (۱۴)

تهیه کنند: معصومه «نوروزی»

موضوع: کولرا

تاریخ تهیه پلان: ۱۰ - ۱۰ - ۹۵

مقاصد:

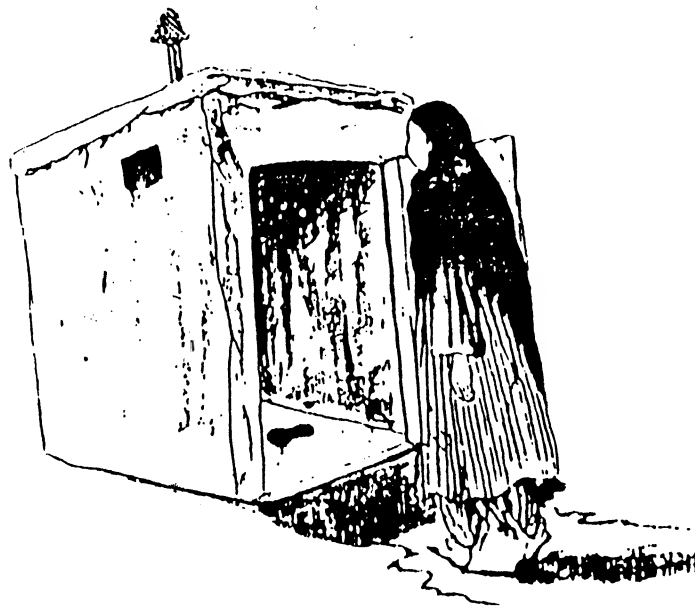
شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند که ۹۵٪ معلومات ذیل را بیان کنند.

۱- عامل و ذریعه انتشار کولرا چیست؟

۲- اعراض و علایم کولرا چه است؟

۳- چطور خود را در برابر کولرا وقایه کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر: ۱- تصویر آب کثیف	سوال و جواب نمایش	" ۳	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی وضع صحی گروپ
۲- غذای سر باز	سوال و جواب نمایش	" ۱۹	جریان درس جدید ۱- بحث بالای عوامل و ذریعه انتشار کولرا. ۲- بحث در مورد اعراض و علایم کولرا ۳- بحث بالای وقایه کولرا
۳- طفل اسهال ۴- طفل دیهایدریشن	سوال و جواب	" ۳	ارزیابی و خلاصه

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- يك زن را در حالت رفتن به بيت الحلاء.

س- اگر در جائي بيت الحلاء نباشد مواد فضله در كجا و چگونه دفع شود؟

ج- در نزديكى آب و نزديك خوراكه ها دفع نشود بلكه در محل دور دفع و بعداً دفن گردد تا ميكروب آن هر طرف پراکنده نشود.

س- غير از چيزهاي كه گفتيد ديگر کدام كارها ميتواند از داخل شدن ميكروب ها در بدن جلوگیری کند؟

ج- گوشت بايد خوب پخته و شير بايد خوب جوش داده شود و بعداً مصرف شود.

معلم: همه گپ های كه گفتيد خوب و بجاست و از شما می خواهم بخاطر ثواب آنرا به ديگران يعنی همسايه ها و دوستان خود بگوئيد تا از شرميكروب ها در امان باشند.

كار عملی:

۱- دست هايتان را به شاملين نشان داده و از آن ها پيرسيد كه:

س- آيا دست های من پاك است يا خير؟

ج- بلی، پاك معلوم می شود.

س- اگر با اين دست ها بدون شستن نان خورده شود كار درست است يا خير؟

ج- .....

مقدمه:

سلام و احوالپرسی با شاملین، تنظیم گروپ مورد نظر.

جریان درس جدید:

از حضرت رسول اکرم (ﷺ) روایت است که جایکه محل رفت و آمد مردمان است، سایه درختان جای برای استراحت است و نزدیک منابع آب رفع حاجت نکنید زیرا این کار باعث ملوث شدن آب گردیده در صورت استفاده از چنین آب سبب امراض مختلف بخصوص کولرا می شود.

س- مادران گرامی درس امروز ما راجع به مرض کولرا است آیا شما کسی را دیده اید که مبتلا به این مرض باشد؟

ج- .....

س- مرض کولرا چیست؟

ج- يك مرض حاد اسهالی است.

س- عامل این مرض چیست؟

ج- عامل این مرض میکروب است.

س- بسیار خوب میکروب این مرض در کجا بیشتر پیدامیشود؟

ج- .....

نمایش تصویر (تصویر را به شاگردان نشان داده می پرسیم):

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- زئیکه لباسها را می‌شوید و در بین آب اطفال آبیازی میکنند بر علاوه اطفال حیوانات نیز داخل آب اند.

س- اگر از چنین آب استفاده گردد خطر ناک است؟

ج- بلی، انسان را مریض می‌سازد و باعث امراض گوناگون مانند کولرا نیز می‌شود.

نمایش تصویر (تصویر را به شاگردان نشان داده می‌پرسیم):

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- غذای است که بالای آن مگسها نشسته است.

س- اگر از چنین غذا استفاده گردد برای صحت انسان ضرر خواهد رسانید؟

ج- بلی، زیرا مگسها ناقلین مرض اند و میتوانند میکروبها و حتی میکروب کولرا را انتقال دهد؟

س- بسیار خوب حال که دانستید عامل این مرض میکروب بوده و از طریق ملوث شدن آب و غذا

به مواد غایطه شخص مریض انتقال میکند. پس حال گفته می‌توانید که شخص مبتلا چه

اعراض و علایم خواهد داشت؟

ج- اسهال شدید.

غایش تصویر (تصویر به شاگردان نشان داده سوال کنید)

س- در رسم چی رامییینید؟

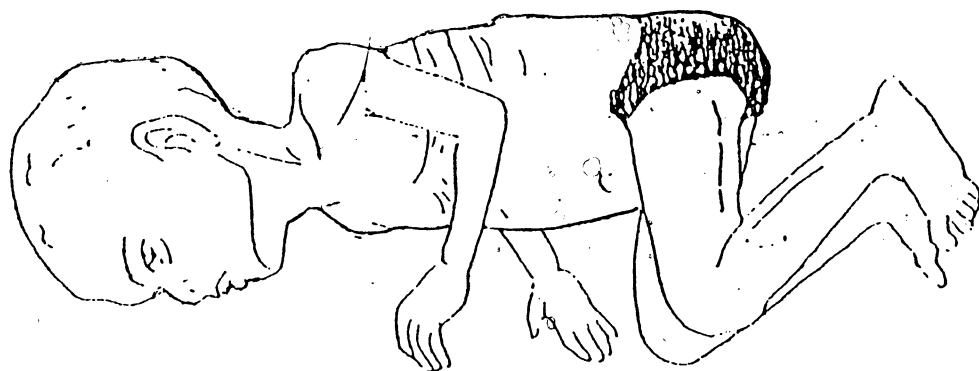
ج- طفلیکه اسهال دارد.

بسیار خوب بر علاوه اسهال شدید اکثراً استفراغ درمریض کولرا نیز به مشاهده میرسد.

س- فرق مواد غایطه اسهال با کولرا چیست؟

ج- مواد غایطه آن بسیار ابگین بوده و رنگ آن خاکی و بشکل آب برنج می باشد.

غایش تصویر (تصویر را به شاگردان نشان داده میپرسیم)

س- در رسم چی رامی بینید؟

ج- طفل که بسیار ضعیف و لاغراست و چشمانش فرو رفت است.

معلم- بسیار خوب، چون مریض مبتلا بر کولرا در ظرف ۲۴ ساعت زیاترین قسمت مایعات وجود (۷ لیتر) آب بدن خود را ازدست میدهد بناً چشمانش فرو رفته، فشارخون پائین وادرار آن کم میباشد اگر کمک عاجل صورت نگیرید مریض به شك رفته و از بین میرود. حال که شما فهمیدید کولرا يك مرض فوق العاده خطرناك است.

س- چگونه میتوان از مبتلا شدن به آن جلوگیری کرد؟

ج- بهترین وقایه مرض تطبیق واکسین آن در فاصله ۱ - ۴ هفته است، مواد غذایی باید محفوظ نگهداری شود، مواد غایطه شخص مصاب دورتر از منابع آب نوشیدنی دفن گردد، دستها قبل از خوردن غذا و بعد از رفع حاجت با آب و صابون شسته شود و همیشه از آب های صحی و غذا صحی استفاده گردد.

بسیار خوب، در صورتیکه شخص به این مرض مصاب گردید چه کمک باید برایش صورت گیرد؟

ج- به مریض مقدار زیاد مایعات صحی داده شود و فوراً به مرکز صحی انتقال داده شود و در طول راه نیز مایعات داده شود تا کمک عاجل صورت گیرد.

شاملین محترم! این بود درس امروز ما راجع به مرض کولرا که با هم بالای آن بحث نمودیم حال در رابطه به درس از شما چند سوال میکنم.

ارزیابی:

س- مرض کولرا چگونه مرض است؟

س- چطور از يك فرد به فرد دیگر انتقال میکند؟

س- شخص مبتلا به مرض چه اعراض دارد؟

س- چه کنیم تا مبتلا به این مرض خطرناك نگردیم؟

خلاصه:

درس امروز ما مرض کولرا بود این مرض از مکروب پیدا شده و از طریق ملوث شدن آب و مواد غذایی به مواد غایطه شخص مریض انتشارمیکند. اعراض آن اسهال شدید، دیهایدریشن، فشار پائین، شك و در صورت عدم تداوی عاجل باعث مرگ میگردد. بهترین وقایه آن تطبیق واکسین کولرا، مراعات حفظ الصحه شخصی و محیطی است.

امید که درس امروز را یاد گرفته و به دیگران نیز بگوئید.

پلان درسی (۱۵)

تهیه کننده: صالحه (توفیق)

موضوع: کرم ها

تاریخ تهیه پلان: ۸ - ۹ - ۹۵

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند که موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- کرم ها چگونه در بدن جایگزین میشوند؟

۲- کسیکه کرم دارد کدام نشانی ها را دارد؟

۳- موجودیت کرم ها در وجود سبب کدام خطرات شده چگونه میتوان از داشتن کرم ها جلوگیری کرد؟

مراحل و فعالیت های درسی	وقت ۲۵ دقیقه	میتود درسی	مواد درسی
مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی از حالت ظاهری گروپ	۲ "	تصاویر:	۱- تصویر کرم ها
جریان درسی جدید		سوال و جواب	۲- تصویر کباب
۱- بحث بالای ذریعه انتشار کرم.	۲۰ "	غمایش	۳- پا برهنه
۲- بحث در مورد ذریعه انتشار کرم.			۴- مرد در حال رفع حاجت با توپ سب
۳- بحث بالای خطرات کرم و وقایه آن.			۵- بچه با پاشوش.
ارزیابی:	۲ "		۶- شستن دست بعد از رفع حاجت
خلاصه:	۱ "		۷- غذای سر پوشیده
			۸- تصویر جوش دادن آب.

قدمه:

سلام، احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروپ

جریان درس:

خواهران و مادران گرامی!

به سلسله صحبت های مفید که با هم داریم اینبار در مورد پرابلم دیگر صحنی با شما صحبت خواهم کرد و طوریکه در قرآنکریم نیز ذکر شده خداوند کریم دوست دارد اشخاص پاک را و دوست دارد اشخاص توبه کننده را.

پاکی ظاهری و باطنی هر دو میتواند انسان را به خداوند نزدیک بسازد و خداوند از توبه بنده آنقدر خوشحال می شود مثل اینکه يك طفل خورد سال در بیابان مفقود شده باشد و مادرش پس از تلاش زیاد او را دوباره یافته باشد. و موضوع درس این ساعت ارتباط می گیرد به مراعات حفظ الصحنه شخصی و محیطی که از مشکلات صحنی جلوگیری می نماید یکی از مشکلات صحنی که اکثراً به آن مبتلا اند کرم ها می باشد.

س- شما کسی را دیده که به کرم هامبتلا باشد؟

ج- .....

س- شما به شخصی که کرم داشته چی كمك کرده اید؟

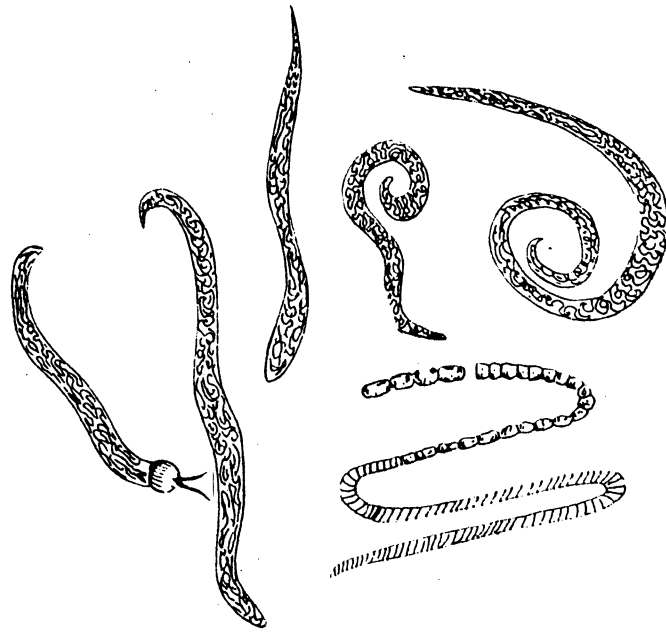
ج- .....

اکثراً کرمها در کدام قسمتهای بدن انسان میباشند؟

ج- اکثراً در معده و شکم انسان (امعاء) می باشد.

س- آیا کرم های که در معده (امعاء) است يك رقم است یا چندین رقم؟

ج- .....

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- کرمها را.

س- آیا تمام کرمها یک نوع اند؟

ج- خیر، همه اشکال مختلف دارند. یعنی بند دار، دراز و هموار.

بلی، این همه اقسام کرمهاست که میتواند در جسم انسان جای بگیرد.

س- چطور این کرمها داخل وجود میشود؟

ج- از طریق خوردن سبزیجات و میوه جات ناشسته، اگر کسی بعد از رفع حاجت دست های خود را با آب و

صابون نشوید و به آن غذا بخورد به کرمها مبتلا میشود چرا که تخم کرم ها که به چشم دیده نمیشود در

هنگام رفع حاجت زیر ناخن ها جای گرفته و از طریق خوردن آبهای چتل و غذای های که روی آن مگس

ها مینیشند. و باگرد و خاک آلوده می گردد.

س- روی کدام غذا ها مگس ها مینیشند؟

ج- روی غذا های که سر آن پت نباشد.

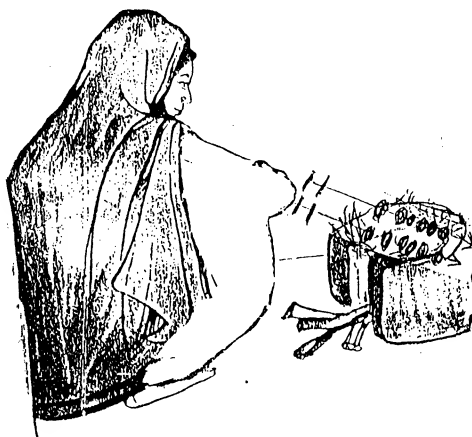
س- چطور مگس ها باعث بوجود آمدن کرمها میشوند؟

ج- بخاطریکه مگس ها بالای مواد غایطه نشسته تخم کرم ها را با پای خود در روی غذا نقل میدهد.

س- دیگر از کدام طریق انتقال میکند؟

ج- .....

نمایش تصویر (۲)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- سیخ کباب را.

س- اگر این کباب ها خوب پخته نشده باشد چی مشکل را بار خواهد آورد؟

ج- از خوردن گوشت های که کاملاً پخته شده است انسان به پهن مبتلا می شود.

نمایش تصویر (۳)

س- در رسم چی را میبینید؟

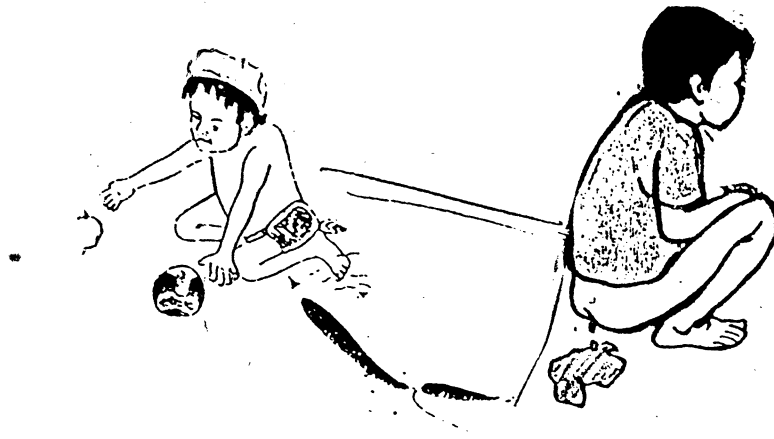
ج- يك بچه راكه با پاهای برهنه روی كشافات ایستاده است.

س- چی فكر می كنید كه این بچه به كرم ها مبتلا میشود یا چطور؟

ج- در كشافات و جاهای چتل هر رقم مكروب است وهم امکان دارد تخم كرم ها بالای لباس، دستها و پاها جای بگیرد و او رابه كرم مبتلا سازد.

معلم- گپ های شما راست است و باید بگویم كه يك رقم كرم از كف پا ها هم تیر شده میتواند یعنی وقتی اطفال در جاهای چتل و جای كه مواد غایطه پراگنده شده باشد بازی كنند كرم ها داخل وجود شان میگردد.

۴ نمایش تصویر

س- در این رسم چی رامی بینید؟

ج- يك طفل كه رفع حاجت می كند.

س- دیگر در سم چی رامی بینید؟

ج- طفلی را كه در پیش چتلی ها نشسته و هم چنان در حال گرفتن سیب از روی خاك است.

س- این طفل از خوردن سیب در جای چتل و بازی با توپ كه در جای چتل و نزدك مواد غایطه است به چی مبتلا خواهد شد؟

ج- به كرم، مبتلامی شود.

س- کسی که کرم داشته باشد چی نشانی ها دارد؟

ج- بطن متورم، درد معده ایجاد نفخ در بطن، بی اشتیهای، سعال، ضعفی، افتادن کرم در مواد غایطه، بیرون آمدن کرم در وقت سرفه شدید با استفراغ از راد دهن و کسی که درمعقد کرم دارد کرم های باریك، باریك خارج شده و خارش در مقعد میداشته باشد.

س- آیا بودن کرم در وجود سبب کدام خطرات هم میشود یا چطور؟

ج- بلی، آدم را کم خون میسازد زیرا کرم ها از مواد خورده شده تغذیه می شود و کم خونی را بار می آورد و طوریکه میدانید کم خونی قلب را نیز ضعیف می سازد.

س- وقتی کرمها از غذاهای آماده شده معده تغذیه کند انسان به چه مبتلا میشود؟

ج- به لاغری و کمبود غذایی (سؤ تغذیه) مبتلا میشود.

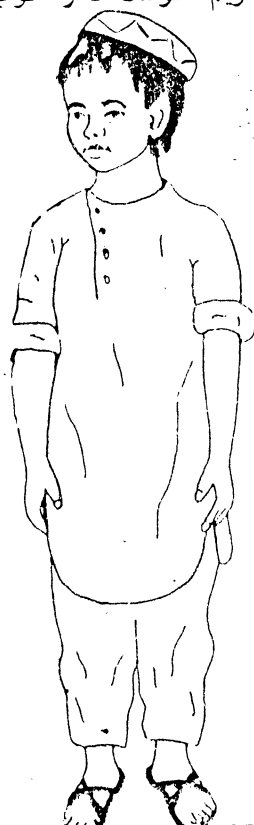
س- آیا موجودیت کرمهای زیاد در معده سبب کدام مشکل دیگر میشود؟

ج- بلی، موجودیت کرمهای زیاد درمعده سبب بندشدن روده ها گردیده، چرا که کرم ها بهم تاب و پیچ خورده راد خارج شدن مواد غایطه را بند میسازد که همین حادثه را انسداد امعاء گویند و این خیلی خطر ناك است که حتی میتواند انسان را ازبین ببرد.

س- چه کنیم تا به کرم ها مبتلا نشویم؟

ج- میوه جات را قبل ازخوردن باآب و نمك خوب بشویم، گوشت ها را خوب پخته کنیم به اطفال همیشه پاپوش بپوشانیم.

نمایش تصویر

۲- معلم دست های خود را با آب و صابون بشوید و آب را که رنگ آن تغییر کرد به شاملین نشان و تاکید گردد که اگر دست ها در ظاهر پاك هم معلوم شود اما پاك نیست و باید قبل از خوردن غذا و بعد از رفع حاجت با آب و صابون شسته شود. و موضوع را به شکل تکرار بالای يك یا دو نفر دیگر عملاً کار کند تا ثابت شود که دست بدون شستن پاك نیست.

ارزیابی:

- س- چی چیزها باعث مبتلا شدن به تب و اسهال میگردد؟
- س- آیا گفته میتوانید که میکروب ها چی است؟
- س- میکروب ها توسط چی میتوانیم ببینیم؟
- س- میکروب ها در کجا زندگی میکنند؟
- س- میکروب ها چگونه داخل بدن انسان میشود؟
- س- برای جلوگیری از جا گرفتن کثافات در زیر ناخن ها چی باید کرد؟

خلاصه:

درس امروز شما شناخت میکروب ها بود که میکروب ها در جاهای چتل و چیزهای چتل می باشد و به چشم دیده نمیشود و شما بخاطر اینکه از شر میکروب های که سبب مریضی ها میشود مصئون باشید این چیزها را همیشه بیاد داشته باشید.

پیام های صحی:

- ۱- دست ها را قبل از خوردن و تهیه غذا و بعد از رفع حاجت با آب و صابون بشوئید.
- ۲- سبزیجات و میوه جات را خوب شسته مصرف کنید.
- ۳- مرتباً حمام بگیرید تا به امراض جلدی مبتلا نشوید.
- ۴- گوشت ها را خوب پخته و شیر را خوب بجوشانید.
- ۵- از بیت الاخلأ استفاده کنید و از رفع حاجت در نزدیک آب و غذا خود داری شود.
- ۶- مواد فضله دفن شود.

س- نشان تصاویر به صورت مقایسوی طفلی که چپلی پوشیده و طفلی که پاهایش لچ است. به این دو

تصویر نگاه کرده بگوئید کدام يك از این بچه ها به کرم هامبتلا خواهد شد؟

ج- بچه که پاهایش لچ است.

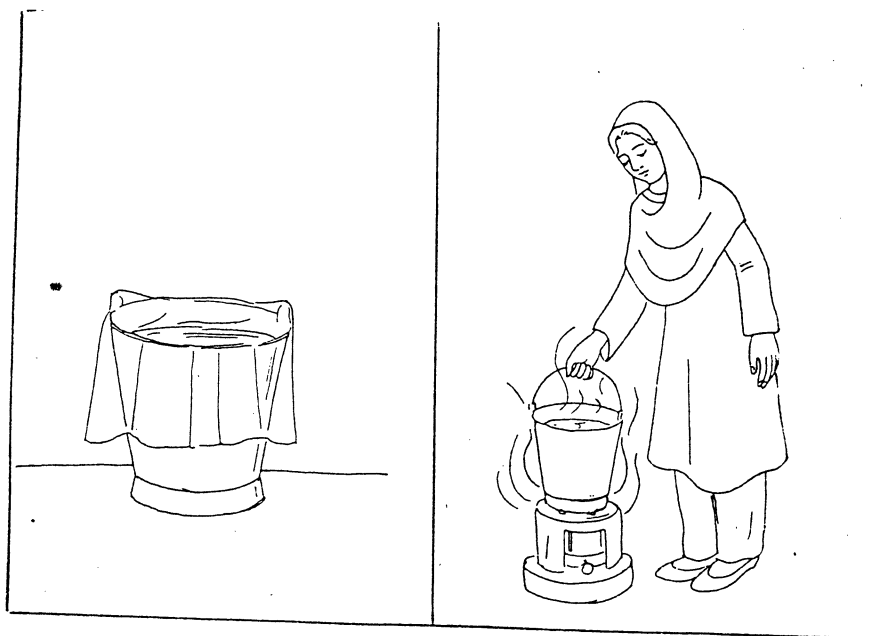
س- شما کدام يك رامیپسندید؟

ج- بچه را که چپلی پوشیده است.

س- دیگر کدام کارها را بکنیم تا به کرمها مبتلا نشویم؟

ج- آب اگر مشکوک است آنرا بجوشانیم.

نمایش تصویر (رسم جوشاندن آب)

س- در رسم چی را می بینید؟

ج- يك زن را که آب را می جوشاند.

س- جوشاندن آب چی فایده دارد؟

ج- در جوشاندن آب میکروبها و کرم های آن از بین میرود.

نشان دادن تصویر (کسیکه بعد از رفع حاجت دست هایش را میشوید)

س- در تصویر چی رامنی بینید؟

ج- شخصی را که بعد از رفع حاجت دست هایش را میشوید.

س- شستن دست ها بعد از رفع حاجت چی فایده دارد؟

ج- انجام این کار مکروب هارا ازبین برده و انسان به کرم ها مبتلا نمیشوند.

نمایش تصویر (غذا های سر پوشیده)

- س- در رسم چی رامی بینید؟
- ج- يك زن راکه روی غذا ها را می پوشاند.
- س- چرا غذا ها پوشیده شود؟
- ج- بخاطریکه مگس ها نتوانند روی آن بنشینند.
- س- آیا شما غذای باسی و باقیمانده را جهت صرف بعدی در جای پاك گذاشته و روی آنرا می پوشانید؟
- ج- بلی.
- س- این کار چی فایده دارد؟
- ج- مگس ها روی آن تخم کرم ها را از جاهای چتل نیاورده از کرم ها جلوگیری می شود.

ارزیابی:

- س- کرم جند رقم است؟
- س- چطور کرم ها داخل وجود میشوند؟ (این سوال از ۳ - ۴ نفر پرسیده شود)
- س- کسیکه کرم داشته باشد چی نشانی ها دارد؟
- س- داشتن کرم چی خطرها دارد؟
- س- چی کنیم که به کرم ها مبتلا نشویم؟

خلاصه:

- در درس امروز یاد گرفتیدکه:
- کرم هارقم، رقم بوده در شکم و هم درمقعد جای میگیرد.
  - کرم ها از غذای ما استفاده میکنند و سبب لاغری و کمخونی و تکلیف قلبی میشوند.
  - کسیکه کرم دارد شکم اش متورم بوده اسهال و شکم درد می باشد، خارش درمقعد میداشته باشد و کرم درمواد غایطه آن دیده میشود.

کرم‌ها (پیام های صحی)

- سبزیجات و میوه جات را قبل از خوردن با آب پاک و نمک شسته شود.
- گوشت را خوب بپزید، از خوردن گوشت خام و نیم پخته بپرهیزید.
- اطفال را نگذارید که در جاهای کثیف خاک آلود (در جاییکه رفع حاجت شده باشد) بازی کنند.
- به اطفال بفهمانید تا همیشه از پاپوش (بوت) استفاده کنند.
- همیشه از بیت الخلا استفاده کنید و اطفال را نگذارید که هر طرف رفع حاجت کنند
- قبل از تهیه و خوردن غذا و بعد از رفع حاجت، حتماً دستهای خود و اطفال خود را با آب و صابون بشوئید و ناخنهای خود و اطفال تانرا همیشه کوتاه نگهدارید.
- آب پاک و صحی بنوشید در صورت استفاده از آب جوی ها و دریا ها، باید آنرا برای مدت ۲۰ دقیقه بجوشانید.
- خوب خوب مادران و خواهران عزیز! درس خلاص شد موضوعاترا بخاطر داشته به همسایه ها و دیگر خواهران مسلمان خود بگوئید تا از شر کرم ها در امان باشید.

پلان درسی (۱۶)

تهیه کننده: ناهید «احمد زی»

موضوع: بواسیر

تاریخ تهیه پلان: ۵ - ۱۰ - ۹۵

مقاصد درسی:

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه بتوانند ۹۵٪ موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- بواسیر جهت و عامل آن چیست؟

۲- به مریض مصاب چی کمک باید کرد؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر:		۲ "	مقدمه صنفی: سلام و احوالپرسی، تنظیم گروپ و بررسی از حالت ظاهری شاملین
۱- زن که ولادت های پی هم کرده	سوال و جواب		جریان درسی جدید
۲- زن بالای دو پا شسته کلا میشوید.	نمایش	۲۰ "	۱- بحث بالای بواسیر و عوامل آن.
۳- زن که از چوکی استفاده کرده			۲- بحث در مورد اینکه به مریضی بواسیر چه کمک
۴- زن در حالت سجده		۲ "	نمایم
			ارزیابی
			خلاصه

مقدمه:

سلام و احوالپرسی، ترتیب و تنظیم گروه

جریان درس جدید:

خواهران گرامی! طوریکه میدانید اکثریت مردم به خصوص زنان قبضیت های دوامدار داشته و این قبضیت های دوامدار بالای ناحیه مقعدی فشار وارد ساخته مشکل دیگری بوجود می آورد.

س- آیا گفته میتوانید که هدف ما از کدام مشکل است؟

ج- بواسیر.

معلم- بلی درس امروز ما و شما راجع به بواسیر است.

س- بواسیر چیست؟

ج- عبارت از چمלקی اضافی انساج است که در مقعد یا (قسمت سفلی رکتوم) موقعیت دارد.

س- بواسیر چند نوع است؟

ج- دو نوع داخلی و خارجی.

س- بواسیر داخلی و خارجی از هم چه فرق دارد؟

ج- بواسیر داخلی از قسمت داخلی معقد منشأ میگیرد و بواسیر خارجی، خارج از مقعد منشأ میگیرد.

س- بواسیر در نزدیکیها زیادتز است؟

ج- زنان و کاهلان.

س- چرا در زنان و کاهلان زیاتر دیده میشود؟

ج- در قسمت کاهلان باید گفت که در زمان کهولت وجود ضعیف و ناتوان شده که در اثر همین ضعف و ناتوانی فعالیت امعاء کم و شخص مبتلا به قبضیت میشود که به مرور زمان مبتلا به بواسیر میشود.

س- بسیاز خوب در قسمت زنان چه نظر دارید؟

ج- زنان زیادتز در هنگام ولادت به اثر فشار درد های ولادی و فشار وارده بخاطر به دنیا آمدن کودک بالای

معقد باعث چمלקی اضافی انساج معقدی شده و مادر مبتلا به بواسیر می شود.

س- در رسم چی را میبینید؟

ج- يك زن را كه تازه ولادت نموده و در اطرافش اطفال زياد ديده ميشود.

بلى، قسمی كه میبینید هر طفل در يك حالت خاص قرار دارد.

س- آیا این زن فاصله بين ولادت ها را مراعات نموده؟

ج- نخیر.

س- آیا در اثر ولادتهای پی در پی زنان به بواسیر مبتلا میگردد؟

ج- بلى.

س- به نظر شما همه مادران در هنگام ولادت به بواسیر مبتلا ميشود؟

ج- نخیر، تنها مادران كه فاصله بين ولادت ها را مراعات نمی نمایند به این مشکل دچار می گردند.

بسیار خوب ما و شما تا به حال دو عامل بواسیر را كه یکی ضعیفی و دیگرش ولادت های پیهم است بحث نمودیم و یکی هم از عوامل عمده بوجود آمدن بواسیر قبضیت می باشد كه زیاد قبضیت های دوام دار باعث بواسیر می شود.

س- قبضیت چطور سبب بواسیر میگردد؟

ج- وقتی شخص زود، زود بابه صورت دوامدار به قبضیت مبتلا شود مجبور است بخاطر دفع مواد غایطه فشار بالای معقد بیاورد كه همین فشارها باعث چمكی زیاد تر انساج داخل معقد شده و بالاخره مبتلا به بواسیر ميشود.

س- در این تصویر چی را میبینید؟

ج- زنی را که لباس میشوید.

س- آیا در هنگام اجرای کارهای ثقیل این طور نشستن برای مادران درست است؟

ج- نخیر، بخاطری که باز هم بالای معقد فشار آمده و انساج معقد را متاثر می سازند و در نتیجه مادر مبتلا به بواسیر میشود.

س- در قسمت اعراض و علایم بواسیر چه معلومات دارید؟

ج- اعراض و علایم بواسیر عبارت از خارش، درد، خونریزی و ایجاد برآمدگی ها در معقد است.

س- آیا خارش در بواسیر زیاد است؟

ج- نخیر، بواسیر خارش زیاد ندارد.

س- چه وقت بواسیر حساس و دردناک میشود؟

ج- در اثنا دفع مواد غایطه در هنگام راه رفتن، نشستن و یا وقتی که بواسیر زخم شود، یا اوعیه ها بندش نماید.

س- آیا عامل تمام خونریزی های معقدی بواسیر است؟

ج- نخیر عامل تمام خونریزی معقدی بواسیر شده نمیتواند بلکه وقتی بواسیر درست تشخیص میشود که دیگر حادثات مانند موجودیت کرمها، زخم های داخلی و امثال آن سبب خونریزی معقدی میشود رد گردد.

س- آیا این خونریزی با مواد غایطه یکجا میباشد؟

ج- نخیر، در بواسیر خونریزی در شروع و یا ختم مواد غایطه به نظر میرسد.

س- آیا بواسیر برای مادران خطرانی را ایجاد میکند؟

ج- بلی، خطرات ممکنه بواسیر عبارت از بندش کانال معقدی یا قسماً به صورت کل خواهد بود.

س- دیگر چه خطرانی را به بار خواهد آورد؟

ج- سبب کم خونی و حتی مکروبی شدن معقد نیز میشود.

حال که فهمیدیم بواسیر چیست، چطور بوجود آمده، اعراض و علایم آن چگونه است و چه مشکلاتی را بار

میاورد حال با هم در مورد وقایه بحث می کنیم:

پس- بخاطر اینکه به بواسیر مبتلا نشویم کدام نکات را مدنظر بگیریم؟

- جلوگیری از ولادت های پیهم.

- جلوگیری از قبضیت

- جلوگیری از فشار های بیجا بالای معقد.

نمایش تصویر (۳)

س- در رسم چه را مینیند؟

ج- زنی را که بالای چوکی گل نشسته و کالا میشود.

س- آیا درهنگام اجرای کارهای ثقیل مانند شستن کالا اینطور نشستن درست است؟

ج- بلی، بخاطریکه استفاده از چوکی از فشار بالای معقد جلوگیری مینماید.

س- در قسمت كمك به مريض بواسير چه نظر داريد؟

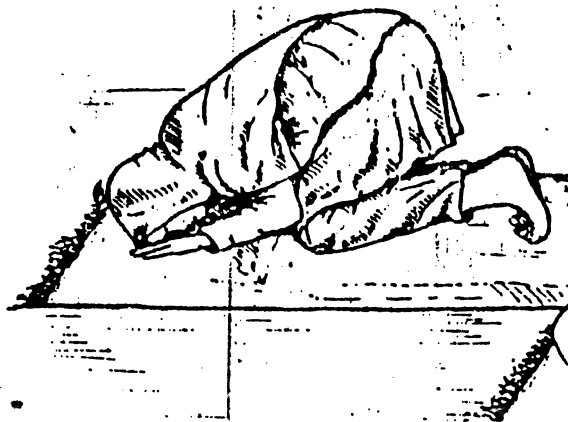
ج- در صورتیكه مريض قبضيت داشته باشد بايد از غذاهای نرم و سلولوزی، مایعات، سبزیجات استفاده

نماید و از خوردن چیزهای خشك، مثل برنج، نان خشك، نخود كمتر استفاده نماید.

س- برای تسكين درد چی هدايت لازم است؟

ج- .....

نمایش تصویر

س- در این رسم چی را میبینید؟

ج- زنی را كه در حالت سجده قرار دارد.

س- چه وقت باید مريض در حالت سجده قرار بگیرد؟

ج- در حالت كه مريض احساس درد نماید.

س- در حالت سجده قرار گرفتن به مريض چه فايده دارد؟

ج- درد هایش را كاهش میدهد.

س- دیگر چه كمك به مريض بواسير کرده مییتوانیم؟

ج- غذاهای مقوی و نرم، استراحت برایش میدهیم در حالت وخیم مراجعه به داکتر.

پلان درسی (۲)

تهیه کنند: دکتر شکیلا «احمدی»

موضوع: حفظ الصحه شخصی

تاریخ تهیه پلان: ۳ - ۱۰ - ۹۹

مقاصد درسی

شاملین در ختم ساعت درسی ۲۵ - ۳۰ دقیقه میتوانند موضوعات ذیل را بیان کنند:

۱- چرا حفظ الصحه برای صحت مهم است؟

۲- چه چیزها شامل حفظ الصحه میشود؟

مواد درسی	میتود درسی	وقت ۲۵ دقیقه	مراحل و فعالیت های درسی
تصاویر	سوال جواب	۴ دقیقه	مقدمه: سلام احوالپرسی، تنظیم گروپ و ارزیابی وضع ظاهری گروپ
۱- شستن بدن	سوال جواب	۱۷ دقیقه	جریان درسی جدید ۱- بحث در مورد حفظ الصحه چرا مهم است.
۲- شستن دست	نمایش		۲- بحث بالای اینکه چه چیز شامل حفظ الصحه
۳- هموار کردن لباس			شخصی میشود
۴- برس کردن دندان		۲ دقیقه	ارزیابی:
۵- قیچی ناخن		۲ دقیقه	خلاصه - دادن پیام های صحی
۶- پوشیدن بوت			

۳۹۰	..... پلان (۵۸) غذای اضافی برای اطفال (۴-۶) ماهه
۳۹۴	..... پلان (۵۹) ولادت های پی در پی
۴۰۰	..... پلان (۶۰) طرق جلوگیری از حمل

امراض متفرقه

۴۰۶	..... پلان (۶۱) تکالیف گوش
۴۱۲	..... پلان (۶۲) تکالیف چشم (تراخم)
۴۱۸	..... پلان (۶۳) تکالیف بیرده و دندانها

کمک های اولیه

۴۲۶	..... پلان (۶۴) سوختگی ها
۴۳۲	..... پلان (۶۵) برق گرفتگی ها
۴۳۹	..... پلان (۶۶) مسمومیت
۴۴۶	..... پلان (۶۷) شکستگی ها و مچ خورده گی ها
۴۵۲	..... پلان (۶۸) جل زده گی
۴۵۹	..... پلان (۶۹) کنترل خونریزی ها

بخش مواد مخدره

۴۶۷	..... پلان (۷۰) هیروئین و اضرار آن
۴۷۷	..... پلان (۷۱) تریاک و عوارض آن
۴۸۲	..... پلان (۷۲) چرس و خطرات آن
۴۸۷	..... پلان (۷۳) تنباکو (سگرت، چلم، نصوار) اضرار آن
۴۹۳	..... پلان (۷۴) شراب و اثرات سوء آن

آگاهی ها

۴۹۹	..... پلان (۷۵) استفاده از دواها
۵۰۶	..... پلان (۷۶) مراقبت از مریضی
۵۱۳	..... پلان (۷۷) آگاهی از ماین
۵۲۲	..... پلان (۷۸) امراض مولده حیوانات

پیشگفتار

در قرآن کریم در سوره الزمر آمده است که آیا برابراند آنهایی که میدانند و آن هائی که نمیدانند؟ بدون تردید می پذیریم که بین کسانی که سطح آموزش بلند دارند و آنهایی که سویه آموزش ندارند تفاوت های فاحش و جود دارد. همانطور یک جهل و نادانی سرسخت ترین دشمن بشریت بوده و عامل تمام بدبختی ها شده صدمات جبران نا پذیر را در پیکر يك جا معه وارد میسازد. در برابر آن آگاهی دادن و رهنمائی کردن راه مثمر ایست غرض محوکامل جهالت و بی خبری.

تشویق و ترغیب افراد جامعه بخاطر داشتن حیات مصئون زیاد تر وظیفه و مسؤلیت پیشوایان علم، معلمین و مبلغین صحی میباشد.

وثابت است که این افراد ماهر با هنرآموزش و پرورش میتوانند تغییرات مثبت را در جامعه بمیان آورده و مردمان را از آنچه نمیدانند آگاه سازند. بدین منظور به تهیه و چاپ این رهنما اقدام شد تا باشد در پهلوی دو کتاب رهنمای تعلیمات صحی برای اطفال مکاتب نشریه دیگری را بشکل رهنمای تعلیمات صحی برای زنان جامعه در دسترس معلمین صحی قرار دهیم. و با این اقدام دامنه آگاهی را توسعه بخشیم.

محتوای پلان های این مجموعه تا اندازهء ضرورت های صحی جامعه را تکافو خواهد کرد ولی نباید گفت که این مجموعه کاملاً غرض آگاهی جامعه کافی است بلکه معلمین و مستفیدین نیز میتوانند با گذشت زمان مطابق نیاز ها و ظرورت های صحی جامعه نصاب را تصحیح و توسعه دهند.

مطالب این مجموعه از نظر تعلیمات مسلکی و قایوی صحی تنظیم شده و ممکن بعضی کلمات طبی بعضاً بکار رفته باشد که معلمین صحی بادر نظر داشت سطح سویه شاملین محل درس و عمر گروپ با مهارت های مسلکی که در طی کورس های صحی IRC آموخته اند جریان درس را طوری موزون سازند که قابل درك مستفیدین شان باشد.

در آغاز هر پلان پس از احوال پرسی و دادن آرامش به شاملین از تجارب ایشان نیز سوال شده است و این بخاطر اینست که خود شاملین در فعالیت های درسی سهیم شوند و جرئت یابند تا تجارب شانرا با دیگران

شريك سازند و در مورد تجارب شاملين بايد گفت كه تجارب ايشان عارى از كيفيت نبوده و بلكه نشاندهنده آنست كه گروه مورد نظر چي چيزها را در مورد صحت خود خوب ميداند و به آن عملى ميكنند، کدام عقايد شان درست كه بايد تاكيد و تشويق شوند کدام عقايد و عمل كرد شان كاملاً منفي و غير صحى ميباشد كه بايد بشكل اصلاحي و پيشنهادهي تغيير داده شود و کدام عقايد و كردار شان خوب و لى نا مكمل است كه بايد در تكميل آن تلاش شود.

روى منظور فوق در شروع درس از تجارب شاملين سوال شده و لاجواب است كه معلمين و مبلغين صحى بخاطر دريافت معلومات در مورد عقايد خصوصى مردم در قسمت تداوى هاي خصوصى و كمك به مريض بايد يادداشت هاي جداگانه بدست آورده تا در آينده عقايد مثبت شامل اين مجموعه و بخاطر محو عقايد منفي سعي و تلاش زيادتر صورت گرفته بتواند.

مقدمه

بنام آنکه آفرید انسان را منحیث اشرف مخلوقات، خلیفه ساخت آدم (ع) را بروی زمین و صادر گردانید وحی پیامبری را به حضرت محمد (ﷺ) تا پیروانش را دعوت نماید بسوی آئین مستحکم اسلام و بدان منظور نازل گردانید قرآنکریم را از عرش کرسی رهنمای عالم اسلام که خود دلیل و برهان قاطع است بر ثبوت ذات اقدس الهی و اثبات دین بر حق محمد (ﷺ) تا باشد آنانیکه از ارشادات قرآنی پیروی دارند، سعادت دنیوی و اخروی را قرین گردند.

نظافت و پاکی در ادای عبادات خداوندی رکن اساسی را دارا می باشد و خداونده طی کلام ملکوتی خویش انسان را به پاکی و پاکیزه گی دعوت مینماید و دوست دارد اشخاص پاکیزه را، پس مؤمن کسیست که پاکی و نظافت ظاهری و باطنی را غرض خشنودی پروردگار خویش مراعات مینماید زیرا هزاران بلای کمین شده در اثر پاکی و نظافت محو گردیده عبادات انسان قبول و مقبول درگاه خداوند میگردد و خداوند طی کلام دیگر خود می فرماید که دوست دارد آنهایی را که به خداوند سالم رجوع میکنند.

بلی، اعضای وجود انسان به قدرت خداوند بشکل مغلق ولی ظریف ساخته شده است که به مراقبت بیشتر نیاز دارد. تا از هر نوع آسیب مخصوصاً امراض ناشی از عدم مراعات حفظ الصحه باید در امان بماند. یگانه راه بهتر زیستن و صحتمند بودن همانا رهنمایی افراد جامعه درمورد وقایه از امراض می باشد، و هر قدر در این رابطه کار و توجه زیاد تر شود به همان اندازه نتیجه مطلوب تر حاصل می گردد.

بنابر منظور فوق کارمندان دفتر تعلیمات صحی IRC مسرت دارد که با وجود محدودیت های شرایط هجرت، در مقطع زمانی نسبتاً کوتاه زمینه آن میسر شد تا با نشر رهنمای تعلیمات صحی در جامعه بار دیگر خود را معنأ در خدمت خواهران مهاجر افغان قرار دهند.

گر چه مطالب را که بشکل پلان های درسی تنظیم گردیده است تا حد توان و امکانات دست داشته کاملاً از منابع و رساله های جدید تهیه و از طرف افراد مسلکی پروگرام تعلیمات صحی اصلاح و انکشاف داده شده است ولی با آن هم نمیتوان صریحاً ادعا کرد که تماماً عاری از کمی ها و کاستی ها می باشد.

موضوعات این نشریه در تمام ساحات مربوط در کمپ های مهاجرین قبل از چاپ مورد تطبیق قرار گرفته و تصاویر آن نیز قابل تشریح از طرف جامعه می باشد.

هدف اساسی از تهیه این مجموعه همانا تأمین صحت خوب برای افراد جامعه و حذر از بیماری ها می باشد. که زیادتیر از محدوده های يك چار دیواری که در آن زن منحیث مادر ویا پرستار زنده گی دارد منشأ می گیرد که نقش زن را در تأمین صحت اجتماعی نمیتوان نادیده گرفت زیرا طرح ریزی برنامه غذایی از نظر کبیت و کیفیت و مساعد ساختن شرایط خوب حفظ الصحه زیادتیر مربوط به مادر و یا زن است. پس زمانیکه زنان با هم یکجا تبادل افکار نمایند و در مورد حالات صحی و غیر صحی با هم مباحثه و مناقشه نمایند راه های حل بهتر برای مشکلات صحی دریافت می گردد که با دخیل ساختن زنان در امر تعلیمات صحی زودتر می توان به مواظبت های اساسی صحی که ارتباط مسقیم با تأمین صحت اجتماعی دارد نائل آمد.

و من الله توفیق

Drugs

- 70. Heroin and Its Hazards
- 71. Opium and Dangers of using opium
- 72. Hashish and Its Dangers
- 73. Hazards of Tobacco smoking
- 74. Alcoholic Drinks and their Bad effects on health

Awareness

- 75. Usage of Medicine
- 76. Looking after the Patients
- 77. Mine Awareness
- 78. Zoonosis Diseases

رهنمای تعلیمات صحی

برای معلمین صحت در جامعه

تهیه کننده: پروگرام تعلیمات صحی زنان (آی، آر، سی)

Content

1. Germ Theory
2. Personal Hygiene
3. Environmental Sanitation
4. Hygienic Water
5. Non-hygienic Water
6. Nutrition

Disease of Digestive System

7. Diarrhea
8. Preparing O.R.S
9. Dehydration
10. W.S.S Solution
11. Malnutrition
12. Preparing food for Malnourished
13. Dysentery
14. Cholera
15. Worms
16. Hemorrhoids or Pils

Infectious Skin Disease

17. Impetigo
18. Scabies
19. Leshmania
20. Ring Worms

Six Fatal Childhood Diseases

21. Vaccination & Immunity
22. Tuberculosis
23. Tuberculosis Resistant Microbes
24. Tetanus
25. Whooping Cough
26. Infantile Paralysis
27. Diphtheria
28. Measles

Respiratory Diseases

29. Common Cold
30. Sore Throat
31. Pneumonia

Genitourinary Disease

32. Kidney Problems
33. Gonorrhea
34. Syphilis

Other Infectious Diseases

35. Jaundice
36. Viral Hepatitis
37. Mumps
38. Malaria
39. Typhoid
40. Aids
41. Rabies
42. Chicken pox

Non-infectious Diseases

43. Diabetes
44. Hypertension
45. Hypotension
46. Goiter
47. Anaemia
48. Obesity or Heaviness

Reproductive Health

49. Menstruation
50. Normal Changes in Pregnancy & Preparedness for Delivery
51. Disorders During Pregnancy
52. Danger Symptoms in Pregnant Women
53. Essential Instructions for Pregnant Women
54. Labor & Delivery
55. Breast Feeding
56. Difficulties with Breast Feeding
57. Dangers of Bottle Feeding
58. Supplementary Food for Babies aged 4-6 Months
59. Non-spaced Pregnancies
60. Child Spacing / Family Planning

Other Diseases

61. Ear Problems
62. Trachoma
63. Gum & Tooth Problems

First Aids

64. Burns
65. Electric Shock
66. Food Poisoning
67. Fractures and Sprains
68. Heatstroke/ Sunstroke
69. Bleeding Control

International Rescue Committee
Female Health Education Program

Health Education Guide
For Community Health Educators

رهنمای تعلیمات صحی

برای معلمین صحت در جامعه

Health Education Guide

For Community Health Educators

IRC/ FHEP / 1999

مكتبة
الشيخ
الشيخ
الشيخ
الشيخ

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
هـ	پیشگفتار
ز	مقدمه
۱	پلان (۱) تیوری میکروب ها
۹	پلان (۲) حفظ الصحه شخصی
۱۷	پلان (۳) حفظ الصحه محیطی
۲۳	پلان (۴) آب پاک
۲۸	پلان (۵) آب نا پاک
۳۴	پلان (۶) تغذیه

امراض سیستم معدی و معائی

۴۱	پلان (۷) اسهال
۴۹	پلان (۸) طرز تهیه O.R.S
۵۴	پلان (۹) دیهایدریشن
۵۹	پلان (۱۰) محلول W.S.S
۶۳	پلان (۱۱) سو تغذیه
۷۰	پلان (۱۲) تهیه غذای سوتغذیه
۷۳	پلان (۱۳) پیچش
۷۹	پلان (۱۴) کولرا
۸۴	پلان (۱۵) کرم ها
۹۴	پلان (۱۶) بواسیر

امراض انتانی جلدی

پلان (۱۷) مردار دانه	۱۰۱
پلان (۱۸) جرب	۱۰۸
پلان (۱۹) سالدانه	۱۱۹
پلان (۲۰) کرم های حلقوی	۱۲۴

شش مرض کشنده دوره طفولیت

پلان (۲۱) واکسین ها (معافیت و مصونیت)	۱۳۰
پلان (۲۲) توبرکلوز	۱۳۹
پلان (۲۳) میکروب های مقاوم توبرکلوز	۱۴۷
پلان (۲۴) تیتا نوس	۱۵۵
پلان (۲۵) سیاه سرفه	۱۶۶
پلان (۲۶) فلج	۱۷۳
پلان (۲۷) دیفتیری	۱۸۰
پلان (۲۸) سرخکان	۱۸۶

امراض طرق تنفسی

پلان (۲۹) ریزش	۱۹۴
پلان (۳۰) گلو دردی	۲۰۱
پلان (۳۱) سینه و بغل	۲۰۸

امراض طرق بولی تناسلی

پلان (۳۲) تکالیف گرده	۲۱۴
پلان (۳۳) سوزاک	۲۱۸
پلان (۳۴) سفلیس	۲۲۵

امراض انتانی

۲۲۹	پلان (۳۵) زردی
۲۳۸	پلان (۳۶) التهاب جگر
۲۴۵	پلان (۳۷) کله چرك
۲۵۱	پلان (۳۸) ملاریا
۲۶۲	پلان (۳۹) محرقه
۲۷۱	پلان (۴۰) ایدز
۲۷۷	پلان (۴۱) مرض سگ دیوانه
۲۸۲	پلان (۴۲) آب چیچك

امراض غیر میکروبی

۲۸۸	پلان (۴۳) شکر
۲۹۸	پلان (۴۴) فشار خون بلند
۳۰۴	پلان (۴۵) فشار خون پائین
۳۰۹	پلان (۴۶) جاغور
۳۱۶	پلان (۴۷) کم خونی
۳۲۲	پلان (۴۸) چاقی

عملیه تکثیر سالم (Reproductive health)

۳۲۸	پلان (۴۹) عادت ماهوار
۳۳۳	پلان (۵۰) تغییرات نارمل و آماده گی های قبل از ولادت
۳۴۰	پلان (۵۱) بی نظمی های دوران حاملگی
۳۴۷	پلان (۵۲) علائم خطر در زن حامله
۳۵۵	پلان (۵۳) هدیایات اساسی برای زن حامله
۳۶۳	پلان (۵۴) ولادت و زایمان
۳۷۲	پلان (۵۵) تغذیه توسط شیر مادر
۳۷۹	پلان (۵۶) پرابلیم همراهی باشیر مادر
۳۸۴	پلان (۵۷) اضرار شیر چو شك